

STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW MIECZEWA
„Mieczewo – nasze miejsce”

Jarosław Ludwik Malesiński

**„Byle wrócić na zagon
ojczysty.”**

MIECZEWO, MMXIV

Copyright by Jarosław Ludwik Malesiński
Mieczewo 2014

Współpraca redakcyjna:
Elżbieta Bartkowiak
Grzegorz Koczur

Izba Pamiątek Regionalnych w Bninie

Przygotowanie i druk:

Sowa Sp. z o.o.
ul. Hrubieszowska 6a
01-209 Warszawa
tel: + 48 22 431 81 32
kom: +48 600 992 113
fax: + 48 22 431 81 50
www.sowadruk.pl

Wydanie I
ISBN 978-83-937756-0-6

Ex Libris / miezewo.com

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	5
WSTĘP	7
„BYŁE WRÓCIĆ NA ZAGON OJCZYSTY.”	10
IDENTYFIKACJA OSÓB	33
*** FRĄCEK ***	33
*** KUBA ***	40
GDZIE WALCZYLI MIESZKAŃCY PARAFII BNIN	57
TABLICA PAMIĄTKOWA W BNINIE	102
TAJEMNICZE AKTA Z 1929 ROKU	103
KARTKA DO BRATA.....	105
PRUSKIE LISTY STRAT JAKO MATERIAŁ ŹRÓDŁOWY	106
BIBLIOGRAFIA.....	108

PRZEDMOWA

*„Kto mówi o historii jest zawsze bezpieczny,
Przeciwko niemu świadczyć nie wstaną umarli.
Jakie zapragniesz możesz przypisać im czyny,
Ich odpowiedzią zawsze będzie milczenie.
Z głębi nocy wynurza się ich pusta twarz.
Nadasz jej takie rysy jakich ci potrzeba.
Dumny z władzy nad ludźmi dawno minionymi
Zmieniaj przeszłość na własne, lepsze, podobieństwo.”*

*Czesław Miłosz
„Dziecię Europy”*

Któż z nas, zaczerpnąwszy pierwszy wdech świeżego powietrza, rozglądając się po okolicy, zastanawiał się kiedykolwiek nad historią swojego miejsca? O czym myślimy przyglądając się wielkim głazom, starym mostkom, fragmentom znikających w ziemi murów? Co przetoczyło się kiedyś po dzisiejszych ulicach, a czego świadkiem były okoliczne lasy?

Wojenne losy Polaków opisywano po wielokroć, także tych, którzy w I wojnie światowej musieli walczyć w pruskich mundurach. Jednakże autor poniższego opracowania dotarł do tekstu, który nam, mieszkańcom Mieczewa jest szczególnie bliski.

„Przewodnik Katolicki” w czerwcu 1915 roku, zamieścił w kilku swoich numerach opowiadanie: „Byłe wrócić na zagon ojczysty”. Co najważniejsze, bohaterowie opowiadania i inne osoby wymieniane w nim, pochodziły z naszej najbliższej okolicy. To nadaje temu tekstowi nadzwyczajnego kolorytu lokalnego, a także i niezwykłą możliwość poznania losów wielu członków okolicznych rodzin.

Ten niezwykle istotny aspekt lokalny – w mniemaniu Stowarzyszenia Miłośników Mieczewa – czyni tekst wyjątkowo interesującym i nad wyraz wartym publikacji. Autor opracowania dokonał szczegółowej analizy tekstu źródłowego, wzbogacając materiał o wiele fotografii, dodatkowych wyjaśnień i wspomnień.

Rzut oka na to opracowanie pozwala stwierdzić, że wielu z mieszkańców naszej okolicy odnajdzie tu zapewne fragmenty swoich, jakże czasem zawitych, rodzinnych historii.

Grzegorz Koczur

Uwaga: W tekście źródłowym zachowano oryginalną interpunkcję i ortografię. Uprasza się także czytelników, by wzięli pod uwagę fakt, iż tekst oryginalny opublikowano w okresie funkcjonowania ścisłej, pruskiej cenzury wojennej i miał on po części posiadać wówczas także wydźwięk propagandowy.

WSTĘP

Drodzy czytelnicy właśnie mija sto lat od smutnych wydarzeń, jakich świadkiem była cała Europa. W dniu 28.07.1914 rozpalili się wielki pożar, który odcisnął swe piętno na całym wieku XX. Przypominając te smutne wydarzenia, w ramach publikowanego w ubiegłym roku na mieczewo.com cyklu artykułów pod wspólnym tytułem „Z dawnej prasy regionalnej”, wyciągnąłem na światło dzienne pewien nieco przykurzony tekst. Opisuje on wojenne losy kilku mieszkańców parafii bnińskiej w początkowym okresie trwania Wielkiej Wojny. Ponad rok trwało opracowanie szczegółów dotyczących tego opowiadania oraz poszukiwanie prawdziwej tożsamości bohaterów. Udało mi się także dotrzeć do żyjących ciągle w naszej najbliższej okolicy, potomków osób, których wojenne losy opisano w opowiadaniu. Badanie tekstu pozwoliło uznać opisane wydarzenia za dość wiarygodne, choć całość stanowi raczej przejaw pamięci zbiorowej niż indywidualnej. Zarówno chronologia opisanych wydarzeń jak i istnienie osób wymienionych w opowiadaniu, znalazło potwierdzenie nie tylko we wspomnieniach potomnych, ale także w materiałach archiwalnych. Wskazują one jednoznacznie, iż opisano autentyczne wydarzenia i opis ten został oparty na relacjach żołnierzy uczestniczących w początkowej fazie I wojny światowej. Aspekt historyczny i autentyczność wspomnień, wiąże naszą lokalną społeczność z wydarzeniami o randze światowej. Jest to powodem, dla którego podjąłem kwerendę archiwalną, która potwierdziła rzeczywiste istnienie przywołanych osób. Opowiadanie obejmuje jedynie okres od początku sierpnia 1914 do początku maja 1915 roku, czyli najbardziej burzliwy i obfitujący w wydarzenia okres tej wojny. Jest to czas od wkroczenia armii pruskiej do neutralnej Belgii do momentu utrwalenia się linii frontu. Po lekturze przedrukowanego bez skrótów i komentarzy tekstu źródłowego, zapraszam do zapoznania się z wyciągiem z tych archiwaliów.

W odbiorze wojennego opowiadania najbardziej uderzające jest to, co umyka nam w zwyczajnym pojmowaniu historii – jej bezpośrednie odniesienie do konkretnych, zwyczajnych osób, które żyły w latach minionych. Skupiamy się na jednostkach wybitnych, zapominając o zwykłych ludziach tworzących tło dla tych wybitnych jednostek. Od lat historia wykładana jest w sposób wybiórczy, odwołujący się tylko do nielicznych, pomnikowych postaci i wybranych wydarzeń, bez szerszego obejmowania kontekstu i realiów. Historia, jaką się nam wyklada w szkole oraz ta prezentowana w programach popularnonaukowych jest jednowymiarowa i zawsze oparta o schemat swój – wróg, dobry – zły. Jednakże I wojna światowa to nie tylko

„pierwsza kadrowa” i wybicie się Polski na niepodległość. Przede wszystkim było to koszarne zderzenie nowej „technologii zabijania” z archaicznym pojmowaniem taktyki, które unicestwiło dziesięć milionów mężczyzn. Stanowili oni ówczesny trzon społeczności, z której zostali brutalnie wyrwani w swych najlepszych latach życia. Śmierć i rany odniesione w boju odcisnęły piętno na całym narodzie polskim, a w naszym lokalnym wymiarze, wojna ta praktycznie z każdej rodziny zabrała co najmniej jednego mężczyznę. Z samej parafii bnińskiej powołano pod broń i wysłano na front blisko tysiąc mężczyzn, z których stu nie wróciło do domu, a ich doczesne szczątki pozostały na pruskich kwaterach cmentarzy wojennych całej Europy.

W przedrukowywanym tekście właśnie to, że prawdziwi Polacy, sól tej ziemi, walczyli w zaborczej armii jest najbardziej zaskakującym elementem naszej zatartej świadomości historycznej. Stoi to w wyraźnej opozycji do obecnie lansowanej wersji, jedynie słusznej prawdy historycznej, w której Cesarstwo Niemieckie to agresor, który wojnę tę rozpoczął. Zapewne można dyskutować nad przyczyną wybuchu I wojny i pewnie żadna z ówczesnych elit politycznych nie była wolna od odpowiedzialności za ten wybuch. Jednak wydaje się, że największa odpowiedzialność spada na międzynarodową elitę, jaką stał się przemysł ciężki, Wojna stworzyła ogromny rynek zbytu i to właśnie aspekt ekonomiczny doprowadził do tego nieszczęścia. Mając to na uwadze, trudno przyjąć za uzasadnioną barierę wstydu i zakłopotania, jaka dotychczas skrzętnie okrywała kwestię walki po niewłaściwej stronie. Zwłaszcza spojrzenie przez pryzmat doświadczeń II wojny światowej dyskwalifikowało Polaków walczących w Wielkiej Wojnie w szeregach armii pruskiej, skazując ich na wymazanie z kart historii. W tej walce po „niewłaściwej” stronie nie ma jednak nic dziwnego, wszak przodkowie nasi byli poddanymi *Wilhelma II z łaski Bożej Cesarza Niemiec, króla Prus, margrabiego Brandenburgii, burgrabiego Norynbergi, hrabiego Hohenzollern, etc. suwerena i wielkiego księcia Śląska oraz hrabstwa kłodzkiego, wielkiego księcia poznańskiego* i jemu to służyć musieli. Nie mieli żadnego wyboru ani możliwości uniknięcia strasznego losu. Znaczenie armii w Prusach w przededniu wojny było przeogromne. Powiedzonko z czasów Fryderyka Wielkiego, że Prusy nie są krajem, który ma armię, lecz armią mającą kraj, w którym kwateruje, było ze wszech miar trafne. Pobór do armii pruskiej był nieunikniony i nikomu nie przychodziło do głowy unikanie go. Tym bardziej, że w Wielkopolanach, którzy pod pruskim panowaniem żyli, głęboko zakorzeniona była świadomość, iż powinnością poddanych jest płacenie podatków oraz służba wojskowa. Przyjmuje się, że próg emocjonalności w pamięci historycznej wynosi około 100 lat, czyli jakieś pięć pokoleń wstecz. Ten symboliczny okres właśnie upłynął, co pozwala wyzbyć się zbędnych emocji i bez fałszywego wstydu, i zakłopotania przypomnieć niezwykle interesujące, i dość

powszechne wśród Wielkopolan na początku XX wieku mniemanie, jakoby „służba w wojsku, wyrabiająca karność, porządek, zmysł praktyczny, cechy przywódcze oraz rozwijająca siły fizyczne powinna być pierwszym etapem wykształcenia dobrego rolnika, gospodarza i obywatela świadomego swych powinności wobec ojczyzny znajdującej się w niewoli”. Myślenie takie wydało po roku 1918 wspaniałe owoce – żołnierze, podoficerowie, oficerowie, rezerwiści jeszcze w pruskich mundurach i z pruską bronią w rękach, wracając z frontu, masowo wzięli udział w zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim. Do dziś zryw ten nie jest w pełni doceniany, a często i chowany w cień właśnie z powodu wcześniejszej służby w armii pruskiej, jaką większość powstańców miała za sobą. Z punktu widzenia „kongresówki” powodem do dumy być to nie mogło, jednak my Wielkopolanie i tak swoje wiemy i bohaterstwo żołnierskie zawsze pragmatycznie, przez pryzmat losu ludzkiego, a nie romantycznej bufonady oceniać będziemy.

Wróćmy jednak do roku 1914. Wielu mieszkańców dawnego powiatu śremskiego ruszyło na front. Wielu mieszkańców ziemi kórnickiej, średzkiej, mosińskiej w I wojnie światowej poległo i odniosło rany. Godnie spełniali swój żołnierski obowiązek. Wszystkich ich łączyło jedno – tęsknota za domem i rodziną. Pośród walczących był także jeden Frącek co nieopodal mieszkał. O nim to i o jego przyjacielu frontowym z Mieczewa dalszy tekst traktuje.

„Byle wrócić na zagon

ojczysty.”

(Historyjka z wojny.)

Skreślił D. B.

Znasz-li ziemię kórnicką? Te lasy i wody, te łąki zielone i łąny bujne i kwieciste, te pola rozległe a wdzięczne, gdzie matka-ziemia wszelkie zachody szczerze wynagradza hojnie i obficie, gdzie siola i zagrody rozsiane są gęsto i lud Boży, poczciwy a twardy ma się dobrze i zwarcie siedzi na ojczystej glebie? Gdzie dwa miasteczka, jak siostry bliźnie, rozsiadły się tuż, tuż obok siebie nad tonią jezior, cicho i sennie i przez park pański a tajemniczy ręce, kiejby na ślub wieczny, na dołę i niedołę sobie podają? Gdzie na dwóch ratuszowych wieżach sterczy ku niebu hardy »Okończyk«, świadcząc o dawnym splendorze magnackim i ostrą strzałą w górę, ku światłu, jakoby ku lepszej przyszłości wskazując. Tam, hen, ku Środzie, na dół od bitej drogi, a w bok za Mielochową hubą rozciągają się długim pasmem dębieckie zagrody. Nie zbite w jedne ciasną gromadę, ale szeroko rozpostarte i samoistne, każda własnym polem otoczona, każda zasobna i okazała jakby samym swoim wyglądem zadokumentować chciały, że nie byle jakie plemię tam mieszka, ale wolne sobie, rzetelne i godne, świadome swej wartości, dębieckie chłopcy. Wśród zagród tych Frąckowa należy do najokazalszych. Frącek, chłop młody, pilny był i trzeźwy i wiernie się ojcowskiej spuścizny uczepił. Więc też mu Pan Bóg błogosławił, bo i trzoda mu się dobrze chowała i w polu też zawsze wszystko najlepsze z całej gminy miał, tak, że zeszłego lata nawet całe Kółko rolnicze do niego zjechać miało, żeby zobaczyć, jak wzorowe gospodarstwo wyglądać powinno. Ale przyszła wojna, jakby kara Boża za grzechy na świat spadła i Frącek musiał pozostawić wszystko i pospieszyć w szeregi. Żniwo całe jeszcze w polu, konie mu zabrali, parobka

też mu wzięli, jeno dwa najgorsze szkapska zostawili. Ale kto tam pyta. Mus i koniec. Drugiego dnia już poszedł i więcej nie wrócił. Wystali go zaraz do Belgii, a ledwie ich z wagonów na tę obcą ziemię wysadzili, tak ani do rozumu nie przyszedł, ani do żony napisać nie zdążył, jeno zaraz na łeb, na szyję całe tysiące i setki tysięcy pędziły naprzód a naprzód. Zatrzymali się dopiero przed jakimś miastem wielkim, które się pono Leodyum nazywało i tutaj dopiero rozpoczęła się wojna, jak należy, bo chociaż po drodze wciąż były potyczki i strzelanina, że aż czasem włosy na głowie stawały, to jednak to wszystko razem było niczem wobec tego, co tutaj widzieli i przechodzili. Tysiące piorunów i grzmot okropny, a nieustający ani na chwilę, rozdzierały powietrze, rzekłbyś piekło się rozwarło, tak ta muzyka wściekła grała, a grała od rana do wieczora i od wieczora do rana. Jakby się wszystkie czarownice zapamiętały i wszystkie czarty z łańcuchów pozrywały, tak świszcząco w powietrzu, siejąc na ziemię śmierć i zniszczenie ołowianym gradem. A gdy nareszcie wszystkie forty, choć grube były i napuszone okropnie i z daleka jak spaśne maciory wyglądały, potrzaskane zostały na drzazgę i potopniały, jak by były z masła, i gdy twierdza się poddała, wtedy jeno część wojska dla załogi w mieście została, a reszta musiała zaraz w pospiesznych marszach lecieć dalej pod Namur. Tutaj znów powtórzyło się to samo. Znów kanonada, grzmot, pioruny, błyskawice, morze ognia, potoki krwi, poszarpane w sztuki ciała ludzkie i końskie, jęki konających, przekleństwa i ztorzeczenia, i znów się miasto poddało. Na Antwerpię już Frącek nie szedł, jeno miał kilka dni wypoczynku. Więc teraz dopiero pierwszy list do swej Jagny napisał i od niej też list otrzymał, w którym mu pisała, że oto ojciec jej do pomocy przyjechał, że żyto i pszenicę jako tako sprzątnęli i jak mogą, radę sobie dają. Potem zaś przez parę tygodni ze swoim pułkiem jeno od miasta do miasta się włóczył, bo mieli rozkaz, żeby rozbite małe oddziały belgijskie wylapywać. Był w Brukseli i w Lowanium, gdzie dużo zastał pogorzeliśka i gruzów. Stamtąd znów szli napowrót, a potem do Lille im iść kazano, które to miasto już we Francji leży i przez Francuzów za zbliżaniem się wojsk niemieckich opuszczone zostało. Ale gdy tam przyszli, już czekał na nich rozkaz, że mają iść na północ, na Ipry, bo podobno tam okropne bitwy się toczą i jenerały na gwałt posiłków zażądali. Więc lecieli na złamanie karku i wpadli

w bitwę, jakiej świat nie widział. Żywy ogień sypał się z tysiąca paszcz armatnich, kule leciały, jak żelazny deszcz, a granaty dniem i nocą waliły tak gęsto, że ziemia jak okiem sięgnąć, zorana była, kiejby parowym plugiem. Rozpoczęła się gonitwa taka, że kto ją przeżył, ten jej do końca życia nie zapomni. Od Iprów do Langemarki, od Langemarki do Dyksmujdy, stamtąd znów do Iprów, i tak wciąż a wciąż tam i nazad, bez chwili wypoczynku, że ludzie nie jeno od kul, ale ze zmęczenia jak muchy padali. Przez dwa tygodnie Frącek godziny spoczynku nie miał. Jeść ani spać nie było czasu, żołnierze wychudli i wymizernieli, jak szkielety, a spojrzenie ich stało się błędne i strasne. Przez kanał Izery przeprawiali się mało dwadzieścia razy to w tę, to w ową stronę za każdym razem budując od nowa mosty i znowu je za sobą wysadzając w powietrze. Gdy nareszcie ten szatański taniec cokolwiek ustał i na prawym brzegu kanału do rowów strzeleckich się dostali i po podziemnych norach porozlazili, zdawało im się, że i w najbogatszych komnatach książęcych lepiej i wygodniej by im być nie mogło. W rowach pozostawali teraz po kilka dni, a czasem tygodni, tak że żołnierze powoli przychodzili do siebie i Frącek też pomału ochłonął ze zgrozy, którą przeżył. Walka w okopach, chociaż bynajmniej nie ustawała, to jedna nie była już tak męczącą i morderczą jak przedtem. Frącek miał czas podumać od czasu do czasu o żonie i córuchnie małej, które teraz w domu siedzą i o los jego pewnie się lękają, o chacie swej i trzodzie, o polu szczerem i serdecznem, które teraz z zimowego snu pewnie się już budzić poczynało i czarną rolę wiosennych zachodów się dopraszało. Nieraz Frącek gdy się tak zadumał, głowę w górę podnosił i nozdrzami powietrze chwycił, jakby go hen, zdala, od wschodu zapach tej ziemi ojczystej zaleciał. Było ich w kompanii sporo polskiego chłopca ba, nawet z najbliższej okolicy kilku się zebrało. Był młody Kuźma z Zimina, który tak samo, jak on, młodą żonę w domu zostawił, był Walkowiaków syn ze Śródki i dwóch gospodarskich synów z Pierzchna, był Fludra z Krerowa i młody Rozmiarzek z Radzewa, więc ci, jako że z tych samych stron pochodzili, zwykle kupy się trzymali, a gdy ich co drugi, trzeci dzień na godzin parę zluwowano i na tyły odejść pozwolono, wtedy największa ich radość była, gdy mogli sobie kupą usieść i przy cygarze albo papierosie o rodzinnych stronach pogawędzić, przyczem jeden drugiemu zlecenia różne

do krewnych dawał na przypadek, gdyby śmierć miał znaleźć, przed którą żaden z nich ani dnia ani godziny pewnym nie był. Wszakże tam, w tyle, bodaj że dwa staje za ostatnim rowem był wspólny, wielki cmentarz, gdzie razem poległych chowano.

Tymczasem wiosna w całej pełni spłynęła na tę krajną smutku i łez, pożogi i spustoszenia, na mogiły żołnierskie i cmentarne krzyże; przeszła ciepłym powiewem po zbolątej ziemi i stoczyła się w rowy strzeleckie, chwytając miękko i ciepło za zatwardziało serca wojaków i napelniając je jakąś dziwną tęsknotą i żalem. Chłopy polskie stały się milczące i zadumane. Hej, wiosna! Czy i tam, w domu, już ziemię świętą przytulili? Czy skowronek już zawodzi swoje trele i jaskółki już zawitały i bocianisko, pocziwiec, czy już klekoce na swojej rodzinnej topoli? Frącek chodził, jak błędny. Od czasu, gdy ujrzał, jak się kwiatki pomiędzy grobami zazieleniły, spokoju mu nie dało i tężyzna okrutna piersi mu rozpierała. Jeno raz spojrzeć na swoją chatę, jeno raz pola obejść, jeno raz w kościele parafialnym się pomodlić, raz żonę i córuchnę kochaną uścisnąć, to potem chętnie wróci i jeżeli tak mu Pan Bóg przeznaczył, to w tej obcej ziemi kości swoje złoży. Gdyby tak urlop dostać choć na tydzień! Ale gdzie tam teraz o tem myśleć, teraz, gdy nieprzyjaciel co dzień całą siłą atakuje i żołnierz każdy musi być na posterunku, gdzie nie tylko każdy chłop, od jenerała do pospolitaka jest niezbędnym, ale nawet co dzień posiłki nowe a niezliczone ściągają. Dziś, jak na dobitkę, Frącek dostał z domu list.

»Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! – pisał mu teść. – Oznajmiam Ci, jako Twoja żona powiła Ci syna i że matka i dziecko zdrowe, czego i Tobie z całego serca życzymy. Chłopaka już my ochrzcili, a ksiądz dał mu na imię Wojtek, jako, że na świętego Wojciecha na świat przyszedł. A w polu jeszcze dosyć my wszystko pokończyli, jeno, że się trochę opóźniło, bo bardzo długo było zimno. Ale jak tam zboże będzie sypać, to Bóg wie, bo to ani superfosfatu, ani chilijskiej soli kupić nie było można. Na tym ślaku, gdzie miała być pszenica, to jest owies, bo się w jesieni nie zdążyło obrobić, gdyż, jak wiesz, Kuba też poszedł na wojnę i koni też nie było i ledwie się z wybierką perek i buraków zdążyło. Trzoda też jest zdrowa, jeno jałówka od trzech dni jakoś nieswoja,

a klempa od dzisiaj ładnego ma cielaczka. Ta wielka maciora oprosiła się w wielki tydzień i ma dwanaście proszczaków, a żrą tak, że ani niepodobno, i ładnie się chowają, więc przyniosą ładny grosz, bo wieprzowina teraz bardzo droga. Więc Cię łasce Boskiej polecam i Najświętszej Pannie! Bywaj zdrów i nie smuć się. Co daj Boże, Amen»

Czy się Frąckowi nie miało serce rwać do domu, gdy taki list otrzymał? Toć miał syna, synaczka, następcę i spadkobiercę, którego z takim upragnieniem oczekiwał. Mało sto razy list do ust przyciskał i Panu Bogu za szczęście dziękował, a gdy do rowu wracać musiał, to list za pazuchę schował, aby go ciągle mieć na sercu i w wolnej chwili jeszcze raz odczytać. Kompania Frąckowa miała za zadanie pilnować mostu, który z wielkim mozotem nad kanałem rzucono, i czuwać pilnie, żeby się Anglicy albo Belgijczycy nie podczołgali i przejścia nie zniszczyli, bo każdej chwili mogło być potrzebne. Żołnierze wkopali się w rowy i urządzili się w nich, jak w domu, zupełnie, jakby zamieszkać tam mieli Bóg wie, jak długo. Kiedy po tej strasznej bitwie w zeszły tydzień niemieckie wojska Anglików o parę mil na zachód odpędziły i na Dunkierkę całą siłą walify, to tutaj, na tyłach był spokój i zdarzyło się, że przez dni parę ani jeden strzał karabinowy nie padał, jeno z dala huk armatni było słycać, jakby grzmot, że aż ziemia drżała, a statki blaszane w »untersztandach« porozrzucane, od wstrząśnięcia dzwoniły. Wtedy to żołnierze, co do pilnowania zostali, wylazili ze swoich jam na wierzch, a nie mając co robić, ryby sobie we wodzie na wędkę chwyтали i różne inne zabawy wymyślali. Ale teraz to się skończyło, bo Anglikom nowe wojska przysłali, więc znów się do kanału przybliżyli i pozycje niemieckie po prawej stronie wody, jak dawniej bez przerwy, choć już mniej gwałtownie, ostrzeliwali. Kanał zbytnio szeroki nie był, i po brzegach miejscami gęsto krzewami pokryty, ale zaduch od niego szedł okropny i straszny, bo we wodzie i krzakach trupów pełno leżało, i angielskich i belgijskich i niemieckich, i od jakichś czarnych i brązowych poganinów, których Anglicy z całego świata na wojnę pospędzali. Miejscami to we wodzie takie kupy tych cielsk różnych i wozów potrzaskanych i armat i karabinów leżały, że chociaż głęboko było, a to ręka, to noga, to kopyto końskie, to łeb ludzki, jedno przy drugim

sterczało, czasom tak gęsto, żeby pewnie, nie maczając zbytnio nóg we wodzie, na drugą stronę przejść można. Wszystko to gniło i śmierdziało, ale uprzątnać trupów nie było można, bo co się żołnierz który na ochotnika trochę z rowu wychylił, tak zaraz, jak na komendę, z drugiej strony do niego ogniem siarczystym sypać zaczęli. Po obydwóch stronach strzeżono kanału pilnie, jak oka w głowie, rano i wieczorem, we dnie i w nocy. Chociaż Anglicy nie przypuszczali, aby Niemcy teraz właśnie przejść mieli do zaczepki, to jednak byli czujni, bo już im nieraz figla wyplatali i spadli na nich jak piorun właśnie tam, gdzie ich się najmniej spodziewali. Teraz oto nieprzyjaciel leżał tam, po drugiej stronie, niedaleko od wody, i wykorzystał bardzo zgrabnie każde zakrycie. Czy to krzaczek, czy wierzba, czy dołek, czy górka, wszystko było spożytkowane, za każdym pniem, za każdym ścierwem końskim, za każdą kupą trupów się poukrywali i oszańcowali. Pokopali rowy, posypali wały i dzień i noc leżeli na czatach, a działa swoje tak pochowali, że nikt nie mógł zmiarkować, skąd ogień praży. Stanowiskom niemieckim granaty i szrapnele nieprzyjacielskie dokuczały strasznie i jednej spokojnej godziny im nie dawały. Żołnierze robili wprawdzie, co mogli, aby się od nich zabezpieczyć, ale to wszystko nie wystarczało i deszczu pocisków stale wstrzymać nie zdołało. Szczególnie siedziała gdzieś w jakiejś dziurze jedna batorya nieprzyjacielska, która się nadzwyczajną brawurą i bardzo celnymi strzałami odznaczała. Chłopy polskie, którzy się kupy trzymali, nazwali ją »Skaraniem Boskiem«, bo ile razy swym grubym, potężnym basem grać zaczęła, tak zwykle mimo woli powtarzali: Skaranie Boskie, już znowu zaczynają; a głos miała odmienny od innych, że każdy ją od razu po pierwszym wystrzale poznał. »Skaranie Boskie« stało się na seryo plagą dla pozycji niemieckich. Każdy ją słyszał i każdy straszliwe skutki jej pocisków co chwila oglądał, ale skąd te pociski szły, gdzie się baterya ukrywała, tego nikt nie wiedział. Starano się wszelkimi siłami, aby ją wykryć i pod ogień artyleryjski wziąć, ale nawet lotnicy wypośrodkować jej nie mogli, tak dobrze była ukryta. Można się wprawdzie było trochę orjentować wedle kierunku pocisków, ale cóż to znaczyło, kiedy nawet przez najlepsze szkła nic dojrzeć nie było można. Dwa razy już kapitan oznajmił kompanii w imieniu wyższej władzy, że żelazny krzyż i trzysta marek nagrody otrzyma ten, kto ją wykryje, i wzywał, aby się

ochotnicy meldowali, ale się nikt nie zgłaszał, bo każdy wiedział, że prawie na niechybną śmierć by poszedł. Dziś znowu kapitan kazał przez feldfelba wezwanie powtórzyć, żelazny krzyż i trzysta marek, ale znów ochotnik żaden nie wystąpił. Tego dnia Frącek jeszcze więcej był zadumany, niż zwykle. Na dowcipy towarzyszków odpowiadał półgębkiem i drepcił w rowie na miejscu z nogi na nogę, jakby mu kłopot jakiś wielki spokoju nie dawał. – Frącek, – rzekł do niego Kuźma, chcesz papierosa? Zona przysłała mi dzisiaj trzy paczki »Noblesów« od Ganowicza, wiesz, tych »Extra«, co, to najlepsze są. Zapalisz? – Nie chcę, odbąknął Frącek i obrócił się tyłem. – Oho, – rzekł Kuźma do Pelca z Dziećmierowa. – Frącka okrutnie coś gryść musi, bo ani papierosa nie chce, a wiadomo przecie, jaki na ómika łakomy zwykle. Pod wieczór, kiedy feldfelbel przechodził, Frącek go zatrzymał. – Panie feldfelbel, – rzekł. – tych pieniędzy to ja tam już nie chcę, ale gdybym tak urlop choć krótki do domu dostał, to bym poszedł na ochotnika, tej baterii szukać. – Co? Urlop? Teraz? Zwaryował! – odrzekł feldfelbel i odszedł. Ale uszedłszy parę kroków, zawrócił. – Zapytam się pana kapitana, – rzekł do Frącka i poszedł dalej. Potem przed samem zlurowaniem znów odszukał Frącka. – Dwa tygodnie urlopu, – rzekł, – jeżeli bateria zostanie tak wykryta, że będzie ją można ogniem artyleryjskim zmusić do milczenia. Frącek był w siódmym niebie. Wiedział wprawdzie, na jak niebezpieczną wyprawę się waży, ale urlop! Może Bóg poszczęści i pozwoli mu odwiedzić swoich. Zaraz też zaczął szykować się do drogi. Karabin zostawił, bo i tak na nic by mu się nie zdał, ale wziął rewolwer i pałasz, a za cholewę zatknął długi, wyostrzony, jak brzytwa nóż, który mu Gottlieb Jesse, stary znajomy, co pochodził z Borówca, pożyczył. – Idź z Bogiem, – krzyczały za nim chłopcy, – A spis się dobrze. Pogoda w ostatnich dniach była ładna. Księżyc dopiero cieniutkim sierpem na niebie wisiał, a gdy wieczór zapadł, zaległy niebo białe gęste chmurki, tak, że sierpa prawie wcale widać nie było. Na niezmiennem, ciemnym sklepieniu niebieskiem błyszczwały, jak oczy dziewczyny, to słabiej, to znowu mocniej, tu i owdzie gromadki gwiazd. W tę noc, kiedy Frącek wychodził szukać »Skarania Boskiego«, ruszył się naraz gwałtowny wiatr i jął hulać sobie wzdłuż kanału. Jakoby przez ostatnie spokojne dni chciał tylko nabrać nowych sił do igraszki po tym krwawym stepie. Pędził całą siłą po wodzie i ziemi, gwizdał

w krzakach i targał koronami drzew, zrywając całe pęki liści i rzucając je na wodę lub roznosząc na wszystkie strony w powietrzu. Ale dla Frącka wiatr ten był pomyślnym. Będzie się mógł śmiało czołgać, nie usłyszą tak łatwo jego kroków i nie zobaczą go w ciemnościach. Więc przeżegnał się i puścił w drogę. Kierunek już sobie za dnia wedle linii, skąd pociski szły, był uplanował. Podeszedł najprzód z pięćset kroków w lewo i tam w miejscu, gdzie kanał najbardziej był zawalony trupami, chciał przeprowić się na drugą stronę, a potem prosto naprzód. Stąpnął więc ostrożnie, szukając nogą oparcia, i znalazł je tuż pod powierzchnią, tak, że nogę ledwie ponad kostkę zanurzył. Ale potem było już głębiej, i dopiero na środku kępka jakaś ponad wodą wystawała; Lecz gdy doszedł do niej, jakiś oślizły trup widocznie się osunął, a Frącek stracił równowagę i runął do wody. Nie starał się więc już wcale wydostać na wierzch zapory, jeno podpłynął te kilkanaście kroków do drugiego brzegu. Wnet też domacał nogą gruntu i wylazł całkiem na brzeg. Woda najprzód spływała z niego strumieniem, potem ciurkała w cienkich sznurkach na ziemię. Dreszcz go przeszedł, ale otrząsnął się i pobiegł dalej. Chwycił ręką w zamiarze, aby się przekonać, czy listu nie zgubił. List był na swoim miejscu, leżał na samym szkaplerzu. Frącek począł się modlić do Pana Boga, aby mu pozwolił baterię odnaleźć. Wszakże potem do domu pojedzie, syneczka nowonarodzonego obaczy, pole obejdzie, żonę i córuchnę uściśnie i swojskiem powietrzem odetchnie. Hej, naprzód, naprzód! Wyciągnął Frącek list i szkaplerz i do ust przycisnął, i z otuchą biegł dalej, czając się czasami i nasłuchując, żeby się na jaką patrolkę nieprzyjacielską nie natknąć. Ale wiatr tak szumiał, że nic nie słyszał Zdawało mu się, że widzi niedaleko pień. Zapewne za tym pniem posterunek stoi. Majaczyło mu się nawet, że wyraźnie widzi bagnet nasadzony i w górę sterczący. Więc przykleknął i czekał, ale nic się nie poruszało. Zapewne złudzenie, a więc dalej, naprzód. Miał przecie przed sobą cel. Ale gdzie szukać tego celu? Daleko jeszcze, czy blisko? Znów stanął i nadstuchiwał, i teraz dopiero zaczął uświadamiać sobie, w jak niebezpieczną wyprawę się wybrał. Krew uderzała mu do głowy, serce waliło, jak młot o kowadło. Pojął całą grozę położenia, a toż był w samym środku pomiędzy nieprzyjaciółmi, jakoby wydany w ich ręce. Śmierć czyha nań na każdym kroku, z każdym

posunięciem nogi niebezpieczeństwo się zwiększa. Gdy go pochwyca, to zamiast jechać do Jagny, do synaczka swego, będzie ot gryzł tę obcą ziemię. Instynktownie posuwał się naprzód. Gdzie się zdawało, że mógłby się natknąć na nieprzyjaciół tam zbaczał w prawo lub lewo, ale oszczędzany wielkim łukiem wracał znów do kierunku raz obranego. Tam, ot, znów posterunek. Albo czy też to tylko krew wzburzona wywołuje mu przed oczami jakieś mamidła? Właściwie nie mógł przecież nic widzieć bo w tej chwili właśnie ciemno było, jak w miechu. To znów zdało mu się, że słyszy jakieś krzyki i szcęk broni, że kroki te prosto ku niemu się zbliżają. Nawet głos ludzki wyraźnie słyszał, znów przekonał się, że to złudzenie. Więc znowu szedł dalej, i powoli krew się w nim uspokoiła. Powoli spłynął na niego spokój i zaczął teraz rozważać jasno i wyraźnie. Wysunięte posterunki i pierwsze linie nieprzyjacielskie musiał już być dawno minąć. Teraz należało mieć się na baczności i uważać pilnie, bo inaczej z urlopu nic nie będzie. Na myśl, że mógłby urlopu nie dostać, znów dreszcz go przeszedł. Zaciął się, że musi zrobić swoje, więc szedł dalej, ostrożnie, uważnie, ale hardo. Czasami schylał się i macał kamie, piasek, trawa, nic więcej. Upływały minuty, jedna po drugiej, kwadrans, cała godzina, on szedł naprzód i naprzód. Teraz to sierp księżycowy pomału, okropnie pomału wysunął się na niebo z za chmury i blade, słabe światło rozlało się wokoło. Frącek się przyczaił, ale zaraz znowu głowę ciekawie wyciągnął naprzód. Tam przed nim, cóż to jest? Jakiś pagórek, kupa piasku, czy co? Gołe, bez krzaków, jeno jakby pokryte rusztem i rozsypanymi gałęziami. A tam w tyle, to jakby jakaś paszcza okropna, i druga i trzecia, wszystkie czarnymi czeluściami skierowane prosto w niego. Na Boga, toć to chyba musi być »skaranie boskie«! Bez wątpienia. Przyczołgał się zupełnie blisko, podniecony o najwyższego stopnia, jakby z zasłoną na oczach, która opadła dopiero, gdy się tuż przed jedną paszczą zatrzymał. Ale teraz do dzieła, czasu na namyślanie nie było. W mig wdrapał się na pagórek Tam oto stały trzy młode sosny, ścięte ze dwa metry nad ziemią. Frącek gwałtownym ruchem wyciągnął nóż z cholewy i jął gorączkowo siekać w gałęziach. Siekał zapamiętale. Gdy skończył, gołe, jasne trzy pieńki sterczały w górę. A teraz w nogi. Uciekał, jak szalony, jakby go całe piekło gonilo. Serce znów waliło mu zapamiętale, ale tym razem z radości, nie ze strachu.

Zrobił woje i nagroda go czekała. Jutro już będzie w drodze do domu. Hej, dalej a dalej! Na niebie znów jeno gwiazdy migotają, księżyc nów schował się za chmurę. Ciemna, jak przedtem, noc, burzliwa noc, wicher jęczy w krzakach i gwałtownym podmuchem o twarz mu uderza. Dalej! woda już musi być blisko, ot już słysząc jej plusk; dobiegł do brzegu, ale brodu już nie szukał, jeno od razu spuścił się do wody. Płynął równo i spokojnie, ale spieszenie, i nie trwało ani kilka minut, jak na drugim brzegu stąpnął na suchą ziemię. Gdy dopadł rowów strzeleckich, na dworze już dzień zaczynało. Nie minęło pół godziny, gdy najcięższe działa niemieckie poczęły grzmieć. Trzy gołe pola, które przez szkła rozpoznać można było doskonale, stanowiły cel znakomity. »Skaranie boskie« odpowiedziało natychmiast pełną salwą, potem słabiej i jeszcze słabiej, aż umilkło zupełnie. Z dumnej i hardej baterii pozostała kupa gruzów, nie szkodliwa już i nie groźna nikomu. Frącek z dumą przypatrywał się jeszcze chwilę, jak się »skaranie boskie« zapadało. Myśl, że za dni kilka będzie pomiędzy swoimi, tak go podnieciła, że zapomniał o świecie i byłby najchętniej sąsiadów swoich w rowie uściskał. Frącka dla tego nie odesłano zaraz na tyły, ponieważ po zdaniu raportu z nocnej wyprawy należało się najprzód przekonać, czy rzeczywiście wykrył tę baterię, o którą chodziło. Teraz, gdy co do tego nie było już żadnej wątpliwości, kapitan kazał go zawołać przed siebie. – Zrobisz swoje i spisałeś się dobrze, – rzekł do niego. – Dziękuję ci w imieniu całego pułku. Przełożeni potrafią czyn twój ocenić, a nagroda cię nie minie. Dziś jeszcze polecę cię do żelaznego krzyża. Na urlop, który ci przyrzekłem, możesz zaraz wyruszyć. – Dzisiejszego dnia się nie liczy. Jedź z Bogiem, – dodał jeszcze życzliwie, – i pozdrów tam w domu swoją żonę i dzieci odemnie. – Wedle rozkazu, panie kapitanie, – odrzekł Frącek, wyprostowany, jak trzcina, i uderzył piętą o piętę. : Gdy przechodził rowem, aby się dostać do przekopu poprzecznego, który prowadził na tyły, chłopcy spoglądały nań zazdrośnie. – Hej, Frącku, – wołali za nim, – a pokłoń się tam moim ojcom! A pozdrów tam moją Magdę! A moją Kasę też! A wpadnij tam do Trzebiestawek i zobacz, co się z moją chudobą dzieje? Tak wrzeszczeli za nim, chcąc przekrzyczeć jeden drugiego, bo każdemu tego była za rodzinną chatą i każdy najchętniej by z nim razem umykał; Frącek zaś wyrывał, jakby go sto dyabłów ściagało, nie widział, nie słyszał

nic, we fbie mu szumiało, a serce z uciechy z piersi wyskoczyć chciało, tak się cieszył i tak go rwało do domu. Przebiegł nareszcie poprzeczne rowy i wyszedł na wierzch hen, daleko po za frontem, gdzie kule piechoty nieprzyjacielskiej już nie sięgały. Zmęczony był szybkim biegiem, więc przystanął trochę, aby odetchnąć, i słuchał. Do kata! Podczas biegu tak był zajęty myślą o domu, że nic nie słyszał, co się w kolo niego działo. Teraz dopiero zauważył, że straszna bitwa rozszalała znów na całym froncie. Snadź Anglicy otrzymali posiłki, bo sądząc po ryku ciężkich dział, potężniejącym każdą minutą, uderzali z niesłychaną siłą. Jak dobrze, że się wczoraj załatwił z tem »skaraniem boskiem«! Dziś może by już było za późno. Łoskot armat i huk karabinów maszynowych zbliżał się nie tylko od zachodu, ale także od południa. Widocznem było, że Anglicy przygotowali atak jeneralny i postanowili z dwóch stron uderzyć na stanowiska niemieckie. Ale Frącek takiego ognia był zwyczajny. Uśmiechnął się jeno i bąknął pod nosem! – Strzelajcie sobie zdrowi, panowie Angliki. Ja tam dziś nie mam czasu, z wami się zabawiać, bo oto właśnie jadę do żony. Gdy wrócę, to może wam znów jaką kolubrynę wykradnę, jak kochankę, ale tymczasem zawieram z wami pokój na dwa tygodnie. I biegł dalej. Zbliżał się teraz do pozycji artyleryjskich. Poszczególne baterie porozstawiane były bardzo gęsto, lecz ukryte znakomicie, tak iż Frącek z daleka nie widział nic, jeno gołe pole, a tymczasem stały tam, wkopane w ziemię i przykryte trawskiem lub chrustem, całe szeregi ciężkich armat, które zauważył dopiero, gdy przed nim lub gdzieś z boku cała bateria naraz zaczęła ryczeć głosem takim, że słuch tracił. Im dalej szedł, tem okropniej działa ryczały. Ziemia stękała tak ciężko, jakby się w strasznych boleściach wila, a pod nogami tak się kołysało, że Frącek miał uczucie, jakby pijany był, i co chwila przystawał, aby równowagi nie stracić i na ziemię nie runąć. Huk i łoskot był taki zapamiętały, że świstu granatów wcale nie było można rozróżnić, pomimo, że przecie Frącek się na tem znał, bo się dosyć tej muzyki nasłuchał i wprawę w tem miał, jeno, że dotychczas zwykle huk armat z daleka słyszał, a za to granaty i szrapnele tuż nadełbem mu świszczwały, więc mu ich gwizdanie znane było, tutaj zaś właśnie w przeciwnem położeniu się znalazł, bo armaty grzmiały tuż, przygłuszając swym hukiem gwizdanie pocisków. Artyleria nieprzyjacielska widocznie

pozaciągała na pozycje najcięższe działa i starała się zniszczyć baterie niemieckie, ale czy to, że lotnicy ich nie zdołali dobrze wykryć niemieckich stanowisk, czy też może, że pociski nie sięgały tak daleko, dość, że granaty ich uderzały zawsze za blisko. Dla Frącka ta część przeprawy była bardzo niebezpieczna, bo co chwila ciężki granat nieprzyjacielski uderzał niedaleko od niego w ziemię, wrywając ogromną lejkowatą dziurę i wyrzucając w powietrze kilka fur ziemi. Raz nawet spadł pocisk tak blisko i z taką siłą, że Frącek przez ciśnienie powietrza odrzucony został, jak piłka o jakie piętnaście kroków w bok i chlasnął o ziemię, głową w błoto, że aż mu się w oczach zaświeciło, a w brzuchu tak go zajęło, jakby mu się flaki oberwały i godną chwilę leżał, nie mogąc się poruszyć. Zdawało mu się nawet, że musi być ciężko ranny i mu się łzy w oczach zakręciły, że zamiast jechać do domu, będzie musiał tu jak nędzary umierać, albo co najmniej długi czas w lazarecie gnić, i strach go wziął, że go może na stole operacyjnym rozciągną i krajać będą, albo rękę lub nogę odejmą. Ale przekonał się wnet, że rany żadnej nie ma więc znów otucha do serca mu wstąpiła. Ubranie, którego po nocnej kąpeli jeszcze nie zdejmował, prawie, że już na nim uschło, ale teraz błoto, w które chlusnął, i ziemia, którą granat rzucił w powietrze, tak go oblepiły, że wyglądał jak jakiś dziki, przedpotopowy stwór, więcej do zwierza, niż do człowieka podobny. Ale podniósł się, palcami błoto z oczu wyskrobał i z gęby zgarnął i szedł dalej. Minął nareszcie linię pozycji artyleryjskich i skierował się do budy, której dach wystawał cokolwiek po nad ziemią, tak iż ją na jakie trzysta kroków z daleka było widać. Tam, również wkopane w ziemię, było biuro pułkowe, a równocześnie miejsce do składania amunicji, którą na samochodach ciężarowych, o ile dojechać mogły, a jak nie to na konnych zaprzęgach tudotąd dowożono, a potem na kilku promieniach małej kolejki, także dobrze zakrytej, dalej do poszczególnych baterii rozsyłanego. Na biurze już wiedzieli o tem, że Frącek jedzie na urlop, bo kapitan kazał dla porządku zaraz telefonować, żeby go przepuszczono, więc też wystawienie papierów wiele czasu nie zajęło i po chwili Frącek miał już przy sobie przepustkę urlopową z którą miał pójść do Lille. Była to bowiem najbliższa stacja głównej linii kolejowej, a prócz tego władza wojskowa tam urządziła siedzibę wszelkich urzędów

wojennych, oraz stację podstawową dla wszelkich w tym obwodzie podejmowanych operacji wojskowych. Tam też Frącek miał odebrać zaległy żołd oraz zgłosić się po nowy mundur na podróż. Z Lille miał jechać przez Brukselę i Leodyum do Akwizgranu, a ztamtąd przez Kolonię, Hanower i Berlin do domu. Do Lille było kilka mil drogi. Ale jak się tam dostać, to już, polski chłopie, twoja rzecz. Chcesz, to idź pieszo, a zdarzy ci się okazja, to się zabierz. Na toś żołnierzem, żebyś sobie radę dał. W dniu tym ruch był wielki. Bo że kanonada się ogromnie wzmogła, więc amunicji dość było potrzeba. Dla tego też pełne wozy, jeden za drugim szły a szły, a złożywszy ładunek, zjeżdżały w bok o jakie pięćset kroków, aby w zagłębieniu pod zakryciem przydrożnych drzewek i krzaków odpaść i napoić zmarnowane konie. Było tam w tej chwili z jakie sześćdziesiąt próżnych wozów, które miały wracać do Lille, więc Frącek skierował się do nich, w nadziei, że się będzie mógł zabrać. Wiadomo, że góra z górą się nie zejdzie, ale człowiek z człowiekiem zawsze, a już nie ma na świecie takiej dziury, w którejby jeden Polak na drugiego się nie natknął. Więc też i tutaj Frącek na szczęście zaraz znajomego spotkał, a to młodego Kubę Pawłaka, syna starego borowego z Mieczewa. Obaj dobrze się znali, bo w równym wieku i z tej samej parafii bnińskiej byli. Więc bardzo się sobie ucieszyli i Kuba zaraz Frącka na swój wóz wziął, i jęli się nawzajem o nowiny ze stron rodzinnych wypytywać. Kuba walczył przedtem w linii, we Francji ale został ranny, a że jeszcze zupełnie wyleczony nie był, i jeno lżejszą służbę wykonywać mógł, więc go tymczasem do kolumny amunicyjnej przeznaczono. Był rozkaz, że wozy nie mają wracać razem, lecz każdy osobno. Odjeżdżał jeden po drugim w odstępach co pięć minut, i to w ten sposób, że każdy jechał inną drogą, a że dróg tych było kilkanaście, więc na każdej z nich oddalenie jednego zaprzęgu od drugiego było znaczne, czasami milę i więcej wynoszące. Ostrożność tę zaprowadzono dla tego, ponieważ zbite na jednym miejscu masy wozów stanowiłyby doskonały cel dla bomb lotników nieprzyjacielskich, których się wciąż ogromna ilość po niebie uwijała. Mogły też czasem oddziały kawalerji nieprzyjacielskiej dotrzeć niepostrzeżenie aż do strefy, stanowiącej połączenie pomiędzy stanowiskami a podstawą operacyjną, więc i z tego powodu nie kazano, aby wozy jechały kupą. Dziś szczególnie oficer dowodzący kolumną amunicyjną ostrzegał

woźniców, aby się mieli na baczności, bo huk armat od południowej strony nie wróżył nic dobrego. Kuba ustawił się ze swoim zaprzęgiem tak, że wysłano go drogą prowadzącą najbardziej na prawo, czyli na południe, a zrobił to dla tego, ponieważ Frąckowi spieszno było na kolej, a właśnie ta droga prosto, jak po sznurku do Lille prowadziła, podczas gdy wszystkie inne wiodły przez jakieś chęchy i były bardzo nierówno wyjeżdżone, a przy tem w ogromnych łukach i zagięciach prowadziły do celu. Kuba miał przy sobie paczkę »Noblesów«, które nadeszły wczoraj z »Liebesgabami«, więc zakurzywszy sobie, usiedli obok siebie na koźle i puścili się w drogę. Kuba nie mógł się dość nadziwić, że Frąckowi udało się uzyskać urlop. U nas, mówił, o urlopie nie ma mowy. Francuzi tak nas prażyły, że wszystkie pułki wciąż były w ogniu, a rezerwy musiały bez ustanku być w pogotowiu. Zanim mnie tudotąd odkomenderowali, leżeliśmy pod jakimś miastem. Nazywało się »Sę Ką Tę«, czy tam jakoś (St. Quentin); tam ci dopiero była strzelanina! Ani dnia spokoju. Kto dostał kulę w łeb, ten miał urlop już na zawsze, ale żywy urlopu nie dostał, choćby cudów waleczności dokazywał i dziesięć takich kolubryn, jak twoja, wykrył. Nie było wyjątku. Tak oficer, jak zwyczajny chłop, każdy musiał być na posterunku, a do domu nie puścili ani na jeden dzień. Znałeś Józwa Łakomego? – Czy tego z Dziećmierowic? – zapytał Frącek. – Pańskiego stelmacha? Znałem. – Tego, tego. Ostawił nieborak w domu żonę z dziesięciorgiem dzieci, a musiał umykać zaraz w pierwszy dzień. Niedawno mu synek umarł, więc mu dziećmierowski pan telegrafował, że ma przyjechać na pogrzeb. Nawet mu kapitan obiecał, że się za nim wstawi, aby urlop dostał, a jednak go nie puścili. Siedzi w rowie, jak siedział, od samego początku, razem z Wojtysiakiem, co fornałem jest w tej samej wsi. Ano, wojna, to nie zabawka. Służba ważniejsza niż wszystkie inne. A innych chłopów od Kórniku siła tam jest? – pytał dalej Frącek, – bo u nas to się godna gromadka kupy trzymała. – Ba, gdzieby ich tam nie było, – odrzekł Kuba Pawlak, ale sporo już wyginęło. Zaś najbardziej to mi młodego Matuszewskiego żal, bo to bliski sąsiad z Konarskiego. Padł biedak przy szturmie tuż obok mnie, i na rękach mi ducha wyzionął. Jeny krzyknął: »O Jezu, Kuba ratuj«, i za piersi się złapał. Musiała mu kula jaką żyłę przestrzelić, bo bardzo dużo krwi z niego uszło. Chciałem go ratować, ale on

jeno rzekł: »Jak wrócisz Kuba, to pozdrów tam wszystkich u mnie w domu i powiedz im, że przede śmiercią o nich myślałem. Potem oczy rozwarł szeroko, westchnął ciężko ostatni raz, i skonał. Nie mogłem dłużej przy nim pozostać, bośmy lecieli naprzód, jak ogień, ale później, po szturmie jeszcze go odszukałem i sam do grobu złożyłem. Tak to opowiadali sobie o wspólnych znajomych, jadąc na wozie, Kuba i Frącek, i wcale się nie kłopotali, że im szrapnele i granaty gwizdały nad głowami coraz gęściej i bliżej. Zanedto byli z tem obcy, żeby zwracać uwagę na taką powszednią rzecz, a zresztą w tej chwili całą duszą byli w rodzinnych stronach, więc co ich tam obchodziły szrapnele i granaty! Minęli już kilka zniszczonych i opuszczonych wiosek i znajdowali się właśnie w małym lasku sosnowym, za którym, jak powiadał Kuba, kończyła się Belgia, a rozpoczynała Francya, chociaż teraz żadnych słupów granicznych, ani też żadnej straży granicznej tam nie było, jako, że kraj cały po tej i tamtej stronie obsadzony i zajęty był przez wojska niemieckie, gdy naraz, jakby z pod ziemi wyrosły, wyskoczyło z za drzewek, z rowu, z trawy kilkanaście dzikich i dziwacznie ubranych postaci, i nim się nasze chłopcy zdążyły opatrzyć i za broń chwycić, tamci już ich opadli i do gardzieli im skoczyli, i podczas, gdy kilku uchwyciło konie za cugle, reszta w mig chłopów polskich skępowała. Była to straż przednia większego oddziału Hindusów, który wysłany został na zwiady i aby uchwycić języka. Zapuscili się z tej strony tak daleko na boki niemieckie, ponieważ liczyli na to, że wojsko niemieckie całą swą siłę i uwagę zwrócić musi na zachodnią stronę, i tutaj od południa nieprzyjaciela się nie będzie spodziewało. A zresztą, jako naród pół dziki, zwinni byli i różnych podstępów zwyczajni, i umieli się czolgać, jak węże, cicho a zdradliwie, więc też udało im się obejść posterunki niemieckie i czujność ich zmylić, tak, iż się aż tutaj, w głąb kraju przez Niemców zajętego zdołali zapuścić. Hindusi widzieli z lasku, że się wóz niemiecki zbliża, i urządzili zasadzkę. Gdy napadli na chłopów tak niespodziewanie, Frącek struchlał. Nie tyle ze strachu, ile na myśl, że mu się urlop, na który tak sumiennie sobie zapracował, popsuć może. Oczy wytrzeszczył na nich z przerażenia, a twarz mu pobladła. – Ludzie, na miłość Boską, co robicie! krzyczał do nich po polsku. – Toż ja z wami wojować nie chcę, jeno sobie spokojnie jadę żonę odwiedzić, a urlop jeno na dwa tygodnie mam! Ale tamci nie

odpowiadali nic, jeno spoglądali na chłopów ukośnie, przewalając białkami i szczerząc kły w niemym uśmiechu. Był wprawdzie pomiędzy Hindusami francuski sierżant, ale ten też ani słowa po polsku ani po niemiecku nie rozumiał, więc się dogadać nie mogli. Jakoż po chwili ułożyli Frącka i Kubę na ich własnym wozie, podsypawszy im cokolwiek barłogu, i wolno, a ostrożnie, zatrzymując się co kawałek i nadstuchując pilnie; puścili się w powrotną drogę ku zachodowi. Po dwóch godzinach takiej jazdy lasek począł rzednąć. Hindusi więc tutaj postanowili zaczekać, aż noc zapadnie, bo o świetle dziennem bali się wychylić z lasu, aby ich czasem jaki oddział niemiecki nie zajął.

Hindusi rozłożyli się więc na ziemi, rozłożywszy wprzód czyt ze wszystkich czterech stron i zabrali się do wieczerzy. Nocą zaś mieli jechać dalej. Chłopom zluzowali trochę powrozy i jeść dali, jako wogóle nie obchodzili się z nimi źle, jeno z woza złączyć nie pozwolili. Więc Frącek i Kuba leżeli na dnie woza i przez szpary się ich dziwnym obyczajom przypatrywali. Jak myślisz, Frącek, – zapytał Kuba szeptem, – co z nami zrobią? – Myślę, że nas zabijać nie będą, bo byliby to zaraz zrobili. Kiedy na wóz wzięli, to na to żeby nas żywcem przed swego komendanta odstawić. Wezmą nas pewnie na przesłuchy, jeno nie wiem, jak się tam z nami dogadają. Gdy zobaczą, że się niczego nie dowiedzą, to gotowi myślę, żeśmy się uwzięli, żeby nic nie gadać, i jeszcze juchy na ogniu przypiekać nas lub związanych w jakim stawie pławić będą.

– Głupis, Frącek, – odrzekł Kuba. – Przecie my nie żadne szpiegi, jeno żołnierze, z bronią w ręku pojmami. Zresztą te brązowe oberwańce przecie sami żadnej władzy nie mają, jeno pod komendą francuskich oficerów stoją, więc chociaż ludożercami są, to im nas zeżreć nie dadzą. A ci się też tutaj, w katolickim kraju, już od ludzkiego mięsa odzwyczaili i teraz jeno samą baraninę się żywią. – A nie wiesz, czemu oni takie srogie turbany na łbach noszą, niby bocianie gniazda? – Bo od dyabła pochodzą i każdy na głowie jeszcze różki ma, więc je zakrywają, żeby ich powinowactwa z czarnym nie było widać. – Rogi im wyrastają, powiadasz? A od urodzenia, czy też dopiero po ślubie? – Od urodzenia podobno. Przecie po ślubie by każdy z nich musiał mieć teb, jak stodoła bo inaczej by się rogi nie pomieściły, bo każdy pono dwadzieścia dwie żony ma, a co znaczniejszy to nawet

czterdzieści i cztery. – Co mówisz? Tyle bab na jednego? I ślepi jedna drugiej nie wydrapie? – Nie, bo je w klatkach trzymają i kluskami karmią, żeby pulchne były. Po chwili Frącek znów się odezwał:

Aha, miałaś rację, że baraninę jedzą, bo tero patrzaj, skop u rzeza. Nie widziałem wcale, żeby go z sobą prowadzili. Pewnie go tutaj gdzieś mieli ukrytego. Hindusi tymczasem, zarzezawszy barana, poczęli się modlić. Upadli wszyscy na kolana, zwróceni twarzą na wschód, i czołem jęli o ziemię uderzać co się chłopom naszym okrutnie dziwnem zdawało.

– Dziwne modlitwy, – szepnął Frącek. – U nas chłop, gdy się modli, to głowę podnosi, u nich jakoś odwrotnie. Tymczasem noc zapadła, więc Hindusi założyli do woza Kubowego siwka i karą kobyłę i jechali dalej. Stąpali bardzo ostrożnie, a końskie kopyta obręcze na kołach szmatami poowiązywali, żeby hałasu nie robić. Posuwali się cicho, ale raźnie, to też gdy dzień zaczęło, byli już gdzieś bardzo daleko, bo strzały coraz słabiej i niewyraźniej było słychać. Frącek przez całą noc oka nie zmrużył. Rozmyślał nad tem, że w najlepszym razie długa niewola go czeka, i na tę myśl aż włosy mu na głowie i stawały. Jego do domu rwało, nie we francuską niewolę, chociażby najlepszą była, chociażby go tam cukrem i samym gęsim smalcem paść mieli. Przecie nie na to życie narażał i kolubrynę wykrył, by teraz w niewolę iść, jeno na to, żeby sobie urlop zasłużyć i chatę a zagrodę rodzinną odwiedzić. Zaczął więc przemyślać nad ucieczką. Jednak jak tu uciekać, kiedy ręce i nogi związane, kiedy na koźle sierzant francuski z jednym z tych brązowych dyabłów siedzi, a reszta co chwila do woza zagląda, ślepiami przewraca i mamrocąc coś, pożądliwie klami błyska. Frącek podzielił się swym zamysłem z Kubą, lecz ten też nic wymyślić nie zdołał. – Trzeba czekać, – powiada, – może się jaka sposobność zdarzy. Tymczasem dzicy, gdy już się dobrze rozwidniło, znów się zatrzymali w jakichś krzakach nad wodą, żeby się posilić i odpocząć. Kuba i Frącek wyrachowali sobie, że już się daleko od pozycji niemieckich oddalić musieli i teraz w głębi kraju i francuskiego się znajdują. Jakoż Hindusi poruszali się już o wiele śmielej; widocznie nie obawiali się, i aby ich jaki oddział niemiecki jeszcze mógł najść znienacka. Ale że sierzant z jednym z nich dosiedli Kubowych szkap, jako, że innych nie było, i puścili się gdzieś w bok, zapewne, aby obroku dla koni

lub jadła jakowego albo napoju zarekwirować, więc oddział cały musiał za nim prawie do samego wieczora czekać. Jeńcom zdjęli więzy z rąk, tylko na nogach im pozostawili, i podnieść im się pozwolili, a nawet we figle różne z nimi bawić się zaczęli, jeno, że się nijako dogadać nie mogli. Raz Kubie się zdawało, że gdzieś z daleka widzi tuman kurzu. – A wej! – rzekł do Frącka, – nasze ułany jadą. I bez namysłu, zupełnie bezwiednie złożył dłonie w trąbkę do gęby i krzyknął: – Hop, hop! Ale Hindusi natychmiast do niego przyskoczyli i mu groźnie przed oczami wywijając nożami, potem zaraz znowu ich skrępowali, a jeden, ukręcił dwa wiechcie, w gęby im dla pewności powpychał, żeby ryczeć nie mogli. Tymczasem nie były to ułany pruskie, jeno sierzant francuski wracał z drugim żołnierzem ze swej wycieczki. Zaraz też w dalszą puścili się drogę, tym razem już śmiało i bez obawy. Jechali ostrym klusem, więc wozy mocno turkotały po bruku, na który już dosyć dawno się dostali, ale naszym chłopom było smutno, bo gadać do siebie nie mogli, jako, że gęby wiechciami pozatykane mieli. Ale gdy ujechali już godny kawał i noc krainę zaległa, Frącek poczuł, że mu się od turkotu sznur na rękach zluzował. Szarpnął więc mocno i rzeczywiście rękę jedne od drugiej uwolnił. Zaraz też sięgnął do gęby i wiecheć z niej wydłubał, bo mu ostra słoma dziąsła i podniebienie poraniła. Poleżawszy potem chwilę spokojnie, podciągnął trochę nogi, a mając ręce wolne z łatwością pęta na nogach rozwiązał. – Kuba, śpisz? – szepnął po chwili do sąsiada. Tamten nic nie odpowiedział, bo wiecheć jeszcze w gębie miał, ale pomruczał coś, na znak, że słyży. – Przysuń no się trochę bliżej, – mówił dalej Frącek szeptem, – i podaj tu wyżej ręce, może cię uwolnię. Jakoż za chwilę Kuba też miał ręce wolne i natychmiast także sobie wiecheć z ust wyjął. – Teraz uważaj, Kuba, – mówił dalej Frącek. – Podaj mi nasze szable, które za siedzeniem leżą, ale ostrożnie, żeby ci na koźle nie zmiarkowali. Kuba pomaleńku podał szablę najprzód jedne, potem drugą, a Frącek je z tyłu woza na ziemię upuścił. Brzęku się nie obawiali, bo wóz mocno turkotał, a Hindusi wszyscy kupą przed wozem szli i pieśń jakąś smętną, a nabożną półgłosem śpiewali. Kuba jeszcze raz chwycił za siedzenie i namacał rewolwer, który w kieszeń schował. Woźnica i towarzysz jego na koźle zbytniej uwagi na jeńców nie zwracali, bo wiedzieli, że skrępowani są, więc obawy nie mieli, aby mogli uciec. Rzucili nawet na nich dwa

czy trzy płaszcze żołnierskie, aby nie marzli, bo tamci, co na przodzie szli, płaszcze swoje na wóz powrzucali, jako, że pieszo idąc, dosyć się zagrzali. Ta okoliczność bardzo chłopom naszym była na rękę. Gdy już szable leżały na ziemi, rzekł znów Frącek cicho do Kuby: – Teraz ja się tyłem na ziemię osunę, a ty jedź jeszcze ze dwadzieścia kroków i potem też ostrożnie z woza zleź. Ja położę się na ziemi, co i ty uczyni, a gdy ujadą ze staję, to puść się powrotną drogą. Ale płaszcze niech na wozie zostaną, tak samo, jak teraz leżą, żeby myśleli, że jeszcze pod nimi leżymy. Ja będę tak długo na ziemi leżał, aż nadejdiesz. Poczem zwinnie, jak kot, osunął się zadem naprzód na ziemię. Gdy kawałek dalej Kuba też zeskoczył, woźnica usłyszał szelest i obejrzał się, ale że ciemno było, jak w miechu, a płaszcze na swoim miejscu leżały, więc nic nie podejrzewał i jechał dalej. Za chwilę chłopcy połączyły się. Byli wolni, nawet broń posiadali, bo zaraz się po nią cofnęli i ze ziemi pozbierali, ale co tu teraz w tej ciemnicy, w kraju nieprzyjacielskim, w samym środku pomiędzy wojskami francuskie mi począć! W każdym razie zadali się w bok i biegli klusem przez pole dobre pół godziny, kombinując sobie, że tamci, jeżeli zaraz ucieczkę ich zauważą, to się cofną i najprzód ich po drodze wstecz gonić będą. Ale tamci zdaje się nic nie zauważyli, bo pogoni żadnej słyszeć nie było. Kuba i Frącek po krótkiej naradzie postanowili biedź dalej, aby się jak najwięcej od bruku, którym Hindusi jechali, oddalić. Oryentować się nie bardzo mogli, bo noc była ciemna, więc tylko po gwiazdach, jak umieli, kierunek na południe– wschód sobie miarkowali. Błąkali się tak całą noc, dzień zaś chcieli przeczekać w jakimkolwiek zakryciu, aby się z pościgiem Hindusów lub z jakim innym oddziałem nieprzyjacielskim nie spotkać. Gdy się rozwidniło, spostrzegli, że osady w tej okolicy rozsiane były dosyć gęsto. Ale w pobliżu odkryli jakiś niewielki stawek, w koło którego posadzona była gęsto koszykarska wierzba. Do tych zarośli więc dobiegli, aby tam wieczora odczekać. Dzień był pogodny i ciepły, więc obaj żołnierze, ponieważ dwie noce wcale nie spali, rozciągnąwszy się w krzakach na ziemi, natychmiast snem twardym zasnęli i obudzili się dopiero, gdy już słońce mocno się ku zachodowi chyliło. Rozpatrzyli się więc dobrze po okolicy, a przede wszystkim uważali, czy się czasem gdzie w bliskości jaki żołnierz nie pokaże. Ale żadnego munduru nieprzyjacielskiego widać nie było,

tylko ludzie i to prawie same kobiety i dzieci w koło zagród pilnie w polu pracowali, a gdy ściemniać się zaczęło, wszyscy do chat się chronili. Upatrzywszy więc sobie kierunek, w którym w nocy dalej posuwać się mieli, czekali, aż się zupełnie ściemni, poczem z zarośli wyleźli i puścili się w drogę. Przechodzili teraz często tuż obok chatup, tuż obok płotów lub murów, okalających ogrody, a głód zaczął im się mocno dawać we znaki, ale szli wytrwale wciąż naprzód przez noc całą, a że wypadku żadnego nie mieli, więc gdy dzień zaczęło, mieli po za sobą dość godny kawałek drogi. Tylko, że Frącek zaczął już ze znużenia i głodu upadać. Do głodu zaś przyłączyło się pragnienie i strasznie im dokuczało. W gębach wyschło im zupełnie, a wargi mieli spieczone, a tu jak na złość po drodze na żaden stawek, na żaden strumyk napotkać nie mogli. Frącek począł już zupełnie tracić energię i odwagę. – Upadnę, – mówił, chwiejąc się na nogach, – i pewnie mi już tu w tej obcej ziemi zemrzeć przyjdzie, a chaty własnej i rodziny już nie ujrzę. Kuba pocieszał go jak mógł i otuchy mu dodawał, ale i on czuł, że siły traci i długo już nie wytrwa. Wlekli się właśnie obok jakiegoś wysokiego i daleko się ciągnącego muru a na świecie rozwidniało się już coraz bardziej. Gdy nagle Frącek stanął jak wryty i uchwycił Kubę za rękaw. – Kuba, patrz, Boża męka! – rzekł. Taka sama, jak u nas. I wskazał ręką na mur. Tam, u góry pod daszkiem wisił cicho wizerunek Ukrzyżowanego roztaczając błogi spokój i nieskończoną dobroć i wzbudzając w chłopie uczucie opieki Boskiej. Kuba spojrzął i obaj, jak na komendę, zdarli czapki z głów i upadli na kolana. Kornie pochylili głowy przed Ukrzyżowanym i modlili się długą chwilę gorliwie i prosząc Boga o opiekę, Frącek zaś szczególnie o szczęśliwy i rychły powrót do domu. Gdy wstali, było im jakoś raźniej i z większą otuchą postępowali naprzód. Kuba rachował, że najdalej o jakie dwie mile od obrębu stanowisk niemieckich znajdować się już powinni, ale że rozwidniło się już zupełnie, a niebezpieczeństwo bynajmniej jeszcze nie minęło, bo lada chwila ludzie z chatup do robót polnych pewnie wychodzić zaczną, więc znów w zaroślach przez dzień ukryć się postanowili. Ale około południa głód im tak dokuczał i pragnienie tak ich paliło, że zdecydowali się wyjść z ukrycia i chociażby życie narazić mieli, o trochę strawy i jaki kubek wody się postarać. Niedaleko od zarośli, w których żołnierze siedzieli, było dość duże gospodarstwo,

w koło którego pracowały trzy kobiety i dwoje dzieci, a stary jakiś, kulawy chłop orał we dwie nędzne szkapy. Przy innych zagrodach koni nie było widać. Do tamtej więc postanowili się udać, rachując sobie, że w danym razie oprócz posiłku jeszcze te dwa konie »zarekwirują« na dalszą drogę. Jakoż gdy w południową godzinę ludziska do zagród się poudawali, Kuba i Frącek wyłonili się ze swej skrytki i skierowali kroki ku gospodarstwu. – Umiesz ty po francusku, Kuba? – zapytał po drodze Frącek. – Bo ja zaledwie dwa czy trzy słowa pochwytiłem. Nie wiem, jak się tam z nimi dogadamy. – Naturalnie, że umiem niezgorzej, – odparł Kuba. – Przecie często z podoficerem na rekwirunki wyjeżdżałem, a jeńców też co dzień miewaliśmy, to się człek jako tako poduczył. Frącek nie bardzo wierzył, bo znał Kubę dobrze i wiedział, że migacz jest i chwalić się lubi, ale nic nie mówił, licząc na to, że chociaż nie gębą, to na migi się dogadają. Zresztą nie po to szli, żeby tam w długie francuskie gawędy się wdawać, jeno, żeby żołądki wypchać i sił do dalszej drogi nabrać. Stanęli wreszcie przy samych drzwiach. Spojrzeli jeszcze raz na siebie i przeżegnali się, poczem Kuba, odetchnawszy głęboko, uchwycił za klamkę i nagłym ruchem otworzywszy drzwi, wkroczył do izby. Na widok niemieckich żołnierzy mieszkańcy struchleli. – Ah, les Prussiens, les Prussiens, – zaczęły krzyać kobiety i dzieci i w dzikim popłochu rozproszyły się na wszystkie strony. Pozostał w izbie tylko kulawy starowina, który tak szybko poruszać się nie mógł. Zbladł, podniósł się z trudem w górę i postąpiwszy ku żołnierzom rzekł do nich: Bon jour, messieurs. Co on powiada? – zapytał się Frącek Kuby. Powiada, że mają dobry żur, – odpowiada tamten. Niech daje żuru, byle prędko, – rzekł Frącek. Więc Kuba znów zwrócił się do starego: – Żuru, donnez żuru, – rzekł i rękami formował w powietrzu duży i wysoki garnek, chcąc mu przez to dać do zrozumienia, że żuru ma być dość. Stary spoglądał na nich kolejno i uśmiechnął się głupowato, lecz z miejsca się nie ruszał. Wtedy Frącek, widząc, że Kuba też tyle umie po francusku, co i on, postąpił o krok naprzód, a wskazując palcem w szeroko otwartą paszczę i rozstawiwszy się szeroko na nogach, krzyknął staremu w ucho: – Manże! Wę! Stary powłócił się natychmiast do komory i za chwilę przyniósł bochenek chleba, masło i ser. Chłopy rzuciły się na te dary boże, jak wilki, i za chwilę z masła, chleba i sera nie pozostało ani śladu. – Wę! –

krzyknął jeszcze Frącek na Francuza. Ten znów odszedł do komory i przyniósł dzbanek wina. Chłopy napiwszy się, poczuli krzepę w gnatach. Przygnębienie pierzchło, i znów z otuchą patrzeli w przyszłość. – Kuba, nie wiesz, co znaczy koń po francusku? – zapytał Frącek. Kuba namyślał się długo, ale nie mógł sobie przypomnieć. Przywoławszy więc starego, schylił się na ziemię i zaczął na czworakach galopować w koło stołu, przyczem, chcąc naśladować głos koński, rżał, jak ogier: hi, hi, hi, hi, hi. Chciał przez to dać Francuzowi do zrozumienia, że ma im uszykować konie. Tamten jednakże nie pojął, o co Kubie chodzi, a z miny jego można było poznać, że podejrzewał żołnierzy o pomieszanie zmysłów. Więc Frącek chwycił go za ramię i wyprowadził do stajni, gdzie mu migami dał do zrozumienia, że ma konie napoić, bo je zabiorą. Stary okropnie narzekał i szwargotał coś płaczliwym głosem, ale nie było rady. Chociaż chłopom żal było starowiny, ale musieli się przecie ratować. Więc założywszy koniom uździenice, dosiedli ich na oklep. – Lille? – zapytał jeszcze Francuza. Ten wskazał im ręką kierunek, a oni krzyknawszy mu –jeszcze »Bóg zapłać«, puścili się wyciągniętym klusem w drogę. Nie oglądali się już na nic, jeno prosto rżnęli naprzód, nieraz tuż obok zdumionych i wystraszonych na ich widok ludzi, galopując. – Frącek, wiesz co? –przewróćmy nasze jaki na ręby i schowajmy czapki do kieszeni, żeby naszych mundurów nie widzieli, bo kto wie, co się jeszcze przytrafić może. Frącek przyznał mu rację i obaj uczynili, jak Kuba radził. Jechali teraz wąską dróżką, nisko pomiędzy dwoma stromymi pagórkami prowadzącą, i dobiegali właśnie ostrego skrętu, gdy nagle z za skrętu wychyliła się ogorzała twarz w czapce, po której Frącek natychmiast poznał podoficera francuskiej piechoty. Ten nie poznał w nich w pierwszej chwili żołnierzy niemieckich, bo jaki mieli powywracane, ale zdziwił się niepomniernie na widok jeźdźców i krzyknął na nich: – D'oii passez-vous? (skąd jedziecie?). – Oj, źle, – krzyknął Frącek i zaczął konia kopać gwałtownie piętami po brzuchu, lecz przytem przy wstrząśnieniu wypadła mu czapka z kieszeni. Wtedy Francuz poznał, kim są, i wypalił za zmykającym Frąckiem z rewolweru, raniąc go w samo siedzenie, tuż nad grzbietem końskim. – A to ci psia jucha dobrze trafił, – rzekł Frącek do Kuby, gdy galopowali dalej. Żołnierze francuscy, których było kilku, strzelili za nimi jeszcze raz i drugi,

ale ponieważ chłopci oddalili się już znacznie, więc kule nie dochodziły. Niebawem też z daleka zamajaczyły na niebie kontury wież miasta Lille. Frącka bolała rana okrutnie i musiał się rękami wspierać o grzbiet koński, żeby nie uderzać o konia, ale jakoś pędzili dalej i bez dalszych wypadków za godzinę znaleźli się pomiędzy przednią strażą wojsk niemieckich. Gdy przybyli do Lille, Frącek natychmiast stawiał się w biurze, aby załatwić formalności, ale o ranie swej nic nie powiedział, ze strachu, żeby go tam do lazaretu nie wpakowano. Cztery dni z urlopu wprawdzie już stracił, ale jeżeli zaraz wyjedzie, to jeszcze przez kilka dni z żoną i dziećmi cieszyć się będzie mógł, a tymczasem rana może się zagoi, a nie, to mniejsza o to. W tej chwili urlop ważniejszy mu był, niż wszystko inne. Jakoż tego samego wieczora wyjechał koleją do domu. W ranie czuł gorączkę coraz większą i wysiedzieć na twardej ławce wagonu nie mógł, ale nie robił nic i do domu dojechał. Uciechy i radości nie było końca, a Frącek, jakby się do raju dostał, tak dobrze mu było, gdy się znów na własnych śmieciach poczuł i po raz pierwszy po długich miesiącach na wygodnym łóżku wyciągnął. Ale rana dokuczala mu coraz bardziej, więc Frącek za poradą żony po dwóch dniach zameldował się w «Becyrskomandzie» jako chory. Obejrząwszy mu ranę, lekarz orzekł, że Frącek musi przez kilka tygodni pozostać na miejscu, bo kulę trzeba wyjąć. Poleżał więc najprzód kilka dni w lazarecie, gdzie operację przeprowadzono, a że się rana dobrze goiła, więc mu pozwolono pojechać do domu, i tylko co pięć dni musiał się do zmiany opatrunku w lazarecie stawiać. Ale rad był z tego, bo zamiast dwóch tygodni miał teraz długi urlop i mógł się do syta z rodziną nacieszyć. To też nie narzekał na swój los i znosił ból z pokorą, powtarzając sąsiadom, gdy się czasem zebrali i o wojnie gawędzili: »Byle wrócić do rodzinnej chatupy, to człek wszystko chętnie zniesie!«

KONIEC.

IDENTYFIKACJA OSÓB

Pierwszym i najważniejszym zadaniem pozwalającym na zweryfikowanie fakto-graficzne treści opowiadania jest co najmniej ustalenie prawdziwej tożsamości głównych bohaterów.

Czy Frącek i Kuba to ludzie, którzy żyli naprawdę? Jakie fakty opisane w opowiadaniu da się potwierdzić w innych źródłach i które z nich dotyczyły ich bezpośrednio?

*** Frącek ***

Punktem wyjścia do poszukiwań był fragment:

„Tam, hen, ku Środzie, na dół od bitej drogi, a w bok za Mielochową hubą rozciągają się długim pasmem dębieckie zagrody... Wśród zagród tych Frąckowa należy do najokazalszych.”

Bez problemu udało mi się potwierdzić istnienie „Mielochowej Huby”. Gospodarstwo rolne Mielochów istnieje do dziś i są to pierwsze zabudowania przy drodze krajowej nr 11, które pojawiają się po prawej stronie, gdy wyjeżdżamy z Kórnika w kierunku Środy Wielkopolskiej. Zaraz za nimi można zjechać na gruntową drogę wiodącą do Dębca.

Dalsze działania poszukiwawcze oparłem już o kwerendę archiwalną i polegało ono na przeanalizowaniu „Księgi Dusz Gromady Dębiec”. Po wytypowaniu wszystkich osób o imieniu Franciszek urodzonych pomiędzy 1870 a 1898 (wiek poborowy łącznie z landszturmem¹) pozostało do zweryfikowania tylko pięć osób spełniające takie kryterium. W kolejności urodzeń byli to:

Franciszek Rozmiarek urodzony 04.12.1898 w Dębcu, był synem Antoniego Rozmiarka (ur. 11.1837) i Franciszki Sznury (ur. 1861). W chwili wybuchu wojny mógł co najwyżej myśleć dopiero o landszturmie, a nie o czynnej armii. Ponadto

¹ Landszturm – /Landsturm/ pospolite ruszenie. W pruskiej strukturze wojskowej, kategoria obowiązku wojskowego. Były to jednostki trzeciej kolejności użycia. Formacje składające się z powoływani pod broń w obliczu wojny mężczyzn, którzy jeszcze nie odbyli przeszkolenia wojskowego, w wieku 17-22 lata oraz tych, którzy w czasie pokoju zwolnieni już byli z obowiązków wobec wojska, a osiągnęli wiek 39-45 lat. Do landszturmu wcielano także ochotników i tych, których stan zdrowia w czasie pokoju zwalniał ze służby wojskowej.

gospodarstwo Rozmiarków w Dębcu przejął najstarszy z synów Antoniego Rozmiarka – Stanisław (ur. 25.04.1886), a Franciszek w roku 1927 przeprowadził się do Bożydaru. Mając na uwadze powyższe, jego kandydaturę odrzuciłem bez dalszego badania akt.

Franciszek Tłok I [536²] urodzony 14.01.1895 roku w Dębcu, był piątym dzieckiem gospodarza Walentego Tłoka (ur. 09.01.1854) i Agnieszki Orwat (ur. 14.01.1865). Franciszek ten miał cztery siostry i trzech braci. Jednak po głębszej analizie zapisów księgi meldunkowej okazało się, że nie bardzo pasuje on do roli głównego bohatera opowiadania:

– po pierwsze, w 1914 roku nie miał ukończonych 20 lat, wobec czego tak, jak wzmiankowany wcześniej Franciszek Rozmiarzek nie powinien być powołany do armii na samym początku wojny. Wprawdzie urodził się w styczniu 1895, ale i tak jest to mało prawdopodobne, by trafił na front zachodni już na początku wojny, ponieważ nie przeszedł wcześniej żadnego przeszkolenia wojskowego. Takie przeszkolenie trwało co najmniej kilka tygodni. Bezsprzeczne jest, że walczył w wielkiej wojnie, bo jego nazwisko w księdze meldunkowej jest przekreślone kopiowym, niebieskim ołówkiem z adnotacją „poległ 29.10.1916”. Fakt ten znajduje także potwierdzenie na stronie 16798, w 708 liście strat wojennych, opublikowanej przez armię pruską 12.12.1916. To właśnie nazwisko tego żołnierza znajduje się na tablicy pamiątkowej, która jest wmurowana w południową ścianę kościoła parafialnego w Bninie.³ Niestety nie udało mi się ustalić gdzie poległ i w jakiej jednostce służył.

– po drugie, na dalszych stronach księgi meldunkowej zawarta jest informacja, że gospodarstwo Walentego Tłoka przejął najstarszy z jego synów – Antoni. Miało to miejsce już po wojnie, a z opowiadania wynika, że Frącek był już „na swoim” przed wybuchem wojny. Wprost stanowi o tym fragment tekstu źródłowego:

Wśród zagród tych Frąckowa należy do najokazalszych. Frącek, chłop młody, pilny był i trzeźwy i wiernie się ojcowskiej spuścizny uczeplił. Więc też mu Pan Bóg błogostawił, bo i trzoda mu się dobrze chowała i w polu też zawsze wszystko najlepsze z całej gminy miał, tak, że zeszłego lata nawet całe Kółko rolnicze do niego zjechać miało, żeby zobaczyć, jak wzorowe gospodarstwo wyglądać powinno.

Z przyczyn przywołanych wyżej, można z całą pewnością wykluczyć Franciszka Tłoka I z grona dębieckich Franciszków, których „przygody wojenne” opisano w opowiadaniu.

² [536] – numery w klamrze odnoszą się do tabel umieszczonych na końcu niniejszej publikacji.

³ Szerszy komentarz dotyczący tablicy pamiątkowej i omówienie listy strat, zamieściłem w dalszej części opracowania.

Franciszek Tłok II urodził się 10.08.1890 roku w Dębcu, był pierworodnym synem gospodarza Jana Tłoka (ur. 24.06.1860) i Katarzyny Bartkowiak (ur. 24.11.1867). Franciszek miał jeszcze dwie siostry i dwóch braci. Można przyjąć, że jako najstarszy syn gospodarza winien przejąć gospodarstwo. Księga meldunkowa z 1950 roku zdaje się ten fakt potwierdzać, gdyż na gospodarstwie wymienia cztery osoby: matkę Franciszka – 83 letnią wówczas Katarzynę, Siostrę Eufrozinę (55 l.), jego samego i jego żonę Stanisławę z domu Słoma (ur. 31.10.1911). Ze Stanisławą Franciszek ożenił się dopiero 16.01.1949 roku, a zapisów dotyczących ewentualnego poprzedniego małżeństwa brak. W domu nie zameldowano też żadnych dzieci. Wobec rosnących wątpliwości, aby dodatkowo potwierdzić tożsamość bohatera opowiadania, koniecznym stało się sięgnięcie po inny dowód. Taką możliwość daje fragment, w którym cytowany jest list, jaki otrzymał z domu:

„Oznajmiam Ci, jako Twoja żona powiła Ci syna i że matka i dziecko zdrowe, czego i Tobie z całego serca życzymy. Chłopaka już my ochrzcili, a ksiądz dał mu na imię Wojtek, jako, że na świętego Wojciecha na świat przyszedł.”

Wspomnienie św. Wojciecha obchodzimy w kościele katolickim w dniu 24 kwietnia, wobec czego rozstrzygającym dowodem potwierdzającym tożsamość głównego bohatera, będzie zapis w Urzędzie Stanu Cywilnego w Bninie pozwalający na sprawdzenie, komu w okolicy tej daty, w roku 1915 urodził się syn o imieniu Wojtek. Niestety tu powstał zasadniczy problem wykluczający Franciszka Tłoka z grona kandydatów do roli głównego bohatera. W aktach USC Bnina i Kórnika nie ma śladu, by miał on syna Wojciecha. Wprawdzie nie jest to też dowód wykluczający naszego kandydata z pretendowania do roli głównego bohatera. Młoda matka na czas porodu, przy braku męża, mogła udać się do swojej rodziny i tam urodzić. W związku z brakiem w Archiwum Państwowym księgi meldunkowej mieszkańców Dębca za okres 1900-1950 nie ma w tej chwili możliwości jednoznacznego potwierdzenia tego faktu. Jeszcze jedną próbą umocowania Franciszka Tłoka w opowiadaniu, były listy żyjących weteranów wojennych, spisane w 1928 roku. Jednak i tam Franciszek Tłok nie został wymieniony, co wskazuje wręcz, że w ogóle nie brał udziału w I wojnie światowej.

Franciszek Kujawa I [255] urodził się 03.10.1883 r. w Dębcu, był synem Kazimierza Kujawy (ur. 24.02.1847) i Marii Litka (ur. 1853). Franciszek miał cztery siostry i dwóch braci oraz sześcioro rodzeństwa z drugiego małżeństwa ojca. Początkowo wydawało się, że nie jest to dobry kandydat do roli Frącka z opowiadania, ponieważ tak jak w przypadku Franciszka Tłoka I, to nie on gospodarował na ojcowiznie. Gospodarstwo rolne po ojcu objął jego starszy

brat Antonii. Ponadto w dniu wybuchu wojny miał już lat 31 i jako landwerzysta⁴ nie powinien trafić na front wraz z doborowymi jednostkami pierwszego rzutu mobilizacyjnego. Jednakże bliższe spojrzenie na genealogię tej rodziny zrodziło pewne wątpliwości co do tego osądu. Otóż, jako jedyny ze wszystkich dębieckich Franciszków miał syna Wojciecha i małą córeczkę w czasie, gdy spiswane zostało opowiadanie. Wprawdzie kolejność urodzenia się tych dzieci była odwrotna niż opisana w tekście, bo syn Wojciech urodził się pierwszy 21.04.1912, a córka Maria druga 24.04.1914, niemniej była to okoliczność, która wzmogła zainteresowanie jego kandydaturą. Szczególnie data urodzenia córki wydaje się zgodna z zapisaną w opowiadaniu datą otrzymania listu. Kolejnym faktem zdającym się weryfikować pierwotny osąd i przemawiać za uznaniem go, za właściwego kandydata do roli głównego bohatera, było to, że 10.05.1910 r. ożenił się z pochodzącą z Mieczewa Magdaleną Szczepaniak i objął spory kawałek ziemi w naszej wsi. Był więc w czasie opisywanym w opowiadaniu, gospodarzem na własnym gospodarstwie, czego nie można powiedzieć o pozostałych Franciszkach. Co więcej przy dalszym zbieraniu danych, pojawił się w początkowej fazie wojny na pruskiej liście strat nr 662 opublikowanej 18.10.1916. Znajduje się tam zapis: „Reservist Franz Kujawa (12. Komp.) – Dembiec Schrimm – I.v.” Skrót „I.v.” (leicht verwundet) oznacza lekko ranny, a to koresponduje doskonale z fragmentem tekstu:

Wtedy Francuz poznał, kim są, i wypalił za zmykającym Frackiem z rewolweru, raniąc go w samo siedzenie, tuż nad grzbietem końskim. – A to ci psia jucha dobrze trafił. – rzekł Fracek do Kuby, gdy galopowali dalej.

Na liście strat podano także jego przydział: 51 Rezerwowy Pułk Piechoty – ten fakt wymagał głębszej analizy, ponieważ 51 RezPP wchodził w skład VI Korpusu Rezerwowego, który walczył przez całą wojnę w okolicach Verdun, a nie w Belgii. Bardziej wnikliwa analiza literatury przedmiotowej pozwoliła jednak na uchwycenie znaczącego szczegółu: 01.04.1915 r. 51 RezPP został przeformowany, a służący w nim żołnierze zasilili 11 i 12 PP, z których to pułków sformowano, nową 233 Brygadę Piechoty w składzie 117 Dywizji. Utworzone jednostki przerzucono spod Verdun w inny rejon walk, do Szampanii, gdzie toczył boje pomiędzy 14.04.1915 a 07.05.1915. Co więcej, w związku z przewidywanym atakiem francusko-angielskim pod La Bassée i Arras, w dniu 09.05.1915 jednostki te zostały

⁴ Landwera – /Landwehr/ W pruskiej strukturze wojskowej, kategoria obowiązku wojskowego. Były to jednostki drugiej kolejności użycia. Do tej kategorii zaliczano mężczyzn, którzy wypełnili już w podstawowym zakresie obowiązek służby wojskowej i osiągnęli wiek 27,5-39 lat. W czasie wojny landwerze przydzielano zadania pomocnicze na froncie, ale w przypadku konieczności uzupełnienia stanów osobowych, także kierowano do walki w pierwszej linii.

przerzucone właśnie w ten rejon i wzmocniły odcinek frontu pomiędzy kanałem La Bassée, a miejscowością Lens. Bitwę, która się tam rozpoczęła 9 maja, opisano w opowiadaniu, jako tą, która rozgorzała tuż za plecami bohatera opowiadania, gdy wycofywał się on na tyły, po otrzymaniu upragnionego urlopu. Tożsamość Fracka, zweryfikowałem także w rozmowie z jego wnukiem Andrzejem, mieszkającym w Mieczewie. Rozmawialiśmy 08.05.2014 roku i udało mi się potwierdzić, że Franciszek Kujawa uchodził za bardzo postępowego i bardzo nowoczesnie gospodarował na swojej roli. Uzyskałem także informację, że Franciszek lekko utykał i wspominał wojenną, jednak mało zaszczynną ranę. Niestety nie zachowały się żadne pamiątki ani zdjęcia z okresu, o jakim traktuje niniejsze opracowanie.

Odtworzenie jego prawdziwej historii wojennej nie ma niestety wiele wspólnego z przedstawionymi w opowiadaniu zdarzeniami, bo prawdziwy przebieg działań wojennych, w których brał udział Franciszek Kujawa I przedstawia się następująco:

VI. Reservekorps / 12. Reserve-Division / 23. Reserve-Infanterie-Brigade / Reserve – Infanterie – Regiment Nr.51 / III Bataillon / 12 Kompagnie

Rezerwowy Pułk Piechoty o numerze 51 wyruszył do Francji koleją w dniu 11 sierpnia, podróż trwała cztery dni. 15.08.1914 r. nastąpiło rozładowanie w Saarbrücken, ale tabory dotarły dopiero 16 i 17.08. Po uzyskaniu gotowości bojowej pułk odmaszerował w stronę Verdun. 20.08.1914 r. zajął pozycje wyjściową na granicy Francji i Luxemburga, na całej jej długości od Belgii po Niemcy (pomiędzy miastami Kerschen–Redingen, około 12 km). 20.08.1914-27.08.1914 bitwa pod Longwy – Longuyon. Zadaniem VI Korpusu Rezerwowego było obejście twierdzy Longwy od wschodu. 12 Dywizja Rezerwowa zamykała lewą flankę atakujących i musiała przyjąć ciężar kontrataku oskrzydającego, wyprowadzonego z miejscowości Joppecourt. Wezwano na pomoc odwody z 10 Korpusu Rezerwowego i utrzymano pozycję. 22.08.1914 r. 51RezPP osiągnęła linię Beuville-Arrancy. W dniu następnym ze składu VI Korpusy wyłączona została 11 Dywizja i skierowana do wsparcia bezpośredniego ataku na twierdzę Longwy, natomiast pozostałe pułki tej formacji ciągle walczyły pod Arrancy. 26.08.1914 r. nastąpiło ostateczne przełamanie francuskiej obrony i pościg za wycofującymi się jednostkami. Korpus zadanie wykonał i pod koniec tej bitwy 51RezPP przekroczył rzekę Othain, i okopał się na przedpolu twierdzy Verdun ok. 20 km na północny wschód od miasta, niedaleko miejscowości Saint Laurent. 28.08.1914 r. dowództwo niemieckie podjęło próbę obejścia twierdzy Verdun od zachodu. Doprowadziło to do serii bitew: 28.08.1914-01.09.1914 bitwa o przeprawę na Mozie / 02.09.1914-03.09.1914 bitwa o Varennes-Montfaucon / 06.09.1914-12.09.1914 bitwa o Vaubecourt – Montfaucon w trakcie, której 12

DRrez uczestniczyła 07.09.1914-11.09.1914 w boju o wzgórze na południe od Sommaisne. 12.09.1914-16.09.1914 żołnierze mieli nieco wytchnienia i osłaniali, jako straż tylna pozostałe jednostki zgromadzone w Lesie Argońskim. W tej fazie wojny zakończył się etap wojny manewrowej i 05.09.1914 r. rozpoczęły się walki pozycyjne pod Verdun, w tym 17-24.09.1914 r. Varennes / 14.12.1914 r. bój pod Ornes-Flabas / 01.04.1915 r. dokonano reorganizacji i „51 Reserve Infanterie Regiment” rozformowano, a żołnierzy wcielono do 117 Dywizjonu Piechoty – 233 Brygady Piechoty – 11 PP, 12PP i 157PP. Nowosformowaną jednostkę w dniach 02.04-13.04 wycofano na tyły dla odpoczynku, a następnie przetransportowano do Szampanii / 17.04-07.05.1915 r. walki w Szampanii / 09.05-23.07 Bitwa o La Bassée i Arras (Loretto-Höhe) W połowie sierpnia 1916 r. 117 DP została przeniesiona na front bałkański (Rumunia), a na początku października, do północnych Włoch. W marcu 1918 jednostkę przetransportowano do Lotaryngii. A w kwietniu 1919 r. jednostkę rozformowano i żołnierzy zwolniono do domów.

Oprócz Franciszka Kujawy nie udało mi się udokumentować udziału innych członków naszej dawnej, lokalnej społeczności w walkach, w szeregach tej właśnie jednostki wojskowej.

Franciszek Kujawa II [256] urodził się 23.01.1884 r. w Dębcu, był synem Franciszka Kujawy (ur. 16.01.1839) i Franciszki Przybył (ur. 31.09.1846). Miał starszego brata i trzy siostry. Wojenne losy Franciszka II były bardzo podobne do wzmiankowanego wcześniej Franciszka Kujawy I (Franciszek Kujawa II był spokrewniony z Franciszkiem Kujawą I – ich dziadkowie byli braćmi). Rozpoczęli wojnę prawie ramię przy ramieniu od udziału w bitwie pod Longwy, jednak ten Franciszek praktycznie całą kampanię pruską z lat 1914-1915 spędził pod Verdun, wciągnięty w beznadziejną bitwę na wykrwawienie, jaką tam toczono. Jego Pułk ani na chwilę nie opuścił pola bitwy w Lesie Argońskim. Prawdziwy przebieg działań wojennych, w których brał udział Franciszek Kujawa II przedstawia się następująco:

V. Reservekorps/ 10. Reserve-Division/ 18. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve – Infanterie – Regiment Nr. 37/ III Bataillon/ 10 Kompagnie

Pułk wyruszył do Francji kolejną w dniu 10 sierpnia. W dniu 14.08.1914 r. dotarli do Primsweiler I Eiweiler około 15 km na północny zachód od Saarbrücken. Do 16.08.1914 r. dotarły także tabory. Dnia 17.08.1914 r. Pułk osiągnął gotowość bojową i do 20.08.1914 r. przemaszzerował przez Luxemburg zajmując pozycję wyjściową do ataku na Francję w okolicy miejscowości Mamer. Na tej pozycji V Korpus Rezerwowy zastąpił V Korpus, w składzie którego drugi z bohaterów “Kuba” Pawlak ruszył do tej samej bitwy z 47 PP. 22.08-27.08.1914 bitwa pod Longwy-Longuyon

– V Korpus Rezerwowy stanowił odwód jednostek nacierających w pierwszej linii i postępował za pułkami VI Korpusu Rezerwowego. W trakcie bitwy pod Longwy został włączony do bezpośrednich walk 22.08, gdy wsparł 12 DRrez, spiesząc jej z odsieczą na lewym skrzydle. Dalej oba korpusy rezerwowe walczyły obok siebie, przy czym 10 RezB 22.08.1914 posuwała się najszybciej osiągając w tym dniu brzeg rzeki Grusnes koło miejscowości Bazailles. 28.08.1914-13.04.1916 walki pozycyjne pod Verdun/ 01.09.1914 r. 37 RezPP walczył pod Damvillers / 06-12.09.1914 r. Vaudecourt-Fleury / 20.09.1914 r. Zannes / 06-10.10.1914 r. Etain / 29.10.1914 r. Gercourt/ 18.11.1914 r. Ferme Epina. Prawie cały okres wojny 37 Rezerwowy Pułk Piechoty spędził w okolicy Verdun, po zawieszeniu broni 12.11.1918 r. rozpoczął ewakuację do koszar w Poznaniu.

Należy zauważyć, że w tej jednostce służyła znaczna ilość mężczyzn powołanych z naszej parafii bnińskiej. Oprócz Franciszka Kujawy, na listach strat odszukałem jeszcze osiemnastu żołnierzy tego pułku, poszkodowanych w walce:

- I Bat., 4 Komp.: Gefreiter **Wacław Kozak (†) z Błazejewa [233]**,
- I Bat., 4 Komp.: Reservist **Stefan Kozak (†) z Bnina [232]**,
- II Bat., 5 Komp.: Reservist **Józef Garyelewicz z Bnina [103]**,
- II Bat., 5 Komp.: Reservist **Stanisław Buchwald z Czmonia [48]**,
- II Bat., 5 Komp.: Reservist **Józef Szczepaniak z Mieczewa [505]**,
- II Bat., 6 Komp.: Unteroffizier **Franciszek Majchrzycki z Błazejewa [284]**,
- II Bat., 6 Komp.: Gefreiter **Jan Mirek z Prusinowa [319]**,
- II Bat., 6 Komp.: Wehrmann **Józef Malecki z Radzewa [288]**,
- II Bat., 6 Komp.: Wehrmann **Ignacy Piechowiaki z Mieczewa [390a]**,
- II Bat., 6 Komp.: Wehrmann **Andrzej Nowak z Radzewa [341]**,
- II Bat., 7 Komp.: Wehrmann **Marcin Rozmiarok z Radzewa [436]**,
- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Franciszek Kuderczak (†) z Konarskiego [251]**,
- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Marcin Śmigaj z Mieczewa [526]**,
- III Bat., 10 Komp.: Wehrmann **Józef Stanisław Chojnacki z Mieczewa [58]**,
- III Bat., 12 Komp.: Wehrmann **Stanisław Mróz z Biernatek [321]**,
- 1 Maschinengewehr Komp.: Wehrm. **Maks. Werwiński z Bnina [561]**,
- 2 Maschinengewehr Komp.: Wehrmann **Józef Zimowski z Czmońca [590]**,
- 3 Maschinengewehr Komp.: Krancktrans. **Henryk Szymański z Bnina [517]**,

Franciszek Kujawa II został w trakcie walk ranny. Stało się to jesienią 1915 r. Potwierdzenie tego faktu znajduje się w 392 pruskiej liście strat na stronie 10464 pod datą 30.11.1915.

*** Kuba ***

Co do prawdziwej tożsamości drugiego z bohaterów, ustalenie faktów było łatwiejsze.

Odnalazłem znacznie więcej zapisów. Sam autor tekstu opowiadania ułatwił poszukiwania, wskazując dość precyzyjnie, kto był drugim z bohaterów opowiadania:

... a to młodego Kubę Pawlaka, syna starego borowego z Mieczewa.

Tu żadnej wątpliwości nie ma – no może tylko w kwestii imienia bohatera, jako że stary borowy w Mieczewie – Michał Pawlak miał czterech synów, ale żaden na chrzcie nie dostał imienia Jakub. Dalsza analiza faktów wskazuje jednak jednoznacznie na drugiego w kolejności, urodzonego 02.02.1890 r. Franciszka. Zapewne dwa jednobrzmiące imiona bohaterów komplikowały autorowi ich rozróżnienie, więc pewnie z tej prozaicznej przyczyny zmienił jednego Frącka na Kubę, by tekst lepiej się układał, a osoby nie myliły się czytającym. Dalsze, zebrane fakty wykluczają jednak pomyłkę, co do tożsamości „Kuby”, zwłaszcza, że zostały potwierdzone przez jego syna Jerzego Pawlaka. Odbyłem z nim 11.01.2014 r. w Czaporach wielce zajmującą i niezwykle bogatą w informacje rozmowę. Dzięki uprzejmości potomków Franciszka Pawlaka zamieszczam także wśród ilustracji, dwie fotografie Franciszka.

Franciszek Pawlak [369] urodził się 22.11.1889 r. w Mieczewie, był drugim synem Michała Pawlaka (ur. 22.08.1842) borowego na leśniczówce w Mieczewie i Marii Türkk (ur. 29.01.1852). Franciszek miał jeszcze cztery siostry i trzech braci⁵. Siedemnastoletni Franek przeniósł się do Kórnika 25.03.1907 r., a następnie 05.10.1909 r. w wieku 20 lat został powołany do wojska i skoszarowany (zameldowany na dwuletni pobyt) w miejscowości Herten w powiecie Recklinghausen w Nadrenii Północnej-Westfalii. Najbliżej Herten w miejscowości Mülheim an der Ruhr, stacjonował 8 Lothringisches Infanterie-Regiment Nr. 159, także 13 IR i 16 IR stacjonowały nieopodal. Zapewne, w którymś z tych pułków odbył obowiązkową służbę wojskową. Po dwóch latach został przeniesiony do rezerwy i w 1912 wrócił do Mieczewa. W 1914 r. jako dopiero co przeniesiony do rezerwy, został ponownie powołany i już w pierwszym rzucie mobilizacyjnym wcielono go do 47 Pułku Piechoty, z którym trafił na front zachodni. Służył w stopniu gefreitera (odpowiednik starszego szeregowego). Został ranny w czasie walk pod Verdun, a po zaleczeniu

⁵ Wśród braci był Alexander [368] (ur. 15.07.1892), który także brał udział w Wielkiej Wojnie i został ranny na przełomie 1917 i 1918 roku.

rany (postrzał w nogę) resztę wojny służył w kolumnie transportowej. Jeszcze przed końcem wojny został zwolniony ze służby i wrócił do Mieczewa, gdzie objął leśniczkówkę. Gdy wybuchło Powstanie Wielkopolskie wstąpił do Brygady Kórnickiej, z którą jeszcze przed wybuchem walk, trzema furmankami wyruszył do Poznania (Brygada Kórnicka ochraniała Paderewskiego po jego przyjeździe do Poznania i brała udział w walkach od pierwszego dnia Powstania). Później brał udział w walkach na froncie powstańczym pod Zbąszyniem, gdzie III pluton bniński 10-19 lutego 1919 poniósł duże straty i został wycofany z frontu. Po zakończeniu walk znów wrócił na leśniczkówkę w Mieczewie. Tam też 31.01.1920 r. ożenił się z Katarzyną Górką (ur. 16.03.1897 w Głuszynie). Mieli cztery córki i dwóch synów: Mariannę, Leokadię, Joannę, Władysława, Teresę i Jerzego. Cała rodzina 02.10.1926 r. przeniosła się z Mieczewa do Dziećmierowa (do leśniczówki Drapałka). Franciszek był leśniczym do 1939 r., następnie zamieszkał w Czaporach i tam też zmarł 15.08.1952 r. W świetle przedstawionych faktów jest pewne, że Kuba Pawlak to Franciszek Pawlak leśniczy z Mieczewa.

Odtworzenie jego prawdziwej historii wojennej przedstawia się następująco:

„Kuba walczył przedtem w linii, we Francji ale został ranny, a że jeszcze zupełnie wyleczony nie był, i jeno lżejszą służbę wykonywać mógł, więc go tymczasem do kolumny amunicyjnej przeznaczono.” Ten fragment jest ze wszech miar prawdziwy i znajduje potwierdzenie w materiałach archiwalnych. Na pruskiej liście strat wojennych pod datą 08.07.1915 znajduje się stosowny zapis: „Gefreiter Franz Pavlak (8. Komp.) – Mieczewo Schrimm – l.v.”, skrót l.v. (leicht verwundet) oznacza lekko ranny, a zapis ten znajduje się pośród strat 47 Pułku Piechoty. Dodatkowe potwierdzenie można wynieść także z drugiego fragmentu opowiadania:

Zaś najbardziej to mi młodego Matuszewskiego żał, bo to bliski sąsiad z Konarskiego. Padł biedak przy szturmie tuż obok mnie, i na rękach mi ducha wyzionął. Jeno krzyknął: »O Jezu, Kuba ratuj«, i za piersi się złapał. /.../Chciałem go ratować, ale on jeno rzekł: »Jak wrócisz Kuba, to pozdrów tam wszystkich u mnie w domu i powiedz im, że przede śmiercią o nich myślałem. /.../ później, po szturmie jeszcze go odszukałem i sam do grobu złożyłem.

Jako że jest pewne i udokumentowane, na podstawie „listy strat”, iż Stanisław Matuszewski⁶, o którym mowa w przytoczonym cytacie i który poległ 27.09.1914 r.,

⁶ Matuszewski z Konarskiego – Stanisław Kostka Matuszewski (ur. 14.11.1889 w Konarskim, syn Jana Matuszewskiego i Petroneli Hypka) poległ 27.09.1914, jego nazwisko znajduje się na tablicy upamiętniającej poległych na ścianie Kościoła w Bninie. Na liście strat wojennych armii pruskiej odnotowano, że został ranny i podano jego przydział: 47 Pułk Piechoty, 2 bat, 8 komp.

służył w „bardzo polskim” 2 batalionie, 47 Pułku Piechoty im. Króla Bawarii Ludwika III, który to pułk stacjonował w Poznaniu.

Pełna nazwa niemiecka oddziału, w którym służył Franciszek Pawlak to:

V. Armee – Korps / 10. Division / 20. Infanterie – Brigade

2. Niederschlesisches Infanterie-Regiment König Ludwig III von Bayern Nr. 47

II Bataillon / 8 Kompagnie

Szlak bojowy tej jednostki był następujący: 47 Pułk Piechoty rozpoczął przygotowania do transportu już 02.08.1914 r., w pierwszym dniu mobilizacji. Żołnierze wyruszyli z Poznania pociągiem 09.08.1914 r. W dniu 12.08.1914 dotarli do Gerstlingen k. Metz, a po wyładowaniu taborów i sprzętu wojskowego, 17.08.1914 Pułk osiągnął gotowość bojową i wyruszył forsownym marszem przez Luxemburg (z Mames przez Arlon) do granicy z Francją. 20.08.1914 r. zajął pozycję wyjściową w okolicy Etalle / 22.08.–27.08.1914 walki pod Longwy-Longuyon / Bitwę rozpoczął 23.08.1914 od boju o Virton – 47 Pułk Piechoty nacierał z północy, od strony wsi Baleront i obchodził miasto od wschodu. Dalsze potyczki w tej bitwie to 24.08.1914 bój o Charency i 25.08.1914 bój o Marville / **28.08.–28.09.1914 walki pozycyjne pod Verdun** / 08.09.–12.09.1914 Fort Trogon / 23.09.1914 Deuxnoux / 24.09.1914 La Morville i Cotes Lorraine / 28.09.1914 Chavaliers/ 19.10.1914 Billy / 27.10–10.11.1914 Cotes Lorraine / 02.04.–22.04.1915 Wyżyna Combres / 24.04.–07.05.1915 Les Eparges / 20.06.–30.06.1915 Grande Tranchée de Calonne Należy zauważyć, że podobnie jak w przypadku Franciszka Kujawy II w tej jednostce służyła także znaczna liczba mężczyzn powołanych z terenu naszej parafii bnińskiej. Oprócz Franciszka Pawlaka, na listach strat odszukałem jeszcze osiemnastu żołnierzy tego pułku, poszkodowanych w walce:

- I Bat., 4 Komp.: Unteroffizier **Marcin Wawrzyniaki z Konarskiego [556]**,
- I Bat., 4 Komp.: Reservist **Kazimierz Karpiński z Błażejewa [195]**,
- I Bat., 4 Komp.: Reservist **Paweł Nikodem (†) z Radzewic [338]**,
- II Bat., 5 Komp.: Unteroffizier **Marceli Glusa (†) z Bnina [113]**,
- II Bat., 5 Komp.: Reservist **Franciszek Jędrzejczak z Radzewa [167]**,
- II Bat., 5 Komp.: Musketier **Stanisław Kniat z Radzewa [212]**,
- II Bat., 5 Komp.: Musketier **Tadeusz Kraski z Bnina [240]**,
- II Bat., 6 Komp.: Musketier **Franciszek Michałowski z Radzewa [314]**,
- II Bat., 6 Komp.: Reservist **Tomasz Kowalczyk z Radzewa [221]**,
- II Bat., 6 Komp.: Gefreiter **Jan Niemier z Bnina [332]**,
- II Bat., 7 Komp.: Reservist **Jan Wójkiewicz z Mieczewa [576]**,
- II Bat., 8 Komp.: Musketier **Andrzej Michałowski z Mieczewa [313]**,
- II Bat., 8 Komp.: Musketier **Walenty Tłok z Dębca [537]**,
- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Stanisław Matuszewski z Konarskiego [305]**,
- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Wawrzyniec Barański z Prusinowa [17]**,

- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Stanisław Siejak z Konarskiego [465]**,
- II Bat., 8 Komp.: Reservist **Jan Pieczyński z Błażejewa [393]**,
- III Bat., 11 Komp.: Musketier **Karol Sępiński z Bnina [462]**,

Trudno ustalić dokładnie, kiedy i gdzie Franciszek Pawlak został ranny (stało się to pomiędzy październikiem 1914, a marcem 1915). Bardziej prawdopodobny jest październik 1914. Zachowało się zdjęcie Franciszka, które zrobiono w szpitalu polowym (w bloku ze zdjęciami oznaczono je numerem 5). Niestety nie jest możliwe ustalenie do jakiego pułku, czasowo, przeniesiono „Kubę” po wyjściu ze szpitala wiosną 1915 roku. Te szczegóły pozostają ciągle owiane tajemnicą.

Pozostałe dziewięć osób, które zostały wymienione w tekście, to też osoby prawdziwe. Prezentowana we wkładce z ilustracjami pod numerem 6, bardzo zniszczona fotografia jest kluczowa dla potwierdzenia autentyczności opowiadania. Zdjęcie to zostało zrobione jeszcze w trakcie wojny, prawdopodobnie latem 1917 r. Przedstawieni na nim są „koledzy z wojska”, którzy zjechali do domu na urlop. Franciszek Pawlak jest już zwolniony ze służby i siedzi po lewej stronie w mundurze leśnika, pozostali ciągle jeszcze w pruskich mundurach wojskowych. Czterech z nich ma baretki krzyża żelaznego. Wszyscy to prawdopodobnie żołnierze 47 PP, w którym i on służył (z całą pewnością taki przydział mają dwaj siedzący obok Franciszka Pawlaka – wyraźnie widać pagony z literą „L” w koronie). Niestety zdjęcie nie jest opisane i nie da się potwierdzić wprost, czy w spotkaniu poza Franciszkiem Pawlakiem uczestniczyli także wymienieni w tekście opowiadania mieszkańcy naszej okolicy.

Możliwe, że sfotografowanymi żołnierzami są wymienieni w opowiadaniu:

- Walkowiaków syn ze Sródki
- Kuźma z Zimina,
- dwóch gospodarskich synów z Pierzchna,
- Fludra z Krerowa,
- Rozmiarek z Radzewa,
- Pełc z Dziećmierowa,
- Gottlieb Jesse z Borówca,
- Józwa Łakomy stelmach z Dziećmierowic,
- Wojtysiak – fornał z Dziećmierowic

WNIOSKI

Wydaje się udowodnionym, że przywołane w opowiadaniu osoby to faktyczni mieszkańcy naszej najbliższej okolicy. Ich tożsamość w świetle przedstawionego materiału została potwierdzona w sposób jednoznaczny. Za pewne można uznać stwierdzenie, że Frącek z Dębca, który jest głównym bohaterem opowiadania, to Franciszek Kujawa I, gospodarz z Mieczewa, zaś Kuba Pawlak to Franciszek Pawlak, leśniczy z Mieczewa. Zarówno Franciszek Kujawa I, jak i Franciszek Pawlak rozpoczęli swój udział w wojnie niemal w tym samym miejscu – Pod Longwy. Obaj także trafili pod Verdun, na pole bitewne, które nazwane było „maszynką do mielenia kości”.

Dla Polaków z zaboru pruskiego to właśnie Verdun jest największym i najbardziej tragicznym polem bitwy. Większość zachowanych wspomnień i opowieści wojennych z tego okresu, na jakie natrafiłem, koncentruje się właśnie na tym polu bitwy. W błyskotliwych planach sztabowców Niemieckich cała operacja na froncie zachodnim miała zadziałać jak drzwi obrotowe. Na południu ustępujące skrzydło miało sprowokować Francuzów do ofensywy w tym łatwym do obrony dla Niemców miejscu, a w tym czasie północne skrzydło tych obrotowych drzwi miało przytrzasnąć francuzów w błyskawicznym ataku na Paryż, wyprowadzonym przez Belgię. Osią tych drzwi było właśnie Verdun. Zgodnie z planami szefa niemieckiego sztabu generalnego Ericha von Falkenhayma tu miała się wykrwawić armia francuska. Krwi miała jej upuścić 5 Armia dowodzona przez księcia Wilhelma Pruskiego. W armii tej służyli w znacznej mierze Polacy zmobilizowani z terenu dawnego Wielkiego Księstwa Poznańskiego i to oni, razem z Francuzami się tu wykrwawiali. Przez całą wojnę walki pod Verdun pochłonęły 360 000 młodych Francuzów (163 000 poległych), ale druga strona nie zyskała taktycznie na tym boju nic, bo straty po przeciwnej stronie okopów wyniosły 330 000 żołnierzy (143 000 poległych). Dowództwo niemieckie straszliwie szafowało życiem żołnierzy pod Verdun, trudno dociec czy horrendalne straty miały związek z faktem, że w 5 Armii służyli w większości Polacy, jednak jest faktem, że to właśnie w ziemię okolic Verdun wsiąkała polska krew.

Po stu latach od tych wydarzeń, wspomnijmy 10 milionów ludzi ze wszystkich armii, którzy polegali i zmarli od ran w wyniku tej straszliwej wojny.

OZNACZENIE MIEJSC I OKREŚLENIE CZASU

(Komentarz do opisanych w tekście działań wojennych)

Drugiego dnia już poszedł Wyszli go zaraz do Belgii, a ledwie ich z wagonów na tę obcą ziemię wysadzili, tak ani do rozumu nie przyszedł, ani do żony napisać nie zdążył, jeno zaraz na teb, na szyję całe tysiące i setki tysięcy pędziły naprzód a naprzód.

Mobilizacja rozpoczęła się 01.08.1914 r. Już 2 sierpnia – zajęte zostało bez walki Księstwo Luksemburg, a 4 sierpnia Prusacy wkroczyli do Belgii, próbując od północy obejść linie obronne Francuzów. Wojska pruskie w tym rejonie były zgrupowane w dwóch armiach:

1 Armia generała pułkownika Alexandra von Kluka – razem 320 000 żołnierzy

2 Armia dowodzona przez generała Karla von Bülowa – razem 260 000 żołnierzy.

Prusacy uderzali z pozycji wyjściowej w rejonie Akwizgran–Malmedy–Euskirchen–Blankenheim. Istotne jest jednak, że w pierwszym dniu po mobilizacji do akcji włączone były tylko jednostki wojskowe w czynnej służbie. Natomiast pułki rezerwowe, nawet te etatowe, a nie nowo formowane dotarły na pole bitwy we Francji zazwyczaj dopiero w trzecim tygodniu po ogłoszeniu mobilizacji uczestnicząc w walkach od 20 sierpnia.

...bo chociaż po drodze wciąż były potyczki i strzelanina, że aż czasem włosy na głowie stawały

Opis nieco został przesadzony, jako że Niemcy nie napotkali początkowo na większy opór wojsk belgijskich, które wycofały się aż pod osłonę fortów twierdzy Liège. Maszerujące w zwartym szyku pułki niemieckie poprzedzała kawaleria prowadzona przez generała Georga von der Marwitz. Prusacy sporadycznie atakowani byli przez belgijską obronę cywilną, co po wielokroć spotykało się z brutalnymi represjami wymierzonymi w ludność cywilną.

Zatrzymali się dopiero przed jakimś miastem wielkim, które się pono Leodyum nazywało i tutaj dopiero rozpoczęła się wojna, jak należy. /.../ Tysiące piorunów i grzmot okropny, a nieustający ani na chwilę, rozdzierały powietrze, rzekłbyś piekło się rozwarło, tak ta muzyka wściekła grała, a grała od rana do wieczora i od wieczora do rana. Jakby się wszystkie czarownice zapamiętały i wszystkie czarty z tańców pozrywały, tak świszczało w powietrzu, siejąc na ziemię śmierć i zniszczenie ołowianym gradem. A gdy nareszcie wszystkie forty, choć grube były i straszne i napuszone okropnie i z daleka jak spaśne maciory wyglądały, potrzaskane zostały na drzazgę i potopniały, jak by były z masła, i gdy twierdza się poddała, wtedy jeno część wojska dla załogi w mieście została.

05.08 -16.08.1914 – oblężenie Liège (Leodium)

Liège było dobrze ufortyfikowane i bronione przez 30 tysięcy żołnierzy pod dowództwem gen. Gérarda Lemana. W mieście było pięć mostów, których uchwycenie było kluczowe dla szybkiego przemarszu wojsk Pruskich przez Belgię. Twierdza składała się z dwunastu dość nowoczesnych fortów (wzniesionych 20 lat wcześniej) i starej cytadeli w samym mieście. Po stronie niemieckiej szturm prowadził oddział wydzielony ze składu 1 i 2 Armii, zwany Armią Mozy, dowodzony przez gen. Ottona von Emmicha. W skład tej jednostki wchodziły pułki wydzielone z 6 Brygady Piechoty (11,14,27,34,38,43) w sile 25 tysięcy żołnierzy, Korpus Kawalerii (2,4,9 Dywizja Kawalerii) w sile 8 tysięcy kawalerzystów, 124 działa i Zeppelin L-Z⁷. Miasto zostało zajęte już 7 sierpnia, po wycofaniu się prawie całej belgijskiej piechoty, jednak forty obsadzone swymi załogami skutecznie powstrzymywały przemarsz armii pruskiej. Tylko jeden z fortów (Brachon) wzięła szturmem niemiecka piechota w dniu 08.08.1914, płacąc za to ogromnymi stratami. W związku z brakiem powodzenia szturm na pozostałe forty dowódca 2 Armii gen. Karl von Bülow w dniu 9 sierpnia wsparł atak dodatkowymi 30 tysiącami żołnierzy z VII Korpusu gen. Karla von Einema (między innymi 25, 28 Brygada Piechoty), pośpiesznie ściągnięto także potężne działa oblężnicze. Pociski tych dział przebijały bez trudu sklepienia dzieł fortyfikacyjnych belgijskiej twierdzy. Podczas pięciodniowego bombardowania kazamaty twierdzy zostały zupełnie zniszczone przez niemieckie, 42-centymetrowych „Grube Berty” z zakładów Krupa. Ostatecznie, 14 sierpnia wojska niemieckie zaczęły przekraczać Mozę przez dwa ocalone mosty. Jako jeden z ostatnich fortów padł „Loncin”, który 15 sierpnia został trafiony 930 kilogramowym pociskiem wprost w magazyn prochowy. W gruzach fortu wzięto do niewoli gen. Lemana, któremu w dowód uznania za mężną postawę, zwrócono szablę i potraktowano go z wszelkimi honorami. Ostatni poddał się fort Hollogne, 16.08.1914 roku, o godzinie 9.30. Po stronie niemieckiej poległo lub odniosło w tej bitwie rany 42712 żołnierzy

... a reszta musiała zaraz w pospiesznych marszach lecieć dalej pod Namur. Tutaj znów powtórzyło się to samo. Znów kanonada, grzmot, pioruny, błyskawice, morze ognia, potoki krwi, poszarpane w sztuki ciała ludzkie i końskie, jęki konających, przekleństwa i złorzeczenia, i znów się miasto poddało

20.08 – 25.08.1914 – oblężenie Namur

Po zdobyciu Liege armia Generała Karla von Bülowa otrzymała zadanie nacierać lewym skrzydłem na Namur i zdobyć broniącą miasta twierdzę. Atak prowadziły

⁷ Zeppelin – sterowiec konstrukcji niemieckiej. Statek powietrzny, unoszący się w powietrzu dzięki sile wyporu, wyposażony we własny napęd. Zeppelininy miały sztywny szkielet, znaczny udźwig, ale niewielką prędkość.

elitarnie Korpusy Gwardii (3 Dywizja Piechoty Gwardii, 1 Dywizja Rezerwowa Gwardii) oraz XI Korpus Generała Porucznika Otto von Plueskowa (22, 38 Dywizja Piechoty) wydzielony ze składu 3 Armii. Całością dowodził generał artylerii Max „Hans” von Gallwitz. Namur było skromniejszą twierdzą niż Liège, otaczało je tylko 9 fortów, zaś obroną kierował generał Michel. Miał on pod komendą 37 tysięcy żołnierzy, z tego 18 tysięcy stanowiła załoga forteczna. Prusacy zajęli pozycje wyjściowe 20 sierpnia i rankiem 21 sierpnia rozpoczęli ostrzał fortów z ciężkich haubic Skoda, kalibru 305 mm (3 i 4 bateria Krakowskiego Regimentu Artylerii Fortecznej – wypożyczone od austrowęgierskich sojuszników) i dział kalibru 210 mm. Pomimo 2000 bezpośrednich trafień, forty utrzymały się i dopiero wejście do akcji moździerzy 420 mm ściągniętych spod Liege doprowadziło do przełomu w ataku. Gdy już się wydawało, że najcięższa artyleria (Prusacy nazywali ją „Artylerią Pieszą”) wyeliminowała załogi forteczne z boju nastąpiła kolejna zmiana sytuacji i sukces artylerzystów został zniwelowany przez odsiecz, z jaką przybyli Francuzi z 45BP gen. Charlesa Lanrezaca. Francuzi poważnie zagrozili stanowiskom artylerzystów, jako że najcięższe działa nie były zbyt mobilne i natychmiastowe, wycofanie ich z zagrożonego terenu nie było możliwe. Na szczęście dla artylerzystów, Niemcy także ściągnęli posiłki (43 Brygada Piechoty i artyleria 44 Brygady Piechoty). Ostatecznie przewaga technologiczna i ilościowa w zakresie najcięższej artylerii nie dała obrońcom szans i twierdza upadła zaskakująco szybko – po zaledwie 5 dniach. Obrońcom udało się podobnie jak w Liege wyprowadzić większość swoich sił z miasta, ale na gruzach fortów zdziesiątkowane załogi stawiały ciągle zacięty opór, łącznie z walkami na bagnety w zrujnowanych kazamatach. Pomimo ich determinacji 25 sierpnia o godz. 15:00 Namur się poddało i miasto pozostało pod okupacją do końca wojny (ostatni, osamotniony fort Suarlee skapitulował o godz. 17:00 obrócony w perzynę przez artylerię pruską). Prusacy wyciągnęli naukę z ataku na Liege i pod Namur piechota już nie szturmowała dzieł fortecznych, lecz zajmowała już tylko dymiące zgliszcza. Dzięki takiej taktyce, Niemcy ponieśli znacznie mniejsze straty w ludziach, poległo ok. tysiąc żołnierzy, a dwa tysiące odniosło rany.

Na Antwerpię już Frącek nie szedł, jeno miał kilka dni wypoczynku.

23.08 – 10.10.1914 – oblężenie Antwerpii

Antwerpia leżała poza głównym pasem natarcia 1 Armii, jednak w związku ze schronieniem się w tej twierdzy rządu Belgii wraz ze znacznymi oddziałami regularnego wojska ze składu 1 Armii, wydzielono specjalną grupę do blokowania tych jednostek. Dowództwo tych sił objął generał Hans Hartwig von Beseler. W jej skład wchodziły wojska rezerwowe (5 i 6 Dywizja Rezerwowa, dywizja Zapasowa Dywizji Marynarki, dwie brygady landwery i dwie brygady pionierów

oraz bardzo silne zgrupowanie artylerii w tym najcięższych kalibrów 305 i 420 mm). Prusacy 26 sierpnia odparli kontratak wojsk belgijskich, jednak nie podejmowali prób zdobycia fortecy czekając na podciągnięcie kolejnych ciężkich dział oblężniczych zwolnionych spod Namur i Maubeuge. Wraz z ich przybyciem w dniu 22.09.1914 r. rozpoczęło się właściwe oblężenie i systematyczny ostrzał fortów twierdzy antwerpskiej (fort Walhem zrównany został z ziemią całkowicie). Drugiego października, w wyniku wznoszącego naporu wojsk niemieckich, armia belgijska opuściła Antwerpię i wycofała się na zachód. W twierdzy pozostały tylko załogi fortów. Piechota pruska rozpoczęła natarcie 8 października. Broniący Antwerpii generał Deguise poddał się wraz z resztkami obrońców 10 października na ruinach fortu ST. Marie.

Potem zaś przez parę tygodni ze swoim pułkiem jeno od miasta do miasta się włóczył, bo mieli rozkaz, żeby rozbite małe oddziały belgijskie wylapywać. Był w Brukseli i w Lowanium, gdzie dużo zastał pogorzeliska i gruzów.

Louvain (Lowanium) Prusacy zajęli 19.08.1914. W ramach represji za ataki partyzantów belgijskich (domniemane) w dniu 25.08 Prusacy zarządzili ewakuację 10 tys. mieszkańców i w ciągu kolejnych pięciu dni spalili to zabytkowe miasto. Do Brukseli wojska pruskie wkroczyły 20.08.1914 bez walk.

Stamtąd znów szli napowrót, a potem do Lille im iść kazano, które to miasto już we Francji leży i przez Francuzów za zbliżaniem się wojsk niemieckich opuszczone zostało.

11.10 – 12.10.1914 – zajęcie Lille

Już 24.08.1914 Francuzi ogłosili Lille miastem otwartym i wycofali z niego garnizon wojskowy. Niemcy idąc na Paryż nie podjęli próby jego zajęcia, ale po klęsce nad Marną, w trakcie „domykania” linii frontu Lille ze swym węzłem kolejowym stało się kluczowe dla walczących armii. Francuzi w ostatniej chwili zorganizowali słabą obronę złożoną z piechoty terytorialnej, która nie wpuściła do miasta zwiadu pruskiej kawalerii. Francuskie wojska rezerwowe były jednak zbyt słabe by zatrzymać XIX Korpus Saski generała Maximiliana von Lafferta, który po siedmiodniowym marszu spod Reims podjął próbę zajęcia Lille. W dniu 11.10.1914 ciężka artyleria ostrzelała miasto. Dzień później o 14:00 natarła piechota, a po 17:30 obrońcy skapitulowali.

Ale gdy tam przyszli, już czekał na nich rozkaz, że mają iść na północ, na Ipry, bo podobno tam okropne bitwy się toczą i jenerały na gwałt posiłków zażądali. Więc lecieli na złamanie karku i wpadli w bitwę, jakiej świat nie widział. Żywy ogień sypał się z tysiąca paszcz armatnich, kule leciały, jak żelazny deszcz, a granaty dniem i nocą waliły tak gęsto, że ziemia jak okiem sięgnąć, zorana była, kiejby parowym pługiem.

19.10 – 22.11.1914 – I bitwa pod Ypres

Była to pierwsza wielka bitwa I wojny światowej. Brytyjski Korpus Ekspedycyjny pod wodzą marszałka Johna Frencha wsparty dwiema nowymi dywizjami, które właśnie wylądowały w Belgii, w pobliżu miasta Ypres zatrzymał oddziały niemieckie. Ypres zostało zniszczone atakami lotniczymi i artyleryjskimi. Niemcy nazwali bitwę „rzezią niewiniątek” (niem. Kindermord). Skierowane do tej bitwy nowosformowane jednostki rezerwowe składały się głównie z młodych ochotników i studentów. Poniosły one wielkie straty w bezpośrednim starciu z mniejszymi, ale bardziej doświadczonymi oddziałami brytyjskimi, wśród których było wielu weteranów II wojny burskiej. W skład korpusu brytyjskiego wchodził także żołnierze z Indii. Ta wielka bitwa składała się z wielu mniejszych potyczek, w tym także tych, opisanych niżej:

Rozpoczęła się gonitwa taka, że kto ją przeżył, ten jej do końca życia nie zapomni. Od Iprów do Langemarki, od Langemarki do Dyksmujdy, stamtąd znów do Iprów, i tak wciąż a wciąż tam i nazad, bez chwili wypoczynku, że ludzie nie jeno od kul, ale ze zmęczenia jak muchy padali. Przez dwa tygodnie Frącek godziny spoczynku nie miał. Jeść ani spać nie było czasu, żołnierze wychudli i wymizernieli, jak szkielety, a spojrzenie ich stało się błędne.

20.10-23.10.1914 – I bitwa o Dixmuidę

Obroną Dixmuidę dowodził belgijski pułkownik Alphonse Jacques de Dixmude. Uniemożliwił on zajęcie miasta przez wojska niemieckie. Zadanie zajęcia Dixmuidę i przeprawy mostowej w tym mieście otrzymał XXII Korpus Rezerwowy dowodzony przez generała Eugena von Falkenhayna. Od północy atakowała 44 Dywizja Rezerwowa, a od południa 43 Dywizja Rezerwowa. Jednostki te były słabo wyszkolone i niedostatecznie wyposażone. Poniosły ciężkie straty nie osiągając sukcesu. Drugi szturm podjęto 23 października, po przegrupowaniu, jednak z równie mizernym skutkiem. Dowodzenie w tej bitwie po stronie niemieckiej było bardzo nieudolne, zaś postawa obrońców ze wszech miar bohaterska.

21.10.-24.10.1914 – bitwa pod Langemark

W czasie gdy XXII Korpus Rezerwowy atakował Dixmuidę, bardziej na południe, do przedpola Ypres zbliżały się XXIII i XXVI Korpus Rezerwowy. Jednostki te praktycznie zderzyły się z wychodzącym na pozycję doskonale wyszkolonym, angielskim korpusem Haiga. Chrzest bojowy niemieckich rekrutów był bardzo dotkliwą porażką. Na osi ataku znajdowała się miejscowość Langemarck. Niemcy po przegrupowaniu rozpoczęli atak frontalny siłami 51 Dywizji Rezerwowej, która nacierała na lewym skrzydle pod Poelcappelle. W środku pod osłoną kompleksu leśnego „Houthulst” do ataku gotowała się 46 Dywizja Rezerwowa,

a na prawym skrzydle w rejonie Bixschote atakowała 45 Dywizja Rezerwowa. Atak środkiem zatrzymał się najszybciej, ponieważ 46 DRez natrafiła na kilka trudnych do sforsowania strumieni i w momencie, gdy żołnierze zgrupowali się przy przeprawach zostali ostrzelani przez brytyjską artylerię, która zadała im ogromne straty. 46 DRez potrzebowała całego dnia, by opanować sytuację i wyjść na zaplanowane wcześniej pozycje. W tym czasie prawe i lewe skrzydła były już w pełnym boju. 51 Dywizja Rezerwowa utknęła wprawdzie na pospiesznie przygotowanych okopach brytyjskich, jednakże 45 Dywizja Rezerwowa odniosła znaczący sukces i rozbiła wystawione przeciw niej oddziały francuskiej obrony terytorialnej. Sukces tej Dywizji wynikał z faktu, że dowódcy 45 DRez najszybciej zorientowali się w bezsensowności ataku na stanowiska karabinów maszynowych w szyku zwartym i wykorzystując szyk rozproszony wdarli się do Bixschote. Jednak w zapadającym zmroku, rozproszone jednostki zaczęły się nawzajem ostrzeliwać. Aby nawiązać komunikację pomiędzy pułkami, kapitan Dehrman (II BAT. 211 Pułk Rez.) wydał komendę „śpiew”. Atakujące przy wtórze pieśni „Wacht am Rhein” oddziały, dały podwaliny pod późniejszą legendę „młodych pułków” idących w tyralierze ze śpiewem na ustach, wprost na angielskie karabiny maszynowe pod Langemarck.

09.11.1914 – II bitwa o Dixmuidę i zdobycie miasta przez Niemców

Po przeprowadzeniu gruntownych zmian personalnych i doposażeniu swych jednostek Niemcy podjęli kolejną próbę opanowania przeprawy mostowej w Dixmuidę. Rankiem 10 listopada przeprowadzili silne bombardowanie, pod osłoną którego 201, 202, 203 Pułk Piechoty zbliżył się do linii obronnych obsadzonych przez spieszonych francuskich marynarzy, Batalion Senegalczyków i Batalion belgijski. Akurat tego dnia wyjątkowo skromnie przedstawiała się obrona Dixmuidę, co przyniosło Niemcom natychmiastowy sukces. W pierwszym szturmie przełamali obronę i wkroczyli do miasta. Rozpoczęły się walki uliczne. Pod koniec dnia Belgowie podciągnęli odwody z artylerią i ostrzelali zajęte przez Niemców miasto uniemożliwiając im przejście przez Yzerę i uchwycenie przyczółka na drugim brzegu. Pomimo ciężkich strat, francuskich i belgijskich, w prasie i literaturze stworzono legendę propagandową o heroicznej obronie tej miejscowości. W czasie walki, miasto zostało całkowicie zrujnowane. Co więcej wobec celowego zatopienia okolicznych terenów przez Belgów, znaczenie przeprawy w Dixmuidę znacząco zmalało i Niemcom po zwycięstwie pozostał jedynie sukces propagandowy

Przez kanał Izery przeprawiali się mało dwadzieścia razy to w tę, to w ową stronę za

każdym razem budując od nowa mosty i znowu je za sobą wysadzając w powietrze

21.10 -24.10.1914 – forsowanie Izery pod Tervaete

W nocy z 21 na 22 października pionierzy z 6 Dywizji Rezerwowej pod osłoną

ciemności przerzucili przez kanał kilka prowizorycznych kładek długości 30 metrów. Po nich w ciszy I Batalion majora Pieczyńskiego, przeprowił się na broniony przez Belgów brzeg. Przyczółek opanowali Niemcy bez jednego wystrzału, walcząc tylko białą bronią. Około 6:00 rano na drugi brzeg przeniknęła jeszcze jedna kompania. Dopiero przy świetle dziennym Belgowie zorientowali się w sytuacji i otworzyli ogień, jednak pod ostrzałem, Izerę sforsowało jeszcze kilka jednostek 24 i 35 Pułku Rezerwowego. Przez cały dzień Belgowie próbowali kontratakować, jednak przeprowadzone przez rzekę w częściach i zmontowane na drugim brzegu karabiny maszynowe pozwoliły Niemcom na zatrzymanie kontratakujących i zadanie im bolesnych strat. 24 października Niemcy mieli już na zachodnim brzegu prawie całą piechotę 6 Dywizji Rezerwowej, ale pod ogniem artylerii nie byli w stanie przerzucić przez kanał własnych dział. Belgowie utracili linię obrony na rzece Izerze i musieli przy wsparciu francuskim wycofać się za nasyp kolejowy linii Nieuport-Dixmude, tworząc nową rubież obronną.

Gdy nareszcie ten szatański taniec cokolwiek ustał i na prawym brzegu kanału do rowów strzeleckich się dostali i po podziemnych norach porozłazili, zdawało im się, że i w najbogatszych komnatach książęcych lepiej i wygodniej by im być nie mogło. W rowach pozostawali teraz po kilka dni, a czasem tygodni, tak że żołnierze powoli przychodzili do siebie i Frącek też pomatu ochłonął ze zgrozy, którą przeżył. Walka w okopach, chociaż bynajmniej nie ustawała, to jedna nie była już tak męczącą, morderczą jak przedtem.

30.10.1914 – ustabilizowanie linii frontu na mokradłach i kanale Izery

Zazwyczaj dzień rozpoczynał się od porannego alarmu, jako że przeciwnik atakował najczęściej o świtaniu. Gdy poranny stan gotowości minął przez resztę dnia trwała ponura egzystencja. Żywność przygotowywana na tyłach była zimna, w okopach codziennością były szczury i wszy. W razie niepogody, deszcz, błoto i zimno czyniły służbę wybitnie nieznośną. Nudę okopowego życia przerywały chwile grozy, gdy umocnienia były ostrzeliwane przez artylerię. Po zapadnięciu zmroku przystępowano do konserwowania okopów, czasami wysyłano w nocy małe grupy żołnierzy na zwiad. Po kilku dniach w takim okopie bojowym na pierwszej linii, żołnierze byli na kilkanaście dni wycofywani na tyły gdzie mogli liczyć na nowe ubranie i gorące jedzenie. Po odpoczynku wracali znów na pierwszą linię.

Tymczasem wiosna w całej pełni spłynęła na tę krajną smutku i lez, pożogi i spustoszenia/.../ Żołnierze wkopali się w rowy i urządzili się w nich, jak w domu, zupełnie, jakby zamieszkać tam mieli Bóg wie, jak długo. Kiedy po tej strasznej bitwie w zeszły tydzień niemieckie wojska Anglików o parę mil na zachód odpędziły i na Dunkierkę całą siłą waliły, to tutaj, na tyłach był spokój i zdarzyło się, że przez dni parę ani jeden strzał karabinowy nie padał, jeno z dala huk armatni było słychać, jakby grzmot.

22.04.1915 – II bitwa pod Ypres.

Przytoczone wyżej określenie „straszliwa bitwa” jest ze wszech miar zasadne. Od wczesnego poranka, 22 kwietnia niemiecka artyleria rozpoczęła bombardowanie Ypres odwracając uwagę Brytyjczyków od poczynañ saperów, którzy o 17:00 utworzyli sześć tysięcy zbiorników z chlorem. Chmura gazu miała szerokość pięciu kilometrów i popychana lekkim wiatrem, sunęła pasem od miejscowości Bixschote do Langemarck. Francuscy żołnierze w popłochu opuszczający okopy zostali ostrzelani szrapnelami⁸ przez pruską artylerię. Chmura gazu utworzyła sześciokilometrową lukę w liniach francusko-angielskich, lecz niezbyt liczne, a i nieco wystraszone skutkami ataku gazowego pruskie oddziały XXIII i XXVI Korpusu Rezerwowego nie wykorzystały okazji do przełamania linii frontu. Wyłączone z walki oddziały Francuskie zostały zastąpione przez Kanadyjczyków, którzy pomimo kilku kolejnych ataków gazowych stawiali zacięty opór. Niemcy 28 kwietnia podciągnęli rezerwy i podeszli niemal na 2 kilometry od Ypres, jednak samego miasta nie zajęli. Mimo to należy uznać, że odnieśli znaczące zwycięstwo i mieli w zasięgu dział całe Ypres. Alianci stracili w tej bitwie 70 tysięcy ludzi przy stratach niemieckich 35 tysięcy. Choć sukces Niemców był niewątpliwy, to jednak stwierdzenie „*niemieckie wojska Anglików o parę mil na zachód odpędziły i na Dunkierkę całą siłą walily*” jest mocno przesadzone. W tym czasie wojna nabrała już charakteru pozycyjnego i zdobycze terytorialne mierzono w metrach, a nie kilometrach.

Gdy dopadł rowów strzeleckich, na dworze już dzień zaczynało./.../ Gdy przechodził rowem, aby się dostać do przekopu poprzecznego, który prowadził na tyły, chłopy spoglądały nań zazdrośnie. – Hej, Frącku, – wołali za nim, – a pokłoń się tam moim ojcom! /.../Frącek zaś wyrwał, jakby go sto dyabłów ścigało, nie widział, nie słyszał nic, we łbie mu szumiąło, a serce z uciechy z piersi wyskoczyć chciało, tak się cieszył i tak go rwało do domu. Przebiegł nareszcie poprzeczne rowy i wyszedł na wierzch hen, daleko po za frontem, gdzie kule piechoty nieprzyjacielskiej już nie sięgały. Zmęczony był szybkim biegiem, więc przystanął trochę, aby odetchnąć, i słuchał. Do kęsa! Podczas biegu tak był zajęty myślą o domu, że nic nie słyszał, co się w kolo niego działo. Teraz dopiero zauważył, że straszna bitwa rozszalała znów na całym froncie. Snadź Anglicy otrzymali posiłki, bo sądząc po ryku ciężkich dział, potężniejącym każdą minutą, uderzali z niesłychaną siłą. Jak dobrze, że się wczoraj załatwił z tem »skaraniem boskiem! Dziś może by już było za późno. Łoskot armat i huk karabinów

⁸ Szrapnel – rodzaj pocisku stosowanego przeciw nieosłoniętej piechocie. Skorupa pocisku wypełniona była niewielkimi kulkami ołowianymi. Pocisk z zapalnikiem czasowym rozrywał się w powietrzu i raził swym ładunkiem w promieniu 200 metrów.

maszynowych zbliżał się nie tylko od zachodu, ale także od południa. Widocznym było, że Anglicy przygotowali atak jeneralny i postanowili z dwóch stron uderzyć na stanowiska niemieckie./.../ Artyleria nieprzyjacielska widocznie pozaciągała na pozycje najcięższe działa i starała się zniszczyć baterie niemieckie, ale czy to, że lotnicy ich nie zdołali dobrze wykryć niemieckich stanowisk, czy też może, że pociski nie sięgały tak daleko, dość, że granaty ich uderzały zawsze za blisko./.../Do Lille było kilka mil drogi (16 km w kierunku wschodnim).

09.05.-23.07.1915 – bitwa o La Bassée i Arras – w tym, w dniu 09.05.1915 bój o Loretto-Höhe

Bitwa była częścią ofensywy aliantów, która zakładała natarcie po obu stronach kanału La Bassée. Na północy Brytyjczycy z 1 Armii w sile dziesięciu dywizji (w tym dwie hinduskie) uderzyli na wzgórze Aubers. Na południu zaatakowała francuska 9 Armia wzdłuż 16-sto kilometrowego frontu pomiędzy Loos i Arras. W samym środku akcji, pomiędzy tymi dwoma głównymi kierunkami natarcia znalazł się nasz główny bohater – Frącek. Jego 117 dywizja piechoty zajmowała odcinek frontu pomiędzy La Bassée na północy, a Lens na południu. Samo La Basee i kanał obsadzała 14 Dywizja Piechoty, a miasto Lens 7 i 123 Dywizja Piechoty. Na zapleczu 117 Pułku Piechoty w odległości 5 km od linii okopów bojowych przepływał kanał. Cały odcinek frontu był świetnie ufortyfikowany przez Niemców i przygotowany do obrony. Francuzi na swym odcinku zgromadzili 1368 dział, z czego ponad trzysta najcięższych. Działa te wystrzeliły 700 tys. pocisków, co oznacza 18 pocisków na metr bieżący niemieckiej linii obrony. Bombardowanie rozpoczęło o godzinie 6:00 od metodycznego ostrzeliwania domniemanych lokalizacji niemieckich dział i punktów zbornych, następnie ogień przeniesiono na zasieki. Główny atak prowadził francuski XXXIII Korpus pod dowództwem Henriego Philippe’a Petaina. Żołnierze francuscy wdarli się na trzy kilometry w głąb linii niemieckich osiągając w pierwszym dniu grzbiet atakowanego wzgórza Vimy. Francuskie rezerwy zostały jednak zbyt daleko na tyłach i nie udało się im wykorzystać początkowego sukcesu. Warto dodać, że po stronie francuskiej w ataku tym uczestniczył Legion Bajończyków – sformowany z Polaków, oddział Legii Cudzoziemskiej w składzie 1 Dywizji Marokańskiej. Bajończycy ruszyli do natarcia na wzgórze Vimy w pobliżu Berthouval. W natarciu zdobyli niemieckie pozycje jednak ponieśli olbrzymie straty. Polegli wszyscy oficerowie, a przy życiu pozostało zaledwie 50 żołnierzy. Pozostałości kompanii zostały wycofane do drugiej linii, a jednostkę rozwiązano. W tym czasie na północ od La Bassée, Brytyjczycy zgromadzili 600 dział i 9 maja o godzinę wcześniej niż Francuzi, o 5:00 rano, rozpoczęli ostrzał, jednak udział dział ciężkich był znacznie mniejszy, a ponadto Brytyjczycy mieli znacznie mniejsze zapasy amunicji, co spowodowało ograniczenie ostrzału tylko do 45

minut. Co szczególnie istotne, Niemcy po bitwie pod Nuve Chapelle, która miała miejsce w tym rejonie w marcu 1915 roku znacznie rozbudowali system obronny i obsadzili go świeżymi jednostkami. To wszystko spowodowało, że w odróżnieniu od Francuzów, Brytyjczycy już na wstępie zostali zatrzymani i atak ich okazał się kompletną katastrofą. Pod zmasowanym ogniem karabinów maszynowych ponieśli straty, które w niektórych oddziałach przekraczały 60% stanu etatowego nie uzyskując zupełnie nic. Łatwość, z jaką Niemcy odparli atak pozwoliła im na przeniesienie dwóch dywizji do obrony wzgórza Vimy atakowanego przez Francuzów (przeniesiono także jeden z pułków 117 Dywizji Piechoty). Anglicy po przeformowaniu oddziałów zmienili taktykę i drugi atak poprzedzili czterodniowym (12-15 maja) bombardowaniem artyleryjskim skupionym na 4,5 kilometrowym odcinku okopów niemieckich pod Festubert. Zajęli nawet pierwszą linię okopów, ale na drugiej utknęli. Do 27 maja Brytyjczycy stracili prawie 17 tysięcy ludzi, przesuając linię frontu o kilkaset metrów.

W tym czasie Francuzi w krwawych bojach, 12 maja zajęli wieś Carency, a następnego dnia Ablain-saint-Nazaire. Później jednak, w kilku kontratakach zepchnięci zostali niemal na pierwotnie zajmowane pozycje wyjściowe. Ostateczny szturm na Vimy zaplanowano na 16 czerwca. W przygotowaniu artyleryjskim Francuzi wystrzelili ponad pół miliona pocisków (dwa razy więcej niż 9 maja). Oddziały niemieckie, wzmocnione przez jednostki, które wcześniej, nieudolnie atakowali brytyjczycy, bezlitośnie rozprawili się z atakującymi francuzami, tak że żadna z ich jednostek nie dotarła na szczyt wzgórza. Nieudaną ofensywę marszałek Foch zakończył 18 czerwca. Francuzi zdobyli 25 kilometrów kwadratowych terenu za cenę życia 140 tysięcy żołnierzy. Straty niemieckie wyniosły 50 tysięcy. Na szczęście Frącek – bohater opowiadania już był na urlopie i nie brał udziału w tej krwawej jatce.

WNIOSKI

Analiza tekstu wskazuje wyraźnie, że dość szczegółowy opis pierwszych wydarzeń wojennych dotyczy jednostki wojskowej, która należała do 2 Armii dowodzonej przez generała pułkownika Karla von Bülow. Jednostka ta przez Belgię nacierała na Paryż, od północy obchodząc linie obronne Francuzów. Jako najbardziej zgodny z opisanymi wydarzeniami można przyjąć szlak bojowy VII Korpusu Armijnego, który zdobywał Liège, Namur, zajmował Lille i uczestniczył w walkach o La Bassée, a zwłaszcza 13 Pułk Piechoty z XIII Dywizji oraz 16 i 57 Pułku Piechoty, należącego do XIV Dywizji. Jednak w tych jednostkach ani Franciszek Kujawa, ani Franciszek Pawlak nie służyli. Można przyjąć, że opisane wydarzenia, jako szczególnie interesujące dla ówczesnych czytelników, bo związane ze znacznymi sukcesami militarnymi Armii Prus zostały opisane na podstawie relacji prasowych z frontu i nie mają związku ze wspomnieniami dwóch głównych bohaterów opowiadania. Podobne opisy znajdowały się w ówczesnej prasie codziennej i były dostępne każdemu czytelnikowi. Wprawdzie w 2 Armii służyli mieszkańcy naszej okolicy, a nawet we wspomnianych pułkach walczyli mężczyźni, którzy mogli przekazać autorowi własne wspomnienia z tych wydarzeń. W 13 Pułku Piechoty służył Józef Koziół z Mieczewa, który został ciężko ranny pomiędzy 26.09 a 06.11.1914, więc prawdopodobnie w maju 1915 r. był już zwolniony ze służby i przebywał w Mieczewie. W 16 Pułku Piechoty służyli natomiast Józef Bartkowiak z Czmońca (Schönthal) i Antoni Wujek z Błażejewa, a w 57 Pułku Piechoty Ignacy Czarczyński z Bnina, Jan Werwiński z Bnina i Stanisław Rozmiarzek z Biernatek. Konkludując powyższe wywody, wspomnień takich nie mógł mieć główny bohater opowiadania, bo w walkach o Liège, Namur czy też o Lille po prostu nie uczestniczył. Podobnie zresztą jak w opisanych w dalszej części bitwach nad kanałem Yser koło Ypres. Tam wykrywawiały się pułki rezerwowe z „Nowej 4 Armii” i Grupy Armijnej Beselera. W tych jednostkach też służyli „nasi” (pod Dixmuide w 202 Pułku Rez walczył Kazimierz Weinert z Konarskiego, w 204 Pułku Rez Arthur Müller z Radzewic i Hermann Bülow z Czołowa, a pod Langemarck w 211 Pułku Rez Stanisław Antkowiak z Bnina). Wymienienie w opowiadaniu wszystkich znaczniejszych bitew tego okresu wojny, wskazuje raczej na pamięć zbiorową, jako że żadna pojedyncza jednostka wojskowa nie brała udziału we wszystkich tych bitwach. Nieco odmienne wnioski płyną z analizy ostatniego fragmentu dotyczącego wiosny 1915 i boju 117 Dywizji Piechoty. Początek tej bitwy dotyczył Franciszka Kujawy I bezpośrednio, jako że jego pułk w składzie 233 Brygady, 117 Dywizji, został dokładnie w tym czasie przerzucony do obrony tego

odcinka frontu. Ponadto należy zauważyć, iż skoro miał tyle szczęścia i opuścił okop bojowy 9.05.1915 r. oraz uwzględniając czas potrzebny na zredagowanie i wydrukowanie tekstu w „Przewodniku Katolickim” w dniu 13.06.1915 r. nie powinniśmy mieć już żadnych wątpliwości, że osobista opowieść Franciszka Kujawy była bezpośrednim powodem napisania opowiadania „Byle wrócić na zagon ojczysty”.

Wątpliwości budzi autentyczność innego fragment opowiadania. Wypowiedź Kuby: *„Zanim mnie tudotąd odkomenderowali, leżeliśmy pod jakimś miastem. Nazywało się »Se Ką Tę«, czy tam jakoś (St. Quentin): tam ci dopiero była strzelanina!”*, stanowi chyba pomyłkę, bo jeśli była by prawdziwa, to oznacza, że Franciszek Pawlak musiał brać udział w tej bitwie już po wypisaniu ze szpitala, kiedy został przeniesiony do kolumny transportowej, a bitwa pod Saint Quentin została stoczona na początku września 1914, a w tym czasie 5 Armia dowodzona przez Generał Porucznika – Wilhelma księcia Prus, w skład której wchodził 47 Pułk Piechoty, toczyła boje znacznie dalej na południowy-wschód, próbując sforsować obronę francuską w rejonie Verdun. Żadna z jednostek tej armii (a już na pewno 47 Pułk Piechoty) nie brała udziału w bojach o St. Quentin, które znajdowało się w pasie natarcia 2 Armii von Bülow’a. Wydaje się, że fragment dotyczący St. Quentin nie jest prawdziwy i Franciszek Pawlak został jednak ranny w październiku w czasie walk pod Verdun. Przy analizie tekstu także poważne zastrzeżenia budzi również fragment: *„Podaj mi nasze szable, które za siedzeniem leżą, ale ostrożnie, żeby ci na koźle nie zmiarkowali”*. Tu dała znać o sobie chyba „ars poetica” piszącego tekst, jako że szeregowcy piechoty żadną miarą o wyposażeniu w szable marzyć nie mogli, a i dalej w tekście ten oręż się już nie pojawia. Niewyjaśniona pozostaje jeszcze kwestia wątku sensacyjnego w opowiadaniu, czyli zlokalizowania ukrytej baterii angielskiej przez głównego bohatera – no cóż, wyprawa Frącka za linię frontu bez wątpienia miała miejsce 8.05.1915 r., w przeddzień wielkiej bitwy zwanej bitwą o La Bassée i Arras. O jej prawdziwości trudno się wypowiedzieć, jako że skala tego czynu, choć bez wątpienia bohaterskiego i niezwykle ryzykownego, na tle ogromu Wielkiej Wojny jest jednak błaha i lokalna, i w analizowanych źródłach się nie pojawia. Może wspomnienie o nominowaniu do odznaczenia krzyżem żelaznym da jakieś podstawy do uwiarygodnienia tego zdarzenia, ale na ten moment pozostaje ono w sferze mitów.

GDZIE WALCZYLI MIESZKAŃCY PARAFII BNIN

W trakcie zbierania materiałów natrafiłem na kolejne nazwiska mieszkańców naszej okolicy, którzy brali udział w I wojnie światowej. Starłem się w możliwie przystępny sposób przedstawić wszystkie informacje jakie pozyskałem. Za najbardziej odpowiedni uznałem podział zgodny ze strukturą organizacyjną Armii Prus. Wśród ilustracji umieszczona jest mapka, która ułatwia zlokalizowanie poszczególnych korpusów armii w początkowym okresie wojny wraz z ich pasami natarcia (fot. 1). W czasie pokoju armia niemiecka liczyła ok. 760 tys. żołnierzy. Na początku sierpnia zmobilizowano dodatkowe 4 miliony żołnierzy. Całe Niemieckie siły zbrojne podzielone były na osiem armii (siedem na froncie zachodnim), a każda z armii dzieliła się na korpusy armijne (Armeekorps). Korpusów czynnych było 25, a rezerwowych 14 i dodatkowo 4 korpusy kawalerii, a 16.08.1916 r. sformowano dodatkowe 6 korpusów rezerwowych. Korpus był jednostką taktyczną, w której skład wchodziły 2 dywizje piechoty i dywizjon artylerii ciężkiej oraz jednostki pomocnicze. Dla poszczególnych dywizji w dalszej części opracowania rozpisany został ich szlak bojowy z wymienionymi głównymi bitwami w okresie od wybuchu wojny do połowy 1915 roku, czyli w czasie pokrywającym się z opowiadaniem. Bitwy opisane w komentarzu zostały wyróżnione pogrubioną czcionką. Zazwyczaj dywizje składały się z 2 brygad, a każda z nich z 2 pułków. Etatowy stan osobowy pułku stanowiło około 3500 ludzi, podzielonych na 3 bataliony, po 4 kompanie w każdym oraz dodatkowo 12 baterii artylerii polowej i kompania pionierów. Do służby (obrony kraju) powoływany był każdy mężczyzna mieszkający na terenie państwa niemieckiego, od skończonego 17 do 45 roku życia. Obrona kraju dzieliła się na służbę w armii: służba czynna (20-22 lata), rezerwa (22-27,5 lat) i landwera (27,5-39), i w pospolitym ruszeniu (landszturm – 17-20 oraz 39-45 lat). Pruskie władze wojskowe egzekwowały te przepisy bezwzględnie.

Opracowane w dalszej części zestawienie szczegółowe, dotyczy jedynie osób, które brały udział w walkach na wszystkich frontach I wojny światowej w tym samym czasie, w którym rozgrywa się akcja opowiadania „Byle wrócić na zagon ojczysty”. Pozostałe informacje (dotyczące okresu od lipca 1915 do grudnia 1920) umieszczone są na końcu książki, w formie tabelarycznej, jako całość zgromadzonego materiału źródłowego. Liczby przy nazwisku, w nawiasie kwadratowym, odpowiadają numerom w tej tabeli i zawsze odnoszą się do tej samej osoby.

1 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Alexander von Kluck

28.03.1915 Generał Piechoty – Max von Fabeck

II. Armeekorps – 4. Infanterie-Division

18-19.08.1914 bitwa nad Gette / 23-24.03.1914 Mons / 28-30.08.1914 walki nad Somą / 02.09.1914 Senlis / 05-09.09.1914 bitwa nad Ourcq / 12.09-3.11.1914 walki nad Aisne / 02-15.10.1914 Roye / 05-07.10.1914 Les Loges / 02.11.1914 Soupir / **05-22.11.1914 Ypres** / 22-27.11.1914 odesłanie na tyły do rezerwy, transport na front wschodni / 27.11-15.12 Łódź i Pabianice / 18.12.1914-08.02.1915 walki nad Rawką-Bzurą / 31.01-15.02.1915 Humin / 19-26.2.1915 odesłanie na tyły, do rezerwy / 28.02-20.03.1915 Czyrak / 13-28.03 Zwinin / 02-04.05.1915 Laborczatal / 05-14.05 walki w Galicji / 13.05-13.07.1915 Przemyśl.

8. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 140 – 140 Pułk Piechoty

II Bat., 6 Komp.: Reservist **Wincenty Szulgit (†) z Radzewic [512]**, poległ pod Les Loges 05-07.10.1914.

4. Feldartillerie-Brigade

Pionier Bataillon nr 2 – 2 Batalion Saperów

3 Feld-kom.: Gefreiter **Martin Elwing (†) z Radzewa [79]**, poległ na froncie wschodnim 01-03.02.1915

III. Armeekorps – 5. Infanterie-Division

18-19.08.1914 bitwa nad Gette / 23-24.08.1914 Mons-Bruksela / 25-27.08.1914 Solesmes-Le Cateau / 26.08.1914 Landrecies / 28-30.08.1914 walki nad Somą / 01.09.1914 Villers-Cotterets / 04.09.1914 Vieils-Maisons-Montmirail / 05-09.09.1914 Ourcq / 06-07.09.1914 Montceaux-Esternay / 10.09.1914 Neuilly-St. Front / 22-30.10.1914 Margival / 31.10.1914 Vailly / 16.10-01.11.1914 Breguy / 17.10-02.11.1914 Clemech / 12.1914-06.1915 walki nad Aisne / 03-08.01.1915 Le Pont / 08.01.1915 Margival / 30.10.1915 Vailly / 02.11.1915 Soupir / 08-14.01.1915 Soissons / **09.05-23.07.1915 La Bassée i Arras**

9. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 48 – 48 Pułk Piechoty

I Bat., 1 Komp.: Musketier **Wincenty Madej z Biernatek [281]**, zaginął pod Le Pont lub Margival 03-15.01.1915, później lekko ranny przed 04.04.1916.

I Bat., 2 Komp.: Musketier **Jan Fabian z Czmońca (Schönthal) [83]**, ciężko ranny pomiędzy 21.08.1914 a 20.10.1914.

III Bat., 5 Komp.: Musketier **Ludwik Strugała z Bnina [496]**, ranny 16.10-02.11.1914.

III Bat., 10 Komp.: Musketier **Wawrzyniec Skubich z Mieczewa [475]**, lekko ranny.

III. Armeekorps – 6. Infanterie-Division

04-16.08.1914 Liège / 18-19.08.1914 bitwa nad Gette / 23-24.08.1914 Mons-Frameries–Temappes / 25-27.08.1914 Solesmes-Le Cateau / 28-30.08.1914 walki nad Somą – Anderchy / 01.09.1914 Villers-Cotterets / 04.09.1914 Vieils-Maisons-Montmirail-Verdelot / 05-09.09.1914 Ourcq / 06-07.09.1914 Montceaux-Esternay-Vetz / 10.09.1914 Neuilly-St. Front / 14-15.09.1914 Ostelle / 12.1914-06.1915 walki nad Aisne / 30.10.1915 Vailly / 2.11.1915 Soupir / 08-14.01.1915 Soissons / **09.05-23.07.1915 La Bassée i Arras**

11. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 20 / 20 Pułk Piechoty

III Bat, 2 Komp.: Musketier **Jan Niemier z Radzewa [331]**, zaginął w sierpniu 1914 podczas oblężenia Liege, później lekko ranny pod Chawonne / Ostel 01-03.11.1914.

III Bat, 11 Komp.: Musketier **Józef Brukwicki z Mieczewa [44]**, lekko ranny 24.08-15.09.1914, i ponownie lekko ranny przed 24.11.1915.

Füsilier-Regiment Nr. 35 – 35 Pułk Piechoty Lekkiej

III Bat., 12 Komp.: Füsilier **Leon Zieliński z Radzewa [586]**, dostał się do niewoli 14.09.1914.

12. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 24 / 24 Pułk Piechoty

III Bat, 9 Komp: Musketier **Wojciech Toboła z Czołowa [544]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji 08-18.09.1914, (został przeniesiony do 24 Pułku Rezerwowego).

III. Armeekorps – 4. Ersatz-Division

19.08.1914 Liedersingen / 20.08-22.08.1914 walki w Lotaryngii / 22.08-14.09.1914 Nancy-Epinal / 17.09-20.09.1914 Delmer Rücken / **27.09.-09.10.1914 oblężenie Antwerpii** / 27.09.1914 Opstal / 28.09.1914 Opdorp / 30.09.1914 St Amond / 08.10.1914 zdobycie fortu Breendonck i bastionu Pullaer / 10.10.1914 okupacja Antwerpii / 10.10-17.10.1914 bitwy pościgowe we Flandrii / 12.10.1914 okupacja Gent / **18.10-30.11.1914 bitwa nad Izerą** / 01.12.1914-21.04.1915 walki pozycyjne nad Izerą / **22.04-25.05.1915 II bitwa pod Ypres**

9. Gemischte Ersatz-Brigade

Brigade Ersatz Bataillon Nr. 9 – 9 Zapasowa Brygada Piechoty

3 Komp.: Reservist **Stanisław Wyżykiewicz z Czmonia [582]**, ciężko ranny St. Amand 30.09.1914.

III. Reservekorps – 5. Reserve-Division

23.08-09.10.1914 oblężenie Antwerpii / 24.08-26.08.1914 Elewyt-Grimberghen / 04.09.1914 Londerzeel-Termonde / 07.09.-21.09.1914: walki pozycyjne na linii Overdevaert-Elewyt-Eppeghem-Pont Brûle / 09.09-11.09.1914 Antwerpeia-Löwen / 10.09-13.09.1914 walki nad kanałem Dyle pod Beyghem / 01.10.1914 zdobycie fortów Wavre-St. Cathérine i Dorpvelde / 07.10.1914 zdobycie fortu Broechem / 10.10.1914 okupacja Antwerpii / 10.10-17.10.1914 bitwy pościgowe we Flandrii / **18.10-30.11.1914 bitwa nad Izerą** / **26.10-31.10.1914 I bitwa pod Ypres** / **04. 11.1914 Langemark-Birschoote** / przeniesienie na front wschodni / 06.12-17.12.1914 Łowicz-Sanniki / 18.12.1914-16.07.1915 bitwa nad Rawką-Bzurą

9. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 8 – 8 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat, 4 Komp.: Reservist **Jan Karalus z Biernatek [188]**, lekko ranny 26.10-24.12.1914. Jesienią 1917 ponownie był lekko ranny.

10. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 52 – 52 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat, 4 Komp.: Reservist **Stanisław Wyżykiewicz z Czmonia [582]**, lekko ranny wiosną 1915.

III. Reservekorps – 6. Reserve-Division

23.08-09.10.1914 oblężenie Antwerpii / 10-13.09.1914 walki nad kanałem Dyle pod Beyghem / 10-17.10.1914 bitwy pościgowe we Flandrii / **18.10-30.11.1914 bitwa nad Izerą** / **22-23.10.1914 forsowanie Izery pod Tervaete** / 01-05.12.1914 przeniesienie na front wschodni / 06.12-17.12.1914 Łowicz-Sanniki / 18.12.1914-22.04.1915 bitwa nad Rawką-Bzurą / 26.04-09.05.1915 wypad na Litwę i do Kurlandii / 07.05.1915 zajęcie Lipawy / 09.05-13.07.1915 walki nad Windawą.

11. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 24 – 24 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat, 4 Komp: Musketier **Wojciech Toboła z Czołowa [544a]**, przeniesiony po rekonwalescencji z 24 PP, zaginął w trakcie walk 24.02.-23.03.1915, później był ranny, ale się odnalazł i wrócił do oddziału.

IV. Armeekorps – 7. Infanterie Division

04.08-06.08.1914 Liège / 18.08-19.08.1914 walki nad Gette / 23.08-24.08.1914 bitwa nad Mons – Pommeroeul-Thulin / 25.08-27.08.1914 Solesmes i Le Gateau / 28.08-30.08.1914 boje nad Somma / 05.09-09.09.1914 Ourcq / 12.09-28.09.1914 walki nad Aisne / 01.10-13.10.1914 Arras / 13.10.1914-08.05.1915 walki pozycyjne pod Artois / 24.10-01.11.1914 Blangy i Tilloy / 14.12-24.12.1914 walki we Flandrii / **09.05-23.07.1915 La Bassée i Arras**

13. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 26 – 26 Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp.: **Walenty Matuszak (†) z Konarskiego [302]**, poległ 27.12.1914.

14. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 72 – 72 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Reservist **Marcin Drzewiecki z Mieczewa [71]**, zaginął 09-26.09.1914; pod koniec 1916 roku odnalazł się w niewoli. Podano, że był jeńcem obozów w St. Genest, Le Havre, Dinan, Rennes, Mortain.

IX. Armeekorps – 17. Infanterie-Division

04.08-09.08.1914 Liège / 18.08-19.08.1914 Gette / 23.08-24.08.1914 bitwa nad Mons / 26.08.1914 Genly / 29.08-30.08.1914 St. Quentin / 02.09-03.09.1914 Château-Thierry / 04.09.1914 Vieills-Maisons-Montmirail / 05.09.1914 Leuze / 05.09-09.09.1914 Ourcq / 06.09-07.09.1914 Montceaux-Esternay / 12.09.1914-12.10.1915 walki nad Aisne / 20.09.1914 Moulin sous Touvent / 21.12-25.12.1914 Bois St. Mard / 08.01-14.01.1915 Soissons / 06.06-16.06.1915 Quennevières-Ferme

33. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 75 – 75 Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp.: Reservist **Tomasz Bukowski (†) z Biernatek [53]**, ranny w trakcie walk we Francji 1-21.09.1914, później podano, że zmarł od poniesionych ran 17.09.1916.

IX. Armeekorps – 18. Infanterie-Division

04.08-16.08.1914 Liège / 13.08.1914 zdobycie fortu Pontisse / 18.08-19.08.1914 bitwa nad Gette / 23.08-24.08.1914 bitwa nad Mons / 26.08.1914 Genly / 02.09-03.09.1914 Château-Thierry / 04.09.1914 Vieills-Maisons-Montmirail / 05.09-09.09.1914 Ourcq / 06.09-07.09.1914 Montceaux-Esternay / 12.09.1914-12.10.1915 walki nad Aisne / 20.09.1914 Moulin sous Touvent / 07.01-14.01.1915 Soissons

36. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 85 – 85 Pułk Piechoty

I Bat., 1 Komp.: Musketier **Berthold Szulz (†) z Konarskiego [456]**, poległ we Francji pod Soissons pomiędzy 12 a 14.01.1915.

IX. Reservekorps 1. Landwehr-Division

19.08-20.08.1914 Gawryłowo-Głobino / 23.08-31.08.1914 Dannenberg (Domysłów) / 28.08.1914 Mühlen-Hohenstein / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 28.09.1914 Rajgród / 06-07.10.1914 Bakałazewo, Kotowizna / 25.10.1914 Nowy Dwór / 15.11.1914-07.02.1915 walki pozycyjne Lötzen (Giżycko)-Angerapp / 07.02-22.02.1915 bitwy zimowe na Mazurach-Elk / 19.02-10.08.1915 walki pozycyjne Łomsina-Osowiec

34. Landwehr-Infanterie-Brigade

Landwer Infanterie-Regiment Nr. 84 / 84 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

III Bat., 9 Festung Maschinengewehr Zug.: Vzfeldw. **Fridrich Franz Bendzkow z Czmońca (Schönthal) [26]**, ciężko ranny zimą 1914/1915.

2 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Karl von Bülow

04.04.1915 Generał Piechoty – Fritz von Below

VII. Armeekorps – 13. Infanterie-Division

09-16.08.1914 zdobycie Liège / 13.08.1914 zdobycie fortu Fleron / 14.08.1914 zajęcie fortu Chaudfontaine / 16.08.1914 zajęcie fortów Hollogne i Flemalle / 21.08.1914 Obaiz / 22.08.1914 Peronnes-Mont Ste. Adelgonde / **23-24.08.1914 Namur** / 25.08-07.09.1914 oblężenie i zdobycie twierdzy Meubeuge / 29-30.08.1914 St.-Quentin / 04.09.1914 Montmacon / 06-09.09.1914 Petit-Morin / 12.09-04.10.1914 Reims / 05-13.10.1914 Arras / 13.10-13.12.1914 walki pozycyjne pod Artois / **15-28.10.1914 Lille** / 31.10-11.11.1914 Loretto-Kapelle pod Ablain / 01-09.11.1914 Neuve-Chapelle / 14-24.12.1914 “bitwy grudniowe” we Flandrii / 25.12.1914-08.05.1915 walki pozycyjne pod Artois / 25.01.1915 Givenchy-La Bassée / 10-14.03.1915 Neuve-Chapelle / **09.05-23.07.1915 La Bassée i Arras**

25. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 13 – 13 Pułk Piechoty

I Bat., 3 Komp.: Wehrmann **Józef Kozioł z Mieczewa [234]**, ciężko ranny Francji 26.09-06.11.1914.

VII. Armeekorps – 14. Infanterie-Division

09-16.08.1914 zdobycie Liège / 13.08.1914 Embourg / 15.08.1914 zajęcie fortów Lantin, Bonnelles, Loncin / 21.08.1914 Obaix / 21.08.1914 Pont à Celles / 22.08.1914 L'Allue – Piéton / **23-24.08.1914 Namur** / 25.08.1914 pościg pod Solre le Château / 27.08.1914 Catillon / 09-30.08.1914 St.Quentin / 06-09.09.1914 Petit-Morin / 12.09-04.10.1914 Reims / 05-13.10.1914 Arras / 13.10-13.12.1914 walki pozycyjne pod Artois / **15-28.10.1914 Lille** / 31.10-11.11.1914: Loretto-Kapelle pod Ablain / 01-09.11.1914 Neuve Chapelle / 14-24.12.1914 “bitwy grudniowe” we Flandrii / 15.12.14-08.05.1915 walki pozycyjne pod Artois / 25.01.1915 Givenchy lez La Bassée / 10-14.03.1915 Neuve Chapelle / **09.05.-23.07.1915 La Bassée i Arras**

27. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 16 – 16 Pułk Piechoty

II Bat., 6 Komp.: Musketier **Józef Bartkowiak z Czmońca (Schönthal) [20]**, lekko ranny pod Nouve Chapelle 24.10-14.11.1914.

II Bat., 8 Komp.: Musketier **Antoni Wujek z Błazejewa [579a]**, lekko ranny 17-31.03.1915.

79. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 57 – 57 Pułk Piechoty

II Bat., 6 Komp.: Reservist **Ignacy Czarczyński z Bnina [59]**, przed 13.11.1914 zaginał, znalazł się i powrócił do oddziału, później lekko ranny 06.09.-08.11.1914.

VII. Reservekorps – 13. Reserve-Division

25.08-07.09.1914 oblężenie i zdobycie twierdzy Maubeuge / 13.09.1914-31.10.1915 walki nad Aisne.

25. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 13 – 13 Rezerwowy Pułk Piechoty

III Bat., 12 Komp.: Reservist **Feliks Bukczyński z Bnina [51]**, ranny przed 1914.10.02.

? Bat., ? Komp.: Reservist **Tomasz Pawlaczyk z Dworzyska (Elsenau) [367]**, ciężko ranny 19.03-08.04.1914

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 56 – 56 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 6 Komp.: Ersatz Reservist **Stanisław Płocienik z Prusinowa [410]**, lekko ranny Chivy 20-21.12.1914, później sprecyzowano datę odniesienia ran – 24.12.1914.

III Bat., 10 Komp.: Ersatz Reservist **Stefan Kowalak (†) z Radzewa [220]**, poległ 29.04.1915, później dokonano sprostowania pisowni nazwiska na liście strat.

VII. Reservekorps – 14. Reserve-Division

22-25.08.1914: zdobycie Namur / 25.08-07.09.1914 oblężenie i zdobycie twierdzy Maubeuge / 13.09.1914-31.10.1915 walki nad Aisne / 13-15.09.1914 Craonne / 13-20.09.1914 Courtecon i Cerny / 17-20.09.1914 Ailles / 26.09.1914 Chivy i Troyon / 26.10.1914 Paissy-Rücken i Chivy

27. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 16 – 16 Rezerwowy Pułk Piechoty

*II Bat., 5 Komp.: Reservist **Stanisław Stasiak z Błazejewa [489]**, zaginął 26.08-01.10.1914, później (wiosna 1916) odnalazł się w obozie jenieckim.*

X. Armeekorps – 1. Landwehr-Division

18-19.08.1914 transport do Belgii / **20-26.08.1914 Liège** / 26.08-02.09 – kontrola pociągów z Liège / 03-07.09 Bruksela / 08-09.09 marsz nad kanał Dyle i jego ochrona / 10-13.09 walki nad kanałem Dyle / 10.09.1914 Haecht-Neerstraet / 12.09.1914 Vaart / 13.09.1914 Thildonk / 14-17.09.1914 Bruksela / 18-24.09.1914 ochrona przeprawy przez Gent pod Peleghem / 24.09.1914 Aalst i marsz do bitwy pod Wylbeke / **25.09-09.10.1914 oblężenie Antwerpii** / 26.09.1914 – Aalst / 25-27.09.1914 Termonde / 27.09.1914 Leuwenstraat / 28.09-10.10.1914 Termonde / 08-09.10.1914 Boxelaere-Lokeren / 10-12.10.1914 Sankt Nikolas / 12-13.10.1914 Wachtbeke / 14.10.1914 Adegheem / 15-16.10.1914 Brugia / 17-20.10.1914 Ostenda / 21-22.10 przegrupowanie / 22.10.1914 Ghisteltes / 23-24.10.1914 Werckem / 25.10-30.11.1914 Bitwa nad Izerą-Passendaele / 26-28.10.1914 Gravenstafel-Kerselaerhoek-Broodseinde / 05-21.11.1914 wyżyna Broodseinde / 01.12.1914-01.03.1915 walki pozycyjne nad Izerą-Poelkappelle / 02.03-07.04.1915 Terhand / 19-21.04.1915 walki w lesie Houthulster / **22.04-25.05.2015 II bitwa pod Ypres** / 22-23.04.1915 Pilkem-Mark Long (atak gazowy) / 06-14.05.1915 odpoczynek pod Staden / 15.06-27.11.1915 walki pozycyjne nad Izerą-Schoorbakke.

37. Landwehr-Infanterie-Brigade

Landwehr-Infanterie-Regiment Nr 74 / 74 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

*I Bat., 2 Komp.: Ldstm. **Antoni Kozak z Błazejewa [229]**, zaginął w trakcie walk pomiędzy 01 a 18.05.1915, pod koniec 1916 ponownie odnotowano jego zaginięcie.*

*III Bat., 10 Komp.: Ldstm. **Władysław Kamin z Radzewa [180]**, zaginął w trakcie walk pomiędzy 1 a 18.05.1915, w marcu 1916 roku podano, że odnalazł się w niewoli.*

*III Bat., 11 Komp.: Ldstm. **Stefan Kowalewski z Konarskiego [223]**, zaginął w trakcie walk pomiędzy 01 a 18.05.1915, w marcu 1916 roku podano, że odnalazł się w niewoli.*

*III Bat., 11 Komp.: Ldstm. **Franciszek Mikołajczak z Czmońca (Schönthal) [317]**, zaginął w trakcie walk pomiędzy 01 a 18.05.1915, w marcu 1916 odnalazł się w niewoli.*

X. Reservekorps – 2. Garde-Reserve-Division

22.08.1914 bitwa o Monceau nad Sambrą-Gozee / **23-24.08.1914: Namur (Charleroi)** / 26.08.1914 Marbaix / 27.08.1914 Fesmy / 29-30.08.1914 St. Quentin. Dise, Ribemont / 04.09.1914 Le Breuil / 06-09.09.1914 Petit-Morin / 06.09.1914 Charlewille / 12.09-09.10.1914 Reims / 17.09.1914 szturm na zamek Brimont / 18.09.1914 Courcy i forsowanie kanału Aisne / 11.10.1914 – 27.03.1915 Aisne / 04.02-16.04.1915 walki w lesie Argońskim / 17-18.02.1915 walki w Wogezach / 21.02-20.03.1915 boje zimowe w Szampanii / 28.02-05.03.1915: walki w Wogezach / 21.03-03.04.1915: walki pozycyjne w Szampanii / **18.05-23.07.1915: La Bassée i Arras – wzgórze Loretto.**

26. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 15 – 15 Rezerwowy Pułk Piechoty

*I Bat., 3 Komp.: Reservist **Emil Böhm z Bnina [38]**, poległ 22.08-19.09.1914 ponad rok później sprostowano informację, podając, że nie poległ lecz jest ranny.*

Gardekorps – 1. Garde-Division

19.08.1914 Héron / **23-24.08.1914 Namur (Charleroi)** / 26.08.1914 Fourmiers / 29-30.08.1914 St. Quentin / 05.09.1914 Vert-la-Gravelle / 06-09.09.1914 Petit-Morin / 12.09-01.10.1914 walki pod Reims / 17.09.1914 zajęcie La Ville-aux-Bois / 30.09.1914 walki po Reims / 01-13.10.1914 Arras / 13.10-13.12.1914 walki pozycyjne pod Artois / **30.10-24.11.1914 I bitwa pod Ypres** / 05.12.1914-20.02.1915 walki

pozycyjne we Flandrii pod Artois / 21.02-28.03.1915 walki pozycyjne w Szampanii / 31.03-20.04.1915 przeniesienie na tyły Colmar i Schlettstadt / 20-25.04.1915 transport na front wschodni / 01-23.05.1915 Gorlice-Tarnów / 15.05-13.06.1915 bitwa o Przemyśl.

1. Garde-Infanterie-Brigade

Garde-Regiment zu Fuß Nr. 1 – 1 Pieszy Pułk Gwardii

*II Bat., 6 Komp.: Grenadier **Wojciech Skubich z Mieczewa [476]**, zginął 11.03-20.03.1915, pod koniec 1915 roku odnalazł się w niewoli.*

*Füsiller-Bat., 11 Komp.: Füsiller **Wilhelm Kluge z Konarskiego [208]**, zginął 23.08.1914 pod St. Gerard lub 29.08.1914 pod St. Quentin, później odnalazł się, ale był ranny.*

Gardekorps – 2. Garde-Division

21-22.08.1914 walki na froncie wschodnim / 23.08.1914 transport na front zachodni / **23-24.08.1914 Namur (Charleroi)** / 29-30.08.1914 St.-Quentin / 06-09.09.1914 Petit-Morin / 07-08.09.1914 Fère-Champenoise / 12.09-01.10.1914 boje pod Reims / 01-13.10.1914 Arras / 13.10-13.12.1914 walki pozycyjne we Flandrii – Artois, Monchy / 18.10-30.11.1914 walki nad Iserą / **30.10-24.11.1914 I bitwa pod Ypres** / 20-30.12.1914 Souain-Perthes les Hurlus i Beauséjour / 14-31.01.1915 walki pozycyjne w Szampanii / 01-05.02.1915 Perthes les Hurlus i Massiges / 06-15.02.1915 walki w Szampanii / 20.03-20.04.1915 przeniesienie na tyły Colmar i Schlettstadt / 30.04.1915 transport na front wschodni / 01-03.05.1915 Gorlice-Tarnów / 15.05-13.06.1915 bitwa o Przemyśl.

3. Garde-Infanterie-Brigade

Königin Elisabeth Garde-Grenadier-Regiment Nr 3 – 3 Pułk Grenadierów Gwardii

*? Bat., 11 Komp.: **Kazimierz Weinert z Konarskiego [557b]**, zginął na początku 1915 roku, później odnalazł się w niewoli.*

4. Garde-Infanterie-Brigade

Keiser Franz Garde-Grenadier-Regiment Nr. 2 – 2 Pułk Grenadierów Gwardii

*I Bat., 4 Komp.: Reservist **Ludwik Werwiński z Bnina [560]**, lekko ranny pod Monchy 15.10-27.10.1914 lub pod Ypres 11.11-19.11.1914, później, latem 1915 podano, że zginął, ale odnalazł się w niewoli*

Garde-Reservekorps – 1. Garde-Reserve-Division

20.08.1914 Andenne / **22-25.08.1914 zdobycie Namur** / 26.08-03.09.1914 transport na front wschodni / 26.08-03.09.1914 przesunięcie do rezerwy / 05-15.09.1914 bitwa nad jeziorami mazurskimi / 08-09.09.1914 Alle / 28.09.1914 Jędrzejów / 30.09.1914 Kielce / 01.10.1914 Bzin / 04-05.10.1914 Opatów i Radom / 09-20.10.1914 Iwangorod / 22-28.10.1914 walki nad Pilicą / 05.11-15.12.1914 Częstochowa / 15-16.12.1914 Piotrków / 18.12.1914-10.01.1915 bitwa nad Rawką-Bzurą / 18.12.1914-10.01.1915 Rzeczyja-Lubocz / 10-13.02.1915 Sierpe / 14-17.02.1915 Raciąż i Drobin / 18.02-26.06.1915 walki pozycyjne pod Raciążem / 19-21.02.1915 Radzanowo-Bromierz / 01-09.03.1915 Płock

1. Garde-Reserve-Infanterie-Brigade

Garde-Reserve-Jäger-Bataillon "Potsdam" – Rezerwowy Bat. Strzelców Gwardii

*I Bat., 2 Komp.: Jäger **Piotr Zięta (†) z Biernatek [589]**, poległ nad Bzurą 18.12.1914.*

Pionier-Batalion nr 28 – 28 Batalion Saperów

*2 Feld-kom.: Pionier **Albert Joh. Aug. Schmar z Czmońca (Schönthal) [450]**, lekko ranny pod Żarkami 27.11.1914.*

15. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 64 – 64 Rezerwowy Pułk Piechoty

*II Bat., 6 Komp.: Grenadier **Paul Rosin (†) z Konarskiego [429]**, zginął a następnie podano, że poległ 12.10.1914.*

3 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Max Klemens von Hausen

12.09.1914 Generał Kawalerii – Karl von Einem

XIX. Armeekorps (II Königlich Sächsisches)

18. Landwehr-Division

03.08.1914 mobilizacja / 14.08.1914 pierwszy kontakt bojowy / 25.08.1914: zajęcie Kalisza / 04.09.1914 przeniesienie do Dywizji Bredow i transport do Królewca (walki nad jeziorami mazurskimi) / 16.09.1914 Białynin / 11-19.10.1914 Komorów / 09-19.10.1914 Warszawa / 07.1915 Sienno.

19. Landwehr-Infanterie-Brigade

Sächsischen Armee – Sächsisches Landwehr-Infanterie-Regiment Nr. 133

Armia Królestwa Saksonii – 133 Saski Pułk Piechoty Pospolitego

Ruszenia

II Bat., 8 Komp.: Trainfhr. **Ignacy Grzegorzewski z Błazejewa**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim: Komorów 11-19.10.1914 lub Białynin 26.09.1914).

4 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Albrecht książę Wirtembergii

VI. Armeekorps – 11. Infanterie-Division

22-23.08.1914 Neufchâteau / 22.08.1914 Rossignol-Tintigny / 23.08.1914 Les Bulles-Frénois / 24-29.08.1914 bitwa nad Mozą / 25-26.08.1914 Chiers / 27.08.1914 Inor-Martincourt / 30-31.08.1914 Sommauthe-Vaux en Dieulet / 31.08-14.09.1914 walki pozycyjne pod Verdun / 02-03.09.1914 Varennes-Montfaucon / 06-12.09.1914 Vaubecourt-Fleury / 13.09.1914 St. Menéhould / 15-16.09.1914 Cernay-Binarville / 15.09.1914-26.01.1915 walki pozycyjne w Szampanii / 22-24.09.1914 Bois de Cheppy und Malancourt / 27-29.10.1914: Vauquois / 27-18.06.1915 walki w Szampanii / 01-05.02.1915 Perthes les Hurlus und Massiges / 17-18.02.1915 Vauquois / 28.02-15.03.1915 Vauquois / 21.06-23.07.1915 La Bassée und Arras.

22 Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 51 – 51 Pułk Piechoty

III Bat., 9 Komp.: Wehrmann **Kazimierz Weinert z Konarskiego [557]**, ranny 22-28.12.1914.

XVIII. Armeekorps – 21. Infanterie-Division

20.08.1914 Longlier / 22.08.1914 Maissin-Anloy-Bertrix-Ochamps / 22-23.08.1914 Neufchâteau / 23.08.1914 Bois de Saupont-Nouvelly des Loups / 24.08.1914 Matton-Tremblois / 24-29.08.1914 bitwy nad Mozą / 26.08.1914 Brévilly / 27.08.1914 Villers devant Mouzon / 28.08.1914 Autrecourt / 30.08-05.09.1914 Pościg od Mozy do Marny / 02.09.1914 Beaurepaire-Olizey / 03.09.1914 Laval-St. Jean / 04.09.1914 Herpont / 05.09.1914 Vanault les Dames / 06.09.1914: Etrepy-Pargny-Alliancelles / 06-12.09.1914 Bitwa nad Marną / 07.09.1914: Pargny-Sermaize / 08.09.1914 Cheminon la Ville / 08-09.09.1914 Maurupt et le Montoy-Pargny / 10.09.1914 szturm na Maurupt et le Montoy / 15-22.09.1914: walki pod Reims / 23.09-06.10.1914 walki nad Somą / 07-18.10.1915 Roye / 29.10-22.11.1914: Le Quesnoy / 03-04.11.1914: Andechy.

41 Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 88 – 88 Pułk Piechoty

III Bat., 12 Komp.: Reservist **Jan Pachurka z Błazejewa [362]**, zaginął przed 17.12.1914.

VIII. Reservekorps – 16. Reserve-Division

22-23.08.1914 Neufchâteau / 22.08.1914 Ochamps i Anloy / 23.08.1914: Ferme-Hon / 24-29.08.1914 bitwa nad Mozą / 23.08.1914 Ferme-Hon / 25-29.08.1914: bitwa o Sedan / 31.08.1914 Les Petites-Armoises / 02.09.1914 Liry / 06-12.09.1914: Bitwa nad Marną / 12.09.1914 Poix, Tilloy en Bellay/ 13.09.1914–15.02.1915 walki pozycyjne w Szampanii / 20-30.12.1914 Souain, Perthes les Hurlus i Beauséjour (1 bitwa o Parthes) / 08-13.01.1915 Souain, Perthes les Hurlus i Beauséjour (2 bitwa o Parthes) / 01-05.02.1915 Souain, Perthes les Hurlus i Beauséjour (3 bitwa o Parthes) / 16-19.02.1915 Souain, Perthes les Hurlus i Beauséjour (4 bitwa o Parthes) / 21.02-21.09.1915 walki w Szampanii

31. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 28 – 28 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Unteroffizier **Walenty Lewicki z Prusinowa [269]**, lekko ranny w trakcie walk wiosną 1915.

XVIII. Reservekorps – 21. Reserve-Division

22-23.08.1914 Neufchâteau / 24-29.08.1914 bitwa nad Mozą / 24.08.1914 Tremblois/ 25-26.08.1914 Carignan / 28.08.1914 Yoncq-Flaba / 30.08-05.09.1914 Pościg między Mozą a Marną / 31.08.1914 Oches/ 06.09-12.09.1914 Bitwa nad Marną / 13.09.1914-02.07.1916 walki pozycyjne w Szampanii / 15.09-16.09.1914 Szturm na Servon / 26.09.1914 Bois de Ville i Briquetterie / 03.02.1915 szturm na wzgórze 191, na północ od Massiges / 15.05.-16.05.1915 Ville sur Tourbe /

41. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 87 – 87 Rezerwowy Pułk Piechoty

III Bat., 10 Komp.: Reservist **Jan Werwiński z Bnina [559]**, zaginął w trakcie walk 15-16.05.1915. Odnaleziono go i ciężko rannego zniesiono z pola walki.

III Bat., 12 komp.: Reservist **Stanisław Rozmiarek z Biernatek [438]**, ciężko ranny we Francji 15-16.05.1915. Latem 1916 uległ wypadkowi, a następnie został ciężko ranny.

XXVIII. Reservekorps – 48. Reserve-Division

Dywizję sformowano w październiku 1914 / 26.10-22.11.1914 Walki pozycyjne pod Artois / **30.10-22.11.1914 I bitwa pod Ypres** / 23.11-27.11.1914 wycofanie z walk i transport na front wschodni / 30.11-04.12.1914 Łask-Pabianice / 30.11.1914 nocna bitwa Rogoźno-Ruda / 03.12.1914 Karczmy / 05.12-15.12.1914 Łódź / 05.12.1914 Laszczyzny-Rydzyny / 18.12.1914-07.01.1915 bitwa nad Rawką-Bzurą / 19.12-20.12.1914 Wale / 08-22.01.1915 transport na front bałkański – Węgry / 25.01-26.01.1915 szturm Kliwy / 30.01-06.02.1915 Wołosianka / 07.02-09.02.1915 Sławsko / 12.02.1915 atak na Olżanowiec / 13.02-13.05.1915 Czyrak

95. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 222 – 222 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp: Ersatz Reservist **Walenty Rybarczyk (†) z Proventu [446]**, poległ na froncie bałkańskim, wiosną 1915.

II Bat., 7 Komp: Musketier **Jan Konopka z Bnina [216]**, ranny w trakcie walk 05.02-31.03.1915 i ponownie lekko ranny jesienią 1915.

III Bat., 9 Komp: Musketier **Jan Posalczyk z Radzewa [416]**, ranny w trakcie walk 05.02-31.03.1915.

III Bat., 10 Komp: Musketier **Franciszek Fołtyniak z Błazejewa [90]**, ranny w trakcie walk wiosną 1915.

96. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 223 – 223 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp: Musketier **Karl Piehl (†) z Czmońca (Schönthal) [396]**, poległ w trakcie walk pod Czyrakiem 02-29.03.1915.

4 “Nowa Armia”

Armee-Gruppe Beseler (Antwerpen):

16.08.1914 Generał Pułkownik – Hans Hartwig von Beseler

09.10.1914 Generał Pułkownik – Albrecht książę Wirtembergii

Korpusy wydzielone ze składu I i II Armii, opisane już wyżej jako „I i II Armia”

III. Armeekorps – 4. Ersatz-Division

III. Reservekorps – 5. Reserve-Division

III. Reservekorps – 6. Reserve-Division

X. Armeekorps – 1. Landwehr-Division

Nowe korpusy rezerwowe sformowane w drugiej fali mobilizacyjnej 16.08.1914 włączone wraz z Grupą Armijną Beselera do zrestrukturyzowanej 4 Armii.

XXII. Reservekorps – 43. Reserve-Division

13 października 1914 dywizja przybyła koleją do Brukseli skąd po forsownym, 100 km marszem przez Thourout w dniu 19.10 podeszła pod Dixmude /**20-28.10.1914 I bitwa o Dixmude**/ 18.11.– 30.11.1914 bitwa nad Izerą / 08.12.1914 Montfe / w lipcu 1915 transport na wschód / Gorlice-Tarnów / 1916 powrót na front Zachodni pod Verdun

86. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 202 – 202 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp: Wehrmann **Kazimierz Weinert z Konarskiego [557a]**, lekko ranny jeszcze w trakcie walk na froncie zachodnim, wiosną 1915.

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 204 – 204 Rezerwowy Pułk Piechoty

III Bat., 12 Komp: Freiw. **Arthur Müller z Radzewic (Hohensee) [323]**, ranny w trakcie walk o Dixmude 20-28.10.1914. Ponownie został lekko ranny latem 1918

? Bat., ? Komp: Ldstm. **Hermann Bülow z Czołowa [54]**, lekko ranny w trakcie 7-21.05.1915

43 Feldartillerie-Brigade

Feldartillerie-Regiments Nr. 43 (Ersatzabteilung) – 43 Pułk Rez. Artylerii

II Batterie: Kanonier **Tomasz Frąckowiak (†) z Konarskiego [98]**, zaginął 26.11.–07.12.1914, później podano, że poległ 08.12.1914 pod Montfec.

XXIII. Reservekorps – 45. Reserve-Division

21.10.– 13.11.1914 Bixchoote / 05.11.1914 Kippe / 05.11-17.11.1914

Merckem/

89. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 211 – 211 Rezerwowy Pułk

Piechoty

I Bat., 1 Komp: Wehrmann **Stanisław Antkowiak z Bnina [6]**, zaginął w trakcie walk 21.10-17.11.1914.

5 Armia

02.08.1914 Generał Porucznik – Wilhelm książę Prus (Kronprinz – następca tronu)

V. Armeekorps – 9. Infanterie-Division

09-12.08.1914 transport kolejną – rozładowanie w Gerstlingen / 17.08.1914 gotowość bojowa / 22.08-27.08.1914 Longwy-Longuyon / 24.08.1914 Charency / 25.08.1914 Marville / 28.08-18.09.1914 walki pozycyjne pod Verdun / 02.09.1914 pierwsza ofensywa na wyżynie Mozy / 21.09-24.09.1914 druga ofensywa na wyżynie Mozy / 24.09.1914-13.09.1916 walki pozycyjne nad Mozą / 3,4,6,12-14.11.1914 St. Remy / 7.11.1914 Woel / 3,6,12,13.11.1914 Verdun / 11,13,11.1914 Baux / 3,5,6,11-14.11.1914 Cotes Lorraine / 24.04-07.05.1915 Les Eparges / 20-30.06.1915 Grande-Trancheé de Calonne

17. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 19 – 19 Pułk Piechoty

II Bat., 6 Komp.: Musketier **Jan Kicki z Bnina [203]**, ciężko ranny Vanonville/St.Remy/Dompierre 20-26.09.1914, wrócił na front, gdzie jeszcze trzy razy został lekko ranny w 1917 i 1918.

Infanterie-Regiment Nr. 58 – 58 Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp.: Musketier **Stanisław Kłapecki (†) z Konarskiego [205]**, poległ pod Les Eparges 28.04-27.05.1915. W 1916 pojawia się raz jeszcze na listach strat, korygowano wtedy pisownię nazwiska.

I Bat., 4 Komp.: Musketier **Lorenz Mieloch z Mieczewa [315]**, lekko ranny 28.04-27.05.1915, i ponownie został lekko ranny latem 1917.

I Bat., 4 Komp.: Musketier **Stanisław Kozak z Bnina [231]**, zaginął przed 01.07.1915, w lutym 1916 potwierdzono, że dostał się do niewoli, wiosną 1918 z niewoli został zwolniony.

II Bat., 8 Komp.: Ersatz Reservist **Karl Kühn z Radzewic (Hohensee) [254]**, lekko ranny 23.11-31.12.1914, później (latem 1915) został ciężko ranny, a pod koniec wojny, w czerwcu 1918 zaginął – dostał się do niewoli.

III Bat., 8 Komp.: Musketier **Stanisław Marcinkowski (†) z Biernatek [298]**, poległ pod Herbeauvillers 21.09.1914 lub pod Combres 22-28.09.1914.

III Bat., 11 Komp.: Musketier **Stanisław Grześkowiak (†) z Czołowa [127]**, poległ pod Les Eparges 02.05.1915.

III Bat., 11 Komp.: Musketier **Józef Żak (†) z Bnina [593]**, poległ pod Les Eparges 07.05.1915.

18. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 154 – 154 Pułk Piechoty

II Bat., 7 Komp.: Musketier **Walerian Szymański (†) z Bnina [519]**, ciężko ranny w trakcie walk 27.04.-11.05.1915, później podano, że wcześniej ciężko ranny, zmarł w szpitalu twierdzy Metz 20.05.1915.

III Bat., 10 Komp.: Musketier **Franciszek Bilski z Prusinowa [30]**, zaginął w trakcie walk pod Les Eparges 22.04.-13.05.1915, później podano, że był ranny, ale wrócił do swojego oddziału.

9. Kavallerie-Brigade

Jäger-Bataillon Nr. 5 – 5 Samodzielny Batalion Strzelców

I Bat. 1 Kompania: Jäger **Stanisław Błaszyk z Bnina [36]**, lekko ranny 12-31.03.1915.

Ulanen-Regiment Nr. 10 – 10 Pułk Ułanów

5 Eskadra: Ul. **Karl Busse z Błazejewka (Weissensee) [55]**, zaginął w trakcie walk pod Les Eparges 09.-11.05.1915, pod koniec 1916 odnalazł się w niewoli, z której zwolniono go wiosną 1918 roku.

V. Armeekorps – 10. Infanterie-Division

09-12.08.1914 transport kolejną – rozładowanie w Gerstlingen / 17.08.1914 gotowość bojowa / 22.08-27.08.1914 Longwy-Longuyon / 24.08.1914 Charency / 25.08.1914 Marville / 28.08-18.09.1914 walki pozycyjne pod Verdun / 02.09.1914 pierwsza ofensywa na wyżynie Mozy / 08.09-12.09.1914 Fort Trogon / 21-24.09.1914 druga ofensywa na wyżynie Mozy / 22-28.09.1914 Verdun 23.09.1914 Deuxnous / 24.09.1914 La Morville i Cotes Lorraine / 28.09.1914 Chavaliers / 19.10.1914 Billy / 27.10-10.11.1914 Cotes Lorraine / 02-22.04.1915 walki na wyżynie Combres / 24.04.-07.05.1915 Les Eparges / 20.06-30.06.1915 Grande Tranchée de Calonne

19. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 46 – 46 Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Musketier **Teodor Czarczyński z Bnina [62]**, w czerwcu 1915 został lekko ranny.

I Bat., 10 Komp.: Eini.Freiw. **Adam Niewiada z Konarskiego [337]**, dwukrotnie lekko ranny w trakcie walk we Francji 19.10-06.12.1914 i w styczniu 1915.

II Bat., 7 Komp.: Gefreiter d. Lbft **Jan Maćkowiak (†) z Bnina [278]**, na przełomie maja i czerwca 1915 zmarł od drobnych ran w lazarecie pol. nr 3 – 19 Dywizji.

III Bat., 9 Komp.: Musketier **Stefan Lesiński (†) z Bnina [265]**, wiosną 1915 został ciężko ranny, później podano, że wcześniej ciężko ranny – zginął. 1915.06.01 zmarł od poniesionych ran.

20. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 47 – 47 Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Reservist **Kazimierz Karpiński (†) z Błażejewa [195]**, ranny w trakcie walk we Francji w okolicach Verdun 22-28.09.1914, później zmarł w szpitalu polowym nr 18 w Strasburgu 25.01.1915.

II Bat., 5 Komp.: Reservist **Franciszek Jędrzejczak z Radzewa [167]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji 30.03-12.04.1915.

II Bat., 6 Komp.: Reservist **Tomasz Kowalczyk z Radzewa [221]**, ciężko ranny w trakcie walk we Francji 22-28.09.1914.

II Bat., 6 Komp.: Gefreiter **Jan Niemier z Bnina [332]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji 30.03.-12.04.1915.

II Bat., 7 Komp.: Reservist **Jan Wójkiewicz z Mieczewa [576]**, ranny w trakcie walk we Francji 22-28.09.1914.

II Bat., 8 Komp.: Gefreiter **Franciszek Pawlak z Mieczewa [369]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji pomiędzy 27.09.1914 a 12.04.1915.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Stanisław Matuszewski (†) z Konarskiego [305]**, ranny w trakcie walk we Francji 22-28.09.1914 niemal równolegle podano, że poległ, na tablicy poległych w Bninie jako datę zgonu podano 27.09.1914.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Wawrzyniec Barański (†) z Prusinowa [17]**, został ranny w trakcie walk we Francji 24.09.1914, jednak rannego nie

odnaleziono i uznano go za zaginionego, by ostatecznie w 1917 roku uznać go sędawnie za poległego.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Stanisław Siejak z Konarskiego [465]**, ranny w trakcie walk we Francji 22-28.09.1914.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Jan Pieczyński z Błażejewa [393]**, ranny w trakcie walk we Francji 22-28.09.1914.

III Bat., 11 Komp.: Musketier **Karol Sępiński z Bnina [462]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji 30.03.-12.04.1915.

Pionier Regiment nr 29 – 29 Pułk Saperów

I Bat., 1 Feld-komp.: Pionier **Władysław Kujawa z Bnina [262]**, lekko ranny w trakcie walk we Francji 14-18.03.1915.

I Bat., 1 Feld-komp.: Pionier **Düsterhöft Oswald (†) z Radzewic (Hohensee) [74]**, poległ 24-27.04.1915.

II Bat., 3 Feld-komp.: Pionier **Wilhelm Jesse (†) z Radzewic (Hohensee) [166]**, lekko ranny pod Bagatelle Pavillon, w lesie argońskim 13-23.10.1914, ponownie lekko ranny pozostał przy oddziale 14-16.02.1915, przed końcem marca 1916 poległ.

II Bat., 4 Feld-komp.: Gefreiter **Heinrich Elwing (†) z Radzewic (Hohensee) [78]**, poległ 15.04.1915.

II Bat., 4 Feld-komp.: Pionier **Michael Sprigade z Radzewic (Hohensee) [488]**, ciężko ranny w trakcie walk we Francji 05-06.02.1915.

10. Kavallerie-Brigade

Regiment Königs-Jäger zu Pferde Nr. 1 = 1 Królewski Pułk Strzelców

Konnych

4 Eskadra: Gefreiter **Otto Jahns z Czmonia [147]**, lekko ranny 23.10.1914. Jesienią 1917 ponownie ranny, tym razem ciężko.

Ulanen Regiment Kaiser Alexander III von Rußland Nr. 1 – 1 Pułk Ułanów

4 Eskadra: Gefreiter **Franciszek Serba z Prusinowa [458]**, zginął we wrześniu 1914, później się odnalazł ale był ranny.

V. Reservekorps – 9. Reserve-Division

22.08–27.08.1914 Longwy-Longuyon (Aumetz-Boismont-Rullion Pont)/ 23-28.08.1914 Bois de Wavrille i Bois de Ormont/ 28.08-04.11.1914 walki pozycyjne pod Verdun / 01.09.1914 Damvillers-Consenvoye / 06.09–12.09.1914 Vaudecourt-Fleury / 06-10.10.1914 Etain / 29.10.1914 Gercourt / 08-25.11.1914 bitwa nad Izerą / 10.11.1914 Poel Capelle / 14-16.11.1914 Bixschoote / 18.11 Ferme Epina / 01.12.1914–21.04.1916 walki pozycyjne pod Verdun.

17. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 7 – 7 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 3 Komp.: **Walenty Mroczkowski z Mieczewa [320a]**, zaginiony pod Longwy 23-28.08.1914. W czerwcu 1917 uściślono datę jego zaginięcia na 22.08.1914 dodając, że był ranny.

I Bat., 8 Komp.: Wehrmann **Martin Püschke z Radzewic (Hohensee) [422]**, ciężko ranny pod Longwy 22-25.08.1914.

II Bat., 8 Komp.: Landsturmer **Mieczysław Siejak z Konarskiego [464]**, lekko ranny.

III Bat., 10 Komp.: Landsturmer **Władysław Szyszka z Bnina [523]**, ciężko ranny.

19. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 19 – 19 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 3 Komp.: Reservist **Hugo John (†) z Czmonia [171]**, zaginał w trakcie walk pod Fillieres lub Remenoncourt 20-24.08.1914, później podano, że poległ 22.08.1914.)

III Bat., 9 Komp.: Reservist **Ignacy Stefański (†) z Radzewa [490]**, lekko ranny pod Poel Capelle lub Birschoote 10-22.11.1914, później podano, że zmarł w szpitalu w Bonn.

Reserve-Jäger-Bataillon Nr. 5 – 5 Rezerwowy Pułk Strzelców

I Bat., 2 komp.: **Stanisław Szaroletta z Błażejewa [504]**, lekko ranny 20-23.12.1914.

I Bat., 2 komp.: **Martin Püschke (†) z Radzewic (Hohensee) [422a]**, poległ przed 04.05.1915.

V. Reservekorps – 10. Reserve-Division

22.08–27.08.1914 Longwy-Longuyon / 28.08.1914–13.04.1916 walki pozycyjne pod Verdun/ 01.09.1914 Damvillers / 06-12.09.1914 Vaudecourt-Fleury / 20.09 Zannes / 06-10.10.1914 Etain / 29.10.1914 Gercourt/18.11 Ferme Epina /

18. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 37 – 37 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Reservist **Stefan Kozak (†) z Bnina [232]**, zaginał w trakcie walk 14.12.1914, później sądownie uznany za poległego.

II Bat., 5 Komp.: Reservist **Stanisław Buchwald z Czmonia [48]**, lekko ranny w trakcie walk 14.-31.12.1914.

II Bat., 5 Komp.: Reservist **Józef Szczepaniak z Mieczewa [505]**, lekko ranny w trakcie walk 14.-31.12.1914.

II Bat., 6 Komp.: Wehrmann **Józef Malecki z Radzewa [288]**, ciężko ranny w trakcie walk 14.-31.12.1914.

II Bat., 7 Komp.: Wehrmann **Marcin Rozmiarek z Radzewa [436]**, zaginał w trakcie walk 14.-31.12.1914, później odnalazł się w II Batalionie Zapasowym. W 1916 był lekko ranny.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Franciszek Kuderczak (†) z Konarskiego [251]**, zaginiony w trakcie walk 18-26.09.1914 później wpisano: „dotąd zaginiony, poległ”.

II Bat., 8 Komp.: Reservist **Marcin Śmigaj z Mieczewa [526]**, ciężko ranny w trakcie walk pod Zannes 20.09.1914 lub o Farme Epina 18.11.1914.

III Bat., 10 Komp.: Reservist **Franciszek Kujawa z Dębca [262]**, lekko ranny.

III Bat., 10 Komp.: Wehrmann **Józef Stanisław Chojnacki z Mieczewa [58]**, ciężko ranny w trakcie walk 24-26.03.1915.

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 46 – 46 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp.: Wehrmann **Walenty Kicki (†) z Bnina [204]**, poległ w trakcie walk 30.05-15.05.1915.

V. Reservekorps

III Landszturm Infanterie Bataillon „Posen” – Bat. Obrony Kraj.-
Poznań 3

1 komp: Ldstm. **Franciszek Taciak (Tacak) z Czmonia [784]**, lekko ranny Górna Wola 20.11 lub Czatkowice 21.11.1914.

I Landszturm Infanterie Bataillon „Schrimm” (B13) Bat. Obrony Kraj.-
Śrem 1

2 komp: Ldstm. **Jan Błaszowski z Dębca [32]**, zginął w trakcie walk 02-21.11.1914 lub 19-23.03.1915, później podano, że wcześniej zaginiony jest w niewoli.

2 Komp: Ldstm. **Marcin Łuczak z Prowentu [277]**, zginął w trakcie walk 02-21.11.1914 lub 19-23.03.1915, później podano, że wcześniej zaginiony jest w niewoli. Powrócił z obozu jenieckiego wiosną 1918 roku.

2 Komp: Ldstm. **Stanisław Majchrzak z Błazejewa [282]**, zginął w trakcie walk 02-21.11.1914 lub 19-23.03.1915, dwa lata później uściślono datę zaginięcia na 02.11.1914 i podano, że jest w niewoli.

I Landszturm Infanterie Bataillon „Schroda” (B17) Bat. Obrony Kraj.-
Środa 1

2 komp: Ldstm. **Michał Pawłowicz z Czmonia [373]**, zginął w trakcie walk 04-21.02.1915, później podano, że wcześniej zaginiony jest w niewoli.

VI. Reservekorps – 11. Reserve-Division

22-27.8.1914 Longwy-Longuyon / 28.08-01.09.1914 Maasübergang / 02-03.09.1914 Varennes-Montfaucon / 06-12.09.1914 Vaubecourt-Fleury / 13.09.14-20.2.1916: walki pozycyjne pod Verdun / 17-24.09.1914 Varennes / 14.12.1914 Ornes-Flabas / 16-19.02.1915 Perthes les Hurlus i Beauséjour (IV bitwa o Perthes) /

21. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 10 – 10 Rezerwowy Pułk Piechoty
I Bat., 4 Komp.: Wehrmann **Stanisław Klapkarek z Błazejewa [205]**, zginął w okolicach Verdun 06.09-24.10.1914.

VI. Reservekorps – 12. Reserve-Division

11-15.08.1914 transport kolejną – rozładowanie w Saarbrücken / 16-17.08.1914 rozładowanie taborów / 22-27.08.1914 walki pod Longwy – Lomguyon i nad rzeką Othain / 28.08-01.09.1914 walki o przeprawy na Mozie / 02-03.09.1914 bitwa o Varennes-Montfaucon / 06-12.09.1914 bitwa o Vaubecourt – Montfaucon / 07-11.09.1914 walki o wzgórze na południe od Sommaisne / 12-16.09.1914 Straż tylna w Argonach / 15.09.1914–20.02.1916 walki pozycyjne pod Verdun / 17–24.09.1914 Varennes / 14.12.1914 bój pod Ornes-Flabas / 01.04.1915 – 51 Reserve Infanterie Regiment wcielono do 117 Infanterie Division – 233 Infanterie Brigade / 2-04-13-04 wycofanie na tyły / 17.04-07.05.1915 walki w Szampanii / **09.05-23.07 Bitwa o La Bassée i Arras (Loretto-Höhe)**

23. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 51 – 51 Rezerwowy Pułk Piechoty
III Bat., 12 Komp.: Reservist **Franciszek Kujawa z Dębca [255]**, lekko ranny

XIV. Reservekorps – 47. Reserve-Division

02.08.1914 mobilizacja / 12.10-19.11.1914 walki między Mozą a Mozlą / 20-28.11.1914 transport z Lotaryngii do Krakowa / 05-17.12.1914 Limanowa-Łapanów / 05-06.12.1914 Rzegocina, Bytomsko, Konice, Leszczyna / 07-08.12.1914 Bytomsko-Łakta Górna i Dolna / 09-10.12.1914 Rajbrot-Łakta Dolna / 14.12.1914 Orłówka-wzgórze 597-Rajbrot-Łakta-Dolna-Dębina / 17.12.1914 Rudka / 18.12.1914-01.03.1915 walki pozycyjne nad Dunajcem / 21-22.12.1914 Niwka / 18.01.1915 Ostrów / 04-14.05.1915 bitwa o Gorlice-Tarnów / 07.05.1915 Dąbrowa / 09.05.1915 Radgoszcz / 09-10.05.1915 Rosa-Zassow / 14.05.1915 Stany-Zapuście / 15.05-23.06.1915 walki pozycyjne między Łęgiem a Sanem / 17.05.1915 Nieroda / 18.05.1915 Przyszów Kameralny i Krawce / 19.05.1915 Bukie i Zapuście / 20.05.1915 Krawce

93. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 217 – 217 Rezerwowy Pułk Piechoty

III Bat., 12 Komp.: Reservist **Feliks Buczyński z Bnina [51a]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim pod Łaktą 05-15.12.1914

XVI. Armeekorps – 33. Infanterie-Division

22.08-27.08.1914 Longwy-Longuyon / 28.08-01.09.1914 bitwa o przeprawy na Mozie / 02.09-03.09.1914 pierwsza bitwa o Varennes-Montfaucon / 04.09.-05.09.1914 walki o zachodnie forty twierdzy Verdun / 06.09-12.09.1914 Vaubecourt-Fleury / 17.09-24.09.1914 II bitwa o Varennes / 29.09.1914-08.08.1916 walki w Lesie Argońskim / 24-25.09.1914 Bauquois / 30.10-31.10.1914 Baugois i Apremont /

66. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 98 -98 Pułk Piechoty z dołączonym 67

P.Rez. „Metz”

I Bat.,4 Komp.: Reservist **Jakub Szaroleta z Prusinowa [503]**, ciężko ranny w Lesie Argońskim 29.09-15.10.1914.

II Bat.,5 Komp.: Musketier **Wojciech Matuszak z Bnina [303]**, ranny we Francji pomiędzy 24.08 a 30.09.1914. Ponownie został ranny jesienią 1916, a na początku 1917 zginął. Później został odnaleziony, ale był ranny.

II Bat.,6 Komp.: Musketier **Franciszek Mytko z Radzewa [324]**, lekko ranny we Francji 24.08-30.09.1914.

II Bat.,6 Komp.: Reservist **Wojciech Szczepaniak z Mieczewa [506]**, ranny we Francji 24.08-30.09.1914.

II Bat.,8 Komp.: Wehrmann **Michał Mencil z Błazejewa [308]**, lekko ranny w Lesie Argońskim 29.09-15.10.1914.

67. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 135 – 135 Pułk Piechoty

I Bat.,1 Komp.: Wehrman **Leon Sikorski z Bnina [467]**, zginął w Lesie Argońskim 16-22.02.1915, później podano, że odnalazł się i był ranny.

XVI. Armeekorps – 34. Infanterie-Division

31.07-16.08.1914 bitwy graniczne / 22.08-27.08.1914 Longwy-Longuyon / 28.08-01.09.1914 walki o przeprawy na Mozie / 02.09-03.09.1914 I bitwa o Varennes-Montfaucon / 04.09-05.09.1914 Ryglowanie zachodniego frontu pod Verdun / 06.09-12.09.1914 Vaubecourt-Fleury / 17.09-24.09.1914 II bitwa o Varennes / 25.09.1914-20.08.1916 Walki w Lesie Argońskim.

68. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 67 “Metz” – 67 Pułk Piechoty

III Bat.,12 Komp.: Reservist **Jakub Szaroleta z Prusinowa [503a]**, lekko ranny 18-29.12.1914. Później ponownie został lekko ranny w połowie 1915 roku i jeszcze raz, tym razem ciężko pod koniec 1917.

II Bat.,7 Komp.: Musketier **Czesław Heidryck z Bnina [130]**, zaginął w trakcie walk pod Rubecourt / Deuxnauds 06-10.09.1914, później odnotowano, że został lekko ranny 01-04.04.1915 i jeszcze raz na początku 1916 roku. Trzeci raz został ranny w maju 1918.

Infanterie-Regiment Nr. 147 – 147 Pułk Piechoty

I Bat.,3 Komp.: Reservist **Stanisław Hermann (†) z Prusinowa [137]**, poległ w trakcie walk w Lesie Argońskim 24.10.-09.11.1914.

86. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 173 – 173 Pułk Piechoty

I Bat.,3 Komp.: **Franciszek Matuszak (†) z Konarskiego [301]**, poległ 22.05.1915.

XVI. Reservekorps – 33. Reserve-Division

20-22.08.1914 bitwy w Lotaryngii / 22.-27.08.1914 Longwy / 24.-25.08.1914 Etain / 02.09 walki pod Verdun / 05-09.09.1914 Nancy / 05-12.09.1914 Metz / 13.-26.09.1914 Verdun / 29.09.1914-11.08.1916 walki między Mozą i Mozlą

66. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 130 – 130 Rezerwowy Pułk Piechoty

II Bat.,7 Komp.: Wehrmann **Stanisław Zdryniecki z Mieczewa [585]**, zaginiony w trakcie walk 25.04.1915, później się odnalazł i wrócił do oddziału.

II Bat.,6 Komp.: Wehrmann **Marcin Waligóra z Mieczewa [553]**, ranny 18-20.02.1915 później zginął w trakcie walk pod Verdun w 1916. Ostatecznie w lipcu 1917 roku potwierdzono, że znajduje się w niewoli.

6 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Rupprecht książę Bawarii (Kronprinz)

XXI. Armeekorps – 31. Infanterie-Division

31.07-08.08.1914 walki graniczne z Francuzami / 08.08-22.08.1914 walki w Lotaryngii / 11.08.1914 Lagarde / 18.08-19.08.1914 Lauterfingen-Mittersheim / 22.08-12.09.1914 Nancy-Epinal / 23.09-06.10.1914 ofensywa nad Sommą / 07.10.1914-25.01.1915 walki pozycyjne nad Sommą / 25.01-02.02.1915 wycofanie z walk i transport na front wschodni / 04-22.02.1915 bitwy zimowe na Mazurach (Etk) / 23.02.1915-06.03.1915 walki nad Bobrem / 09-12.03.1915 Sejny / 25-30.03.1915: Krasnopol und Krasne / 31.03.1915-20.07.1915 walki pozycyjne Augustów-Mariampol i Pilwiszki.

62. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 60 – 60 Pułk Piechoty

III Bat., 12 Komp.: Musketier **Andrzej Lewicki z Prusinowa [267]**, lekko ranny 14.04-15.05.1915, później został także ciężko ranny (1916).

Infanterie-Regiment Nr. 137 – 137 Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Musketier **Antonii Drzewiecki (†) z Dębca [70]**, poległ 01.11.1914. w bitwie nad Somma.

XXI. Armeekorps – 42. Infanterie-Division

31.07.-16.08.1914 walki graniczne / 11.08.1914 Lagarde / 18-19.08.1914 Lauterfingen-Mittersheim / 20-22.08.1914 walki w Lotaryngii / 22.08-14.09.1914 Nancy-Epinal / 23.09-06.10.1914 bitwa nad Sommą / 07-10.10.1914 walki pozycyjne na zachód od St. Quentin / 07.10.1914-18.01.1915 walki pozycyjne nad Sommą / 19.01-03.02.1915 transport na front wschodni / 04-22.02.1915 bitwy zimowe na Mazurach / 23.02-06.03.1915 bitwa nad Bobrem / 09-12.03.1915 Sejny / 25-30.03.1915 Krasnopol i Krasne / 31.03-20.07.1915 Augustów – Mariampol i Pilwiszki

65. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 17 – 17 Pułk Piechoty

III Bat., 11 Komp.: Musketier **Stanisław Olejniczak (†) z Prusinowa [351]**, poległ pod Vermandowillers /Lihons/Marchelepote 31.10.-01.11.1914; później sprostowano informację o jego śmierci podając, że nie poległ, lecz jest ranny.

III Bat., 9 Komp.: Wehrmann **Stanisław Stajkowski z Biernatek [494]**, lekko ranny pod Vermandowillers /Lihons/Marchelepote 31.10.-01.11.1914.

Garde-Ersatz-Division

Do końca 09.1914 udział w walkach granicznych, później jednostka została przesunięta w rejon na południowy zachód od Verdun. W marcu 1916 już jako 6 i 7 Pułk Gwardii została skierowana do walk pod Verdun (w składzie V Korpusu) Oddział 08.08.1916 r. w lesie Chapitre został praktycznie unicestwiony – ponad 2500 zabitych, rannych i zaginionych. Pod koniec sierpnia wycofano jednostkę na tyły.

1. Gemischte Garde-Ersatz-Infanterie-Brigade

Garde-Ersatz-Regiment Nr. 2 – 5 Pułk Zapasowy Gwardii

Przekształcony 01.08.1915 w Garde-Infanterie Regiment Nr. 7 = 1 Pieszy Pułk Gwardii, ostatecznie od 08.09.1916 jako Infanterie Regiment Nr. 399 = 399 Pułk Piechoty

V Bat., 3 Komp.: Grenadier **Oswald Hauptmann z Biernatek [132a]**, zaginął 1914.09.01-10, odnalazł się przed 13.12.1914, ale był ranny.

7 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Josias von Heeringen

XIV. Armeekorps – 28. Infanterie-Division

05-09.08.1914 walki w Wogezach / 09-10.08.1914 Sennheim-Mülhausen / 20-22.08.1914 walki w Lotaryngii – Metz / 22.08-10.09.1914 Nancy-Epinal / 20-30.09.1914 walki między Mozą a Mozelą / 07-13.10.1914 Arras / 13.10-13.12.1914 walki pozycyjne pod Artois / **15-28.10.1914 Lille** / 14-24.12.1914 bitwy grudniowe we Flandrii / 25.12.1914-08.05.1915 walki pozycyjne pod Artois / 31.12.1914-12.01.1915 Cuinchy (Prellbock) / 14-21.01.1915 Loretto-Höhe koło Ablain / 25.01.-08.02.1915 Auchy-Lez-La Bassée / 03.03.-08.03.1915 Loretto-Höhe koło Ablain / 15.03-15.04.1915: Ablain / 08.05.1915 Angres / **09.05-09.06.1915 La Bassée i Arras** / 19.06-21.09.1915: walki pozycyjne w Szampanii.

56. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 111 – 111 Pułk Piechoty.

III Bat., 10 Komp.: Musketier **Józef Michalak z Bnina [310]**, lekko ranny 30.10-25.11.1914.

Füsilier-Regiment Nr. 40 – 40 Pułk Piechoty Lekkiej.

III Bat., 9 Komp.: Füsilier **Ignacy Jankowiak z Bnina [156]**, ciężko ranny wiosną 1915.

XV. Armeekorps – 30. Infanterie-Division

31.07-16.08.1914 ochrona granicy z Francją / 09-10.08.1914 Sennheim-Mülhausen (1. bitwa o Mülhausen) / 20-22.08.1914 bitwy w Lotaryngii / 22.08-08.09.1914 Nancy-Epinal / 10-13.09.1914 Dyle-Kanal i Beyghem (Overdevaert-Haecht) / **12-13.09.1914 ryglowanie oblężonej Antwerpii** / 13.09-19.10.1914 walki nad Aisne / 14.09.1914 Corbeny / 17.09-19.10.1914 Hurtebise / 23.10-26.11.1914 Artois / **30.10-24.11.1914 I bitwa pod Ypres** / 31.10.1914 Gheluvelt / 27.11.1914-21.04.1915 walki pozycyjne nad Izerą / 17.04.-21.04.1915 bój o „wzgórze 60” / **22.04-25.05.1915 II bitwa pod Ypres** / 01-05.05.1915: Walki o „Höhe 60” / 26.05.1915-08.01.1916 walki pozycyjne nad Izerą

60. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 99 – 99 Pułk Piechoty.

II Bat., 7 Komp.: Reservist **Wacław Jachnik z Konarskiego [141]**, ranny pod Vallerystahl, Valette, Harberg, Badouwiller i Raon l'Etage 20-26.08.1914.

XV. Armeekorps – 39. Infanterie-Division

31.07-16.08.1914 ochrona granicy z Francją / 05-19.08.1914: walki w Wogezach / 09-10.08.1914 Sennheim-Mülhausen (1 bitwa pod Mülhausen) / 20-22.08.1914 walki w Lotaryngii / 22.08-07.09.1914 Nancy-Epinal / 13.09-19.10.1914 walki nad Aisne / 15.09.-19.10.1914 Craonne / 23.10-26.11.1914 walki pozycyjne we Flandrii – Artois / **30.10-24.11.1914 I bitwa pod Ypres** / 30.10.1914 szturm na Zandervoorde / 06.11.1914 szturm na Klein-Zillebeke / 27.11.1914-21.04.1915 walki pozycyjne nad Izerą / 10.12.1914 szturm na „wzgórze 60” / **22.04-25.05.1915 II bitwa pod Ypres** / 04-24.05.1915 Hooge / 26.05.1915-08.01.1916 walki pozycyjne nad Izerą

61. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 132 – 132 Pułk Piechoty.

II Bat., 7 Komp.: Reservist **Józef Wolski z Radzewa [573]**, lekko ranny wiosną 1915 i ponownie już w stopniu gefreitra w pierwszej połowie 1918.

Pionier Battalion nr 15 – 15 Batalion Saperów

2 Feld-kom.: Pionier **Paul Fürus z Radzewic (Hohensee) [102]**, ciężko ranny pod La Salle 03 lub 04.09.1914.

Pionier Regiment nr 19 – 19 Pułk Saperów

? Bat., 2 Feld-kom.: Treinsoldat **Ignacy Budzich z Konarskiego [50]**, poszkodowany w wypadku wiosną 1915.

II Bat., 4 Feld-kom.: Reservist **Józef Kropacz z Mieczewa [244]**, lekko ranny pod Damencourt 26-30.09.1914, ponownie lekko ranny pomiędzy 08.02.-08.03.1915 i trzeci raz lekko ranny (połowa 1915). Na początku 1916 roku uznany za zaginionego, w maju 1916 potwierdzono, że dostał się do niewoli.

8 Armia

02.08.1914 Generał Pułkownik – Max von Prittwitz und Gaffron
23.08.1914 Generał Pułkownik – Paul von Hindenburg
18.09.1914 Generał Artylerii – Richard von Schubert
08.10.1914 Generał Piechoty – Hermann von Francois
07.11.1914 Generał Piechoty – Otto von Below
26.05.1915 Generał Artylerii – Friedrich von Scholtz

I. Armeekorps – 1. Infanterie-Division

13.08.1914 Bilderweitschen / 15.08.1914 Kibarty / 17.08.1914 Stallupönen / 19-20.08.1914 Gawaiten-Głobino / 23-31.08.1914 Tannenberg / 26.08.1914 Heinrichsdorf-Seeben / 27.08.1914 Usdau / 28.08.1914 Soldau-Neidenburg / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 30-31.08.1914 Neidenburg-Willenberg / 05-15.09.1914 bitwy nad jeziorami mazurskimi (Goldap-Angerburg) / 24.09.1914 Kopciowo / 25-30.09.1914 bitwa nad Niemnem / 25.09-02.10.1914 Raczki / 04-10.1914 Bakalarzewo i Filipowo / 06-08.11.1914 Görritten / 16.11-15.12.1914 Łódź / 30.11-17.12.1914 Łowicz-Sanniki / 30.11-16.12.1914 walki pozycyjne na północny-zachód od Łowicza / 18.12.1914 – 08.01.1915 Rawka-Bzura / 18.12.1914 – 06.12.1915 walki pozycyjne na wschód od Bolimowa / 25-28.01.1915 Vezerszallas / 29-30.01.1915 walki na przełęczy Verecke / 31.01-02.02.1915 Łysa Przełęcz / 03-04.02.1915 Orawa / 05.02 Ćwinin / 09.04.1915 zdobycie Ćwinina / 10.04-12.05.1915 Koziowa / 24.04.1915 szturm na Ostry / 11-17.05.1915 boje pościgowe w Karpatach

1. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 41 – 41 Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp: Krgsfr. **Georg Bauther z Bnina [28]**, zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 25.01– 28.03.1914.

2. Infanterie-Brigade

Grenadier-Regiment Nr. 3 – 3 Pułk Grenadierów

Füssilier -Bat., 11 Komp.: **Wojciech Szczepaniak z Mieczewa [506]**, lekko ranny.

III Bat., 11 Komp.: Füssilier **Franciszek Górny z Czmonia [116]**, zginął

przed 17.09.1914, w kwietniu 1916 roku uznano, że poległ, by później raz jeszcze sprostować tę wiadomość, uznając go nadal za zaginionego.

I. Armeekorps – 2. Infanterie-Division

31.07-07.08.1914 bitwy graniczne z Rosjanami / 03.08-05.08.1914 Kibardy / 10-11.08.1914 Stallupönen-Kallweitschen i Mierunskan / 14.08.1914 Kowal. / 15.08.1914 Kibarty. / 17.08.1914 Stallupönen / 19-20.08.1914 Gawaiten-Głobino. / 23-31.8.1914 Tannenberg. / 26.08.1914 Heinrichsdorf-Seeben / 27.08.1914 Usdau / 28.08.1914 Soldau-Neidenburg / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 30-31.8.1914 Neidenburg-Willenberg / 05-15.09.1914 Goldap-Angerburg / 24.09.1914 Kopciowo / 25.09-02.10.1914 Raczki / 25-30.9.1914 bitwa nad Niemnem / 01.10-05.11.1914 walki pozycyjne Grajewo – Wizajny / 04-31.10.1914 Bakalarzewo i Filipowo / 06-08.11.1914 Görritten / 15.11.14-07.02.1915 Lötzen (Giżycko) – Angerapp / 07-22.02.1915 Elk / 23.02.-06.03.1915 walki nad Bobrem / 08-15.03.1915 Orzyc / 16.03-12.07.1915 walki pozycyjne Orzyc – Szkwa.

3. Infanterie-Brigade

Grenadier-Regiment Nr. 4 – 4 Pułk Grenadierów

III Bat., 11 Komp: Reservist **Józef Pachurka z Błażejewa [363]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim w latem 1914 r. Przed 27.08.1915 poległ.

4. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 45 – 45 Pułk Piechoty

II Bat., 5 Komp: Reservist **Melchior Płachta z Konarskiego [403]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim Wólka 28-29.10.1914. Ponownie był ranny wiosną 1918 r.

I. Armeekorps – 36. Reserve-Division

15-16.11.1914 Elk / 18-22.11.1914 Kiernozia / 20.11.1914 Osmolin / 23-24.11.1914 Łowicz / 27-29.11.1914 Zduny / 28-30.11.1914 Strugienice / 01-15.12.1914 Maurzyce/

69. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 21 – 21 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp.: Wehrmann **Franciszek Karalus (†) z Biernatek [185]**, poległ w trakcie walk na froncie wschodnim 14.11-27.12.1914.

I Bat., 3 Komp.: Wehrmann **Jan Matuszewski z Radzewa [304]**, zaginął w trakcie walk na froncie wschodnim Wólka 28-29.10.1914 (możliwe też 29.12.1914 lub 13.01.1915)

II Bat., 5 Komp.: Wehrmann **Józef Rogacki z Mieczewa [427]**, zaginął w trakcie walk na froncie wschodnim na przełomie 1914 i 1915 roku. Odnalazł się, ale był ranny.

I. Reservekorps – 1. Reserve-Division

19-20.08.1914 Gawaiten-Głobino / 23-31.08.1914 Tannenberg / 26.08.1914 Groß-Bössau-Lauteren / 26.08.1914 bitwa nad jeziorem Bössau / 28.08.1914 Dorotowo-Zasdrocz / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 05-15.0.1914 bitwa nad jeziorami mazurskimi / 08-10.09.1914 Gerdauen / 11.09.1914 Jodlanken / 11-12.09.1914 Krusin / 12.09.1914 Tutschen

13.09.1914 Bruszen / 15.09.1914 Sredniki / 25-30.09.1914. bitwa nad Niemnem / 28-30.09.1914 Krasna-Simno / 03.10-05.11.1914 walki pozycyjne Wirballen / 05.11.1914 Pojewon-Pillupönen / 06-08.11.1914 Göritten / 10-13.11.1914 Włocławek / 14-19.11.1914 Gostynin-Gombin / 15.11.1914 Rembow-Biolotarsk / 16.11.1914 Zelatka-Białawy / 17-18. 1914 Gostynin-Gombin / 19.11.1914 zajęcie Gombina / 19-20.11.1914 Sanniki / 20.11.1914 Sanniki-Czermno / 20-29.11.1914 Łódź / 26.11-16.12.1914 Łowicz / 17.12.1914 zajęcie Łowicza / 19-22.12.1914 Budy-(Gralski)-Ziemieary / 31.01-02.02.1915 Humin / 20-27.02.1915 Przasnysz / 01-07.03.1915 Krzynowłoga-Wielka / 03-10.3.1915 walki w zakolu Orzycy / 11.03-08.05.1915 Kaki-Mroczyki / 09-15.05.1915 Schaulen / 18-22.05.1915 Kurschany

1. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 3 – 3 Rezerwowy Pułk Piechoty

II Bat., 8 Komp.: Ers. Res. **Michał Kłak z Czmońca (Schönthal) [210]**, zaginął wiosną 1915. W październiku 1917 potwierdzono, że jest w obozie jenieckim.

VI. Armeekorps – 3. Landwehr-Division

10.10.1914 Nowa Aleksandria / 24.10-27.10.1914 Rawa / 13.11.1914 Garnek / 17.11.1914 Jastrów /

18. Landwehr-Infanterie-Brigade

Landwehr-Infanterie-Regiment Nr.37 / 37 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

I Bat., 2 komp.: Wehrmann **Martin Thimm z Trzykolnych Młynów [534]**, ranny w trakcie walk na froncie wschodnim Nowa Alexandria 10.10.1914 lub Rawa 24-27.10.1914

VI. Armeekorps – 4. Landwehr-Division

07.08.1914 zajęcie Kalisza / 07.08–12.08.1914 walki na granicy z Roją / 24.08.1914 Nowe Miasto / 27.08.1914 walki na południe od Szydłowca / 29.08.1914 Nowo-Radomsk / 01.09.1914 Kazanów / 04.09.1914 Lipsko / 05-07.09.1914 Józefów i Pawłowska-Wola / 09.09.1914 Tarnawka / 04-05.10.1914 Opatów i Radom / 09-20.10.1914 Iwanogród / 22-28.10.1914 Rawka / 29.10.1914 Tomaszów / 05.11-05.12.1914 Częstochowa / 17.12.1914 Danków-Duchy / 19.12.1914 Łososina i Czarna /

23. Landwehr-Infanterie-Brigade

Landwehr-Infanterie-Regiment Nr.22 / 22 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

I Bat., 1 Komp.: Offz. **Kurt Opitz (†) z Bnina [353]**, ranny w trakcie walk pod Częstochową 17-22.11.1914, przed 24.07.1916 poległ.

III Bat., 11 Komp.: Wehrmann **Jan Piątek z Mieczewa [389]**, zaginął w trakcie walk na froncie wschodnim Tarnawka/Janowice, Barwiczka/Łuczyna 9-13.10.1914. Na początku 1918 został z niewoli rosyjskiej zwolniony i pod koniec tego roku, zameldował się w oddziale

III Bat., 12 Komp.: Wehrmann **Józef Szymański z Biernatek [518]**, lekko ranny w trakcie walk pod Częstochową 17-25.11.191. Ponownie został ranny na początku 1917 i jeszcze raz wiosną 1918.

XVII. Armeekorps – 36. Infanterie-Division

16.11.1914 Zduny / 18-27.11.1914 Łódź / 19-23.11.1914 Krzywiec / 29.11.1914 i 03.12.1914 Ignacew / 19.11-05.12.1914 Rszew / 13-14.12.1914 Różyce / 14-16.12.1914 Kocierzew / 14.12.1914 Jeziorko / 18-19.12.1914 Korolew / 19-22.12.1914 Sokółów / 29.12.1914 Jasionna / 24.12.1914 Ziombki / 31.12.1914 Skowroda-Korabka-Borzymów.

71. Infanterie-Brigade

Grenadier-Regiment Nr. 5 – 5 Pułk Grenadierów

I Bat., 4 Komp: Reservist **Stefan Strugała z Błażejewa [598]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 27.02.1915 lub 04-10.03.1915.

II Bat., 8 Komp: Reservist **Franciszek Stójkowski (†) z Biernatek [493]**, poległ na froncie wschodnim 01.01.1915.

Pionier Battalion nr 17 – 17 Batalion Saperów

1 Feld-kom.: Pionier **Johann Kublick (†) z Czmońca (Schönthal) [249]**, poległ.

XX. Armeekorps – 37. Infanterie-Division

31.07-09.08.1914 bitwy graniczne z Rosjanami / 04.08.1914 Johannsburg / 05-10.08.1914 Elk / 09.08.1914 Biała / 23-31.08.1914 Tannenberg / 23-24.08.1914 Lahna-Orlau-Frankenau / 26.08.1914 Gross-Gardienen, Mühlen / 27.08.1914 Mühlen / 28.08.1914 Mühlen-Hohenstein / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 05-15.09.1914 bitwa nad jeziorami mazurskimi (Goldap-Angerburg) / 10.09.1914 Klein-Guja-Engelstein / 24.09.1914 Koniecpol / 24.09-19.10.1914 Warszawa / 10-11.10.1914 Góra-Kalwaria / 15-18.10.1914 Piaseczno / 09-20.10.1914 Iwangołód / 21-25.10.1914 Nowe-Miasto / 22-28.10.1914 bitwy nad Pilicą / 14-15.11.1914 Kutno / 16.11-15.12.1914 Łódź / 15.12.1914 Plichtow / 18.12.1914-30.1.1915 Rawka-Bzura / 12.02-27.03.1915 Omulew / 16.03-12.07.1915 walki pozycyjne między Orzye i Szkwa.

73. Infanterie-Brigade

Infanterie-Regiment Nr. 147 – 147 Pułk Piechoty

I Bat., 2 Komp: Reservist **Józef Tomaszewski z Radzewa [546]**, zaginął w trakcie walk na froncie wschodnim 08-10.03.1914, później odnalazł się, ale był ranny.

Infanterie-Regiment Nr. 151 – 151 Pułk Piechoty

III Bat., 11 Komp: Musketier **Józef Skrzypczak (†) z Bnina [472]**, poległ 08.07.1915.

III Bat., 12 Komp: Musketier **Feliks Makalowski z Błażejewa [286]**, lekko ranny 04.05.1915 i ponownie lekko ranny.

XXIV. Reservekorps – 47. Reserve-Division

Do połowy października 1914 walki między Mozą a Mozlą, później transport na wschód / 05-10.12.1914 Rzegocin i Bykowsko / 06,07 Łakta Dolna i Górna / 09.12.1914 Rajbrot / Limanowa-Łopanów / Gorlice Tarnów / 1917 powrót na front Zachodni pod Verdun

93. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 217 – 217 Rezerwowy Pułk Piechoty

III Bat., 9 Komp: Musketier **Feliks Bukczyński z Bnina [51a]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 05-15.12.1914.

Sformowane w drugiej fali mobilizacyjnej 16.08.1914 r. i później.

XXV. Reservekorps – 49. Reserve-Division

14-29.10.1914 Elk / 17.10.1914 Kobylin / 18.10.1914 Prostki i Mylussen / 21.10.1914 Borzymie / 21 i 26.10.1914 Romanowo i Prostki / 26.10.1914 Grundshen / 24.10.1914 Marienhof / 25.10.1914 Zendki / 22.24,28.10.1914 Dutki / 27-30.10.1914 Imionko / 14-31.10.1914 Romanowo / 21.10-03.11.1914 Borzymin

97. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 225 – 225 Rezerwowy Pułk Piechoty

II Bat., 8 Komp: Krgsfr **Walenty Karalus z Biernatek [193]**, zaginął w trakcie walk na froncie wschodnim 14.10-03.11.1914.

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 226 – 226 Rezerwowy Pułk Piechoty

I Bat., 4 Komp: Wehrmann **Józef Wójkiewicz z Radzewa [578]**, lekko ranny 19.11.1914-15.02.1915.

II Bat., 7 Komp: Wehrmann **Józef Perdoch (†) z Błażejewa [381]**, zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 31.10-30.11.1914, później uznany za poległego.

III Bat., 10 Komp: Wehrmann **Jan Pieprz z Radzewa [398]**, zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 31.10-30.11.1914, później odnalazł się w niewoli.

98. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 227 – 227 Rezerwowy Pułk

Piechoty

I Bat., 1 Komp: Ers. Res. **Jan Rozmiarz z Radzewa [435]**, zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 14.10-03.11.1914 później odnalazł się, ale był ranny.

I Bat., 1 Komp: Ers. Res. **Antoni Pelczuk z Prusinowa [375]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 15-26.12.1914 lub 6-15.01.1915.

I Bat., 1 Komp: Ers. Res. **Bruno Szwarzewski z Bnina [513]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 15-26.12.1914 lub 6-15.01.1915.

I Bat., 2 Komp: Ers. Res. **Franciszek Organiściak (†) z Błażejewa [354]**, zginął pod koniec 1914, odnalazł się w obozie jenieckim, jednak z wojny nie powrócił, jego nazwisko znajduje się na tablicy poległych z datą 01.08.1918, prawdopodobnie zmarł w niewoli.

II Bat., 6 Komp: Ers. Res. **Franciszek Juskowiak z Biernatek [171]**, zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 21.10.1914 później odnalazł się i wrócił do oddziału.

II Bat., 8 Komp: Ers. Res. **Michał Mądry z Błażejewa [306]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 14.10-03.11.1914. Jesienią 1916 ponownie został ranny.

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 228 – 228 Rezerwowy Pułk Piechoty

XXVI. Reservekorps – Korps Posen

– 1 Division Posen

1 Besetzung Inf. Brig. Doussin (83 Division – 165 Infanterie-Brigade)

Besetzung-Infanterie-Regiment Nr. 1 – 1 Okupacyjny Pułk Piechoty

II Bat., 5 Komp: Unteroffizier **Józef Perdoch z Radzewa [380]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 08-13.03.1915.

II Bat., 7 Komp: Reservist **Adolfi Müller z Błażejewka (Weißensee) [322]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 08-13.03.1915.

II Bat., 7 Komp: Landst. Res.. **Karl Pfeiffer z Radzewic (Hohensee) [387]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 24.03-05.07.1915.

II Bat., 8 Komp: Landst. Res.. **Andrzej Balbierz (†) z Mieczewa [13]**, lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 24.03-05.07.1915, później został ciężko ranny i w wyniku odniesionych ran zmarł 15.08.1915.

I Bat., ? Komp: **Karl Piehl z Czmońca (Schönthal) [396a]**, ranny w trakcie walk na froncie wschodnim.

Besetzung-Infanterie-Regiment Nr. 2 – 2 Okupacyjny Pułk Piechoty 2. Besetzung Inf. Brig. Rudiger (83 Division – 166 Infanterie-Brigade)

Besetzung-Infanterie-Regiment Nr. 3 – 3 Okupacyjny Pułk Piechoty

III Bat., 1 Komp: Reservist **Johann Egner z Czmońca (Schönthal)**

[77], zginął w trakcie walk na froncie wschodnim 20.11.1914-24.03.1915.

Został odnaleziony, ale był ranny

III Bat., 1 Komp: Wehrmann **Piotr Kaczor z Proventu [175]**, ciężko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim.

Besetzung-Infanterie-Regiment Nr. 5 – 5 Okupacyjny Pułk Piechoty

XXVII. Reservekorps – 36. Reserve-Division

19-20.08.1914 Gawaiten-Globinonen / 23-31.08.1914 bitwa pod Tannenbergiem / 26.08.1914 Groß-Bössau-Lauteren / 28.08.1914 Dorothowo-Zasdrocz / 29.08.1914 Neidenburg-Hohenstein / 05.08-15.09.1914 bitwa nad jeziorami mazurskimi / 08-10.09.1914 Gerdauen / 11.09.1914 Insterburg / 12.09.1914 Mallwischken-Ederkehmen-Jodzen / 13.09.1914 Pillkallen / 14.09.1914 Kidule / 25-30.09.1914 walki nad Niemnem / 25.09-02.10.1914 Raczki / 03.10-11.1914 Wirballen / 09-12.10.1914 Schirwindt / 06-08.11.1914 Göritten / 10-13.11.1914 Włocławek / 14-19.11.1914 Gostynin-Gombin / 14-15.11.1914 Białotarsk-Patrowo / 16.11.1914 Zajęcie Gostynina / 17-18.11.1914 walki przy trasie Gostynin-Gombin / 19.11.1914 Zajęcie Gombina / 20-22.11.1914 walki po wschodniej stronie drogi Kiernozia-Łowicz / 20-29.11.1914 Łódź / 23-25.11.1914 walki na północny zachód od Łowicza / 26-29.11.1914 Oslanianie odwrotu spod Łowicza / 30.11-17.12.1914

Łowicz-Sanniki / 30.11-16.12.1914 walki pozycyjne pod Łowiczem / 18.12.1914-16.02.1915 Rawka-Bzura / 18.12.1914 Nieborow-Tartak, Belchow / 31.01.1915-02.02.1915 Humin i Wola Szydłowiecka / 20.01-27.02.1915 Przasnysz / 19.02.1915 Jednorozec / 21.02.1915 Krasni-Gostkowo / 22-24.02.1915 Wola Wierzbowska / 24-26.02.1915 osłanianie odwrotu spod Przasnysza (Bartniki, Mchowo, Oglenda, Romany-Fusziki) / 01-07.03.1915 walki pozycyjne pod Szlubowem / 03-10.03.1915 zakole Orzycy / 09.03.1915 Chmielen Wielki i Cichowo / 10.03.1915 Pawłówka i Falenta / 11.03.1915 Wengra-Zberoz / 11.03-02.05.1915 walki pozycyjne na północ od Przasnysza / 14.03-01.05.1915: Budy-Przysieki / 15.03-16.03.1915 Jednorozec 07-09.05.1915: Wypad na Litwę i do Kurlandii

69. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 5 – 5 Rezerwowy Pułk Piechoty

*II Bat., 5 Komp: Wehrmann **Jan Rybacki** (†) z **Czmonia** [443], poległ 25.01.1915 w trakcie walk na froncie wschodnim.*

Landwehrkorps Wonsch – 3. Landwehr-Division

18. Landwehr-Brigade

Landwer-Infanterie-Regiment Nr. 37 / 37 Pułk Piechoty Pospolitego

Ruszenia

*I Bat., 2 Komp: Wehrmann **Walenty Mroczkowski z Mieczewa** [32], jesienią 1915 zaginął, w trakcie walk na froncie wschodnim, później, w maju 1916 odnalazł się w niewoli.*

*II Bat., 7 Komp: Wehrmann **Stefan Taciak z Czmonia** [532], zaginął 19.05.1915, później odnalazł się w niewoli.*

*III Bat., 12 Komp: Wehrmann **Hermann Düsterhöff z Radzewic (Hohenzee)** [73], dostał się do niewoli w trakcie walk na froncie wschodnim. Powrócił z obozu jenieckiego przed 27.05.1918 r.*

*III Bat., 12 Komp: Wehrmann **Emil Friedrich z Radzewic (Hohenzee)** [99], dostał się do niewoli w trakcie walk na froncie wschodnim wiosną 1915 r.*

*III Bat., 12 Komp.: Wehrmann **Jan Roszyk z Czołowa** [431], dostał się do niewoli w trakcie walk na froncie wschodnim przed 16.06.1915, na początku 1918 został z niewoli rosyjskiej zwolniony.*

Landwer-Infanterie-Regiment Nr. 46 / 46 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

*I Bat., 1 Komp: Gefreiter **Karl Wandrey z Konarskiego** [555], lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 30.12.1914.*

*II Bat., 8 Komp: Wehrmann **Jan Perdoch z Błazejewa** [379], zaginął 10-25.10.1914, później, w lipcu 1997 odnalazł się w niewoli, z której został zwolniony w marcu 1918.*

XXXVIII. Reservekorps – 78. Reserve-Division

29.12.1914 sformowanie / 01.02.1915 osiągnięcie gotowości bojowej / 04-22.02.1915 mazurskie bitwy zimowe / 23.02-06.03.1915 walki nad Bobrem / 09-12.03.1915 Sejny /

18.03-07.04.1915 walki pozycyjne między Orzycem a Szkawą / 26.04-09.05.1915 wypad na Litwę i do Kurlandii / 28.04.1915 Kielmy / 30.04.1915 Schaulen / 07.05-13.06.1915 walki pod Dubissa / 09.05-13.06.1915 walki nad Windawą / 09.05-15.05.1915 Schaulen / 27.05-29.05.1915 Cytowiany

78. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 258 – 258 Rezerwowy Pułk Piechoty

*III Bat, 11 Komp.: **Robert Braunsforth** (†) z **Bnina** [40], poległ przed 03.07.1915.*

XXXX. Reservekorps – 80. Reserve-Division

29.12.1914 sformowanie / 01.02.1915 osiągnięcie gotowości bojowej / 04-22.02.1915 mazurskie bitwy zimowe / 23.02-06.03.1915 walki nad Bobrem / 09-12.03.1915 Sejny /

25-30.03.1915 Krasnopol i Krasne / 31.03-20.07.1917 walki pozycyjne Augustów-Mariampol-Pilwizki / 17-20.05.1915 Szaki.

80. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 264 – 264 Rezerwowy Pułk Piechoty

*I Bat., 4 Komp: Musketier **Józef Gielmak** (†) z **Konarskiego** [111], poległ w trakcie walk na froncie wschodnim 02.02.-11.03.1915.*

*II Bat., 5 Komp: Musketier **Stefan Wlazły z Mieczewa** [567], zaginął już*

w pierwszej bitwie nad jeziorami mazurskimi 02.02.-10.03.1915, w marcu 1916 potwierdzono, że dostał się do niewoli rosyjskiej. Po rewolucji w Rosji został zwolniony z niewoli i wiosną 1918 roku zameldował się w domu. Został ponownie wysłany na front gdzie przed samym zakończeniem wojny został lekko ranny. Ostatecznie wrócił z wojny do domu w lutym 1920.

XXXXI. Reservekorps – 81. Reserve-Division

23-30.03.1915 walki pozycyjne nad Sommą / 31.03-22.04.1915 wycofanie z walk transport na front wschodni / 23.04-23.05.1915 Gorlice-Tarnów / 16-23.05.1915 – forsowanie Sanu / 24-26.05.1915 Radymno nad Sanem / 27.05-07-06 Przemyśl.

81. Reserve-Infanterie-Brigade

Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 268 – 268 Rezerwowy Pułk Piechoty

Komp. Karabinów Maszynowych.: **Ludwik Bekas z Konarskiego**[24], ciężko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 25.05.1915.

INNE JEDNOSTKI

Armierungs Bataillon 109 – 109 Batalion Wsparcia

15 Komp: **Stanisław Kalisz z Konarskiego** [177], 24.10.1914 został poszkodowany w wypadku.

Landwer Ersatz Regiment nr. 1 – 1 Zapasowy Pułk Landwery

– 27 Bat. Zap. Bryg. Landwery

III bat., 11 Kompania Wehrmann **Stanisław Kosmos z Prusinowa** [214]. Zaginął między 1 a 16 kwietnia 1915 roku.

Ersatz I R Leimbach-Zerener – Zapasowy Pułk Piechoty „Leimbach-Zerener”

I Bat Zap 46 Pułku Landwery– 3 Kompania

Wehrmann **Antoni Perdoch z Błazejewa** [377]. Lekko ranny między 7 a 27 lutego 1915 roku.

Festungen– załogi twierdz

Festung Posen 19. Landwehr-Brigade od 04.09.1914 wysłana na front wschodni w składzie: 18.Landwehr-Division 19.Landwehr-Brigade 26-27.10.1914 walki pod Gzowem

Landwer Infanterie-Regiment Nr.47 /47 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

I Bat., 7 Komp: Wehrmann **Heinrich Sprigade z Radzewic (Hohenzee)** [487+487a], ciężko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim 26.10.1914 – 01.01.1915.

Zmarł w wyniku odniesionych ran. (o przeniesieniu do II Bat.6 komp 19.P.P.Posp. Ruszenia)

Festung Thorn – 35.Reserve – Division – 20. Landwehr-Brigade Landwer Infanterie-Regiment Nr.19 / 19 Pułk Piechoty Pospolitego Ruszenia

Cały IV Batalion utworzono z Ersatz Infanterie Regiment v. Rusebaum IV Bat., 2 Komp: Wehrmann **Martin Thimm z Trzykonnych Młynów** [534a], lekko ranny w trakcie walk na froncie wschodnim.

TABLICA PAMIĄTKOWA W BNINIE

Na południowej ścianie bnińskiego kościoła parafialnego p.w. Św. Wojciecha, znajduje się marmurowa tablica pamiątkowa umieszczona na prawo od wejścia, na zewnętrznej ścianie. Poświęcona jest poległym podczas I wojny światowej, a jej fundatorem było Towarzystwo Powstańców i Wojaków z Bnina.

„TABLICA DLA POLEGŁYCH w WOJNIE SWIATOWEJ” wymienia 92 nazwiska, z czego 58 odszukałem w pruskich listach strat. Pozostali zginęli w Powstaniu Wielkopolskim, polegli w szeregach innych armii albo też zmarli już po jej zakończeniu na skutek odniesionych ran.

Niestety, tablica nie zawiera wszystkich nazwisk żołnierzy z parafii bnińskiej, którzy oddali swoje życie na polach bitewnych w tamtym okresie. Fundowano ją na tyle późno, że część ich rodzin zdążyła się wyprowadzić, więc nie upomniała się o „swoich”. Ponadto na tablicy nie ma nazwisk osób narodowości niemieckiej.

Ogólnie, pominiętych osób doliczyłem się 79, co oznacza, że łącznie, w czasie trwania I wojny, poległo co najmniej 171 tutejszych parafian.

Zwieńczeniem przeprowadzonych badań archiwalnych jest przedstawione na ostatnich stronach, zestawienie tabelaryczne (Tabela I), w którym w porządku alfabetycznym podane są nazwiska wszystkich poległych wywodzących się z tego terenu.

Zestawienie to zostało w znacznej części uzupełnione o dane, które pozwalają jednoznacznie zidentyfikować poległego, czyli o datę urodzenia i imię ojca. Ponadto w tabeli wskazany jest numer i data publikacji listy strat wojennych, w której ta osoba została wymieniona. Numer w pierwszej kolumnie, identyfikuje ją we wszystkich tabelach i odnośnikach oraz dotyczy zawsze tej samej osoby.

Fotografię tej tablicy zamieściłem we wkładce z ilustracjami (fot. 2)

TAJEMNICZE AKTA Z 1929 ROKU

W zasobach Archiwum Państwowego w Poznaniu, w aktach dotyczących gminy Kórnik z okresu międzywojennego, pod sygnaturą. 4426/8 znajduje się niewielka, acz tajemnicza teczka papierowa opisana jako „Wykaz mężczyzn powołanych do armii niemieckiej”.

Teczka zawiera plik dokumentów pisanych na maszynie, na papierze przebitkowym. Jest to zapewne owoc jakiejś akcji przeprowadzonej w Ministerstwie Wojny w Warszawie, a polegającej na spisaniu wszystkich żyjących mężczyzn, którzy służyli w armii pruskiej w czasie I wojny światowej. Spisu tego dokonano według podziału na roczniki urodzenia i lata w jakich mężczyźni ci zostali zmobilizowani.

Treść pisma przewodniego jest następująca:

L.Dz. 3806/29 Kórnik, dn. 12.IV.1929

Do wszystkich p.p. przełożonych obwodów dworskich i sołtysów w obwodzie.

Bardzo Pilne

Sprawa ministerialna

Natychmiast najpóźniej jednakowoż do dnia 17-go bm. godz. 10 tej przed poł. Należy przedłożyć sumiennie wypełniony poniższy wykaz ilości mężczyzn, mieszkańców dzisiejszego Państwa Polskiego bez różnicy narodowości, powołanych pod broń w latach 1914-1918 przy mobilizacji i dalszych uzupełnieniach armii zaborczej.

Termin należy bezwzględnie zachować

Dalej następuje tabela z podziałem pionowym na roczniki urodzenia i poziomym na lata, w których dokonano powołania pod broń. W teczce znajduje się 37 kopii takich pism, ze wszystkich miejscowości gminy Kórnik i obszarów dworskich. Nie ma natomiast tabel dla Kórnika i Bnina. W bloku z ilustracjami (fot. 3) zamieszczam

fotografię takiego pisma dotyczące sołectwa Mieczewo. Dzięki tym tabelom wiemy, że w kwietniu 1928 roku, weteranów wojennych w poszczególnych miejscowościach parafii bnińskiej żyło ponad 450:

miejscowość	Powołani do armii niemieckiej						
	razem	Przy mobilizacji					
		1914	1914	1915	1916	1917	1918
Błażejewo	21	16	1	3	0	0	1
Czmoń	40	15	9	9	4	2	1
Mieczewo	33	28	0	3	2	0	0
Czmoniec	29	15	3	4	4	2	1
Konarskie	34	18	1	5	4	4	2
Prusinowo	25	16	0	1	0	8	0
Radzewo	47	29	0	7	9	1	1
Dębiec	9	4	0	3	0	2	0
Czołowo	13	6	4	2	1	0	0
Biernatki	28	12	5	7	0	2	2
Radzewice	25	17	0	2	3	2	1
Trzykolne Młyny	2	2	0	0	0	0	0
Biernatki Dwór	9	3	2	0	2	2	0
Prowent	10	7	0	1	0	2	0

Dla samego Bnina statystyczny szacunek przedstawia się następująco:

Bnin	130	75	10	20	11	10	4
------	-----	----	----	----	----	----	---

Czyli razem dla terenu parafii Bnin

Razem	455	263	35	67	40	37	13
-------	-----	-----	----	----	----	----	----

Trudno zinterpretować przyczynę, dla której przeprowadzono taką akcję. Raczej nie miała ona związku z dość uroczyste obchodzonym 10-leciem odzyskania niepodległości. Nieprawdopodobnym wydaje się też by w 1929 myślano już o wybuchu kolejnego konfliktu zbrojnego i zbierano dane o doświadczeniu bojowym. Zapisy mają wyłącznie charakter statystyczny, nie podaje się w nich nazwisk, a jedynie sumy zbiorcze. Oznacza to, że zebrane informacje nie miały wyrzucić żadnego skutku odniesionego do poszczególnych osób.

Może ministerstwo wojny zamierzało wesprzeć weteranów jakimiś kwotami i szacowało koszty takiej operacji?

Poszukiwania dotyczące wyjaśnienia tej kwestii trwają.

KARTKA DO BRATA

W trakcie zbierania materiałów do tej książki, między innymi dotarła do mnie bardzo zniszczona kartka, pisana do żołnierza walczącego gdzieś na froncie I wojny światowej. Początkowo, ze względu na zły stan w jakim się zachowała, nie przykuła mojej większej uwagi. Z czasem, gdy ta publikacja była prawie na ukończeniu, ponownie przejrzałem materiały zebrane w trakcie jej przygotowania. Wówczas to, ponownie skupiłem się na odczytaniu zaplamionego tekstu, który wcześniej nie wydał się niczym wyjątkowych. Jednakże teraz, w powiązaniu z opracowanymi materiałami, wzruszył mnie do głębi i postanowiłem, aby ta treść i historia jej adresata ujrzała światło dzienne i poznało ją szersze grono, co czynię niniejszym. W bloku z ilustracjami (fot. 4 i 5) zamieszczam fotografię awersu i rewersu tej karty, a poniżej odcyfrowany tekst:

<i>Rez. St. Sikorski Reserve Lazarett Barakenfeld. Bromberg 21.11.15</i>		Feldpost
<i>Kochany Bracie, pisałem już kilka razy do Ciebie, posłałem Ci paczkę, a ty mi nic nie odpisujesz (?) już te 4 paczki odebrał, to mi zaraz odpisz. Posyłam ci serdeczne pozdrowienie i napisz, jak ci się teraz powodzi i gdzie się znajdujesz Twój (?) Kochający brat Stanisław</i>		Muskietier St. Sikorski Inf. Reg 333 11Komp. 3 Bat. 167 Brig. 89 Division 3. Res. Kor.

Tych kilka słów napisał w dniu 21.11.1915 r. Stanisław Sikorski do swego brata Stefana [468]. Nigdy nie otrzymał jednak odpowiedzi, gdyż 11.12.1915 adresat poległ.

Stefan zginął na froncie wschodnim, prawdopodobnie na samym początku walk, toczących się od 26.11.1915 r., w rejonie Berezyny, Olszanki i Krewianki na pograniczu litewsko-białoruskim.

PRUSKIE LISTY STRAT JAKO MATERIAŁ ŹRÓDŁOWY

Niemieckie listy ofiar wojny światowej były oficjalnymi komunikatami rządu pruskiego z lat 1914/19. Ujawnione są w nich straty osobowe sił zbrojnych Cesarstwa Niemieckiego.

Listy te pojawiły się jako załącznik do oficjalnych komunikatów z frontu i były również przedrukowywane w „Deutschen Reichsanzeiger” i innych gazetach. Czasami nawet w polskojęzycznych wydawnictwach regionalnych takich jak „Postęp”.

Fotografię przykładowej strony listy strat zamieściłem we wkładce z ilustracjami (fot. 4)

Listy strat łącznie zawierają 31202 strony, zadrukowane nazwiskami w trzech szpaltach, po około sto nazwisk w każdej szpalcie. Ocenia się, że zawierają ponad dziewięć milionów wpisów. Podzielono je na mniejsze jednostki edycyjne nazwane „Ausgaben“ w liczbie 2535, które obejmują następujące formacje Armii Cesarskiej: Prusy: 1-1550; Bawaria: 1-430, Saksonia: 1-623, Wirtembergia: 1-784, Kaiserliche Marine: 1-173; Schutztruppen: 1-36

W pierwszych latach wojny „Ausgaben“ publikowano niemal codziennie. Te pierwsze listy zawierają najwięcej danych na temat żołnierzy poległych, zmarłych, zaginionych, rannych, wziętych do niewoli oraz skazanych. Znaczną ilość miejsca w początkowym okresie ich publikowania zajmują korekty i sprostowania. Początkowo, dla każdego żołnierza podawano: jednostkę wojskową, nazwisko, imię, stopień, miejsce urodzenia i rodzaj straty. Podawano także czas i miejsce walk w jakich dany pułk uczestniczył. Po pewnym czasie armia zorientowała się, że listy o tak dużym stopniu szczegółowości dostarczały danych wywiadowi alianckiemu. Od 7.12.1916 odstąpiono więc od publikowania strat w podziale na jednostki wojskowe, ale dla ułatwienia znajdowania nazwisk zastosowano porządku alfabetyczny nazwisk i zaczęto podawać datę urodzenia. Jednak i ten zakres danych ostatecznie uznano za zbyt duży. Dnia 25.08.1917 r. informacja została ograniczona do: nazwiska, imienia, stopnia, data urodzenia (bez roku !) i miejsca urodzenia. Od końca 1918 jeszcze raz zmieniono zawartość treściową i podawano: jednostkę wojskową, nazwisko, imię, stopień, pełną datę urodzenia i miejsce urodzenia.

Podstawową trudnością przy analizowaniu ich zawartości jest ogromna ilość zgromadzonych w nich informacji. Przeglądanie list „linia po linii” jest nadzwyczaj

pracochłonne i przygnębiające, a fakt, że drukowano je czcionką gotycką – charakterystyczną dla publikacji pruskich w tym okresie, utrudnia jeszcze bardziej operowanie oryginalnym materiałem źródłowym. Co więcej, ilość błędów w druku, jak i ilość nieprawdopodobnych uduwnień jaką popełniono przy transkrypcji polskich nazwisk i nazw miejscowości, praktycznie uniemożliwia korzystanie z ułatwień informatycznych służących do przeszukiwania tekstu. Szczegółowa, trwająca ponad rok analiza list pozwoliła na wyodrębnienie z nich 899 zapisów, dotyczących 618 mieszkańców parafii Bnin, którzy zostali poszkodowani w trakcie działań wojennych. Efektem analizy są przedstawione na ostatnich stronach, cztery zestawienia tabelaryczne, które zaprezentowane zostały w różnych układach tematycznych ułatwiających ich przeglądanie:

Tabela I – Nazwiska zostały pogrupowane według miejscowości w jakiej dana osoba mieszkała w 1914 roku. Tabela przywołuje nazwiska poległych mieszkańców naszej parafii.

Tabela II – Nazwiska zostały pogrupowane według miejscowości w jakiej dana osoba mieszkała w 1914 roku. Tabela pozwala na powiązanie osoby z zapisem listy strat.

Tabela III – Nazwiska zostały pogrupowane według kolejności alfabetycznej. Ta tabela zawiera odniesienie do daty i rodzaju wydarzenia jakie zostało w listach strat odnotowane.

Tabela IV – Zapisy zostały pogrupowane według formacji wojskowych z podaniem jednostki, przydziału i stopnia służbowego.

BIBLIOGRAFIA

Pozycje książkowe

- Michael S. Neiberg, „**Front zachodni 1914-1916**”, 2010, Poznań, Dom Wydawniczy REBIS Sp z o.o.
- J.H.J. Andriessen, „**I Wojna światowa w fotografiach**”, 2011, Poznań, Firma Księgarska Jacek Olesiejuk Sp. z o.o.
- Stephen Bull, „**Wojna Pozycyjna**”, 2008, Warszawa, Bellona S.A.
- Krzysztof S. Fabiszewski; „**Liege-Namur 1914**”, 2013, Suwałki
- Krzysztof Marcinek, „**Izera i Ypres. Kampania we Flandrii 1914**”, 2013, Zabrze, Inforteditions.
- Jarosław Centek, „**Verdun 1916**”, 2009, Warszawa, Bellona S.A.
- Barbara W. Tuchman, „**Sierpniowe salwy**”, 1983, Warszawa, MON
- Praca zbiorowa, „**Wielka Wojna**” wydanie specjalne tygodnika Polityka nr 3/2014

Strony internetowe

Tekst źródłowy opowiadania:

www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication?id=169916&tab=3

Listy strat:

www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication?id=129688&tab=3

Struktura armii pruskiej:

www.armianiemiecka.tpf.pl/Armia/armia14.htm

przebieg działań wojennych:

www.wintersonnenwende.com/scriptorium/deutsch/archiv/weltkampf/wer0000.html

komunikaty prasowe z czasów I wojny światowej:

www.stahlgewitter.com/15_05_08.htm

Pochodzenie fotografii

- 1, 2, 3 - materiały własne autora
- 4, 5 - album rodzinny Państwa Sikorów z Bnina
- 6 - www.wbc.poznan.pl
- 7, 8, 19, 20 i okładka – album rodzinny Państwa Pawlaków z Czapur
- 9,10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21 – album rodzinny Pani Elżbiety Bartkowiak
- 17 - album rodzinny Państwa Rozmiarków z Mieczewa
- 22, 23 - album rodzinny Państwa Niemierów z Bnina

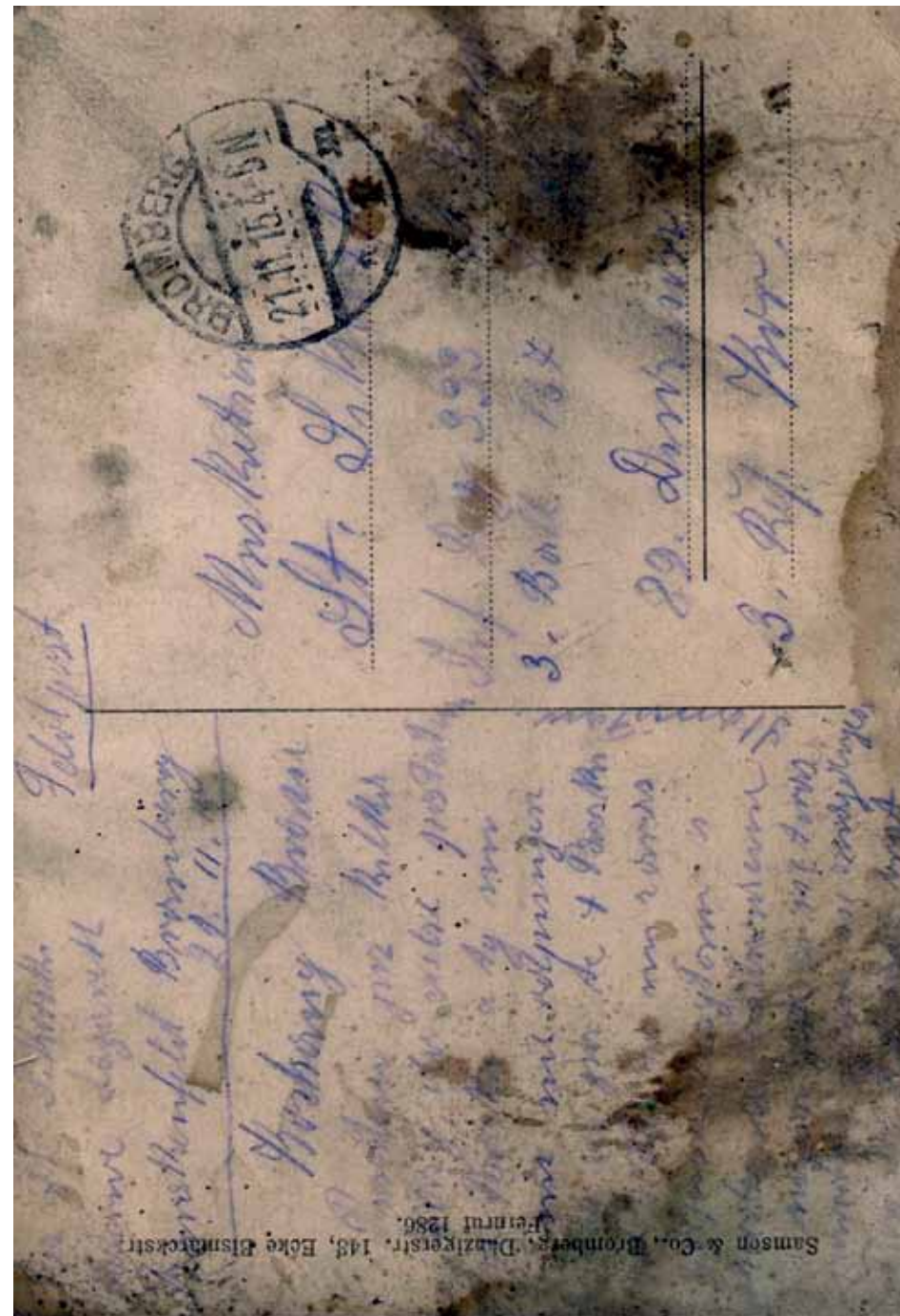

Fot.1.

Rozmieszczenie jednostek niemieckich na początku walk w 1914 oraz linia frontu jaka ustabilizowała się wiosną 1915 roku.

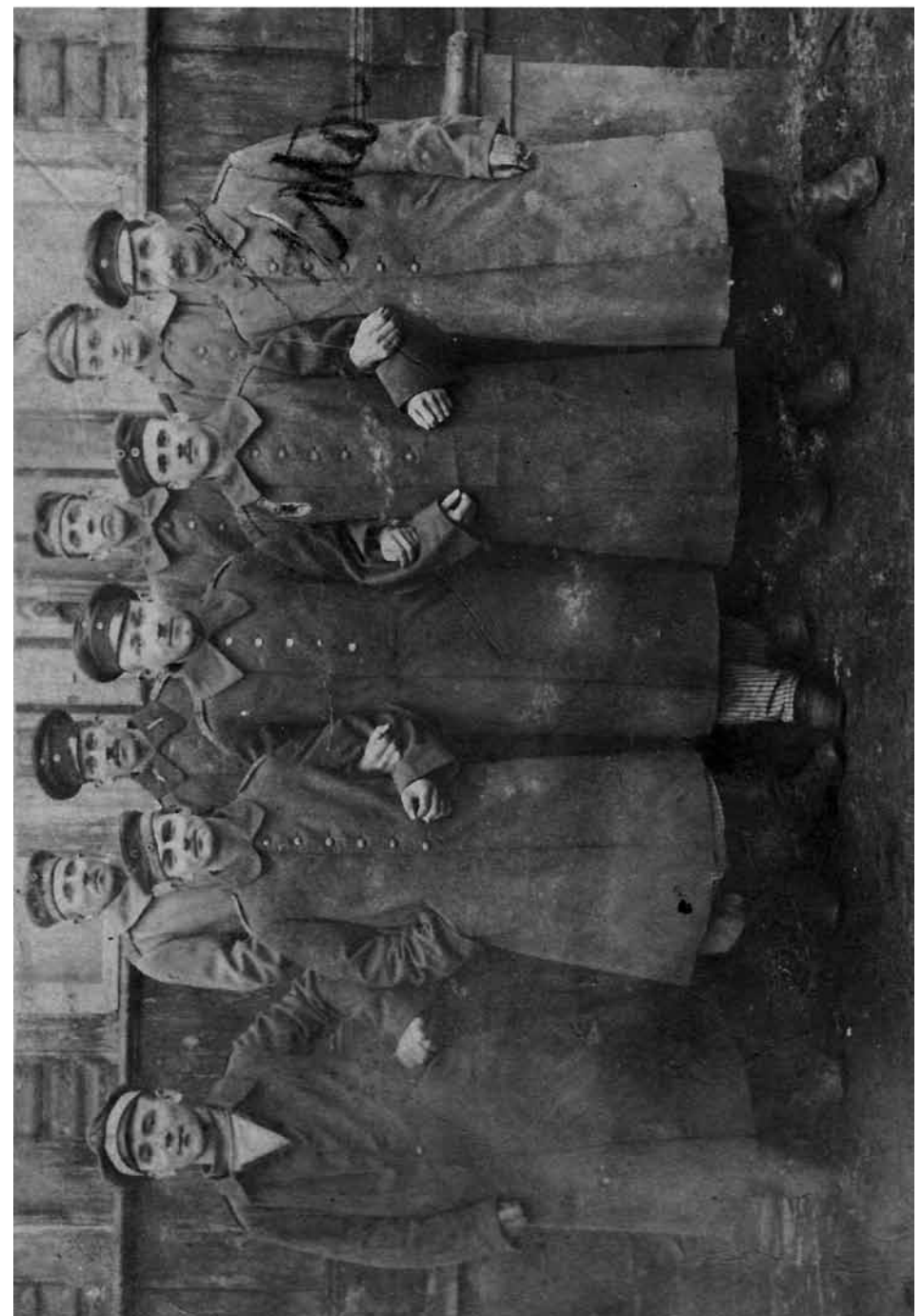
Fot. 4
 Rewers karty pocztowej z frontu wysłanej 21.11.1915 do **Stefana Sikorskiego**. „Zur Erinnerung Barackenfeld.1915” – „Na pamiątkę (budowy?) koszar szpitalnych 1915”

Fot. 5
 Awers karty pocztowej z frontu wysłanej 21.11.1915 do **Stefana Sikorskiego**.

Fot.6.
Listy strat – przykładowa strona z początkowego okresu publikowania list strat „Lista pruska nr 23 / Ausgabe 21 / strona 123 / z dnia 12.09.1914 r.”

Fot.7
Franciszek „Kuba” Pawlak z Mieczewa ur. 22.11.1889 syn Michała. Pierwszy z prawej w dolnym rzędzie z podpisem „tata”. Fotografia zrobiona zimą 1914 w szpitalu polowym. Warto zwrócić uwagę na piżamy wystające spod płaszczy

Fot. 8

Franciszek „Kuba” Pawlak z Mieczewa ur. 22.11.1889 syn Michała. Pierwszy z lewej, w mundurze leśnika. Fotografia zrobiona ok. 1918 r. Możliwe, że pozostali, siedzący przy piwie żołnierze to, koledzy z wojska wymienieni w opowiadaniu. Wszyscy w mundurach podoficerów V Korpusu / 10 Dywizji Piechoty / 20 Brygady Piechoty / 47 Pułku Piechoty

Fot. 9

Stanisław Rozmiar z Winnej ur. 02.11.1899 syn Bartłomieja. Prawdopodobnie służył w V Korpusie Armijnym / 9 Dywizja Piechoty / 17 Brygada Piechoty / 2 Poznański Pułk Piechoty Nr. 19

Fot..10
Stanisław Rozmiar z Winnej ur. 02.11.1899 syn Bartłomieja.
Pierwszy z lewej (z kotem)-

Fot.11
Stanisław Rozmiar z Winnej ur. 02.11.1899 w mundurze 1 Pułku Ułanów Wlkp z
siostrą Stanisławą. Zdjęcie z lat 1918-19

Fot.12
Postać stojąca to **Stanisław Rozmiarek** z Winnej ur. 02.11.1899 w mundurze 1 Pułku Ułanów Wlkp (Czerwone proporczyki na kołnierzu) Siedzi – starszy szeregowy 2 Pułku Piechoty. Zdjęcie z lat 1918-19

Fot.13
Postać siedząca to **Franciszek Rozmiarek** ur. 09.03.1897 z Winnej syn Bartłomieja. Mundury piechoty choć buty z ostrogami stanowią zagadkę (!)

Fot.14

Franciszek Rozmiarek ur. 09.03.1897 z Winnej. Prawdopodobnie służył w XVII Korpusie Armijnym / 89 Dywizja Piechoty / 178 Brygada Piechoty / 375 Pułk Piechoty / 11 Kompania, a zdjęcie wykonane w 1918 na froncie bałkańskim, w Rumunii

Fot.15

Stanisław Rozmiarek z Winnej ur. 02.11.1899 syn Bartłomieja.
Siedzi po prawej. Mundury 19 Regimentu Piechoty

Fot.16

Stanisław Rozmiarek z Czmońca ur. 24.09.1894 syn Wojciecha Pierwszy z lewej,
w rzędzie dolnym

Fot.17
Stanisław Rozmiarek z Czmońca ur. 24.09.1894 syn Wojciecha
Pierwszy z lewej, w rzędzie dolnym

Fot.19.
Nieustaleni żołnierze.

Fot.18
Jan Pierzchalski z Daszewic ur. 21.11.1891 syn Franciszka. Fotografia
wykonana 10 grudnia 1915 r

Fot.20
Nieustaleni żołnierze.

Fot.21
Prawdopodobnie jest to także **Stanisław Rozmiarek** z Winnej ur. 02.11.1899 w mundurze marynarza S.M.S. „Goeben”. Okrętu wslawionego brawurowym rajdem na Morzu Śródziemnym, na samym początku I wojny światowej (1-10 sierpnia 1914). Możliwe, że zdjęcie zrobiono wiosną 1915 gdy Stanisław nie był jeszcze poborowym, ale historia SMS „Goegen” oddziaływała na młodych tak mocno, że przebrał się on w mundur.

Fot.22
Wojciech Niemier [336] z Bnina ur. 30.03.1894 syn Jana

Fot. 23

Wojciech Niemier [336] z Bnina ur. 30.03.1894 syn Jana. Na pierwszym planie, w trakcie kopania okopu.

TABELA I. POLEGLI W I WOJNIE ŚWIATOWEJ

I.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
5	Antkowiak	Mieczysław	1896.02.28	Wawrzyniec	Biernatki	1916.07.28	tak	
7	Antkowiak	Wincenty	1886.01.07	Wawrzyniec	Biernatki	1917.05.05	tak	846 Pr
8	Antkowiak	Władysław	1892.10.13	Wawrzyniec	Biernatki	1919.05.19	tak	
18	Barczak	Wincenty			Biernatki	1917.07.20	tak	
53	Bukowski	Tomasz	1889.12.15	Walenty	Biernatki	1916.09.17	tak	1104 Pr
132	Hauptmann	Oswald	1890.05.06		Biernatki	1918.06.29 przed	nie	1176 Pr
185	Karaluz II	Franciszek	1887.09.16	Jan	Biernatki	1914.11.14-12.28	nie	128 Pr
280	Madaj II	Stanisław			Biernatki	1916.11.29 przed	nie	697 Pr
298	Marcinkowski	Stanisław	1893.09.18	Józef	Biernatki	1914.09.21-28	nie	058 Pr
455	Schulz	Adolf			Biernatki	1916.04.25 przed	nie	513 Pr
493	Stójkowski	Franciszek	1889.08.29	Wojciech	Biernatki	1915.01.01	tak	143 Pr
528	Śmigaj	Wawrzyniec			Biernatki	1919.05.02	tak	
588	Zięta	Jan	1887.06.25		Biernatki	1917.11.09	tak	752 Pr
56	Busse	Wilhelm			Biażewko	1915.10.30 przed	nie	
143	Jahns	Emil	1885.10.12		Biażewko	1918.06.07 przed	nie	1157 Pr
16	Banaszak	Michał	????.09.03		Biażewko	1915.08.17	nie	996 Pr
342	Hanczyk	Piotr	????.06.22		Biażewko	1918.07.25 przed	nie	1198 Pr
184	Karaluz I	Franciszek	1897.11.10	Walenty	Biażewko	1918.03.23	nie	1167 Pr
195	Karpinski	Kazimierz			Biażewko	1915.01.27	nie	163 Pr
233	Kozak	Wacław	1888.09.28	Stanisław	Biażewko	1916.06.22 przed	nie	561 Pr
260	Kujawa II	Stanisław	1891.04.18	Kazimierz	Biażewko	1915.05.27	tak	
266	Lewandowicz	Leon	1872.06.05		Biażewko	1919.10.14 przed	nie	1550 Pr
354	Organisiak	Franciszek	1891.04.02	Maciej	Biażewko	1918.08.01	tak	1256 Pr
356	Osiński	Stanisław	1895.10.06	Franciszek	Biażewko	1920.06.02	tak	
363	Pachurka	Józef			Biażewko	1915.08.27 przed	nie	312 Pr
371	Pawlak	Stanisław	1897.04.22	Szczepan	Biażewko	1918.05.18 przed	nie	1141 Pr
381	Perdoch II	Józef	1886.02.27	Wojciech	Biażewko	1919.11.19	tak	918 Pr
406	Platek	Bronisław	1897.09.01	Jan	Biażewko	1917.06.29	tak	904 Pr
407	Platek	Czesław	1896.07.20	Jan	Biażewko	1917.09.27	tak	977 Pr

l.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
412	Płóciniczak	Antoni	????.07.05		Biazejewo	1918.06.20 przed	nie	1168 Pr
439	Rozmiarok	Stanisław			Biazejewo	1915.10.28 przed	nie	365 Pr
492	Stempinski	Marcin	1893.10.17		Biazejewo	1917.06.17 przed	nie	861 Pr
497	Strugała	Stanisław			Biazejewo	1918.07.29	tak	
501	Strugarek	Walenty	1895.01.25	Walenty	Biazejewo	1917.04.16	tak	830 Pr
515	Szymaniak	Michał			Biazejewo	1915.07.19	tak	292 Pr
516	Szymaniak	Wawrzyniec			Biazejewo	1915.11.08	tak	404 Pr
40	Braunsforth	Robert			Bnin	1915.07.03 przed	nie	265 Pr
57	Chmielewski	Leonard	1891.10.11	Stanisław	Bnin	1917.05.13	tak	858 Pr
63	Czerniejewski	Jan	1894.05.29	Józef	Bnin	1915.10.02 przed	nie	343 Pr
87	Filipiak	Walenty	1894.02.08	Wojciech	Bnin	1918.03.25	tak	1137 Pr
92	Fraćkowiak	Edward			Bnin	1915.08.12	tak	
93	Fraćkowiak	Franciszek	1891.09.16	Wojciech	Bnin	1915.08.17	tak	649 Pr
94	Fraćkowiak	Jan	1894.10.07	Wojciech	Bnin	1916.07.03	tak	599 Pr
113	Glusa	Marceli			Bnin	1915.10.18	tak	379 Pr
120	Grabowski	Antoni	1895.08.03	Julian	Bnin	1916.05.23	tak	
432	Handkiewicz	Bolesław	????.04.24		Bnin	1917.12.25	nie	1199 Pr
152	Janiński II	Józef	1886.03.17	Marcin	Bnin	1915.07.15 przed	nie	275 Pr
153	Janiński	Maksymilian			Bnin	1915.09.22	tak	379 Pr
168	Jędrzejczak	Kazimierz	1891.02.18	Michał	Bnin	1917.08.20	tak	940 Pr
204	Kicki	Walenty			Bnin	1915.04.30.-05.15	nie	241 Pr
215	Konieczny	Jan	1895.05.12	Wincenty	Bnin	1918.03.24	tak	1153 Pr
217	Koralewski	Jan			Bnin	1915.07.29	tak	302 Pr
218	Koralewski	Władysław	1893.04.26	Stanisław	Bnin	1916.12.15	tak	738 Pr
232	Kozak	Stefan	1888.12.12	Marcin	Bnin	1914.12.14	nie	143 Pr
259	Kujawa I	Stanisław	1883.10.19	Andrzej	Bnin	1916.09.27	tak	712 Pr
265	Lesiński	Stefan			Bnin	1915.06.01	tak	
276	Lopiński	Józef ? (Jan)			Bnin	1916.09.12	tak	679 Pr
278	Mackowiak	Jan			Bnin	1915.06.21 przed	nie	254 Pr
309	Michalak I	Józef			Bnin	1915.07.30	tak	322 Pr
311	Michalak	Kazimierz	1895.02.13	Józef	Bnin	1918.01.20	tak	1132 Pr
328	Niemier	Edmund	1895.10.04	Jan	Bnin	1916.01.19	tak	471 Pr

l.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
345	Nowak	Walenty	????.01.28		Bnin	1918.04.29 przed	nie	1125 Pr
353	Opitz	Kurt			Bnin	1916.07.24 przed	nie	588 Pr
395	Pieczynski	Stanisław			Bnin	1916.05.21	tak	
425	Regin	Erich			Bnin	1915.07.17 przed	nie	277 Pr
448	Saß	Heinrich			Bnin	1916.04.19 przed	nie	510 Pr
468	Sikorski	Stefan			Bnin	1915.12.11	tak	431 Pr
472	Skrzypczak	Józef	1894.03.06	Szymon	Bnin	1915.07.08	tak	280 Pr
474	Skrzypczak	Wincenty			Bnin	1916.07.03	tak	598 Pr
478	Smolarkiewicz	Maksymilian			Bnin	1918.07.15	tak	
480	Smolarkiewicz	Wacław	1892.09.10	Franciszek	Bnin	1918.05.18	tak	1200 Pr
499	Strugała II	Stefan	1891.08.14	Stefan	Bnin	1915.07.29	tak	
519	Szymański	Walerian	1895.03.11	Jan	Bnin	1915.05.20	tak	249 Pr
539	Toboła	Antoni	1897.11.24	Marcin	Bnin	1917.12.24	tak	1039 Pr
565	Winkler	Karol	1893.06.28		Bnin	1917.07.16 przed	nie	885 Pr
583	Zandecki	Józef			Bnin	1917.04.18	nie	881 Pr
592	Żak	Józef	1893.11.07	Józef	Bnin	1915.05.07	tak	246 Pr
247	Król	Franciszek	????.09.18		Bnin-Provent	1918.04.22	tak	1152 Pr
446	Rybarczyk	Walenty	1888.02.12	Franciszek	Bnin-Provent	1915.06.12 przed	nie	247 Pr
84	Fabian II	Jan			Czmoniec	1916.01.15 przed	nie	430 Pr
105	Ganz	Gottfried	????.02.12		Czmoniec	1918.02.28 przed	nie	1076 Pr
110	Gefwein	Paul	1874.02.13		Czmoniec	1919.10.14 przed	nie	1550 Pr
124	Grządzielowski	Jan			Czmoniec	1918.07.24	tak	
249	Kublick	Johann			Czmoniec	1915.06.11 przed	nie	246 Pr
258	Kujawa	Konstanty			Czmoniec	1915.07.16	tak	
271	Lindner	Richard			Czmoniec	1916.06.06 przed	nie	548 Pr
396	Piehl	Karl			Czmoniec	1915.03.02-29	nie	226 Pr
397	Piehl	Reinhold			Czmoniec	1916.03.01 przed	nie	468 Pr
471	Skibiński	Wojciech	1895.04.06	Andrzej	Czmoniec	1917.02.19	tak	
35	Błaszyk	Jan	1895.06.17	Antoni	Czmoń	1915.08.02	tak	461 Pr
37	Błaszyk	Wincenty			Czmoń	1918.07.15	tak	
119	Górzynski	Józef	1890.02.01		Czmoń	1918.08.07	tak	868 Pr
138	Hertzke	Karl	1889.03.12		Czmoń	1917.05.30 przed	nie	845 Pr

l.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
293	Marchwicki	Wacław Jan	1896.05.21	Franciszek	Czmoń	1916.10.24 przed	nie	667 Pr
409	Płociennik	Michał			Czmoń	1916.11.09 przed	nie	681 Pr
443	Rybacki	Jan			Czmoń	1915.01.25	nie	157 Pr
469	Simon	Hermann			Czmoń	1916.05.16 przed	nie	531 Pr
127	Grześkowiak	Stanisław	1894.04.25	Wawrzyniec	Czolowo	1915.05.02	tak	240 Pr
170	John	Hugo			Czolowo	1914.08.22-24	nie	049 Pr
394	Pieczynski	Kazimierz			Czolowo	1916.06.12	tak	
470	Skalecki	Wacław			Czolowo	1919.08.27	tak	Pow. Wlkp
542	Tobola	Wawrzyniec	1895.08.07	Wojciech	Czolowo	1918.03.28	tak	1126 Pr
554	Waligóra	Stanisław			Czolowo	1920.06.16	tak	
70	Drzewiecki	Antoni	1891.04.28		Dębiec	1914.11.01	tak	090 Pr
511	Sznura	Wojciech	1888.04.05	Tomasz	Dębiec	1915.08.19	tak	329 Pr
536	Tłok	Franciszek	1895.01.14	Walenty	Dębiec	1916.10.31	tak	708 Pr
197	Kauczka	Jan	???-05.31		Dworzysko	1918.05.16 przed	nie	1139 Pr
25	Bekas	Nikodem			Konarskie	1919.07.10	tak	
95	Frąckowiak	Józef	1891.02.06	Antoni	Konarskie	1915-05.18	tak	
98	Frąckowiak	Tomasz	1890.09.18	Antoni	Konarskie	1914.12.08	tak	109 Pr
111	Gielniak	Józef	1894.10.18	Stanisław	Konarskie	1915.02.02-03-11	nie	195 Pr
121	Grabsch	Paul			Konarskie	1915.11.26 przed	nie	389 Pr
178	Kalisz	Wojciech			Konarskie	1920.08.21	tak	
186	Karalus	Ignacy			Konarskie	1917.09.12	tak	
194	Karás	Stanisław			Konarskie	1917.08.30	tak	
205	Kłapecki	Stanisław			Konarskie	1915.04.28-05.27	nie	245 Pr
251	Kuderczak	Franciszek			Konarskie	1914.12.17 przed	nie	104 Pr
301	Matuszak	Franciszek	1885.10.09	Andrzej	Konarskie	1915-05.22	tak	528 Pr
302	Matuszak	Walenty	1890.02.03	Andrzej	Konarskie	1914.12.27	tak	132 Pr
305	Matuszewski	Stanisław	1889.11.14	Jan	Konarskie	1914.09.27	tak	026 Pr
337	Niewiada	Adam	1893.12.16	Nikodem	Konarskie	1916.11.09 przed	nie	681 Pr
429	Rosin	Paul	1884.12.18		Konarskie	1914.10.12	nie	762 Pr
456	Schulz	Berthold			Konarskie	1915-01.12-14	nie	141 Pr
482	Sobczak	Michał	???-09.18		Konarskie	1917.06.30	tak	1002 Pr
13	Balbierz	Andrzej	1894.11.30	Andrzej	Mieczewo	1915.08.15	tak	394 Pr

l.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
202	Kęsy	Marcin	1893.11.03	Walenty	Mieczewo	1916.09.02 przed	nie	623 Pr
264	Kunik	Piotr	1882.06.26	Tomasz	Mieczewo	1914.11.02	tak	
330	Niemier I	Jan	1888.08.03	Jan	Mieczewo	1917.07.23 przed	nie	891 Pr
365	Paszkievicz	Michał	1898.09.19	Antoni	Mieczewo	1918.06.08	tak	
390	Piechowiak	Ignacy	1893.07.28	Wawrzyniec	Mieczewo	1916.05.27	tak	1201 Pr
391	Piechowiak	Józef	1879.03.04	Wawrzyniec	Mieczewo	1917.03.20	tak	936 Pr
420	Przymus	Jakub	1895.07.27	Mateusz	Mieczewo	1915.10.11 przed	nie	350 Pr
584	Zandeki	Kazimierz	1892.02.26	Marcin	Mieczewo	1918.06.28	tak	1127 Pr
17	Barański	Wawrzyniec	1886.07.28	Kazmierz	Prusinowo	1914.09.24	nie	845 Pr
137	Hermann	Stanisław	1891.04.20	Andrzej	Prusinowo	1914.10.24-11.09	nie	091 Pr
162	Jaskuła	Marcin	1890.10.23	Ignacy	Prusinowo	1915.10.07	tak	383 Pr
172	Kaczmarek	Józef			Prusinowo	1916.05.02 przed	nie	519 Pr
198	Kawecki	Walenty			Prusinowo	1915.09.04	tak	353 Pr
199	Kazyka	Wincenty			Prusinowo	1918.07.22	tak	
351	Olejniczak	Stefan	1899.07.03	Ludwik	Prusinowo	1914.10.31-11.02	nie	085 Pr
376	Pelczyk	Józef	1897.03.03	Antoni	Prusinowo	1917.09.20	tak	967 Pr
514	Szymanowski	Franciszek	1896.01.21	Stanisław	Prusinowo	1916.07.15	tak	607 Pr
524	Śmigaj	Jan	1873-12-17		Prusinowo	1916.12.25	tak	753 Pr
545	Tomaszewski	Antoni			Prusinowo	1915.11.27	tak	
562	Wicznyński	Szczepan			Prusinowo	1915.10.27	tak	382 Pr
589	Zięta	Piotr			Prusinowo	1914.12.18	tak	120 Pr
74	Düsterhöft	Oswald			Radzewice	1915.04.24-27	nie	219 Pr
78	Elwing	Heinrich			Radzewice	1915.04.15	nie	209 Pr
101	Fürus	Adolf	1888.11.08		Radzewice	1916.12.20 przed	nie	715 Pr
166	Jesse	Wilhelm			Radzewice	1916.03.31 przed	nie	494 Pr
272	Linke	Karl	???-10.27		Radzewice	1917.10.22 przed	nie	969 Pr
300	Martin	Ernst	???-04.08		Radzewice	1918.01.03 przed	nie	1028 Pr
338	Nikodem	Paul			Radzewice	1915.11.16 przed	nie	381 Pr
366	Paszkievicz	Wincenty		Antoni	Radzewice	1917.02.28 przed	nie	771 Pr
422	Püschke	Martin	1897.07.07		Radzewice	1916.05.04 przed	nie	521 Pr
449	Schiller	Paul	1891.04.22		Radzewice	1918.06.24 przed	nie	1171 Pr
451	Schmidt	Albert	1881.08.05		Radzewice	1916.12.21 przed	nie	716 Pr

l.p.	Nazwisko	Imię	data ur.	imię ojca	miejsce zam. 1914	data śmierci	tablica	nr listy
487	Sprigade	Heinrich			Radzewice	1916.09.20 przed	nie	638 Pr
512	Szalgit	Wincenty			Radzewice	1914.10.05-07	nie	070 Pr
533	Tadeuszyc	Józef	????.02.29		Radzewice	1918.05.15 przed	nie	1138 Pr
79	Elwing	Martin			Radzewo	1915.02.01-03	nie	153 Pr
82	Elwing	Waldemar	1897.07.29		Radzewo	1917.03.19 przed	nie	787 Pr
112	Gierwaczyk	Marcin	1890.09.28	Franciszek	Radzewo	1917.07.11 przed	nie	881 Pr
129	Haberland	Otto	????.10.21		Radzewo	1917.11.28 przed	nie	1000 Pr
173	Kaczmarek	Marian			Radzewo	1917.09.27.	tak	
180	Kamin	Wincenty	1890.06.27	Wawrzyniec	Radzewo	1916.12.13	tak	749 Pr
220	Kowalak	Stefan	1888.12.16	Walenty	Radzewo	1915.04.29	nie	223 Pr
241	Krause	Leon			Radzewo	1918.09.01	tak	
444	Rybak	Jan			Radzewo	1918.08.22	tak	
490	Stefański	Ignacy			Radzewo	1915.09.15 przed	nie	323 Pr
500	Strugarek	Antoni	1897.01.05.		Radzewo	1917.12.18 przed	nie	1017 Pr
547	Tomaszewski	Franciszek			Radzewo	1920.05.05	tak	
548	Tomaszewski	Stanisław	1891.04.20	Tomasz	Radzewo	1919.10.24	tak	
428	Rosin	Adolf			Trzykolne młyny	1915.09.27 przed	nie	338 Pr

TABELA II. POSZKODOWANI W I WOJNIE ŚWIATOWEJ. [PORZĄDEK ALFABETYCZNY NAZWISK]

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
1	Adam	Wilhelm	1917.11.23 przed	ciężko ranny	996 Pr	21735	1719	1917.11.23
2	Adamczyk	Franciszek	1916.08.09 przed	ciężko ranny	602 Pr	13895	1089	1916.08.09
3	Adamski	Marcin	1916.12.14 przed	lekkko ranny	710 Pr	16813	1305	1916.12.14
3	Adamski	Marcin	1918.06.21 przed	lekkko ranny	1169 Pr	24457	1964	21.06.1918
4	Andrzejczak	Wojciech	1918.11.09 przed	zaginął	1290 Pr	27605	2203	09.11.1918
5	Antkowiak	Mieczysław	1916.07.28	zaginął	630 Pr	14719	1149	1916.09.11
5	Antkowiak	Mieczysław	1916.07.28	poległ				
6	Antkowiak	Stanisław	1914.10.21-11.17	zaginął	122 Pr	4182	315	1915.01.11
7	Antkowiak	Wincenty	1917.05.05	poległ	846 Pr	18739	1475	1917.05.31
8	Antkowiak	Władysław	1919.05.19	poległ				
9	Antoniewicz	Michał	1917.09.18 przed	zaginął	940 Pr	20655	1629	1917.09.18
10	Antoniewicz	Wawrzyniec	1917.08.03 przed	lekkko ranny, pozostał w oddziale	901 Pr	19911	1568	1917.08.03
10	Antoniewicz	Wawrzyniec	1917.06.29 przed	lekkko ranny	923 Pr	20299	1599	1917.08.29
11	Appelt	Otto	1918.08.07 przed	lekkko ranny	1209 Pr	25493	2040	1918.08.07
12	Ast	Karl	1918.05.10 przed	ciężko ranny	1134 Pr	23487	1888	10.05.1918
12	Ast	Karl	1919.02.19 przed	zaginął	1369 Pr	29248	2337	19.02.1919
13	Balbierz	Andrzej	1915.03.24-05.07	lekkko ranny	229 Pr	6490	498	1915.05.21
13	Balbierz	Andrzej	1915.08.15 przed	ciężko ranny	324 Pr	8683	679	1915.09.10
13	Balbierz	Andrzej	1915.08.15	wcześniej ciężko ranny, zmarł	394 Pr	10515	817	1915.12.02
14	Balbierz	Tomasz	1917.03.06 przed	lekkko ranny	776 Pr	17783	1391	06.03.1917
14	Balbierz	Tomasz	1918.06.29 przed	lekkko ranny	1176 Pr	24671	1979	29.06.1918
15	Balcerowiak	Józef	1918.06.19 przed	lekkko ranny	1167 Pr	24392	1959	19.06.1918
16	Banaszak	Michał	1915.08.17	poległ	996 Pr	21735	1719	1917.11.23
17	Barański	Wawrzyniec	1914.09.24	ranny	057 Pr	1640	130	1914.10.22
17	Barański	Wawrzyniec	1914.09.24	wcześniej ranny, ranny i zaginął	691 Pr	16411	1272	1916.11.21
17	Barański	Wawrzyniec	1914.09.24	ranny i zaginiony, sądownie uznany za poległego	845 Pr	18715	1473	1917.05.30
18	Barczak	Wincenty	1917.07.20	poległ				

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
19	Bartkowiak	Jan	1916.08.05 przed	zaginął	599 Pr	13810	1083	1916.08.05
19	Bartkowiak	Jan	1917.01.16 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	735 Pr	17153	1339	1917.01.16
20	Bartkowiak	Józef	1914.10.24 - 11.14	lekko ranny	095 Pr	3390	256	1914.12.06
21	Bartkowiak	Stefan	1918.06.12 przed	lekko ranny	1161 Pr	24219	1946	12.06.1918
22	Bartkowiak	Władysław	1917.12.17 przed	zaginął	1016 Pr	22107	1750	1917.12.17
25	Bekas	Nikodem	1919.07.10	poległ				
23	Bekas I	Ludwik	1917.10.10 przed	zaginął	959 Pr	21080	1664	10.10.1917
23	Bekas I	Ludwik	1917.11.30 przed	wcześniej zaginiony w niewoli	1002 Pr	21859	1729	1917.11.30
24	Bekas II	Ludwik	1915.05.28	ciężko ranny	573 Pr	13250	1037	1916.07.06
26	Bendzkow	Friedr. Franz	1914.12.20 przed	ciężko ranny	115 Pr	3939	297	1915.01.02
27	Bensch	Paul	1916.08.03 przed	ciężko ranny	597 Pr	13748	1079	1916.08.03
28	Beuther	Georg	1915.01.29 - 03.28	zaginął	196 Pr	5826	445	1915.04.12
29	Bieszak	Stefan	1916.10.02 przed	ciężko ranny	648 Pr	15224	1186	1916.10.02
30	Bilski	Franciszek	1915.04.22 - 05.13	zaginął	240 Pr	6721	519	1915.06.04
30	Bilski	Franciszek	1915.11.26 przed	wcześniej ranny, powrócił do oddziału	389 P	10403	808	1915.11.26
31	Błaszkwia	Franciszek	1918.08.02 przed	zaginął	1205 Pr	25404	2032	02.08.1918
31	Błaszkwia	Franciszek	1919.02.15 przed	wcześniej zaginiony w niewoli	1413 Pr	29942	2334	1919.02.15
32	Błaszkwia	Jan	„1914.11.02-21;1915.03.19-23”	zaginął	197 Pr	5868	448	1915.04.13
32	Błaszkwia	Jan		wcześniej zaginiony w niewoli	450 Pr	11267	877	1916.02.09
33	Błaszkwia	Józef		lekko ranny	1198 Pr	25227	2019	25.07.1918
34	Błaszkwia	Wincenty		wcześniej zaginiony, w niewoli	447 Pr	11228	874	1916.02.05
34	Błaszkwia	Wincenty		powrócił z niewoli	1120 Pr	23218	1864	23.04.1918
35	Błaszzyk	Jan	1915.08.02 przed	ciężko ranny	316 Pr	8493	663	1915.09.01
35	Błaszzyk	Jan	1915.08.02	ciężko ranny, zmarł Vereinslaz. Wimmweiler	461 Pr	11391	888	1916.02.22
36	Błaszzyk	Stanisław	1915.03.12-31	lekko ranny	195 Pr	5811	444	1915.04.10
37	Błaszzyk	Wincenty	1918.07.15	poległ				
38	Böhm	Emil	1914.08.22 - 19.09	poległ	061 Pr	1857	146	1914.10.27
38	Böhm	Emil	1914.09.10 przed	nie poległ lecz jest ranny	324 Pr	8669	678	1915.09.10
39	Brannsforth	Adolf		lekko ranny	690 Pr	16385	1270	1916.11.20
40	Braunsforth	Robert		poległ	265 Pr	7381	569	1915.07.03
41	Bredow	Ignacy		lekko ranny	1152 Pr	23961	1928	01.06.1918
41a	Bredow	Władysław		ciężko ranny	1193 Pr	25120	2011	19.07.1918
42	Bresa	Thomas		wcześniej ciężko ranny, w niewoli	474 Pr	11550	901	1916.03.08

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
42	Bresa	Thomas		powrócił z niewoli	1181 Pr	24841	1991	05.07.1918
43	Brogul	Jan	1916.09.01 przed	zaginął	622 Pr	14524	1133	1916.09.01
43	Brogul	Jan	1916.09.01 przed	wcześniej zaginiony, ciężko ranny	665 Pr	15696	1219	1916.10.21
44	Brukwicki	Józef	1914.08.24-09.15	lekko ranny	048 Pr	1129	94	1914.10.11
44	Brukwicki	Józef	1915.11.24 przed	lekko ranny	387 Pr	10333	803	1915.11.24
45	Brylewski	Walenty		lekko ranny	354 Pr	9362	734	1915.10.15
45	Brylewski	Walenty		zaginął	617 Pr	14364	1123	1916.08.26
45	Brylewski	Walenty	1916.07.28	wcześniej zaginiony od 28.07.1916 w niewoli	1055 Pr	22622	1796	04.02.1918
46	Brzeziński	Jan		lekko ranny	1413 Pr	29207	2334	15.02.1919
47	Brzeziński	Stanisław		zaginął	1377 Pr	29389	2348	28.02.1919
48	Buchwald	Stanisław	1914.12.14-31	lekko ranny	124 Pr	4231	318	1915.01.13
50	Budzich	Ignacy	1915.05.01 przed	poszkodowany w wypadku	222 Pr	6336	485	1915.05.12
49	Bukczyński	Ignacy		lekko ranny	741 Pr	17268	1348	1917.01.23
49	Bukczyński	Ignacy		lekko ranny	545 Pr	12757	999	1916.06.02
49	Bukczyński	Ignacy		lekko ranny	942 Pr	20721	1633	20.09.1917
51	Bukczyński I	Feliks	1914.10.02 przed	ranny	069 Pr	2263	173	1914.11.05
51a	Bukczyński II	Feliks	1914.12.05-15	lekko ranny	120 Pr	4115	310	1915.01.08
52	Bukowski	Michał	1917.11.22 przed	zaginął	995 Pr	21716	1717	22.11.1917
52	Bukowski	Michał	1918.04.15 przed	wcześniej zaginiony w niewoli	1113 Pr	23131	1856	1918.04.15
53	Bukowski	Tomasz	1914.09.01-21	ranny	056 Pr	1585	127	1914.10.21
53	Bukowski	Tomasz	1916.09.17	zmarł z powodu odniesionych ran	1104 Pr	23055	1847	1918.04.04
54	Bülöw	Hermann	1915.05.07-21	lekko ranny	244 Pr	6821	527	1915.06.09
55	Busse	Karl	1915.05.09-11	zaginął	243 Pr	6801	525	1915.06.08
55	Busse	Karl	1916.12.20 przed	wcześniej zaginiony w niewoli	715 Pr	16891	1313	1916.12.20
55	Busse	Karl	1918.05.15 przed	powrócił z niewoli	1146 Pr	23799	1915	25.05.1918
56	Busse	Wilhelm	1915.09.25 przed	ciężko ranny	340 Pr	9083	711	1915.09.29
56	Busse	Wilhelm	1915.10.30 przed	wcześniej ranny, poległ	367 Pr	9751	761	30.10.1915
57	Chmielewski	Leonard	1917.05.13	poległ	858 Pr	19064	1500	1917.06.14
58	Chojnacki	Józef Stanisław	1915.03.24-26	ciężko ranny	194 Pr	5775	441	1915.04.09
59	Czarczyński I	Ignacy	1914.11.28 przed	wcześniej zaginiony, powrócił do oddziału	088 Pr	3050	231	1914.11.28
59	Czarczyński I	Ignacy	1914.09.06-11.08	lekko ranny	092 Pr	3248	245	1914.12.03
60	Czarczyński II	Ignacy		lekko ranny	594 Pr	13667	1073	1916.07.31

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
60	Czarczyński II	Ignacy		zaginął	721 Pr	16987	1322	1916.12.28
60	Czarczyński II	Ignacy		wcześniej zaginiony, w niewoli	778 Pr	17808	1393	1917.03.08
61	Czarczyński	Marian		lekko ranny	1165 Pr	24331	1954	17.06.1918
61	Czarczyński	Marian		wcześniej zaginiony, w niewoli	1420 Pr	30027	2396	1919.04.24
62	Czarczyński	Teodor		lekko ranny	267 Pr	7416	573	1915.07.06
63	Czernejewski	Jan		poległ	343 Pr	9148	717	1915.10.02
64	Czyperski	Franciszek	1917.05.12 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	832 Pr	18483	1452	1917.05.12
65	Dittmann	Gustav		ciężko ranny	608 Pr	14112	1103	1916.08.16
66	Döhning	Otto		ciężko ranny	1142 Pr	23674	1905	21.05.1918
67	Dominas	Franciszek		lekko ranny	618 Pr	14409	1126	1916.08.28
68	Draeger	Otto		lekko ranny	316 Pr	8488	663	1915.09.01
69	Driemel	Anton	1917.08.28 przed	lekko ranny	918 Pr	20208	1592	1917.08.23
70	Drzewiecki	Antoni	1914.11.01	poległ	090 Pr	3157	239	1914.12.01
71	Drzewiecki	Marcin	1914.09.09-26	zaginął	057 Pr	1647	130	1914.10.22
71	Drzewiecki	Marcin		wcześniej zaginiony, w niewoli	661 Pr	15583	1211	1916.10.17
71	Drzewiecki	Marcin		w niewoli	773 Pr	17754	1388	1917.03.03
72	Düsterhöft	Bruno		zaginął	733 Pr	17131	1337	1917.01.13
72	Düsterhöft	Bruno		wcześniej zaginiony (lt. Priv. Mitglg.) w niewoli	828 Pr	18405	1446	1917.05.08
73	Düsterhöft	Hermann	1915.06.16 przed	w niewoli	250 Pr	6996	540	1915.06.16
73	Düsterhöft	Hermann	1918.05.27 przed	powrócił z niewoli	1147 Pr	23830	1917	27.05.1918
74	Düsterhöft	Oswald	1915.04.24-27	poległ	219 Pr	6280	481	1915.05.08
75	Ebensberger	Theodor		lekko ranny	1170 Pr	24492	1966	22.06.1918
76	Egner	Adolf		zaginął	1388 Pr	29586	2363	15.03.1919
77	Egner	Johann	1914.11.20 - 1915.03.24	zaginął	201 Pr	5952	455	1915.04.17
77	Egner	Johann	1918.03.13 przed	wcześniej zaginiony był ranny	1087 Pr	22915	1830	13.03.1918
78	Elwing	Heinrich	1915.04.15	poległ	209 Pr	6109	468	1915.04.27
79	Elwing	Martin	1915.02.01-03	poległ	153 Pr	4915	370	1915.02.18
80	Elwing	Max		lekko ranny	1156 Pr	24087	1936	06.06.1918
81	Elwing	Otto		lekko ranny	587 Pr	13510	1059	1916.07.22
82	Elwing	Waldemar		poległ	787 Pr	17936	1402	1917.03.19
83	Fabian I	Jan	1914.08.21-10.10	ciężko ranny	071 Pr	2347	179	1914.11.07

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
84	Fabian II	Jan		poległ	430 Pr	11024	857	15.01.1916
85	Fabian	Hermann		lekko ranny	683 Pr	16202	1257	1916.11.11
86	Fibich	Valentin		ciężko ranny	279 Pr	7707	596	1915.07.20
87	Filipiak	Walenty	1915.08.09 przed	ciężko ranny	296 Pr	8060	625	1915.08.09
87	Filipiak	Walenty	1918.03.25	poległ	1137 Pr	23548	1894	14.05.1918
88	Flens	Bernard	1916.08.26 przed	zaginął	617 Pr	14364	1123	1916.08.26
88	Flens	Bernard	1916.07.28	wcześniej zaginiony od 28.07.1916 w niewoli	1058 Pr	22658	1799	07.02.1918
89	Flens	Franciszek	1917.04.14 przed	ciężko ranny	808 Pr	18164	1424	1917.04.14
90	Folymiak	Franciszek	1915.06.12 przed	ciężko ranny	247 Pr	6919	535	1915.06.12
91	Frankowiak	Edward	1918.06.11 przed	zaginął	1160 Pr	24193	1944	11.06.1918
92	Frąckowiak	Edward	1915.08.12	poszkodowany w wypadku	430 Pr	11022	857	1916.01.15
92	Frąckowiak	Edward	1915.08.12	poległ				
93	Frąckowiak	Franciszek	1915.08.17	ranny / poległ	649 Pr	15258	1188	1916.10.03
94	Frąckowiak	Jan	1916.07.03	poległ	599 Pr	13823	1084	1916.08.05
95	Frąckowiak	Józef	1915.05.18	poległ				
96	Frąckowiak	Mikołaj		lekko ranny	336 Pr	8982	702	1915.09.24
97	Frąckowiak	Tadeusz		lekko ranny	336 Pr	8982	702	1915.09.24
98	Frąckowiak	Tomasz	1914.12.08	poległ	109 Pr	3804	286	1914.12.23
99	Friedrich	Emil		w niewoli	250 Pr	6996	540	1915.06.16
100	Fürst	Robert		wcześniej zaginiony, w niewoli	1448 Pr	30323	2424	28.05.1919
101	Fürst	Adolf		zmarł z powodu odniesionych ran	715 Pr	16893	1313	1916.12.20
102	Fürst	Paul	1914.09.03-04	ciężko ranny	034 Pr	469	47	1914.09.25
103	Gabryelewicz	Józef		ciężko ranny	317 Pr	8508	665	1915.09.02
104	Gajewski	Józef	1915.02.07	wcześniej zaginiony, w niewoli	809 Pr	18174	1425	1917.04.16
105	Ganz	Gottfried		ciężko ranny	988 Pr	21586	1707	13.11.1917
105	Ganz	Gottfried		wcześniej ciężko ranny, zmarł	1076 Pr	22804	1817	28.02.1918
106	Ganz	Hermann		lekko ranny	1176 Pr	24677	1979	29.06.1918
107	Ganz	Oswald	1916.06.20 przed	lekko ranny	559 Pr	13005	1020	1916.06.20
107	Ganz	Oswald	1917.06.15 przed	ciężko ranny	859 Pr	19094	1502	1917.06.15
108	Gerbling	Gustav		ranny	745 Pr	17348	1355	1917.01.29
108	Gerbling	Gustav		lekko ranny	751 Pr	17445	1362	1917.02.05

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
109	Gerwack	Wojciech		zaginął	934 Pr	20523	1617	11.09.1917
109	Gerwack	Wojciech		powrócił z niewoli	1105 Pr	23066	1848	1918.04.06
109	Gerwack	Wojciech		zaginął	1375 Pr	29359	2346	26.02.1919
110	Gefwein	Paul	1917.09.18 przed	zaginął	940 Pr	20661	1629	18.09.1917
110	Gefwein	Paul		zaginiony, sądownie uznany za poległego	1550 Pr	31187	2535	14.10.1919
111	Giełniak	Józef	1915.02.02-03-11	poległ	195 Pr	5809	443	1915.04.10
112	Gierwaczyk	Marcin		lekko ranny	309 Pr	8336	650	1915.08.24
112	Gierwaczyk	Marcin		lekko ranny, pozostał w oddziale	698 Pr	16620	1288	1916.11.30
112	Gierwaczyk	Marcin		poległ	881 Pr	19570	1541	1917.07.11
113	Glusa	Marceli	1915.10.18	poległ	379 Pr	10106	785	1915.11.13
114	Gmerek	Michał		zaginął	547 Pr	12786	1001	1916.06.05
115	Gottschling	Gerhard	1917.06.11 przed	lekko ranny	855 Pr	18993	1494	1917.06.11
115	Gottschling	Gerhard		lekko ranny	1387 Pr	29569	2362	14.03.1919
115	Gottschling	Gerhard		zaginął	1394 Pr	29668	2369	22.03.1919
116	Górny	Franciszek	1914.09.17 przed	zaginął	027 Pr	194	28	1914.09.17
116	Górny	Franciszek		wcześniej zaginiony, poległ	508 Pr	12076	943	1916.04.17
116	Górny	Franciszek		nie poległ lecz ciągle zaginiony	525 Pr	12380	967	1916.05.09
117	Górny	Michał		zaginął	963 Pr	21150	1670	15.10.1917
117	Górny	Michał		wcześniej zaginiony, w niewoli	1060 Pr	22680	1801	09.02.1918
118	Górny	Stefan (Szczepan)		ranny	293 Pr	7999	620	1915.08.05
118	Górny	Stefan (Szczepan)		wcześniej zaginiony, w niewoli	444 Pr	11190	871	1916.02.02
118	Górny	Stefan (Szczepan)		powrócił z niewoli	1134 Pr	23493	1888	10.05.1918
119	Górzynski	Józef	1918.08.07	poległ	868 Pr	19319		1917.07.26
120	Grabowski	Antoni	1916.05.23	poległ				
121	Grabsch	Paul		poległ	389 Pr	10397	807	1915.11.26
122	Grządziela	Franciszek		lekko ranny	557 Pr	12963	1016	1916.06.17
123	Grządziela	Władysław		lekko ranny	1031 Pr	22338	1769	07.01.1918
124	Grządzielowski	Jan	1918.07.24	poległ				
125	Grządzielowski	Wojciech	1915.08.19 przed	lekko ranny	305 Pr	8255	643	1915.08.19
126	Grzegorzewski	Ignacy	1914.10.11-26	lekko ranny	056 S	2696	204	1914.11.17

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
127	Grześkowiak	Stanisław	1915.05.02	poległ	240 Pr	6716	519	1915.06.04
128	Grześkowiak	Walenty		lekko ranny	1158 Pr	24151	1940	08.06.1918
129	Haberland	Otto		poległ	1000 Pr	21813	1725	28.11.1917
130	Hajdryck	Czesław		lekko ranny	1140 Pr	23633	1901	17.05.1918
130	Hajdryck	Czesław	1914.09.06-10	zaginął	042 Pr	827	73	1914.10.04
130	Hajdryck	Czesław	1915.04.01-04	lekko ranny	199 Pr	5902	451	1915.04.15
130	Hajdryck	Czesław		ranny	515 Pr	12211	954	1916.04.27
342	Hanczyk	Piotr		zmarł z powodu odniesionych ran	1198 Pr	25230	2019	25.07.1918
432	Handkiewicz	Bolesław	1917.12.25	zmarł z powodu odniesionych ran	1199 Pr	25248	2020	26.07.1918
131	Hauptmann	Ferdinand		ranny	406 Pr	10725	833	1915.12.16
132a	Hauptmann	Oswald	1914.09.01-10	zaginął	050 Pr	1230	102	1914.10.14
132a	Hauptmann	Oswald	1914.12.13 przed	wcześniej zaginiony, ranny	121 Pr	4127	311	1915.01.09
132	Hauptmann	Oswald		ponownie lekko ranny, pozostał w oddziale	556 Pr	12937	1014	1916.06.16
132	Hauptmann	Oswald		ponownie lekko ranny, pozostał w oddziale	848 Pr	18808	1479	1917.06.02
132	Hauptmann	Oswald		zmarł z powodu odniesionych ran	1176 Pr	24678	1979	29.06.1918
133	Hauptmann	Robert		zaginął	687 Pr	16300	1264	1916.11.16
133	Hauptmann	Robert		wcześniej zaginiony, w niewoli	733 Pr	17132	1337	1917.01.13
134	Hebel	Andrzej		lekko ranny	355 Pr	9391	736	1915.10.16
135	Hebel	Franciszek		zaginął	630 Pr	14719	1149	1916.09.11
135	Hebel	Franciszek	1916.07.28	wcześniej zaginiony w niewoli	1105 Pr	23066	1848	1918.04.06
136	Hebel	Stanisław		ponownie lekko ranny, pozostał w oddziale	902 Pr	19933	1569	04.08.1917
137	Hermann	Stanisław	1914.10.24-11.09	poległ	091 Pr	3202	242	1914.12.02
138	Hertzke	Karl, Kranktr.	1917.05.30 przed	poległ	845 Pr	18722	1473	1917.05.30
139	Hypki	Stanisław	1916.02.01 przed	lekko ranny, pozostał w oddziale	468 Pr	11482	895	1916.03.01
139	Hypki	Stanisław	1916.08.02 przed	lekko ranny	596 Pr	13735	1078	1916.08.02
140	Idkowiak	Andrzej	1915.07.01 przed	lekko ranny	275 Pr	7620	589	1915.07.15
141	Jachnik	Wacław	1914.08.20-26	ranny	034 Pr	446	46	1914.09.25
142	Jagielski	Stanisław	1916.10.25 przed	lekko ranny	668 Pr	15801	1226	1916.10.25
142	Jagielski	Stanisław	1917.08.10 przed	ciężko ranny	907 Pr	20011	1575	1917.08.10
143	Jahns	Emil	1917.06.09 przed	lekko ranny	854 Pr	18970	1492	1917.06.09
143	Jahns	Emil		poległ	1157 Pr	24124	1938	07.06.1918
144	Jahns	Ernst		lekko ranny	165 Mar	28728	2293	15.01.1919
145	Jahns	Max		lekko ranny	133 Mar	21929	1734	04.12.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
146	Jahns	Michael		zaginął	1159 Pr	24172	1942	10.06.1918
146	Jahns	Michael		wcześniej zaginiony, w niewoli	1194 Pr	25143	2012	20.07.1918
147	Jahns	Otto	1914.10.23	lekko ranny	488 Pr	11739	915	1916.03.24
147	Jahns	Otto		ciężko ranny	945 Pr	20804	1639	24.09.1917
148	Jakubowski	Lucjan		lekko ranny	285 Pr	7854	608	1915.07.27
149	Janczyk	Jan		w niewoli	807 Pr	18153	1423	1917.04.13
149	Janczyk	Jan		lekko ranny	335 Pr	8950	700	1915.09.23
150	Janicki	Antoni		lekko ranny	373 Pr	9932	774	1915.11.06
153	Janicki	Maksymilian	1915.09.22	poległ	379 Pr	10118	786	1915.11.13
154	Janicki	Michał		w niewoli	1235 Pr	26095	2089	06.09.1918
155	Janicki	Stanisław	1916.07.28	zaginął	619 Pr	14428	1127	1916.08.29
155	Janicki	Stanisław	1916.07.28	wcześniej zaginiony, ranny i w niewoli	824 Pr	18355	1442	1917.05.03
155	Janicki	Stanisław		powrócił z niewoli	1157 Pr	24124	1938	07.06.1918
151	Janicki I	Józef	1918.12.14	zmarł w szpitalu polowym		29912	2387	11.04.1919
152	Janicki II	Józef		poległ	275 Pr	7618	589	1915.07.15
156	Jankowiak	Ignacy	1915.06.15 przed	ciężko ranny	259 Pr	7231	558	1915.06.26
157	Jankowiak	Jan		lekko ranny	1179 Pr	24774	1985	03.07.1918
158	Jaskuła	Andrzej		ciężko ranny	450 Pr	11268	877	1916.02.09
161	Jaskuła	Jan		lekko ranny	319 Pr	8566	669	1915.09.04
161a	Jaskuła	Jan		wcześniej zaginiony, w niewoli	1500 Pr	30687	2477	01.08.1919
162	Jaskuła	Marcin	1915.10.07	poległ	383 Pr	10245	795	1915.11.19
159	Jaskuła II	Antoni		lekko ranny	863 Pr	19251	1514	1917.06.22
160	Jaskuła I	Antoni	1918.11.15	zmarł z powodu choroby		28972	2313	31.01.1919
163	Jenczak	Franciszek		ciężko ranny	870 Pr	19352	1522	1917.06.28
164	Jenczak	Wojciech		zaginął	682 Pr	16164	1254	1916.11.10
164	Jenczak	Wojciech		wcześniej zaginiony, w niewoli	762 Pr	17596	1375	1917.02.17
165	Jeske	Fritz		wcześniej zaginiony, w niewoli	1413 Pr	29959	2334	1919.02.15
166	Jesse	Wilhelm	1914.11.08 przed	lekko ranny	082 Pr	2420	184	1914.11.08
166	Jesse	Wilhelm	1915.03.02 przed	ponownie lekko ranny, pozostał w oddziale	163 Pr	5076	383	1915.03.02
166	Jesse	Wilhelm	1916.03.31.przed	poległ	494 Pr	11835	922	1916.03.31
167	Jędrzejczak	Franciszek	1915.03.30-04.12	lekko ranny	217 Pr	6237	478	1915.05.06
168	Jędrzejczak	Kazimierz	1916.06.14 przed	lekko ranny	554 Pr	12895	1010	1916.06.14
168	Jędrzejczak	Kazimierz	1917.08.20	poległ	940 Pr	20665	1629	18.09.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
169	John	Friedrich		lekko ranny	379 Pr	10121	786	1915.11.13
170	John	Hugo	1914.08.20-24	zaginął	033 Pr	385	42	1914.09.24
170	John	Hugo	1914.08.22-24	poległ	049 Pr	1180	98	1914.10.13
171	Juskowiak	Franciszek	1914.10.21	wcześniej zaginiony, powrócił do oddziału	804 Pr	18125	1420	1917.04.10
171	Juskowiak	Franciszek	1914.10.21	zaginął	112 Rr	3869	291	1914.12.29
172	Kaczmarek	Józef		zmarł w szpitalu rezerwowym w Verden	519 Pr	12276	959	1916.05.02
173	Kaczmarek	Marian	1917.09.27.	poległ				
174	Kaczor	Franciszek		zaginął	963 Pr	21152	1670	15.10.1917
175	Kaczor	Piotr		ciężko ranny	253 Pr	7097	547	1915.06.19
176	Kaczorek	Ludomił		lekko ranny, pozostał w oddziale	718 Pr	16940	1318	1916.12.23
177	Kalisz	Stanisław	1914.08.24	poszkodowany w wypadku	648 Pr	15232	1186	1916.10.02
178	Kalisz	Wojciech	1920.08.21	poległ				
179	Kamin	Józef		ciężko ranny	765 Pr	17634	1379	1917.02.21
180a	Kamin	Wincenty	1916.12.13	poległ	749 Pr	17418	1360	1917.02.02
180	Kamin	Władysław	1915.06.03 przed	zaginął	239 Pr	6695	517	1915.06.03
180	Kamin	Władysław	1916.03.11.przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	477 Pr	11582	904	1916.03.11
181	Kanopka	Józef		lekko ranny	670 Pr	15860	1231	1916.10.27
182	Kaptur	Jan		lekko ranny	665 Pr	15693	1219	1916.10.21
182	Kaptur	Jan		lekko ranny, pozostał w oddziale	921 Pr	20265	1596	27.08.1917
183	Kaptur	Stanisław		zaginął	1135 Pr	23515	1890	11.05.1918
183	Kaptur	Stanisław		zaginiony, zmarł w szpitalu polowym	1165 Pr	24339	1954	17.06.1918
187	Karalus	Jakub		poszkodowany ciężko w wypadku	562 Pr	13067	1025	1916.06.23
188	Karalus	Jan	1914.10.26-12.24	lekko ranny	121 Pr	4132	311	1915.01.09
188	Karalus	Jan		lekko ranny	990 Pr	21620	1709	15.11.1917
189	Karalus	Józef		wcześniej zaginiony, w niewoli	735 Pr	17156	1339	16.01.1917
189	Karalus	Józef		powrócił z niewoli	1179 Pr	24775	1985	03.07.1918
190	Karalus	Leon	1916.08.18 przed	ciężko ranny	610 Pr	14176	1109	1916.08.18
191	Karalus	Stanisław		ciężko ranny	501 Pr	11953	932	1916.04.08
192	Karalus	Siefan (Szcze-pan)		lekko ranny	686 Pr	16278	1262	1916.11.15
193	Karalus	Walenty	1914.10.14-11-03	zaginął	111 Pr	3846	289	1914.12.28
193	Karalus	Walenty		wcześniej zaginiony, ranny	644 Pr	15109	1177	1916.09.27

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
186	Karalus	Ignacy	1917.09.12	polegli				
184	Karalus I	Franciszek	1918.03.23	polegli	1167 Pr	24403	1959	19.06.1918
185	Karalus II	Franciszek	1914.11.14-12.28	polegli	128 Pr	4338	327	1915.01.18
194	Karaś	Stanisław	1917.08.30	polegli				
195	Karpiński	Kazimierz	1914-09-22-28	ranny	057 Pr	1639	130	1914.10.22
195	Karpiński	Kazimierz	1915.01.27	ranny, zmarł w szpit. pol. nr 18 w Strasburgu	163 Pr	5070	383	1915.03.02
196	Katafiasz	Jan	1917.03.28 przed	zaginął	795 Pr	18032	1411	1917.03.28
196	Katafiasz	Jan	1917.06.11 przed	wcześniej zaginiony, ranny i w niewoli	855 Pr	18996	1494	1917.06.11
197	Kauczka	Jan		lekko ranny	584 Pr	13444	1053	1916.07.19
197	Kauczka	Jan		polegli	1139 Pr	23613	1899	16.05.1918
198	Kawecki	Walenty	1915.09.04	polegli	353 Pr	9332	732	1915.10.14
199	Kazyaka	Wincenty	1918.07.22	polegli				
200	Kazmierczak	Jan		zaginął	721 Pr	16992	1322	1916.12.28
200	Kazmierczak	Jan		wcześniej zaginiony w niewoli	796 Pr	18044	1412	1917.03.29
201	Kazmierczak	Franciszek		lekko ranny	300 Pr	8145	633	1915.08.13
202	Kęsy	Marcin	1916.09.02 przed	polegli	655 Pr	15396	1197	1916.10.09
202	Kęsy (Resy)	Marcin	1916.09.02 przed	polegli	623 Pr	14550	1135	1916.09.02
203	Kicki	Jan	1914.09.20-26	ciężko ranny	074 Pr	2478	188	1914.11.11
203	Kicki	Jan		lekko ranny, pozostał w oddziale	861 Pr	19157	1506	1917.06.17
203	Kicki	Jan		lekko ranny	887 Pr	19680	1550	18.07.1917
203	Kicki	Jan		lekko ranny	1042 Pr	22501	1783	19.01.1918
204	Kicki	Walenty	1915.04.30.-05.15	polegli	241 Pr	6743	521	1915.06.05
205	Klapecki	Stanisław	1915.04.28-05.27	polegli	245 Pr	6843	529	1915.06.10
205	Klapecki	Stanisław		polegli - korekta pisowni nazwiska	695 Pr	16522	1280	1916.11.27
205	Klaparek	Stanisław	1914.09.06-10.24	zaginął	078 Pr	2626	199	1914.11.15
206	Kleinert	Friedrich		ciężko ranny	1381 Pr	29460	2354	05.03.1919
207	Kleinert	Gottfried		ciężko ranny	335 Pr	8955	700	1915.09.23
208	Kluge	Wilhelm	1914.08.23-29	zaginął	031 Pr	302	36	1914.09.22
208	Kluge	Wilhelm	1914.11.18 przed	wcześniej zaginiony, ranny	080 Pr	2697	205	1914.11.18
209	Klak	Józef		zaginął	616 Pr	14341	1122	1916.08.25
210	Klak	Michał		wcześniej zaginiony, w niewoli	958 Pr	21067	1663	09.10.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
211	Klak	Walenty		lekko ranny	874 Pr	19427	1529	03.07.1917
210	Klak	Michał	1915.06.18 przed	zaginął	252 Pr	7050	544	1915.06.18
212	Kniat	Stanisław	1915.12.21 przed	lekko ranny, pozostał w oddziale	410 Pr	10776	837	1915.12.21
212	Kniat	Stanisław		zaginął	750 Pr	17431	1361	1917.02.03
212	Kniat	Stanisław		wcześniej zaginiony, w niewoli	827 Pr	18395	1445	1917.05.07
213	Komindek	Wincenty		zaginął	1177 Pr	24711	1981	01.07.1918
214	Komos	Stanisław	1915.04.01-16	zaginął	221 Pr	6304	483	1915.05.11
215	Komiczny	Jan	1918.03.24	polegli	1153 Pr	24002	1930	1918.06.03
216	Konopka	Jan	1915.02.05-03.31	lekko ranny	215 Pr	6208	476	1915.05.04
216	Konopka	Jan		lekko ranny	352 Pr	9315	730	1915.10.13
217	Koralewski	Jan	1915.07.29	polegli	302 Pr	8184	637	1915.08.16
217	Koralewski	Jan		lekko ranny	324 Pr	8670	678	1915.09.10
218	Koralewski	Władysław	1916.12.15	polegli	738 Pr	17200	1343	1917.01.19
219	Kosmański	Władysław	1916.08.24 przed	zaginął	615 Pr	14315	1120	1916.08.24
219	Kosmański	Władysław		wcześniej zaginiony w niewoli	781 Pr	17853	1396	1917.03.12
219	Kosmański	Władysław		powrócił z niewoli	1120 Pr	23223	1864	23.04.1918
220	Kowalak	Stefan	1915.04.29	polegli	223 Pr	6343	486	1915.05.14
220	Kowalak	Stefan	1915.04.29	polegli - korekta pisowni nazwiska	248 Pr	6935	536	1915.06.14
221	Kowalczyk	Tomasz	1914.09.22-28	ciężko ranny	057 Pr	1639	130	1914.10.22
222	Kowalewski	Bernard		zaginął	445 Pr	11204	872	1916.02.03
222	Kowalewski	Bernard		wcześniej zaginiony, w niewoli	525 Pr	12385	967	1916.05.09
223	Kowalewski	Stefan	1915.06.03 przed	zaginął	239 Pr	6695	517	1915.06.03
223	Kowalewski	Stefan	1916.03.11 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	477 Pr	11582	904	1916.03.11
224	Kowalski	Andrzej		wcześniej zaginiony, w niewoli	557 Pr	12972	1016	1916.06.17
225	Kowalski	Wacław		lekko ranny	333 Pr	8911	697	1915.09.21
226	Kowalski	Władysław		lekko ranny, pozostał w oddziale	337 Pr	8994	704	1915.09.25
226	Kowalski	Władysław		lekko ranny, pozostał w oddziale	606 Pr	14015	1097	1916.08.14
226	Kowalski	Władysław		zaginął	1145 Pr	23778	1913	24.05.1918
226	Kowalski	Władysław		wcześniej zaginiony, powrócił do oddziału	1194 Pr	25145	2012	20.07.1918
227	Kowalski I	Władysław		lekko ranny	673 Pr	15931	1237	1916.10.31
228	Kozak	Andrzej		lekko ranny	1129 Pr	23381	1878	03.05.1918
229	Kozak	Antoni	1915.06.03 przed	zaginął	239 Pr	6694	517	1915.06.03
229	Kozak	Antoni		zaginął	691 Pr	16413	1272	1916.11.21

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
229a	Kozak	Antoni		zaginął	1317 Pr	28269	2254	14.12.1918
230	Kozak	Friedrich		ciężko ranny	1381 Pr	29460	2354	05.03.1919
231	Kozak	Stanisław	1915.07.01 przed	zaginął	266 Pr	7392	571	1915.07.03
231	Kozak	Stanisław	1916.02.01 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	443 Pr	11173	870	1916.02.01
231	Kozak	Stanisław	1918.03.01 przed	powrócił z niewoli	1101 Pr	23030	1844	1918.03.30
232	Kozak	Stefan	1914.12.14	zaginął	124 Pr	4231	318	1915.01.13
232	Kozak	Stefan	1914.12.14	poległ	143 Pr	4721	356	1915.02.06
233	Kozak	Wacław		ciężko ranny	534 Pr	12575	985	1916.05.19
233	Kozak	Wacław		ciężko ranny, zmarł w szpitalu polowym	561 Pr	13050	1023	1916.06.22
234	Kozioł	Józef	1914.11.29 przed	ciężko ranny	089 Pr	3098	235	1914.11.29
235	Kozłowski	Bernard		zaginął	596 Pr	13736	1078	1916.08.02
235	Kozłowski	Bernard		wcześniej zaginiony, w niewoli	680 Pr	16123	1250	1916.11.08
238	Kozłowski	Jan	1916.11.30 przed	lekkko ranny	698 Pr	16607	1287	1916.11.30
239	Kozłowski	Stanisław		ciężko ranny	1007 Pr	21957	1737	06.12.1917
236	Kozłowski II	Franciszek		zaginął	601 Pr	13874	1087	1916.08.08
237	Kozłowski I	Franciszek		zaginął	451 Pr	11278	878	1916.02.10
236	Kozłowski II	Franciszek		wcześniej zaginiony, ranny	591 Pr	13625	1069	1916.07.28
240	Kraski	Tadeusz	1915.08.17 przed	ciężko ranny	303 Pr	8204	639	1915.08.17
241	Krause	Leon	1918.09.01	poległ				
242	Krawczyk	Ignacy		lekkko ranny	1232 Pr	26008	2083	03.09.1918
243	Kropacz	Antoni		lekkko ranny, pozostał w oddziale	559 Pr	13007	1020	1916.06.20
243	Kropacz	Antoni		lekkko ranny	617 Pr	14360	1123	1916.08.26
243	Kropacz	Antoni		ranny i zaginiony	847 Pr	18781	1477	1917.06.01
243	Kropacz	Antoni		wcześniej ranny, zaginął	896 Pr	19831	1562	28.07.1917
244	Kropacz	Józef	1914.09.26-30	lekkko ranny	063 Pr	1984	154	1914.10.29
244	Kropacz	Józef	1915.02.08/1915.03.08-22	lekkko ranny, pozostał w oddziale	189 Pr	5649	430	1915.04.01
244	Kropacz	Józef	1915.07.15 przed	lekkko ranny, pozostał w oddziale	273 Pr	7558	585	1915.07.13
244	Kropacz	Józef	1916.03.15 przed	zaginął	479 Pr	11618	906	1916.03.14
244	Kropacz	Józef	1916.05.01 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	522 Pr	12336	964	1916.05.05
245	Kropacz	Wojciech		lekkko ranny	797 Pr	18054	1413	1917.03.30
245	Kropacz	Wojciech	1916.11.16 przed	ranny	688 Pr	16326	1265	1916.11.16
246	Król	Czesław		lekkko ranny, pozostał w oddziale	932 Pr	20488	1614	08.09.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
247	Król	Franciszek	1916.09.26 przed	zaginiony, był ranny, powrócił do oddziału	643 Pr	15083	1176	1916.09.26
247	Król	Franciszek	1918.04.22	poległ	1152 Pr	23969	1928	01.06.1918
248	Kuballa	Antoni		lekkko ranny, pozostał w oddziale	470 Pr	11506	897	1916.03.03
249	Kublick	Johann	1915.06.11 przed	poległ	246 Pr	6896	533	1915.06.11
250	Kublick	Reinhold		zaginął	728 Pr	17083	1332	1917.01.08
250	Kublick	Reinhold		wcześniej zaginiony, w niewoli	834 Pr	18503	1454	15.05.1917
251	Kuderczak	Franciszek	1914.09.18-26	zaginął	054 Pr	1459	118	1914.10.18
251	Kuderczak	Franciszek	1914.12.17 przed	wcześniej zaginiony, poległ	104 Pr	3686	277	1914.12.17
252	Kuderczak	Marcin	1916.11.09	ranny	1075 Pr	22798	1816	1918.02.27
253	Kühn	Erich		w niewoli	890 Pr	19722	1553	21.07.1917
254	Kühn	Karl	1914.11.23-12.31	lekkko ranny	124 Pr	4232	318	1915.01.13
254	Kühn	Karl		ciężko ranny	310 Pr	8350	651	1915.08.25
254	Kühn	Karl		zaginął	1169 Pr	24469	1964	21.06.1918
254	Kühn	Karl		wcześniej zaginiony w niewoli	1178 Pr	24740	1983	1918.07.02
257	Kujawa	Konstanty		lekkko ranny	665 Pr	15693	1219	1916.10.21
257	Kujawa	Konstanty		lekkko ranny, pozostał w oddziale	997 Pr	21759	1720	24.11.1917
257	Kujawa	Konstanty		lekkko ranny	1168 Pr	24440	1962	20.06.1918
261	Kujawa	Walenty		ranny	451 Pr	11278	878	1916.02.10
262	Kujawa	Władysław	1915.03.14-18	lekkko ranny	185 Pr	5535	422	1915.03.27
258	Kujawa	Konstanty	1915.07.16	poległ				
255	Kujawa I	Franciszek		lekkko ranny	662 Pr	15607	1213	1916.10.18
259	Kujawa I	Stanisław	1916.09.27	poległ	712 Pr	16854	1309	1916.12.16
259	Kujawa I	Stanisław	1916.09.27	poległ	1460 Pr	30425	2436	1919.06.13
256	Kujawa II	Franciszek	1915.11.30 przed	lekkko ranny	392 Pr	10464	812	30.11.1915
260	Kujawa II	Stanisław	1915.05.27	poległ				
263	Kujawski	Wojciech		ciężko ranny	1161 Pr	24227	1946	12.06.1918
264	Kunik	Piotr	1914.11.02	poległ				
265	Lesiński	Stefan		ciężko ranny	254 Pr	7111	548	1915.06.21
265	Lesiński	Stefan		ciężko ranny - ciężko ranny i zaginiony	696 Pr	16548	1282	1916.11.28
265	Lesiński	Stefan	1915.06.01	poległ				
266	Lewandowicz	Leon		w niewoli	379 Pr	10119	786	13.11.1915
266	Lewandowicz	Leon	1915.08.06	nie jest w niewoli, ale ponownie zaginął	949 Pr	20902	1647	28.09.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
266	Lewandowicz	Leon		zaginiomy, sądownie uznany za poległego	1550 Pr	31187	2535	1919.10.14
267	Lewicki	Andrzej	1915.04.14-05.15	lekko ranny	239 Pr	6693	517	1915.06.03
267	Lewicki	Andrzej	1916.10.30 przed	ciężko ranny	672 Pr	15911	1235	1916.10.30
268	Lewicki	Józef		lekko ranny, pozostał w oddziale	799 Pr	18074	1415	1917.04.02
268	Lewicki	Józef		lekko ranny	1150 Pr	23914	1924	30.05.1918
269	Lewicki	Walenty		lekko ranny	250 Pr	6994	540	1915.06.16
270	Lindner	Emil		lekko ranny	961 Pr	21121	1667	12.10.1917
271	Lindner	Richard		poległ	548 Pr	12808	1002	1916.06.06
272	Linke	Karl	1917.10.22 przed	poległ	969 Pr	21255	1679	22.10.1917
273	Litkowski	Jan		lekko ranny, pozostał w oddziale	893 Pr	19774	1557	25.07.1917
274	Litkowski	Tomasz		lekko ranny, pozostał w oddziale	1389 Pr	29599	2364	17.03.1919
275	Łakomecki	Józef	1918.05.02 przed	poszkodowany w wypadku	1128 Pr	23360	1876	02.05.1918
276	Łopiński	Józef? (Jan)	1916.09.12	wczesniej ranny, poległ	679 Pr	16094	1248	1917.11.07
277	Łuczak	Marcin	„1914.11.02-21;1915.03.19-23”	zaginął	197 Pr	5868	448	1915.04.13
277	Łuczak	Marcin		wczesniej zaginiony, w niewoli	570 Pr	13205	1034	1916.07.03
277	Łuczak	Marcin		powrócił z niewoli	1142 Pr	23686	1906	21.05.1918
278	Mackowiak	Jan		zmarł z powodu ran w laz. pol. nr 3/119 Dyw	254 Pr	7110	548	1915.06.21
281	Madaj	Wincenty	1915.01.03-15	zaginął	147 Pr	4795	361	1915.02.11
281	Madaj	Wincenty		lekko ranny	497 Pr	11882	926	1916.04.04
279	Madaj I	Stanisław		ranny	1163 Pr	24281	1950	14.06.1918
280	Madaj II	Stanisław		poległ	697 Pr	16587	1285	1916.11.29
282	Majchrzak	Stanisław	1914.11.02-21	zaginął	197 Pr	5868	448	1915.04.13
282	Majchrzak	Stanisław	1914.11.02	wczesniej zaginiony, w niewoli	847 Pr	18783	1478	1917.06.01
283	Majchrzak	Wojciech		ciężko ranny	492 Pr	11793	919	1916.03.29
284	Majchrzycski	Franciszek		lekko ranny	537 Pr	12625	989	1916.05.23
285	Majchrzycski	Walenty		zaginął	1133 Pr	23473	1886	08.05.1918
285	Majchrzycski	Walenty		wczesniej zaginiony, w niewoli	1263 Pr	26844	2145	09.10.1918
286	Makalowski	Feliks	1915.05.04	lekko ranny	223 Pr	6350	486	1915.05.14
286	Makalowski	Feliks		lekko ranny	331 Pr	8855	693	1915.09.18
287	Makalowski	Ignacy		lekko ranny	936 Pr	20573	1621	13.09.1917
287	Makalowski	Ignacy		lekko ranny	1145 Pr	23781	1914	24.05.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
288	Malecki	Józef	1914.12.14-31	ciężko ranny	124 Pr	4231	318	1915.01.13
289	Malinski	Franciszek		wczesniej zaginiony, w niewoli	393 Pr	10483	814	1915.12.01
290	Manthey	Paul		lekko ranny	1369 Pr	29251	2337	19.02.1919
291	Manthey	Karl		ciężko ranny	1002 Pr	21865	1729	30.11.1917
292	Marchlewski	Siefan		lekko ranny, pozostał w oddziale	664 Pr	15670	1217	1916.10.20
293	Marchwicki	Wacław Jan	1916.10.24 przed	poległ	667 Pr	15750	1223	1916.10.24
294	Marciniak	Franciszek	1914.11.21	wczesniej zaginiony (lt. Priv.Mittlig.) w niewoli	857 Pr	19047	1498	1917.06.13
295	Marciniak	Józef		zaginął	1031 Pr	22342	1769	07.01.1918
294	Marciniak	Franciszek		powrócił z niewoli	1142 Pr	23686	1906	21.05.1918
295	Marciniak	Józef		wczesniej zaginiony, w niewoli	1075 Pr	22798	1816	27.02.1918
296	Marcinkowski	Andrzej		ciężko ranny	856 Pr	19021	1496	12.06.1917
297	Marcinkowski	Piotr		lekko ranny	323 Pr	8649	676	1915.09.09
298	Marcinkowski	Stanisław	1914.09.21-28	poległ	058 Pr	1708	134	1914.10.23
299	Marcinkowski	Stanisław		lekko ranny	638 Pr	14932	1165	1916.09.20
300	Martin	Ernst		poległ	1028 Pr	22301	1766	1918.01.03
301	Matuszak	Franciszek	1915.05.22	poległ	528 Pr	12449	973	1916.05.12
302	Matuszak	Walenty	1914.12.27	poległ	132 Pr	4431	335	1915.01.22
303	Matuszak	Wojciech	1914.08.24-09.20	ranny	066 Pr	2139	164	1914.11.01
303	Matuszak	Wojciech		lekko ranny	631 Pr	14751	1151	1916.09.12
303	Matuszak	Wojciech		zaginął	739 Pr	17233	1345	1917.01.20
303	Matuszak	Wojciech		wczesniej zaginiony, ranny	760 Pr	17571	1372	1917.02.15
304	Matuszewski	Jan	1914.10.28-1915.01.13	zaginął	135 Pr	4501	341	1915.01.26
305	Matuszewski	Stanisław	1914.09.27	poległ	026 Pr	171	26	1914.09.16
305	Matuszewski	Stanisław	1914.09.27	ranny	057 Pr	1640	130	1914.10.22
307	Mądry	Stanisław		ciężko ranny	468 Pr	11477	895	1916.03.01
307	Mądry	Stanisław		zaginął	615 Pr	14303	1119	1916.08.24
307	Mądry	Stanisław		wczesniej zaginiony, w niewoli	642 Pr	15054	1173	1916.09.25
306	Mądry	Michał	1914.10.14-11.03	lekko ranny	112 Pr	3869	291	1914.12.29
306	Mądry	Michał		lekko ranny	662 Pr	15619	1214	1916.10.18
308	Menzel	Michał	1914.09.24-10.15	lekko ranny	083 Pr	2835	215	1914.11.22
311	Michalak	Kazimierz	1918.01.20	poległ	1132 Pr	23448	1884	07.05.1918
309	Michalak I	Józef	1915.07.30	poległ	322 Pr	8632	675	1915.09.08

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
310	Michalak II	Józef	1914.10.30-11.25	lekko ranny	107 Pr	3754	282	1914.12.20
312	Michalek	Józef		lekko ranny	506 Pr	12045	939	1916.04.14
313	Michalowski	Andrzej		lekko ranny, pozostał w oddziale	410 Pr	10777	837	1915.12.21
314	Michalowski	Franciszek		lekko ranny	486 Pr	11712	913	1916.03.22
315	Mieloch	Wawrzyniec	1915.04.28-05.27	lekko ranny	245 Pr	6844	529	1915.06.10
315	Mieloch	Wawrzyniec		lekko ranny	921 Pr	20267	1596	27.08.1917
316	Mikolajczak	Antoni		lekko ranny	379 Pr	10099	785	1915.11.13
317	Mikolajczak	Franciszek	1915.06.03 przed	zaginął	239 Pr	6695	517	1915.06.03
317	Mikolajczak	Franciszek	1916.03.11 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	477 Pr	11582	904	11.03.1916
318	Mikolajczak	Jan	1917.06.27 przed	ciężko ranny	869 Pr	19339	1521	27.06.1917
319	Mirek	Jan		lekko ranny	682 Pr	16161	1254	1916.11.10
320	Mroczkowski	Walenty		zaginął	343 Pr	9137	716	1915.10.02
320	Mroczkowski	Walenty		wcześniej zaginiony, w niewoli	537 Pr	12626	989	1916.05.23
320a	Mroczkowski	Walenty	1914.09.23-28	wcześniej zaginiony, ranny	864	19231	1512	21.06.1917
320a	Mroczkowski	Walenty		zaginął	060 Pr	1803	142	1914.10.25
321	Mróz	Stanisław		w niewoli	1386 Pr	29551	2361	13.03.1919
321	Mróz	Stanisław	1918.09.27	wcześniej w niewoli, pozostaje zaginiony	1443 Pr	30274	2419	22.05.1919
321	Mróz (Mruz)	Stanisław		lekko ranny	947 Pr	20857	1643	26.09.1917
321	Mróz (Mruz)	Stanisław		lekko ranny	1169 Pr	24472	1964	21.06.1918
322	Müller	Adolf	1915.03.08-15	lekko ranny	211 Pr	6138	470	1915.04.29
322	Müller	Adolf		lekko ranny	1207 Pr	25466	2036	05.08.1918
323	Müller	Arthur	1914.10.20-28	ranny	084 Pr	2879	218	1914.11.24
324	Mýtko	Franciszek	1914.08.24-09.30	lekko ranny	066 Pr	2140	164	1914.11.01
325	Najewski	Stanisław		zaginął	615 Pr	14303	1119	1916.08.24
325	Najewski	Stanisław		wcześniej zaginiony, w niewoli	674 Pr	15971	1239	1916.11.01
326	Niedziela	Andrzej		w niewoli	393 Pr	10479	814	1915.12.01
327	Niemier	Bolesław		ranny	752 Pr	17459	1363	1917.02.06
328	Niemier	Edmund	1916.01.19	zmarł z powodu choroby w Szpital. Woj. nr 53	471 Pr	11516	898	1916.03.04
329	Niemier	Franciszek		lekko ranny, pozostał w oddziale	1141 Pr	23659	1903	18.05.1918
330	Niemier I	Jan		zmarł z powodu odniesionych ran	891 Pr	19743	1555	23.07.1917
331	Niemier II	Jan	1914.08.17 przed	zaginął	003 Pr	2	1	1914.08.17
331	Niemier II	Jan	1914.11.01-03	lekko ranny	083 Pr	2817	214	1914.11.22

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
332	Niemier III	Jan	1915.03.30-04.12	lekko ranny	217 Pr	6237	478	1915.05.06
333	Niemier	Seweryn		zaginął	693 Pr	16461	1276	1916.11.24
333	Niemier	Seweryn		wcześniej zaginiony w niewoli	732 Pr	17125	1336	1917.01.12
334	Niemier	Stanisław		zaginął	596 Pr	13736	1078	1916.08.02
334	Niemier	Stanisław		wcześniej zaginiony, w niewoli	694 Pr	16498	1278	1916.11.25
335	Niemier	Tadeusz		lekko ranny	1369 Pr	29251	2337	19.02.1919
336	Niemier	Wojciech		lekko ranny	936 Pr	20574	1621	13.09.1917
337	Niewiada	Adam	1915.01.25 przed	ponownie lekko ranny	135 Pr	4503	341	1915.01.26
337a	Niewiada	Adam	1916.11.09 przed	poległ	681 Pr	16141	1252	1916.11.09
337	Niewiada	Adam	1914.10.19-12.06	lekko ranny	109 Pr	3794	285	1914.12.23
338	Nikodem	Paweł		poległ	381 Pr	10174	790	1915.11.16
339	Nowacki	Jan		w niewoli	581 Pr	13382	1047	1916.07.15
340	Nowacki	Kacper		lekko ranny	802 Pr	18104	1418	1917.04.05
341	Nowak	Andrzej		zaginął	392 Pr	10464	812	1915.11.30
341	Nowak	Andrzej		wcześniej zaginiony, w niewoli	518 Pr	12257	958	1916.05.01
343	Nowak	Antoni		lekko ranny	1031 Pr	22343	1769	07.01.1918
346	Nowak I	Jan	1917.08.25	wcześniej zaginiony, ranny	1158 Pr	24156	1940	08.06.1918
347	Nowak II	Jan		lekko ranny	1041 Pr	22492	1782	18.01.1918
344	Nowak	Konstanty		lekko ranny	942 Pr	20732	1633	20.09.1917
345	Nowak	Walenty		poległ	1125 Pr	23307	1871	29.04.1918
348	Nuske	Heinrich		lekko ranny	1259 Pr	26745	2137	04.10.1918
349	Nuske	Wilhelm		zaginął	343 Pr	9138	716	1915.10.02
349	Nuske	Wilhelm		wcześniej zaginiony, ranny	649 Pr	15249	1187	1916.10.03
349	Nuske	Wilhelm		ranny	692 Pr	16435	1274	1916.11.23
349	Nuske	Wilhelm		lekko ranny	1233 Pr	26043	2085	04.09.1918
350	Ogorkiewicz	Czesław		ranny	948 Pr	20882	1645	27.09.1917
350	Ogorkiewicz	Czesław		lekko ranny	1281 Pr	27330	2183	30.10.1918
351	Olejniczak	Stefan	1914.10.31-11.02	poległ	085 Pr	2911	221	1914.11.25
351	Olejniczak	Stefan		nie poległ lecz jest ranny	278 Pr	7683	594	1915.07.19
352	Olejnik	Ignacy		ciężko ranny	352 Pr	9308	730	1915.10.13
352	Olejnik	Ignacy		lekko ranny	1225 Pr	25846	2069	26.08.1918
353	Opitz	Kurt	1914.11.17-22	ranny	104 Pr	3684	277	1914.12.17

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
353	Opitz	Kurt		poległ	588 Pr	13533	1061	1916.07.24
354	Organiściak	Franciszek	1915.01.05 przed	zaginął	117 Pr	4012	302	1915.01.05
354	Organiściak	Franciszek		wcześniej zaginiony w niewoli	623 Pr	14555	1135	1916.09.02
354	Organiściak	Franciszek	1918.08.01	zmarł w niewoli	1256 Pr	26670	2131	01.10.1918
355	Osiński	Jan		ciężko ranny	337 Pr	8994	704	25.09.1915
356	Osiński	Stanisław		lekko ranny	275 Pr	7616	589	1915.07.15
356	Osiński	Stanisław	1920.06.02	poległ				
357	Ostrowski	Józef		ciężko ranny	846 Pr	18754	1475	31.05.1917
358	Ostrowski	Wojciech		lekko ranny	356 Pr	9429	738	1915.10.18
360	Pacholski	Antoni		ciężko ranny	817 Pr	18272	1435	1917.04.25
361	Pachurka	Ignacy		zaginął	834 Pr	18977	1493	1917.06.09
361	Pachurka	Ignacy		wcześniej zaginiony, w niewoli	995 Pr	21726	1717	22.11.1917
362	Pachurka	Jan	1914.12.17 przed	zaginął	120 Pr	4108	309	1915.01.08
363	Pachurka	Józef	1914.09.17 przed	lekko ranny	28 Pr	214	30	18.09.1914
363	Pachurka	Józef	1915.08.27 przed	poległ	312 Pr	8392	655	1915.08.27
364	Panaszyk	Stanisław		lekko ranny	1133 Pr	23475	1886	08.05.1918
366	Paszkwicz	Wincenty		poległ	771 Pr	17717	1385	1917.02.28
365	Paszkwicz	Michał	1918.06.08	poległ				
367	Pawlacyk	Tomasz	1915.03.19-04.08	ciężko ranny	207 Pr	6058	464	1915.04.24
368	Pawłak	Aleksander (Alexius)		lekko ranny	1032 Pr	22362	1771	08.01.1918
370	Pawłak	Józef		zaginął	589 Pr	13542	1063	1916.07.25
370	Pawłak	Józef		wcześniej zaginiony, w niewoli	814 Pr	18235	1431	1917.04.21
371	Pawłak	Stanisław	1917.03.08 przed	w niewoli	778 Pr	17814	1393	08.03.1917
371	Pawłak	Stanisław		zaginiony, był w niewoli, teraz w Bremie	962 Pr	21141	1669	13.10.1917
371	Pawłak	Stanisław		zmarł z powodu choroby	1141 Pr	23660	1903	18.05.1918
369	Pawłak	Franciszek		lekko ranny	269 Pr	7466	577	1915.07.08
373	Pawłowicz	Michał	1915.02.04-21	zaginął	180 Pr	5425	412	1915.03.22
373	Pawłowicz	Michał		wcześniej zaginiony, w niewoli	673 Pr	15949	1238	1916.10.31
372	Pawłowski	Jakub	1915.06.11 przed	lekko ranny	246 Pr	6880	532	1915.06.11
372a	Pawłowski	Jakub		zaginął	196 B	7222	557	1915.06.25
372	Pawłowski	Jakub		wcześniej lekko ranny, zaginął	546 Pr	12767	1000	1916.06.03
374	Pech	Karl		lekko ranny	1118 Pr	23193	1862	1918.04.20

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
375	Pelczyk	Antoni	1914.12.15-1915.01.15	lekko ranny	166 Pr	5122	387	1915.03.05
376	Pelczyk	Józef	1917.09.20	poległ	967 Pr	21219	1675	19.10.1917
377	Perdoch	Antoni	1915.02.07-27	lekko ranny	178 Pr	5383	409	1915.03.19
378	Perdoch	Franciszek		lekko ranny	1174 Pr	24625	1975	27.06.1918
379	Perdoch	Jan		powrócił z niewoli	1097 Pr	22997	1840	25.03.1918
379	Perdoch	Jan	1914.10.10-11.22	zaginął	112 Pr	3863	291	1914.12.29
379	Perdoch	Jan	1914.10.25	wcześniej zaginiony, w niewoli	882 Pr	19600	1543	1917.07.12
380	Perdoch I	Józef	1915.03.08-13	lekko ranny	195 Pr	5810	443	1915.04.10
381	Perdoch II	Józef	1914.10.31-11.30	zaginął	194 Pr	5782	442	1915.04.09
381	Perdoch II	Józef	1919.11.19	zaginiony, sądownie uznany za poległego	918 Pr	20214	1592	1917.08.23
359	Perdoch	Kazimierz		ciężko ranny	1189 Pr	25055	2006	15.07.1918
382	Perdoch	Stanisław		ciężko ranny	1317 Pr	28272	2254	14.12.1918
383	Perdoch	Władysław		ciężko ranny	370 Pr	9835	767	1915.11.03
384	Peschel	Wilhelm		lekko ranny, pozostał w oddziale	896 Pr	19834	1562	28.07.1917
384	Peschel	Wilhelm		lekko ranny	1166 Pr	24378	1957	18.06.1918
385	Pfeiffer	Hermann		zaginął	1427 Pr	30115	2403	03.05.1919
387	Pfeiffer	Karl	1915.03.24-05.07	lekko ranny	229 Pr	6490	498	1915.05.21
386	Pfeiffer	Karl		lekko ranny	938 Pr	20622	1625	15.09.1917
388	Piasecki	Wawrzyniec		lekko ranny	1878 Pr	29411	2350	01.03.1919
389	Piątek	Jan	1914.10.09-13	zaginął	074 Pr	2479	188	1914.11.11
389	Piątek	Jan		powrócił z niewoli	1326 Pr	28421	2268	24.12.1918
390	Piechowiak	Ignacy		zaginął	354 Pr	9359	734	1915.10.15
390	Piechowiak	Ignacy		wcześniej zaginiony był ranny teraz w oddziale	473 Pr	11538	900	1916.03.07
390a	Piechowiak	Ignacy	1916.05.27	ranny	537 Pr	12625	989	1916.05.23
390a	Piechowiak	Ignacy	1916.05.27	poległ	1201 Pr	25315	2025	29.07.1918
391	Piechowiak	Józef	1917.03.20	poległ	936 Pr	20575	1621	13.09.1917
393	Pieczynski	Jan	1914.09.22-28	ranny	057 Pr	1640	130	1914.10.22
392	Pieczynski	Bolesław		zaginął	267 Pr	7422	573	1915.07.06
392	Pieczynski	Bolesław		wcześniej zaginiony, w niewoli	420 Pr	10910	847	1916.01.04
394	Pieczynski	Kazimierz	1916.06.12	poległ				
395	Pieczynski	Stanisław	1916.05.21	poległ				

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
396	Piehl	Karl	1915.03.02-29	poległ	226 Pr	6413	492	1915.05.18
396a	Piehl	Karl		ranny	451 Pr	11277	878	1916.02.10
397	Piehl	Reinhold		poległ	468 Pr	11482	895	1916.03.01
398	Pieprz	Jan	1914.10.31-11.30	zaginął	194 Pr	5782	442	1915.04.09
398	Pieprz	Jan		wczesniej zaginiony w niewoli	463 Pr	11421	890	1916.02.24
398	Pieprz	Jan		powrócił z niewoli	1201 Pr	25315	2025	29.07.1918
399	Pilarczyk	Kazimierz		lekko ranny	781 Pr	17855	1396	1917.03.12
400	Pioch	Otto		lekko ranny	552 Pr	12869	1008	1916.06.10
401	Pipeta	Walenty		lekko ranny	299 Pr	8125	631	1915.08.12
402	Plachta	Franciszek		lekko ranny	614 Pr	14276	1117	1916.08.23
402	Plachta	Franciszek		lekko ranny	1131 Pr	23429	1882	06.05.1918
403	Plachta	Melchior	1914.10.28-29	lekko ranny	085 Pr	2917	221	1914.11.25
403	Plachta	Melchior		lekko ranny	1140 Pr	23641	1901	17.05.1918
404	Plachta	Stanisław		lekko ranny	945 Pr	20811	1640	24.09.1917
405	Plachta	Wincenty		lekko ranny	600 Pr	13841	1085	1916.08.07
406	Platek	Bronisław	1917.06.29	poległ	904 Pr	19970	1572	07.08.1917
407	Platek	Czesław	1917.09.27	poległ	977 Pr	21401	1691	31.10.1917
408	Plóciennik	Józef		poszkodowany w wypadku	699 Pr	16647	1289	1916.12.01
409	Plóciennik	Michał		poległ	681 Pr	16136	1252	1916.11.09
410	Plóciennik	Stanisław	1914.12.20-29	lekko ranny	130 Pr	4389	331	1915.01.20
410	Plóciennik	Stanisław	1914.12.24	ranny	696 Pr	16550	1282	1916.11.28
411	Plóciennik	Wojciech		lekko ranny	1305 Pr	28002	2231	30.11.1918
412	Plócienniczak	Antoni		poległ	1168 Pr	24444	1962	20.06.1918
413	Portala	Jan		lekko ranny	505 Pr	12019	937	1916.04.13
413	Portala	Jan		zaginął	563 Pr	13086	1026	1916.06.24
413	Portala	Jan		wczesniej zaginiony, w niewoli	641 Pr	15022	1171	1916.09.23
414	Portala	Józef		wczesniej zaginiony, w niewoli	1321 Pr	28352	2262	19.12.1918
415	Posalczyk	Franciszek		wczesniej zaginiony w niewoli	1499 Pr	30679	2476	31.07.1919
417	Posalczyk	Władysław		lekko ranny	1031 Pr	22344	1769	07.01.1918
417	Posalczyk	Władysław		wczesniej zaginiony w niewoli	1500 Pr	30688	2477	01.08.1919
416	Posalczyk I	Jan		lekko ranny	628 Pr	14681	1145	1916.09.08
416	Posalczyk I lub II	Jan		zaginął	963 Pr	21155	1670	15.10.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
416	Posalczyk I lub II	Jan	1917.09.08	wczesniej zaginiony, w niewoli	1070 Pr	22764	1811	1918.02.21
416	Posalczyk II	Jan	5.7.15.19.02.-1.-31.03.1915	lekko ranny	215 Pr	6208	476	1915.05.04
418	Prochowski	Jan		lekko ranny, pozostał w oddziale	342 Pr	9113	714	1915.10.01
419	Przepióra	Jan		ciężko ranny	326 Pr	8733	683	1915.09.13
420	Przynus	Jakub	1915.10.11 przed	poległ	350 Pr	9277	727	1915.10.11
421	Przynus	Stanisław		lekko ranny	263 Pr	7326	565	1915.07.01
422	Püschke	Martin	1914.08.22-25	ciężko ranny	031 Pr	336	38	1914.09.23
422a	Püschke	Martin		poległ	521 Pr	12321	962	1916.05.04
423	Ratajczak	Jan		ciężko ranny	1165 Pr	24348	1955	17.06.1918
424	Ratajski	Stanisław		lekko ranny	540 Pr	12676	993	1916.05.26
425	Regin	Erich		poległ	277 Pr	7668	593	1915.07.17
426	Riese	Otto	1916.04.10 przed	zaginął	502 Pr	11975	933	1916.04.10
426	Riese	Otto	1916.04.10 przed	wczesniej zaginiony, lekko ranny	516 Pr	12231	955	28.04.1916
427	Rogański	Józef		wczesniej zaginiony, ranny	769 Pr	17689	1383	1917.02.26
427	Rogański	Józef	1915.01.15 przed	zaginął	128 Pr	4338	327	1915.01.18
428	Rosin	Adolf		poległ	338 Pr	9038	707	1915.09.27
429	Rosin	Paul	1914.10.12	zaginął	077 Pr	2592	196	1914.11.14
429	Rosin	Paul	1914.10.12	wczesniej zaginiony, poległ	762 Pr	17600	1375	1917.02.17
430	Roszak	Ignacy		zaginął	1358 Pr	29061	2323	06.02.1919
431	Roszyk	Jan		w niewoli	250 Pr	6996	540	1915.06.16
431	Roszyk	Jan		powrócił z niewoli	1165 Pr	24349	1955	17.06.1918
433	Rozmiarek	Ignacy		lekko ranny, pozostał w oddziale	1054 Pr	22616	1795	02.02.1918
434	Rozmiarek	Ignacy		zaginął	935 Pr	20552	1619	12.09.1917
434	Rozmiarek	Ignacy		wczesniej zaginiony w niewoli	1023 Pr	22223	1759	1917.12.27
435	Rozmiarek	Jan		wczesniej zaginiony, ranny	427 Pr	10983	854	1916.01.12
435	Rozmiarek	Jan	1914.10.14-11.03	zaginął	112 Pr	3868	291	1914.12.29
436	Rozmiarek	Marcin	1915.01.15 przed	zaginął	124 Pr	4231	318	1915.01.13
436	Rozmiarek	Marcin		zaginiony, odnalazł się w II Batalionie Zap.	292 Pr	7970	618	1915.08.04
436	Rozmiarek	Marcin		lekko ranny	537 Pr	12626	989	1916.05.23
438	Rozmiarek	Stanisław	1915.05.15-16	ciężko ranny	245 Pr	6849	529	1915.06.10
439	Rozmiarek	Stanisław		poległ	365 Pr	9686	757	1915.10.28

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
438	Rozmiarzek	Stanisław		poszkodowany w wypadku, pozostał w oddziale	570 Pr	13199	1034	1916.07.03
438	Rozmiarzek	Stanisław		ciężko ranny	620 Pr	14463	1129	1916.08.30
440	Rozmiarzek	Wojciech		lekkie ranny	1167 Pr	24414	1960	19.06.1918
441	Rüddian	Michael		lekkie ranny	871 Pr	19378	1524	1917.06.29
442	Rutowski	Franciszek		lekkie ranny	653 Pr	15367	1195	1916.10.07
443	Rybacki	Jan	1915.01.25	poległ	157 Pr	4967	375	1915.02.23
445	Rybak	Ludwik	1915.09.20 przed	lekkie ranny	332 Pr	8875	694	1915.09.20
445	Rybak	Ludwik	1917.01.31 przed	lekkie ranny	747 Pr	17389	1358	1917.01.31
444	Rybak	Jan	1918.08.22	poległ				
446	Rybarczyk	Walenty	1915.06.12 przed	poległ	247 Pr	6919	535	1915.06.12
447	Sagret	Heinrich	1915.06.09	zaginął	1038 Pr	22455	1779	15.01.1918
502	Salek	Richard		zaginął	1370 Pr	29269	2339	20.02.1919
502	Salek	Richard		wcześniej zaginiony, w niewoli	1469 Pr	30499	2445	24.06.1919
448	Saß	Heinrich		poległ	510 Pr	12114	946	1916.04.19
449	Schiller	Paul		lekkie ranny, pozostał w oddziale	739 Pr	17236	1345	1917.01.20
449	Schiller	Paul		zaginął	1156 Pr	24102	1937	06.06.1918
449	Schiller	Paul	1914.11.27	wcześniej zaginiony, poległ	1171 Pr	24531	1968	24.06.1918
450	Schmar	Albert Joh. Aug.		lekkie ranny	98 Pr	3541	266	10.12.1914
451	Schmidt	Albert		zaginął	375 Pr	9996	778	1915.11.09
451	Schmidt	Albert		wcześniej zaginiony, w niewoli	580 Pr	13359	1045	1916.07.14
451	Schmidt	Albert		wcześniej w niewoli, zmarł w niewoli	716 Pr	16915	1315	1916.12.21
452	Schneider	Heinrich		ciężko ranny	939 Pr	20643	1627	17.09.1917
453	Scholz	Gustav		ciężko ranny	379 Pr	10120	786	1915.11.13
454	Schubert	Romann		lekkie ranny	1045 Pr	22532	1786	23.01.1918
455	Schulz	Adolf		poległ	513 Pr	12186	952	1916.04.25
456	Schulz	Berthold	1915.01.12-14	poległ	141 Pr	4681	353	1915.02.04
457	Serba	Anton		lekkie ranny, pozostał w oddziale	1031 Pr	22348	1769	07.01.1918
458	Serba	Franciszek	1914.09.12 przed	zaginął	021 Pr	131	21	12.09.1914
458	Serba	Franciszek	1914.10.11 przed	wcześniej zaginiony, ranny	048 Pr	1157	96	11.10.1914
459	Sękowski	Bernard		zaginął	1103 Pr	23051	1846	1918.04.03
459	Sękowski	Bernard		wcześniej zaginiony, ranny	1154 Pr	24043	1933	04.06.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
460	Sękowski	Vincent		lekkie ranny	604 Pr	13965	1093	1916.08.11
462	Sepiński	Karol	1915.03.30-04.12	lekkie ranny	217 Pr	6238	478	1915.05.06
461	Sepiński	Karol	1916.04.18 przed	ranny	509 Pr	12102	945	1916.04.18
463	Stejak	Józef		ciężko ranny	617 Pr	14372	1124	1916.08.26
464	Stejak	Mieczysław		lekkie ranny	253 Pr	7081	546	1915.06.19
465	Stejak	Stanisław	1914.09.22-28	ranny	057 Pr	1640	130	1914.10.22
466	Sikorski	Czesław		zaginął	1427 Pr	30115	2403	03.05.1919
467	Sikorski	Leon	1915.02.16-22	zaginął	166 Pr	5118	387	1915.03.05
467	Sikorski	Leon	1915.03.18 przed	wcześniej zaginiony, ranny	177 Pr	5353	406	1915.03.18
468	Sikorski	Stefan	1915.12.11	poległ	431 Pr	11033	858	1916.01.17
469	Simon	Hermann		ciężko ranny	521 Pr	12312	962	1916.05.04
469	Simon	Hermann		ciężko ranny, zmarł w szpitalu polowym	531 Pr	12511	979	1916.05.16
469a	Simon	Hermann		ranny	634 Pr	14829	1157	1916.09.15
470	Skalecki	Wacław	1919.08.27	zmarł z chorob	Pow. Wlkp.			
471	Skibiński	Wojciech		poszkodowany w wypadku	1094 Pr	22981	1837	21.03.1918
471	Skibiński	Wojciech		ciężko ranny	369 Pr	9808	765	1915.11.02
471	Skibiński	Wojciech	1917.02.19	poległ				
472	Skrzypczak	Józef	1915.07.08	poległ	280 Pr	7740	598	1915.07.21
473	Skrzypczak	Stanisław		zaginął	318 Pr	8542	667	1915.09.03
474	Skrzypczak	Wincenty	1916.07.03	poległ	598 Pr	13779	1081	1916.08.04
475	Skubich	Wawrzyniec		lekkie ranny	351 Pr	9292	729	1915.10.12
475a	Skubich	Wawrzyniec		lekkie ranny	603 Pr	13926	1091	1916.08.10
476	Skubich	Wojciech	1915.12.07 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	398 Pr	10579	823	1915.12.07
476	Skubich	Wojciech	1915.03.11-20	zaginął	189 Pr	5621	429	1915.04.01
477	Śloma	Andrzej		ciężko ranny	808 Pr	18169	1424	1917.04.14
477	Śloma	Andrzej		zaginął	1018 Pr	22140	1752	19.12.1917
477	Śloma	Andrzej		wcześniej zaginiony, w niewoli	1082 Pr	22870	1824	1918.03.07
478	Smolarkiewicz	Maksymilian	1918.07.15	poległ				
479	Smolarkiewicz	Stanisław		lekkie ranny	865 Pr	19258	1514	1917.06.22
480	Smolarkiewicz	Wacław	1918.05.18	zmarł z powodu odniesionych ran	1200 Pr	25291	2023	27.07.1918
481	Snuszka	Ignacy		lekkie ranny	1437 Pr	30218	2413	15.05.1919
481	Snuszka	Ignacy		lekkie ranny	1437 Pr	30218	2413	15.05.1919
482	Sobczak	Michał	1917.06.30	poległ	1002 Pr	21869	1729	30.11.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
483	Sorge	Waldemar		lekko ranny	942 Pr	20737	1634	20.09.1917
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy		ciężko ranny	340 Pr	9083	711	1915.09.29
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy	1917.07.11 przed	zaginął	881 Pr	19578	1541	11.07.1917
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy		wczesniej zaginiony, w niewoli	993 Pr	21691	1715	19.11.1917
485	Sosnowski	Pawel		lekko ranny, pozostał w oddziale	1132 Pr	23453	1884	07.05.1918
486	Sosnowski	Władysław		lekko ranny	1034 Pr	22399	1774	10.01.1918
487	Sprigade	Heinrich	1914.10.26-1915.01.01	ciężko ranny	135 Pr	4503	341	1915.01.26
487a	Sprigade	Heinrich		zmarł z powodu odniesionych ran	638 Pr	14936	1165	1916.09.20
488	Sprigade	Michael	1915.02.05-06	ciężko ranny	151 Pr	4868	366	1915.02.16
489	Stasiak	Stasiaw	1914.08.26-10-01	zaginął	063 Pr	1949	152	1914.10.29
489	Stasiak	Stasiaw		wczesniej zaginiony, w niewoli	480 Pr	11624	907	1916.03.15
490	Stefanski	Ignacy	1914.11.10-22	lekko ranny	101 Pr	3617	272	1914.12.13
490	Stefanski	Ignacy	1915.09.15 (przed)	ranny, zmarł w szpitalu wojskowym w Bonn	323 Pr	8765	686	1915.09.15
491	Stefanski	Józef		ranny	1323 Pr	28389	2265	21.12.1918
492	Stempinski	Marcin	1917.06.17 przed	zmarł z powodu odniesionych ran	861 Pr	19167	1507	1917.06.17
493	Stojkowski	Franciszek	1915.01.01	poległ	143 Pr	4717	356	1915.02.06
494	Stojkowski	Stasiaw	1914.10.31-11.02	lekko ranny	085 Pr	2911	221	1914.11.25
495	Stojkowski	Walenty		zaginął	1358 Pr	29063	2323	06.02.1919
496	Strugała	Ludwik	1914.10.16-11.02	ranny	082 Pr	2781	211	1914.11.21
497	Strugała	Stasiaw	1918.07.29	poległ				
498	Strugała I	Stefan	1915.02.27 lub 04-10.03	lekko ranny	181 Pr	5431	413	1915.03.23
499	Strugała II	Stefan	1914.12.12-1915.01.25	ciężko ranny	142 Pr	4700	355	1915.02.05
499	Strugała II	Stefan	1915.07.29	wczesniej ciężko ranny, zmarł	429 Pr	11010	856	14.01.1916
500	Strugarek	Antoni	1917.12.18 przed	zmarł w szpitalu polowym	1017 Pr	22129	1751	18.12.1917
501	Strugarek	Walenty	1916.11.01 przed	lekko ranny	677 Pr	16048	1245	1916.11.04
501	Strugarek	Walenty	1917.04.16	poległ	830 Pr	18445	1449	1917.05.10
503	Szaroleta	Jakub	1914.11.22 przed	ciężko ranny	083 Pr	2834	215	1914.11.22
503a	Szaroleta	Jakub	1914.12.15-29	lekko ranny	120 Pr	4107	309	1915.01.08
503a	Szaroleta	Jakub		lekko ranny	278 Pr	7686	594	1915.07.19

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
503a	Szaroleta	Jakub		ciężko ranny	978 Pr	21426	1692	01.11.1917
504	Szaroleta	Stasiaw	1914.12.20-23	lekko ranny	120 Pr	4120	310	1915.01.08
505	Szczepaniak	Józef	1914.12.14-31	lekko ranny	124 Pr	4231	318	1915.01.13
506	Szczepaniak	Wojciech		lekko ranny	306 Pr	8262	644	1915.08.20
507	Sznura	Antoni		lekko ranny	707 Pr	16781	1302	1916.12.11
508	Sznura	Ignacy		lekko ranny	962 Pr	21144	1669	13.10.1917
509	Sznura	Jan		zaginął	540 Pr	12670	993	1916.05.26
509	Sznura	Jan	1916.05.08	wczesniej zaginiony, ranny	790 Pr	17975	1405	1917.03.22
510	Sznura (2)	Jan		lekko ranny	379 Pr	10119	786	1915.11.13
511	Sznura	Wojciech	1915.08.19	poległ	329 Pr	8793	688	1915.09.16
512	Szulgit	Wincenty	1914.10.05-07	poległ	070 Pr	2328	177	1914.11.06
513	Szwarszewski	Bruno	1914.12.15-1915.01.15	lekko ranny	166 Pr	5120	387	1915.03.05
514	Szymanderski	Franciszek	1916.07.15	zmarł z powodu odniesionych ran	607 Pr	14055	1099	1916.08.15
515	Szymaniak	Michał	1915.07.19	poległ	292 Pr	7971	618	04.08.1915
516	Szymaniak	Wawrzyniec	1915.11.08	poległ	404 Pr	10698	831	14.12.1915
517	Szymański	Henryk		ranny	752 Pr	17461	1363	1917.02.06
517	Szymański	Henryk		lekko ranny, pozostał w oddziale	984 Pr	21531	1702	08.11.1917
517	Szymański	Henryk	1919.03.13 przed	w niewoli	1386 Pr	29551	2361	13.03.1919
518	Szymański	Józef	1914.11.17-25	lekko ranny	107 Pr	3749	282	1914.12.20
518	Szymański	Józef		lekko ranny	805 Pr	18138	1421	1917.04.11
518	Szymański	Józef		lekko ranny	1142 Pr	23697	1906	21.05.1918
519	Szymański	Walerian	1915.04.27-05.11	ciężko ranny	231 Pr	6533	502	1915.05.25
519	Szymański	Walerian	1915.05.20	ciężko ranny, zmarł w szpitalu twierdzy Metz	249 Pr	6971	538	1915.06.15
520	Szymczak	Piotr		lekko ranny	677 Pr	16048	1245	1916.11.04
521	Szymczak	Wojciech	1916.07.28	zaginął	614 Pr	14272	1117	1916.08.23
521	Szymczak	Wojciech	1916.07.28	wczesniej zaginiony w niewoli	862 Pr	19195	1509	1917.06.19
522	Szymkowiak	Józef		lekko ranny	939 Pr	20645	1627	17.09.1917
523	Szyska	Władysław	1915.06.14 przed	ciężko ranny	248 Pr	6928	536	1915.06.14
524	Śmigaj I	Jan	1916.12.25	poległ	753 Pr	17475	1364	1917.02.07
525	Śmigaj I	Marcin		lekko ranny	993 Pr	21691	1715	19.11.1917
526	Śmigaj II	Marcin	1914.09.20-11.18	ciężko ranny	094 Pr	3342	252	1914.12.05

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
527	Śmiągaj	Stanisław		lekko ranny	615 Pr	14312	1119	1916.08.24
528	Śmiągaj	Wawrzyniec	1919.05.02	poległ				
529	Taciak	Antoni		lekko ranny	441 Pr	11149	868	1916.01.29
530	Taciak I	Franciszek		zaginął	1306 Pr	28027	2233	02.12.1918
530	Taciak I	Franciszek	1918.09.18	wcześniej zaginiony, w niewoli	29941		2389	14.04.1919
531	Taciak II	Franciszek	1914.11.20-21	lekko ranny	099 Pr	3579	268	1914.12.11
532	Taciak	Stefan	1915.05.19	wcześniej zaginiony w niewoli	797 Pr	18057	1413	1917.03.30
532	Taciak	Stefan (Szcze-pan)		zaginął	273 Pr	7547	584	1915.07.13
533	Tadeuszyk	Józef		poległ	1138 Pr	23596	1897	15.05.1918
534	Thimm	Martin	1914.10.09-13	ranny	085 Pr	2915	221	1914.11.25
534a	Thimm	Martin		lekko ranny	305 Pr	8256	643	1915.08.19
535	Thimm	Paul		zaginął	1034 Pr	22400	1774	10.01.1918
535	Thimm	Paul		wcześniej zaginiony, w niewoli	1070 Pr	22766	1811	21.02.1918
536	Tłok	Franciszek	1916.10.31	poległ	708 Pr	16798	1303	1916.12.12
537	Tłok	Walenty		wcześniej ranny, w niewoli	509 Pr	12097	945	1916.04.18
537	Tłok	Walenty		lekko ranny	296 Pr	8052	625	1915.08.09
538	Tobolski	Leon		lekko ranny	558 Pr	12987	1018	1916.06.19
539	Tobola	Antoni	1917.12.24	poległ	1039 Pr	22466	1780	16.01.1918
540	Tobola	Stanisław		lekko ranny	876 Pr	19472	1532	1917.07.05
540	Tobola	Stanisław		lekko ranny, pozostał w oddziale	944 Pr	20783	1638	22.09.1917
540	Tobola	Stanisław		lekko ranny	1152 Pr	23980	1929	01.06.1918
541	Tobola	Stefan	1914.12.31 przed	zaginął	117 Pr	4012	302	1915.01.05
541	Tobola	Stefan		wcześniej zaginiony, ranny	427 Pr	10983	854	1916.01.12
541	Tobola	Stefan		ciężko ranny	528 Pr	12451	974	1916.05.12
542	Tobola	Wawrzyniec		lekko ranny	575 Pr	13277	1039	1916.07.08
542	Tobola	Wawrzyniec		lekko ranny	689 Pr	16361	1268	1916.11.18
542	Tobola	Wawrzyniec	1918.03.28	poległ	1126 Pr	23329	1873	30.04.1918
543	Tobola	Wincenty		lekko ranny	597 Pr	13762	1080	1916.08.03
543	Tobola	Wincenty		lekko ranny	1032 Pr	22366	1771	08.01.1918
544a	Tobola	Wojciech	1915.02.24-03.23	zaginął	193 Pr	5729	438	1915.04.08
544a	Tobola	Wojciech		zaginiony, ranny, powrócił do oddz.	353 Pr	9329	732	1915.10.14

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
544	Tobola	Wojciech	1914.09.08-18	lekko ranny	049 Pr	1183	98	1914.10.13
545	Tomaszewski	Antoni	1915.11.27	poległ				
547	Tomaszewski	Franciszek	1920.05.05	poległ				
546	Tomaszewski	Józef	1915.03.08-10	zaginął	194 Pr	5779	442	1915.04.09
546	Tomaszewski	Józef	1915.03.30 przed	wcześniej zaginiony, ranny	205 Pr	6024	460	1915.04.22
548	Tomaszewski	Stanisław	1919.10.24	poległ				
549	Törz	Stefan		ranny	508 Pr	12080	943	1916.04.17
549	Törz	Stefan		ciężko ranny	976 Pr	21389	1689	30.10.1917
550	Törz	Wawrzyniec	1917.06.20 przed	ciężko ranny	863 Pr	19214	1510	1917.06.20
551	Urbanowski	Jan	1915.08.27	lekko ranny	650 Pr	15276	1189	1916.10.04
551a	Urbanowski	Stanisław		ciężko ranny	1131 Pr	25098	2009	17.07.1918
552	Urbanowski	Stefan		ranny	1069 Pr	22757	1810	20.02.1918
553	Waligóra	Marcin	1915.02.18-20	ranny	167 Pr	5138	389	1915.03.06
553	Waligóra	Marcin	1916.09.21 przed	zaginął	639 Pr	14968	1167	1916.09.21
553	Waligóra	Marcin		Wcześniej zaginiony, w niewoli	887 Pr	19686	1550	1917.07.18
554	Waligóra	Stanisław	1920.06.16	poległ				
555	Wandrey	Karl	1914.12.30	lekko ranny	129 Pr	4367	329	1915.01.19
556	Wawrzyniak	Marcin		lekko ranny	265 Pr	7374	569	1915.07.03
556	Wawrzyniak	Marcin		lekko ranny	296 Pr	8052	625	1915.08.09
556	Wawrzyniak	Marcin		zaginął	1034 Pr	22401	1774	10.01.1918
556	Wawrzyniak	Marcin		wcześniej zaginiony w niewoli	1107 Pr	23092	1850	1918.04.08
557	Weinert	Kazimierz	1914.12.22-28	ranny	124 Pr	4232	318	1915.01.13
557a	Weinert	Kazimierz	1915.06.15 przed	lekko ranny	252 Pr	7058	544	1915.06.18
557b	Weinert	Kazimierz		zaginął	366 Pr	9694	758	1915.10.29
557b	Weinert	Kazimierz		wcześniej zaginiony, w niewoli	408 Pr	10751	835	1915.12.18
558	Werwiński	Alexander		zaginął	1374 Pr	29343	2344	25.02.1919
558a	Werwiński	Alexander		lekko ranny	332 Pr	8875	694	1915.09.20
559	Werwiński	Jan	1915.05.15-16	zaginął	245 Pr	6849	529	1915.06.10
559	Werwiński	Jan		wcześniej zaginiony, ciężko ranny	272 Pr	7529	583	1915.07.12
560	Werwiński	Ludwik	1914.10.15-11.19	lekko ranny	095 Pr	3383	256	1914.12.06
560	Werwiński	Ludwik	1915.07.15 przed	zaginął	283 Pr	7799	604	1915.07.24
560	Werwiński	Ludwik		wcześniej zaginiony, w niewoli	305 Pr	8236	642	1915.08.19
561	Werwiński	Maksymilian		w niewoli	1398 Pr	29714	2373	27.03.1919

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
562	Wiczynski	Szczepan (Stefan)	1915.10.27	poległ	382 Pr	10224	793	18.11.1915
563	Wiesner	Paul		poszkodowany w wypadku	1177 Pr	24722	1982	01.07.1918
564	Wikliński	Jan		wcześniej zaginiony, powrócił do oddziału	1324 Pr	28411	2266	23.12.1918
565	Winkler	Karol		zmarł w szpitalu polowym	885 Pr	19655	1548	16.07.1917
566	Wiśniewski	Marcin	1916.11.16 przed	zaginął	687 Pr	16302	1264	1916.11.16
566	Wiśniewski	Marcin	1917.04.19 przed	wcześniej zaginiony w niewoli	812 Pr	18211	1429	1917.04.19
567	Wlazły	Stefan	1915.02.02-03.10	zaginął	195 Pr	5809	443	1915.04.10
567	Wlazły	Stefan	1915.03.10 przed	wcześniej zaginiony, w niewoli	476 Pr	11576	903	1916.03.10
567	Wlazły	Stefan		powrócił z niewoli	1157 Pr	24140	1939	07.06.1918
567	Wlazły	Stefan		lekko ranny	1301 Pr	27916	2224	26.11.1918
568	Włodarczak	Michał		lekko ranny	1156 Pr	24108	1937	06.06.1918
568	Włodarczak	Michał		lekko ranny	312 Pr	8395	655	1915.08.27
569	Włodarczak	Tomasz		ponownie lekko ranny	641 Pr	15031	1172	1916.09.23
570	Wojciechowski	Kazimierz		lekko ranny	915 Pr	20162	1587	1917.08.20
570	Wojciechowski	Kazimierz	1918.09.18	wcześniej zaginiony, w niewoli		30637	2468	22.07.1919
571	Wojtuś	Piotr		lekko ranny	397 Pr	10571	822	1915.12.06
571	Wojtuś	Piotr		lekko ranny	849 Pr	18852	1483	1917.06.04
571a	Wojtuś	Piotr		w niewoli	1320 Pr	28338	2260	18.12.1918
572	Wolski	Jan		lekko ranny	348 Pr	9236	723	1915.10.08
572	Wolski	Jan		lekko ranny	814 Pr	18242	1432	1917.04.21
573	Wolski	Józef	1915.05.01 przed	lekko ranny	221 Pr	6308	483	1915.05.11
573	Wolski	Józef		lekko ranny	1175 Pr	24665	1978	28.06.1918
574	Wolski I	Ludwik		lekko ranny	530 Pr	12502	978	1916.05.15
575	Wolski II	Ludwik	1915.05.15-16	lekko ranny	235 Pr	6608	509	1915.05.29
575	Wolski II	Ludwik		lekko ranny	1100 Pr	23026	1843	1918.03.28
576	Wojkiewicz I	Jan	1914.09.22-26	ranny	057 Pr	1639	130	1914.10.22
577	Wojkiewicz II	Jan		ranny	379 Pr	10119	786	1915.11.13
578	Wojkiewicz	Józef	1914.11.19-02.15	lekko ranny	182 Pr	5464	415	1915.03.24
579a	Wujek	Antoni	1915.03.17-31	lekko ranny	201 Pr	5944	455	1915.04.17
579	Wujek	Antoni		lekko ranny	496 Pr	11856	924	1916.04.03
580	Wurst I	Wilhelm		lekko ranny, pozostał w oddziale	296 Pr	8060	625	1915.08.09

Nr.	Nazwisko	Imię	data zdarzenia	wydarzenie	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
580	Wurst I	Wilhelm		lekko ranny, pozostał w oddziale	1052 Pr	22603	1793	1918.01.31
581	Wurst II	Wilhelm		lekko ranny	578 Pr	13330	1043	1916.07.12
582a	Wyzykiewicz	Stanisław	1914.09.27-30	ciężko ranny	064 Pr	2000	155	1914.10.30
582	Wyzykiewicz	Stanisław	1915.07.17 przed	lekko ranny	277 Pr	7659	592	1915.07.17
583	Zandecki	Józef	1917.04.18	zmarł w szpitalu polowym w Tondern	881 Pr	19590	1542	1917.07.11
584	Zandecki	Kazimierz	1918.06.28	poległ	1127 Pr	23350	1875	01.05.1918
585	Zdrzywiecki	Stanisław	1915.04.25	zaginął	239 Pr	6697	517	1915.06.03
585	Zdrzywiecki	Stanisław	1915.04.25	wcześniej zaginiony był ranny teraz w oddziale	526 Pr	12403	969	1916.05.10
586	Zielinski	Leon	1914.09.14	w niewoli	699 Pr	16636	1289	1916.12.01
587	Zięta	Franciszek		lekko ranny	1297 Pr	27831	2218	21.11.1918
588	Zięta	Jan		lekko ranny	360 Pr	746	9532	22.10.1915
588	Zięta	Jan	1917.11.09	poległ	752 Pr	17462	1363	1917.02.06
589	Zięta	Piotr	1914.12.18	poległ	120 Pr	4097	309	1915.01.08
590	Zimowski	Józef		lekko ranny	534 Pr	12575	985	1916.05.19
591	Znajdecki	Stanisław		ciężko ranny	1145 Pr	23795	1914	24.05.1918
591	Znajdecki	Stanisław		ponownie lekko ranny		28640	2286	10.01.1919
592	Żak	Franciszek	1917.03.07 przed	lekko ranny	777 Pr	17805	1392	1917.03.07
593	Żak	Józef	1915.05.07	poległ	246 Pr	6881	532	1915.06.11

TABELA III. POSZKODOWANI W I WOJNIE ŚWIATOWEJ. [WEDŁUG MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA W 1914]

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
BIERNATKI										
5	Antkowiak	Mieczysław	Biernatki	1896.02.28	Wawrzyniec	Biernatki	630 Pr	14719	1149	1916.09.11
5	Antkowiak	Mieczysław	Biernatki	1896.02.28	Wawrzyniec	Biernatki				
7	Antkowiak	Wincenty	Biernatki	1886.01.07	Wawrzyniec	Biernatki	846 Pr	18739	1475	1917.05.31
8	Antkowiak	Władysław	Biernatki	1892.10.13	Wawrzyniec	Biernatki				
12	Ast	Karl	Biernatki	1898.09.12		Biernatki	1134 Pr	23487	1888	10.05.1918
12	Ast	Karl	Bernatki	1898.09.12		Biernatki	1369 Pr	29248	2337	19.02.1919
18	Barczak	Wincenty				Biernatki				
52	Bukowski	Michał	Biernatki	1887.09.11	Walenty	Biernatki	995 Pr	21716	1717	22.11.1917
52	Bukowski	Michał	Biernatki	1887.09.11	Walenty	Biernatki	1113 Pr	23131	1856	1918.04.15
53	Bukowski	Tomasz	Biernatki	1889.12.15	Walenty	Biernatki	056 Pr	1585	127	1914.10.21
53	Bukowski	Tomasz	Biernatki	1889.12.15	Walenty	Biernatki	1104 Pr	23055	1847	1918.04.04
131	Hauptmann	Ferdinand	Biernatki	1890.05.06		Biernatki	406 Pr	10725	833	1915.12.16
132	Hauptmann	Oswald	Wernatki	1890.05.06		Biernatki	556 Pr	12937	1014	1916.06.16
132	Hauptmann	Oswald	Biernatki	1890.05.06		Biernatki	848 Pr	18808	1479	1917.06.02
132	Hauptmann	Oswald	Biernatki	1890.05.06		Biernatki	1176 Pr	24678	1979	29.06.1918
132a	Hauptmann	Oswald	Wernatki	1890.05.06		Biernatki	050 Pr	1230	102	1914.10.14
132a	Hauptmann	Oswald	Wernatki	1890.05.06		Biernatki	121 Pr	4127	311	1915.01.09
133	Hauptmann	Robert	Biernatki	1894.06.04		Biernatki	687 Pr	16300	1264	1916.11.16
133	Hauptmann	Robert	Biernatki	1894.06.04		Biernatki	733 Pr	17132	1337	1917.01.13
171	Juskowiak	Franciszek	Biernatki	1883.09.20		Biernatki	804 Pr	18125	1420	1917.04.10
171	Juskowiak	Franciszek	Biernatki	1883.09.20		Biernatki	112 Rr	3869	291	1914.12.29
188	Karalus	Jan	Biernatki	????11.23		Biernatki	121 Pr	4132	311	1915.01.09
188	Karalus	Jan	Biernatki	????11.23		Biernatki	990 Pr	21620	1709	15.11.1917
193	Karalus	Walenty	Bernathi	1888.02.03	Stanisław	Biernatki	111 Pr	3846	289	1914.12.28
193	Karalus	Walenty	Bernatki	1888.02.03	Stanisław	Biernatki	644 Pr	15109	1177	1916.09.27
185	Karalus II	Franciszek	Biernatti	1887.09.16	Jan	Biernatki	128 Pr	4338	327	1915.01.18
281	Madaj	Wincenty	Biernabti	1894.03.13	Szczepan	Biernatki	147 Pr	4795	361	1915.02.11

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
281	Madaj	Wincenty	Biernatki	1894.03.13	Szczepan	Biernatki	497 Pr	11882	926	1916.04.04
280	Madaj II	Stanisław	Biernatti			Biernatki	697 Pr	16587	1285	1916.11.29
298	Marcinkowski	Stanisław	Biernatki	1893.09.18	Józef	Biernatki	058 Pr	1708	134	1914.10.23
321	Mróz	Stanisław	Biernatki	1898.04.30	Andrzej	Biernatki	1386 Pr	29551	2361	13.03.1919
321	Mróz	Stanisław	Viernatki	1898.04.30	Andrzej	Biernatki	1443 Pr	30274	2419	22.05.1919
321	Mróz	Stanisław	Biern[]ki	1898.04.30	Andrzej	Biernatki	947 Pr	20857	1643	26.09.1917
321	Mróz	Stanisław	Biernatki	1898.04.30	Andrzej	Biernatki	1169 Pr	24472	1964	21.06.1918
360	Pacholski	Antoni	Biernatki	1877.01.12		Biernatki	817 Pr	18272	1435	1917.04.25
423	Ratajczak	Jan	Biernatki	????01.27		Biernatki	1165 Pr	24348	1955	17.06.1918
438	Rozmiarrek	Stanisław	Biernatki	1887.04.15	Jan	Biernatki	245 Pr	6849	529	1915.06.10
438	Rozmiarrek	Stanisław	Biernatki	1887.04.15	Jan	Biernatki	570 Pr	13199	1034	1916.07.03
438	Rozmiarrek	Stanisław	Biernatki	1887.04.15	Jan	Biernatki	620 Pr	14463	1129	1916.08.30
455	Schulz	Adolf	Biernatki			Biernatki	513 Pr	12186	952	1916.04.25
477	Stoma	Andrzej	Biernatki	1893.11.11	Piotr	Biernatki	808 Pr	18169	1424	1917.04.14
477	Stoma	Andrzej	Biernatki	1893.11.11	Piotr	Biernatki	1018 Pr	22140	1752	19.12.1917
477	Stoma	Andrzej	Biernatki	1893.11.11	Piotr	Biernatki	1082 Pr	22870	1824	1918.03.07
493	Stojkowski	Franciszek	Biernatki	1889.08.29	Wojciech	Biernatki	143 Pr	4717	356	1915.02.06
494	Stojkowski	Stanisław	Birnatti	1891.09.24	Wojciech	Biernatki	085 Pr	2911	221	1914.11.25
495	Stojkowski	Walenty	Biernatki	1894.02.04	Wojciech	Biernatki	1358 Pr	29063	2323	06.02.1919
518	Szymański	Józef	Biernatki	1886.03.18	Jakub	Biernatki	107 Pr	3749	282	1914.12.20
518	Szymański	Józef	Biernatki	1886.03.18	Jakub	Biernatki	805 Pr	18138	1421	1917.04.11
518	Szymański	Józef	Biernathi	1886.03.18	Jakub	Biernatki	1142 Pr	23697	1906	21.05.1918
528	Śmigaj	Wawrzyniec				Biernatki				
549	Tórz	Stefan	Biernatki	1890.12.23	Jakub	Biernatki	508 Pr	12080	943	1916.04.17
549	Tórz	Stefan	Biernatki	1890.12.23	Jakub	Biernatki	976 Pr	21389	1689	30.10.1917
572	Wolski	Jan	Biernatki	1891.05.10	Antoni	Biernatki	348 Pr	9236	723	1915.10.08
572	Wolski	Jan	Biernatki	1891.05.10	Antoni	Biernatki	814 Pr	18242	1432	1917.04.21
588	Zięta	Jan	Biernatki	1887.06.25		Biernatki	360 Pr	746	9532	22.10.1915
588	Zięta	Jan	Biernelki			Biernatki	752 Pr	17462	1363	1917.02.06
591	Znajdecki	Stanisław	Birnatti	1897.05.01		Biernatki	1145 Pr	23795	1914	24.05.1918
591	Znajdecki	Stanisław	Biernatki	1897.05.01		Biernatki		28640	2286	10.01.1919

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
BLAŻEJEWKO										
55	Busse	Karl	Weißensee	1895.05.25		Błażejewko	243 Pr	6801	525	1915.06.08
55	Busse	Karl	Weißensee	1895.05.25		Błażejewko	715 Pr	16891	1313	1916.12.20
55	Busse	Karl	Weißensee	1895.05.25		Błażejewko	1146 Pr	23799	1915	25.05.1918
56	Busse	Wilhelm	Weißensee			Błażejewko	340 Pr	9083	711	1915.09.29
56	Busse	Wilhelm	Weißensee			Błażejewko	367 Pr	9751	761	30.10.1915
143	Jahns	Emil	Weißensee	1885.10.12		Błażejewko	854 Pr	18970	1492	1917.06.09
143	Jahns	Emil	Weißensee	1885.10.12		Błażejewko	2117 Pr	24124	1938	07.06.1918
322	Müller	Adolf	Weißensee	????.01.04		Błażejewko	6138	470	470	1915.04.29
322	Müller	Adolf	Weißensee	????.01.04		Błażejewko	1207 Pr	25466	2036	05.08.1918
BLAŻEJEWO										
4	Andrzejczak	Wojciech	Bloziewo	????.03.29		Błażejewo	1290 Pr	27605	2203	09.11.1918
9	Antoniewicz	Michał	Blażewo	1895.09.15		Błażejewo	940 Pr	20655	1629	1917.09.18
10	Antoniewicz	Wawrzyniec	Blażewo	1897.07.13		Błażejewo	901 Pr	19911	1568	1917.08.03
10	Antoniewicz	Wawrzyniec	Blażewo	1897.07.13		Błażejewo	923 Pr	20299	1599	1917.08.29
15	Balcerowiak	Józef	Blażewo	????.03.04		Błażejewo	1167 Pr	24392	1959	19.06.1918
16	Banaszak	Michał	Blażewo	????.09.03		Błażejewo	996 Pr	21735	1719	1917.11.23
42	Bresa	Thomas	Blażewo	????.12.07		Błażejewo	474 Pr	11550	901	1916.03.08
42	Bresa	Thomas	Blażewo	????.12.07		Błażejewo	1181 Pr	24841	1991	05.07.1918
90	Folhyniak	Franciszek	Bożizewo			Błażejewo	247 Pr	6919	535	1915.06.12
114	Gmerek	Michał	Blażewo	1896.09.18	Marcin	Błażejewo	547 Pr	12786	1001	1916.06.05
126	Grzegorzewski	Ignacy	Blażewo			Błażejewo	056 S	2696	204	1914.11.17
342	Hanczyk	Piotr	Blażewo	????.06.22		Błażejewo	1198 Pr	25230	2019	25.07.1918
134	Hebel	Andrzej	Blażewo			Błażejewo	355 Pr	9391	736	1915.10.16
140	Idkowiak	Andrzej	Blażewo			Błażejewo	275 Pr	7620	589	1915.07.15
142	Jągelski	Stanisław	Blażewo	1894.11.01		Błażejewo	668 Pr	15801	1226	1916.10.25
142	Jągelski	Stanisław	Blażewo	1894.11.01		Błażejewo	907 Pr	20011	1575	1917.08.10
159	Jaskuła II	Antoni	Blażewo	1892.12.03	Jakub	Błażejewo	863 Pr	19251	1514	1917.06.22
163	Jenczak	Franciszek	Blażewo	1897.03.27		Błażejewo	870 Pr	19352	1522	1917.06.28
164	Jenczak	Wojciech	Blażewo	1897.03.27		Błażejewo	682 Pr	16164	1254	1916.11.10
164	Jenczak	Wojciech	Blażewo	1897.03.27		Błażejewo	762 Pr	17596	1375	1917.02.17
189	Karalus	Józef	Blażewo	1894.03.15	Walenty	Błażejewo	735 Pr	17156	1339	16.01.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
189	Karalus	Józef	Blażewo	1894.03.15	Walenty	Błażejewo	1179 Pr	24775	1985	03.07.1918
190	Karalus	Leon	Blażewo	1896.02.27	Walenty	Błażejewo	610 Pr	14176	1109	1916.08.18
191	Karalus	Stanisław	Blażewo	1891.05.02	Walenty	Błażejewo	501 Pr	11953	932	1916.04.08
184	Karalus I	Franciszek	Blażewo	1897.11.10	Walenty	Błażejewo	1167 Pr	24403	1959	19.06.1918
195	Karpinski	Kazimierz	Blażewo			Błażejewo	057 Pr	1639	130	1914.10.22
195	Karpinski	Kazimierz	Blażewo			Błażejewo	163 Pr	5070	383	1915.03.02
205	Klapkarek	Stanisław	Blażewo			Błażejewo	078 Pr	2626	199	1914.11.15
211	Kłak	Walenty	Blażewo	1888.02.13	Augustyn	Błażejewo	874 Pr	19427	1529	03.07.1917
229	Kozak	Antoni	Blażewo	1891.02.15	Stanisław	Błażejewo	239 Pr	6694	517	1915.06.03
229	Kozak	Antoni	Blażewo	1891.02.15	Stanisław	Błażejewo	691 Pr	16413	1272	1916.11.21
229a	Kozak	Antoni	Blażewo	1891.02.15	Stanisław	Błażejewo	1317 Pr	28269	2254	14.12.1918
233	Kozak	Wacław	Blażewo	1888.09.28	Stanisław	Błażejewo	534 Pr	12575	985	1916.05.19
233	Kozak	Wacław	Blażewo	1888.09.28	Stanisław	Błażejewo	561 Pr	13050	1023	1916.06.22
239	Kozłowski	Stanisław	Blażewo	????.04.22		Błażejewo	1007 Pr	21957	1737	06.12.1917
242	Krawczyk	Ignacy	Blażewo	????.07.06		Błażejewo	1232 Pr	26008	2083	03.09.1918
243	Kropacz	Antoni	Blażewo	1891.01.03		Błażejewo	559 Pr	13007	1020	1916.06.20
243	Kropacz	Antoni	Blażewo	1891.01.03		Błażejewo	617 Pr	14360	1123	1916.08.26
243	Kropacz	Antoni	Blażewo	1891.01.03		Błażejewo	847 Pr	18781	1477	1917.06.01
243	Kropacz	Antoni	Blażewo	1891.01.03		Błażejewo	896 Pr	19831	1562	28.07.1917
248	Kuballa	Antoni	Blażewo			Błażejewo	470 Pr	11506	897	1916.03.03
260	Kujawa II	Stanisław	Debiec	1891.04.18	Kazimierz	Błażejewo				
263	Kujawski	Wojciech	Blażewo	????.04.16		Błażejewo	1161 Pr	24227	1946	12.06.1918
266	Lewandowicz	Leon	Blażewo	1872.06.05		Błażejewo	379 Pr	10119	786	13.11.1915
266	Lewandowicz	Leon	Blażewo	1872.06.05		Błażejewo	949 Pr	20902	1647	28.09.1917
266	Lewandowicz	Leon	Blażewo	1872.06.05		Błażejewo	1550 Pr	31187	2535	1919.10.14
282	Majchrzak	Stanisław	Blażewo	1872.08.28		Błażejewo	197 Pr	5868	448	1915.04.13
282	Majchrzak	Stanisław	Blażewo	1872.08.28		Błażejewo	847 Pr	18783	1478	1917.06.01
284	Majchrzycki	Franciszek	Blażewo			Błażejewo	537 Pr	12625	989	1916.05.23
285	Majchrzycki	Walenty	Blażewo	????.02.04		Błażejewo	1133 Pr	23473	1886	08.05.1918
285	Majchrzycki	Walenty	Blażewo	????.02.04		Błażejewo	1263 Pr	26844	2145	09.10.1918
286	Makalowski	Feliks	Blażewo			Błażejewo	223 Pr	6350	486	1915.05.14
286	Makalowski	Feliks	Blażewo			Błażejewo	331 Pr	8855	693	1915.09.18

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
287	Makalowski	Ignacy	Blazejewo	????.07.10		Blazejewo	936 Pr	20573	1621	13.09.1917
287	Makalowski	Ignacy	Blazejewo	????.07.10		Blazejewo	1145 Pr	23781	1914	24.05.1918
294	Marciniak	Franciszek	Blacejewo	1873.01.09		Blazejewo	857 Pr	19047	1498	1917.06.13
294	Marciniak	Franciszek	Blacejewo	1873.01.09		Blazejewo	1142 Pr	23686	1906	21.05.1918
307	Mądry	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo	468 Pr	11477	895	1916.03.01
307	Mądry	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo	615 Pr	14303	1119	1916.08.24
307	Mądry	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo	642 Pr	15054	1173	1916.09.25
306	Mądry	Michał	Blazejewo			Blazejewo	112 Pr	3869	291	1914.12.29
306	Mądry	Michał	Blazejewo			Blazejewo	662 Pr	15619	1214	1916.10.18
308	Menzel	Michał	Blazejewo			Blazejewo	083 Pr	2835	215	1914.11.22
312	Michalek	Józef	Blazejewo			Blazejewo	506 Pr	12045	939	1916.04.14
344	Nowak	Konstanty	Blazejewo	1896.11.20	Jakub	Blazejewo	942 Pr	20732	1633	20.09.1917
354	Organisćiak	Franciszek	Blazejewo	1891.04.02	Maciej	Blazejewo	117 Pr	4012	302	1915.01.05
354	Organisćiak	Franciszek	Blazejewo	1891.04.02	Maciej	Blazejewo	623 Pr	14555	1135	1916.09.02
354	Organisćiak	Franciszek	Blazejewo	1891.04.02	Maciej	Blazejewo	1256 Pr	26670	2131	01.10.1918
355	Osiński	Jan	Blazejewo			Blazejewo	337 Pr	8994	704	25.09.1915
356	Osiński	Stanisław	Blazejewo	1895.10.06	Franciszek	Blazejewo	275 Pr	7616	589	1915.07.15
356	Osiński	Stanisław	Blazejewo	1895.10.06	Franciszek	Blazejewo				
357	Ostrowski	Józef	Blazejewo	1884.03.07		Blazejewo	846 Pr	18754	1475	31.05.1917
361	Pachurka	Ignacy	Blazejewo	1898.01.23		Blazejewo	834 Pr	18977	1493	1917.06.09
361	Pachurka	Ignacy	Blazejewo	1898.01.23		Blazejewo	995 Pr	21726	1717	22.11.1917
362	Pachurka	Jan	Blacejewo			Blazejewo	120 Pr	4108	309	1915.01.08
363	Pachurka	Józef	Blazejewo			Blazejewo	28 Pr	214	30	18.09.1914
363	Pachurka	Józef	Blazejewo			Blazejewo	312 Pr	8392	655	1915.08.27
371	Pawlak	Stanisław	Bodzyniewo	1897.04.22	Szczepan	Blazejewo	778 Pr	17814	1393	08.03.1917
371	Pawlak	Stanisław	Blazejewo	1897.04.22	Szczepan	Blazejewo	962 Pr	21141	1669	13.10.1917
371	Pawlak	Stanisław	Blazejewo	1897.04.22	Szczepan	Blazejewo	1141 Pr	23660	1903	18.05.1918
377	Perdoch	Antoni	Blacejewo			Blazejewo	178 Pr	5383	409	1915.03.19
378	Perdoch	Franciszek	Plaujewo	????.11.15		Blazejewo	1174 Pr	24625	1975	27.06.1918
379	Perdoch	Jan	Blazejewo	1880.07.30		Blazejewo	1097 Pr	22997	1840	25.03.1918
359	Perdoch	Kazimierz	Blazejewo	????.02.28		Blazejewo	1189 Pr	25055	2006	15.07.1918
382	Perdoch	Stanisław	Blazejewo	1892.10.13		Blazejewo	1317 Pr	28272	2254	14.12.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
383	Perdoch	Władysław	Blazejewo	1885.05.20	Wojciech	Blazejewo	370 Pr	9835	767	1915.11.03
379	Perdoch	Jan	Blazejewo	1880.07.30		Blazejewo	112 Pr	3863	291	1914.12.29
379	Perdoch	Jan	Blazejewo	1880.07.30		Blazejewo	882 Pr	19600	1543	1917.07.12
381	Perdoch II	Józef	Blazejewo			Blazejewo	194 Pr	5782	442	1915.04.09
381	Perdoch II	Józef	Blazejewo	1886.02.27	Wojciech	Blazejewo	918 Pr	20214	1592	1917.08.23
393	Pieczynski	Jan	Blacejewo	1889.08.03	Walenty	Blazejewo	057 Pr	1640	130	1914.10.22
392	Pieczynski	Bolesław	Blacejewo	1893.08.28	Walenty	Blazejewo	267 Pr	7422	573	1915.07.06
392	Pieczynski	Bolesław	Blazejewo			Blazejewo	420 Pr	10910	847	1916.01.04
406	Platek	Bronisław	Blazejewo	1897.09.01	Jan	Blazejewo	904 Pr	19970	1572	07.08.1917
407	Platek	Czesław	Blazejewo	1896.07.20	Jan	Blazejewo	977 Pr	21401	1691	31.10.1917
412	Płocimiczak	Antoni	Blazejewo	????.07.05		Blazejewo	1168 Pr	24444	1962	20.06.1918
439	Rozmiarok	Stanisław	Blosrzejewski			Blazejewo	365 Pr	9686	757	1915.10.28
442	Rutowski	Franciszek	Blazejewo	1885.04.24	Jakub	Blazejewo	653 Pr	15367	1195	1916.10.07
447	Sagert	Heinrich	Blazejewo	????.05.01		Blazejewo	1038 Pr	22455	1779	15.01.1918
489	Stasiak	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo	063 Pr	1949	152	1914.10.29
489	Stasiak	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo	480 Pr	11624	907	1916.03.15
492	Stempinski	Marcin	Blacejewo	1893.10.17		Blazejewo	861 Pr	19167	1507	1917.06.17
497	Strugała	Stanisław	Blazejewo			Blazejewo				
498	Strugała I	Stefan	Blazejewo			Blazejewo	181 Pr	5431	413	1915.03.23
501	Strugarek	Walenty	Blazejewo	1895.01.25	Walenty	Blazejewo	677 Pr	16048	1245	1916.11.04
501	Strugarek	Walenty	Blazejewo	1895.01.25	Walenty	Blazejewo	830 Pr	18445	1449	1917.05.10
504	Szaroleta	Stanisław	Blazejewo	1885.11.09	Franciszek	Blazejewo	120 Pr	4120	310	1915.01.08
515	Szymaniak	Michał	Trzebisławki			Blazejewo	292 Pr	7971	618	04.08.1915
516	Szymaniak	Wawrzyniec	Luboniec			Blazejewo	404 Pr	10698	831	14.12.1915
579	Wujek	Antoni	Blazejewo	1892.05.28	Szymon	Blazejewo	496 Pr	11856	924	1916.04.03
579a	Wujek	Antoni	Blazejewo	1892.05.28	Szymon	Blazejewo	201 Pr	5944	455	1915.04.17
BNIN										
6	Antkowiak	Stanisław	Bnin			Bnin	122 Pr	4182	315	1915.01.11
23	Bekas I	Ludwik	Bnin Provent	1890.07.20	Jan	Bnin	959 Pr	21080	1664	10.10.1917
23	Bekas I	Ludwik	Bnin Provent	1890.07.20	Jan	Bnin	1002 Pr	21859	1729	1917.11.30
28	Beuther	Georg	Bnin			Bnin	196 Pr	5826	445	1915.04.12
36	Błaszczak	Stanisław	Bnin	1892.10.05	Tomasz	Bnin	195 Pr	5811	444	1915.04.10

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
38	Böhm	Emil	Buin			Bnin	061 Pr	1857	146	1914.10.27
38	Böhm	Emil	Buin			Bnin	324 Pr	8669	678	1915.09.10
39	Brannsforth	Adolf	Bnin			Bnin	690 Pr	16385	1270	1916.11.20
40	Braunsforth	Robert	Bnin			Bnin	265 Pr	7381	569	1915.07.03
51	Bukczyński I	Feliks	Buin			Bnin	069 Pr	2263	173	1914.11.05
51a	Bukczyński II	Feliks	Bnin	1887.11.18	Antoni	Bnin	120 Pr	4115	310	1915.01.08
57	Chmielewski	Leonard	Biernatki	1891.10.11	Stanisław	Bnin	858 Pr	19064	1500	1917.06.14
61	Czarczyński	Marian	Bnin	1898.07.22	Franciszek	Bnin	1165 Pr	24331	1954	17.06.1918
61	Czarczyński	Marian	Bnin	1898.07.22	Franciszek	Bnin	1420 Pr	30027	2396	1919.04.24
62	Czarczyński	Teodor	Bnin	1886.11.09	Franciszek	Bnin	267 Pr	7416	573	1915.07.06
59	Czarczyński I	Ignacy	Bnin			Bnin	088 Pr	3050	231	1914.11.28
59	Czarczyński I	Ignacy	Bnin			Bnin	092 Pr	3248	245	1914.12.03
60	Czarczyński II	Ignacy	Bnin	1891.07.30	Franciszek	Bnin	594 Pr	13667	1073	1916.07.31
60	Czarczyński II	Ignacy	Bnin	1891.07.30	Franciszek	Bnin	721 Pr	16987	1322	1916.12.28
60	Czarczyński II	Ignacy	Bnin	1891.07.30	Franciszek	Bnin	778 Pr	17808	1393	1917.03.08
63	Czermiejewski	Jan	Bnin	1894.05.29	Józef	Bnin	343 Pr	9148	717	1915.10.02
64	Czyperski	Franciszek	Bnin	1895.03.26		Bnin	832 Pr	18483	1452	1917.05.12
87	Filipiak	Walenty	Biernatki	1894.02.08	Wojciech	Bnin	296 Pr	8060	625	1915.08.09
87	Filipiak	Walenty	Biernatki	1894.02.08	Wojciech	Bnin	1137 Pr	23548	1894	14.05.1918
88	Flens	Bernard	Benin	1891.07.27	Franciszek	Bnin	617 Pr	14364	1123	1916.08.26
88	Flens	Bernard	Benin	1891.07.27	Franciszek	Bnin	1058 Pr	22658	1799	07.02.1918
89	Flens	Franciszek	Bnin	1895.10.09	Jan	Bnin	808 Pr	18164	1424	1917.04.14
93	Frąckowiak	Franciszek	Czolowo	1891.09.16	Wojciech	Bnin	649 Pr	15258	1188	1916.10.03
94	Frąckowiak	Jan	Czolowo	1894.10.07	Wojciech	Bnin	599 Pr	13823	1084	1916.08.05
92	Frąckowiak	Edward	Zabczyn			Bnin	430 Pr	11022	857	1916.01.15
92	Frąckowiak	Edward	Zabczyn			Bnin				
103	Gabryelewicz	Józef	Bnin			Bnin	317 Pr	8508	665	1915.09.02
113	Glusa	Marceli	Stryzmin			Bnin	379 Pr	10106	785	1915.11.13
115	Gottschling	Gerhard	Bnin	1896.01.21		Bnin	855 Pr	18993	1494	1917.06.11
115	Gottschling	Gerhard	Buin	1896.01.21		Bnin	1387 Pr	29569	2362	14.03.1919
115	Gottschling	Gerhard	Bnin	1896.01.21		Bnin	1394 Pr	29668	2369	22.03.1919
117	Górny	Michał	Bnin	1888.09.17	Walenty	Bnin	963 Pr	21150	1670	15.10.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
117	Górny	Michał	Bnin	1888.09.17	Walenty	Bnin	1060 Pr	22680	1801	09.02.1918
120	Grabowski	Antoni	Bnin-Provent	1895.08.03	Julian	Bnin				
130	Hajdryk	Czesław	Bein	1891.05.13	Walenty	Bnin	1140 Pr	23633	1901	17.05.1918
130	Hajdryk	Czesław	Bnin	1891.05.13	Walenty	Bnin	042 Pr	827	73	1914.10.04
130	Hajdryk	Czesław	Bnin	1891.05.13	Walenty	Bnin	199 Pr	5902	451	1915.04.15
130	Hajdryk	Czesław	Bnin	1891.05.13	Walenty	Bnin	515 Pr	12211	954	1916.04.27
432	Handkiewicz	Bolesław	Bnin	???-04.24		Bnin	1199 Pr	25248	2020	26.07.1918
135	Hebel	Franciszek	Bnin	1896.08.02	Maciej	Bnin	630 Pr	14719	1149	1916.09.11
135	Hebel	Franciszek	Bnin	1896.08.02	Maciej	Bnin	1105 Pr	23066	1848	1918.04.06
136	Hebel	Stanisław	Bnin	1898.04.12	Franciszek	Bnin	902 Pr	19933	1569	04.08.1917
146	Jahns	Michael	Bnin	???-12.12		Bnin	1159 Pr	24172	1942	10.06.1918
146	Jahns	Michael	Bnin	???-12.12		Bnin	1194 Pr	25143	2012	20.07.1918
148	Jakubowski	Lucjan	Bnin	1892.12.22	Walenty	Bnin	285 Pr	7854	608	1915.07.27
149	Janczyk	Jan	Bnin	1882.07.01		Bnin	807 Pr	18153	1423	1917.04.13
149	Janczyk	Jan	Bnin	1882.07.01		Bnin	335 Pr	8950	700	1915.09.23
150	Janicki	Antoni	Bnin			Bnin	373 Pr	9932	774	1915.11.06
153	Janicki	Maksymilian	Cubnin			Bnin	379 Pr	10118	786	1915.11.13
152	Janicki II	Józef	Bnin	1886.03.17	Marcin	Bnin	275 Pr	7618	589	1915.07.15
156	Jankowiak	Ignacy	Bnin			Bnin	259 Pr	7231	558	1915.06.26
157	Jankowiak	Jan	Buin	???-05.25		Bnin	1179 Pr	24774	1985	03.07.1918
168	Jędrzejczak	Kazimierz	Mieczewo	1891.02.18	Michał	Bnin	940 Pr	20665	1629	18.09.1917
175	Kaczor	Piotr	Provent-Gnin			Bnin	253 Pr	7097	547	1915.06.19
176	Kaczorek	Ludomil	Provent Bnin	1887.06.20	Wiesław	Bnin	718 Pr	16940	1318	1916.12.23
181	Kanopka	Józef	Bnin			Bnin	670 Pr	15860	1231	1916.10.27
200	Kaźmierczak	Jan	Provent	1894.08.06	Tomasz	Bnin	721 Pr	16992	1322	1916.12.28
201	Kaźmierczak	Franciszek	Benin	1891.01.26	Wojciech	Bnin	300 Pr	8145	633	1915.08.13
203	Kicki	Jan	Bnin	1892.02.02		Bnin	074 Pr	2478	188	1914.11.11
203	Kicki	Jan	Bnin	1892.02.02		Bnin	861 Pr	19157	1506	1917.06.17
203	Kicki	Jan	Bnin	1892.02.02		Bnin	887 Pr	19680	1550	18.07.1917
203	Kicki	Jan	Bnin	1892.02.02		Bnin	1042 Pr	22501	1783	19.01.1918
204	Kicki	Walenty	Bnin	1892.02.02		Bnin	241 Pr	6743	521	1915.06.05
213	Kominck	Wincenty	Buin	???-07.14		Bnin	1177 Pr	24711	1981	01.07.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
215	Komiczny	Jan	Bnin	1895.05.12	Wincenty	Bnin	1153 Pr	24002	1930	1918.06.03
216	Konopka	Jan	Bnin	1895.11.09		Bnin	215 Pr	6208	476	1915.05.04
216	Konopka	Jan	Bnin	1895.11.09		Bnin	352 Pr	9315	730	1915.10.13
217	Koralewski	Jan	Bnin			Bnin	302 Pr	8184	637	1915.08.16
218	Koralewski	Władysław	Bnin	1893.04.26	Stanisław	Bnin	738 Pr	17200	1343	1917.01.19
219	Kosmański	Władysław	Bruni	1896.05.23.	Józef	Bnin	615 Pr	14315	1120	1916.08.24
219	Kosmański	Władysław	Bnin	1896.05.23.	Józef	Bnin	781 Pr	17853	1396	1917.03.12
219	Kosmański	Władysław	Bnin	1896.05.23.	Józef	Bnin	1120 Pr	23223	1864	23.04.1918
224	Kowalski	Andrzej	Bnin			Bnin	557 Pr	12972	1016	1916.06.17
225	Kowalski	Wacław	Bnin			Bnin	333 Pr	8911	697	1915.09.21
226	Kowalski	Władysław	Bnin	1887.04.12	Stanisław	Bnin	337 Pr	8994	704	1915.09.25
226	Kowalski	Władysław	Bnin	1887.04.12	Stanisław	Bnin	606 Pr	14015	1097	1916.08.14
226	Kowalski	Władysław	Bnin	1887.04.12	Stanisław	Bnin	1145 Pr	23778	1913	24.05.1918
226	Kowalski	Władysław	Bnin	1887.04.12	Stanisław	Bnin	1194 Pr	25145	2012	20.07.1918
227	Kowalski I	Władysław	Bnin			Bnin	673 Pr	15931	1237	1916.10.31
231	Kozak	Stanisław	Bnin	1891.11.04	Antoni	Bnin	266 Pr	7392	571	1915.07.03
231	Kozak	Stanisław	Bnin	1891.11.04	Antoni	Bnin	443 Pr	11173	870	1916.02.01
231	Kozak	Stanisław	Bnin	1891.11.04	Antoni	Bnin	1101 Pr	23030	1844	1918.03.30
232	Kozak	Stefan	Bnin	1888.12.12	Marcin	Bnin	124 Pr	4231	318	1915.01.13
232	Kozak	Stefan	Bnin	1888.12.12	Marcin	Bnin	143 Pr	4721	356	1915.02.06
240	Kraski	Tadeusz	Bnin	1891.02.11	Kazimierz	Bnin	303 Pr	8204	639	1915.08.17
262	Kujawa	Władysław	Bnin	1887.03.22	Andrzej	Bnin	185 Pr	5535	422	1915.03.27
259	Kujawa I	Stanisław	Bnin	1883.10.19	Andrzej	Bnin	712 Pr	16854	1309	1916.12.16
259	Kujawa I	Stanisław	Bnin	1883.10.19	Andrzej	Bnin	1460 Pr	30425	2436	1919.06.13
265	Lesiński	Stefan	Blaszejewo			Bnin	254 Pr	7111	548	1915.06.21
265	Lesiński	Stefan	Blaszejewo			Bnin	696 Pr	16548	1282	1916.11.28
265	Lesiński	Stefan	Blaszejewo			Bnin				
270	Lindner	Emil	Bnin	????.12.12		Bnin	961 Pr	21121	1667	12.10.1917
275	Łakomecki	Józef	Bnin	1897.03.06	Jan	Bnin	1128 Pr	23360	1876	02.05.1918
276	Łopiński	Józef ? (Jan)	Swiontnik			Bnin	679 Pr	16094	1248	1917.11.07
278	Mackowiak	Jan	Bnin			Bnin	254 Pr	7110	548	1915.06.21
279	Madaj I	Stanisław	Bnin	????.03.05		Bnin	1163 Pr	24281	1950	14.06.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
303	Matuszak	Wojciech	Bnin	1893.04.07		Bnin	066 Pr	2139	164	1914.11.01
303	Matuszak	Wojciech	Buin	1893.04.07		Bnin	631 Pr	14751	1151	1916.09.12
303	Matuszak	Wojciech	Bnin	1893.04.07		Bnin	739 Pr	17233	1345	1917.01.20
303	Matuszak	Wojciech	Bnin	1893.04.07		Bnin	760 Pr	17571	1372	1917.02.15
311	Michalak	Kazimierz	Bnin	1895.02.13	Józef	Bnin	1132 Pr	23448	1884	07.05.1918
309	Michalak I	Józef	Bnin			Bnin	322 Pr	8632	675	1915.09.08
310	Michalak II	Józef	Brim	1893.10.30	Józef	Bnin	107 Pr	3754	282	1914.12.20
327	Niemier	Bolesław	Bnin	1897.08.09	Jan	Bnin	17459	1363	1917.02.06	
328	Niemier	Edmund	Bnin	1895.10.04	Jan	Bnin	471 Pr	11516	898	1916.03.04
333	Niemier	Seweryn	Bnin	1894.12.28	Jan	Bnin	693 Pr	16461	1276	1916.11.24
333	Niemier	Seweryn	Bnin	1894.12.28	Jan	Bnin	732 Pr	17125	1336	1917.01.12
335	Niemier	Tadeusz	Bnin	1898.10.28		Bnin	1369 Pr	29251	2337	19.02.1919
336	Niemier	Wojciech	Bnin	1894.03.30	Jan	Bnin	936 Pr	20574	1621	13.09.1917
332	Niemier III	Jan	Bnin			Bnin	217 Pr	6237	478	1915.05.06
339	Nowacki	Jan	Bnin	1895.04.27	Michał	Bnin	581 Pr	13382	1047	1916.07.15
345	Nowak	Walenty	Bnin	????.01.28		Bnin	1125 Pr	23307	1871	29.04.1918
350	Ogorkiewicz	Czesław	Bnin	1886.05.26	Augustyn	Bnin	948 Pr	20882	1645	27.09.1917
350	Ogorkiewicz	Czesław	Bnin	1886.05.26	Augustyn	Bnin	1281 Pr	27330	2183	30.10.1918
353	Opitz	Kurt	Bnin			Bnin	104 Pr	3684	277	1914.12.17
353	Opitz	Kurt	Bnin			Bnin	588 Pr	13533	1061	1916.07.24
374	Pech	Karl	Bnin	????.12.31		Bnin	1118 Pr	23193	1862	1918.04.20
385	Pfeiffer	Hermann	Bnin	1892.12.17		Bnin	1427 Pr	30115	2403	03.05.1919
386	Pfeiffer	Karl	Bnin	????.10.18		Bnin	938 Pr	20622	1625	15.09.1917
395	Pieczynski	Stanisław				Bnin				
401	Pipeta	Walenty	Bnin			Bnin	299 Pr	8125	631	1915.08.12
411	Płocimnik	Wojciech	Buin	1893.04.15	Barthlomiej	Bnin	1305 Pr	28002	2231	30.11.1918
425	Regin	Erich	Benin			Bnin	277 Pr	7668	593	1915.07.17
430	Rozsak	Ignacy	Benin	1882.06.27	Barthlomiej	Bnin	1358 Pr	29061	2323	06.02.1919
502	Salek	Richard	Brun	1889.03.23		Bnin	1370 Pr	29269	2339	20.02.1919
502	Salek	Richard	Brun	1889.03.23		Bnin	1469 Pr	30499	2445	24.06.1919
448	Saß	Heinrich	Bnin			Bnin	510 Pr	12114	946	1916.04.19
453	Scholz	Gustav	Binn			Bnin	379 Pr	10120	786	1915.11.13

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
454	Schubert	Romann	Bnin	????08.04		Bnin	1045 Pr	22532	1786	23.01.1918
457	Serba	Antoni	Bnin	????01.17		Bnin	1031 Pr	22348	1769	07.01.1918
459	Sękowski	Bernard	Bnin	????01.04		Bnin	1103 Pr	23051	1846	1918.04.03
459	Sękowski	Bernard	Bnin	????01.04		Bnin	1154 Pr	24043	1933	04.06.1918
460	Sękowski	Wincenty	Bnin	1896.01.04	Stanisław	Bnin	604 Pr	13965	1093	1916.08.11
461	Sępiński	Karol	Bnin			Bnin	509 Pr	12102	945	1916.04.18
462	Sępiński	Karol	Bnin			Bnin	217 Pr	6238	478	1915.05.06
466	Sikorski	Czesław	Bnin	1891.07.03	Franciszek	Bnin	1427 Pr	30115	2403	03.05.1919
467	Sikorski	Leon	Benin			Bnin	166 Pr	5118	387	1915.03.05
467	Sikorski	Leon	Benin			Bnin	177 Pr	5353	406	1915.03.18
468	Sikorski	Stefan	Bnin			Bnin	431 Pr	11033	858	1916.01.17
473	Skrzypczak	Stanisław	Bnin	1893.05.28	Jakub	Bnin	318 Pr	8542	667	1915.09.03
474	Skrzypczak	Wincenty	Bnin			Bnin	598 Pr	13779	1081	1916.08.04
472	Skrzypczak	Józef	Bnin	1894.03.06	Szymon	Bnin	280 Pr	7740	598	1915.07.21
478	Smolarkiewicz	Maksymilian				Bnin				
480	Smolarkiewicz	Wacław	Bnin	1892.09.10	Franciszek	Bnin	1200 Pr	25291	2023	27.07.1918
496	Strugała	Ludwik	Bnin			Bnin	082 Pr	2781	211	1914.11.21
499	Strugała II	Stefan	Błaszewo	1891.08.14	Stefan	Bnin	142 Pr	4700	355	1915.02.05
499	Strugała II	Stefan	Błaszewo	1891.08.14	Stefan	Bnin	429 Pr	11010	856	14.01.1916
513	Szwarczewski	Bruno	Pnin			Bnin	166 Pr	5120	387	1915.03.05
517	Szymański	Henryk	Bnin	1897.01.04	Jan	Bnin	752 Pr	17461	1363	1917.02.06
517	Szymański	Henryk	Bnin	1897.01.04	Jan	Bnin	984 Pr	21531	1702	08.11.1917
517	Szymański	Henryk	Bnin	1897.01.04	Jan	Bnin	1386 Pr	29551	2361	13.03.1919
519	Szymański	Walerian	Buin	1895.03.11	Jan	Bnin	231 Pr	6533	502	1915.05.25
519	Szymański	Walerian	Bnin	1895.03.11	Jan	Bnin	249 Pr	6971	538	1915.06.15
520	Szymczak	Piotr	Bnin			Bnin	677 Pr	16048	1245	1916.11.04
523	Szyska	Władysław	Bnin	1888.12.15	Stanisław	Bnin	248 Pr	6928	536	1915.06.14
540	Tobola	Stanisław	Bnin	1892.04.06		Bnin	876 Pr	19472	1532	1917.07.05
540	Tobola	Stanisław	Bnin	1892.04.06		Bnin	944 Pr	20783	1638	22.09.1917
540	Tobola	Stanisław	Bnin	1892.04.06		Bnin	1152 Pr	23980	1929	01.06.1918
539	Tobola	Antoni	Bnin	1897.11.24	Marcin	Bnin	1039 Pr	22466	1780	16.01.1918
551a	Urbański	Stanisław	Bnin	????11.15		Bnin	1131 Pr	25098	2009	17.07.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
558	Werwiński	Aleksander	Benin	1880.11.04		Bnin	1374 Pr	29343	2344	25.02.1919
558a	Werwiński	Aleksander	Bnin	1880.11.04		Bnin	332 Pr	8875	694	1915.09.20
559	Werwiński	Jan	Bnin			Bnin	245 Pr	6849	529	1915.06.10
559	Werwiński	Jan	Bnin			Bnin	272 Pr	7529	583	1915.07.12
560	Werwiński	Ludwik	Bnin	1888.08.02	Franciszek	Bnin	095 Pr	3383	256	1914.12.06
560	Werwiński	Ludwik	Bnin	1888.08.02	Franciszek	Bnin	283 Pr	7799	604	1915.07.24
560	Werwiński	Ludwik	Bnin	1888.08.02	Franciszek	Bnin	305 Pr	8236	642	1915.08.19
561	Werwiński	Maksymilian	Bnin	1898.09.30	Franciszek	Bnin	1398 Pr	29714	2373	27.03.1919
565	Winkler	Karol	Bnin	1893.06.28		Bnin	885 Pr	19655	1548	16.07.1917
570	Wojciechowski	Kazimierz	Bnin	1885.10.30	Paweł	Bnin	915 Pr	20162	1587	1917.08.20
570	Wojciechowski	Kazimierz	Bnin	1885.10.30	Paweł	Bnin		30637	2468	22.07.1919
583	Zandęcki	Józef	Bnin			Bnin	881 Pr	19590	1542	1917.07.11
587	Zięta	Franciszek	Bnin	????09.29		Bnin	1297 Pr	27831	2218	21.11.1918
592	Żak	Franciszek	Bnin	1895.09.16	Paweł	Bnin	777 Pr	17805	1392	1917.03.07
593	Żak	Józef	Bnin	1893.11.07	Józef	Bnin	246 Pr	6881	532	1915.06.11
96	Frąckowiak	Mikołaj	Bnin-Provent			Bnin-Provent	336 Pr	8982	702	1915.09.24
97	Frąckowiak	Tadeusz	Proventbnin			Bnin-Provent	336 Pr	8982	702	1915.09.24
104	Gajewski	Józef	Bnin-Provent	1891.02.13	Antoni	Bnin-Provent	809 Pr	18174	1425	1917.04.16
174	Kaczor	Franciszek	Provent	????01.18		Bnin-Provent	963 Pr	21152	1670	15.10.1917
200	Kazmierczak	Jan	Provent	1894.08.06	Tomasz	Bnin-Provent	796 Pr	18044	1412	1917.03.29
246	Król	Czesław	Bnin-Provent	1897.07.13	Andrzej	Bnin-Provent	932 Pr	20488	1614	08.09.1917
247	Król	Franciszek	Bein-Provent	????09.18		Bnin-Provent	643 Pr	15083	1176	1916.09.26
247	Król	Franciszek	Bein-Provent	????09.18		Bnin-Provent	1152 Pr	23969	1928	01.06.1918
277	Łuczak	Marcin	Bnin-Provent	????11.02		Bnin-Provent	197 Pr	5868	448	1915.04.13
277	Łuczak	Marcin	Bnin-Proyent	????11.02		Bnin-Provent	570 Pr	13205	1034	1916.07.03
277	Łuczak	Marcin	Bnin-Provent	????11.02		Bnin-Provent	1142 Pr	23686	1906	21.05.1918
352	Olejnik	Ignacy	Provent	1894.07.19	Jan	Bnin-Provent	352 Pr	9308	730	1915.10.13
352	Olejnik	Ignacy	Provent b.	1894.07.19	Jan	Bnin-Provent	1225 Pr	25846	2069	26.08.1918
446	Rybarczyk	Walenty	Bnin	1888.02.12	Franciszek	Bnin-Provent	247 Pr	6919	535	1915.06.12

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
CZMONIEC										
20	Bartkowiak	Józef	Schönthal	1892.06.11	Tomasz	Czmoniec	095 Pr	3390	256	1914.12.06
26	Bendzkow	Friedr. Franz	Schönthal			Czmoniec	115 Pr	3939	297	1915.01.02
27	Bensch	Paul	Schönthal			Czmoniec	597 Pr	13748	1079	1916.08.03
66	Döhning	Otto	Schönthal	????.03.05		Czmoniec	1142 Pr	23674	1905	21.05.1918
76	Egner	Adolf	Schönthal	1891.04.14		Czmoniec	1388 Pr	29586	2363	15.03.1919
77	Egner	Johann	Schönthal	????.09.02		Czmoniec	201 Pr	5952	455	1915.04.17
77	Egner	Johann	Schönthal	????.09.02		Czmoniec	1087 Pr	22915	1830	13.03.1918
85	Fabian	Hermann	Schönthal			Czmoniec	683 Pr	16202	1257	1916.11.11
83	Fabian I	Jan	Schönthal			Czmoniec	071 Pr	2347	179	1914.11.07
84	Fabian II	Jan	Schönthal			Czmoniec	430 Pr	11024	857	15.01.1916
86	Fibich	Valentin	Schönthal			Czmoniec	279 Pr	7707	596	1915.07.20
105	Ganz	Gottfried	Schönthal	????.02.12		Czmoniec	988 Pr	21586	1707	13.11.1917
105	Ganz	Gottfried	Schönthal	????.02.12		Czmoniec	1076 Pr	22804	1817	28.02.1918
110	Gefwein	Paul	Schönthal	1874.02.13		Czmoniec	940 Pr	20661	1629	18.09.1917
110	Gefwein	Paul	Schönthal	1874.02.13		Czmoniec	1550 Pr	31187	2535	14.10.1919
124	Grządzielowski	Jan				Czmoniec				
206	Kleinert	Friedrich	Schönthal	1893.06.21		Czmoniec	1381 Pr	29460	2354	05.03.1919
207	Kleinert	Gottfried	Schönthal			Czmoniec	335 Pr	8955	700	1915.09.23
210	Klak	Michał	Schönthal	1891.09.10	Andrzej	Czmoniec	958 Pr	21067	1663	09.10.1917
210	Klak	Michał	Schönthal	1891.09.10	Andrzej	Czmoniec	252 Pr	7050	544	1915.06.18
230	Kozak	Friedrich	Schönthal	1893.06.21		Czmoniec	1381 Pr	29460	2354	05.03.1919
249	Kublick	Johann	Schönthal			Czmoniec	246 Pr	6896	533	1915.06.11
250	Kublick	Reinhold	Schönthal	1889.12.09		Czmoniec	728 Pr	17083	1332	1917.01.08
250	Kublick	Reinhold	Schönthal	1889.12.09		Czmoniec	834 Pr	18503	1454	15.05.1917
258	Kujawa	Konstanty				Czmoniec				
271	Lindner	Richard	Schönthal			Czmoniec	548 Pr	12808	1002	1916.06.06
273	Litkowski	Jan	Schönthal	1886.04.18	Tomasz	Czmoniec	893 Pr	19774	1557	25.07.1917
274	Litkowski	Tomasz	Schönthal	1897.11.18	Tomasz	Czmoniec	1389 Pr	29599	2364	17.03.1919
317	Mikołajczak	Franciszek	Schönthal	1892.10.03	Franciszek	Czmoniec	239 Pr	6695	517	1915.06.03
317	Mikołajczak	Franciszek	Schönthal	1892.10.03	Franciszek	Czmoniec	477 Pr	11582	904	11.03.1916
326	Niedziela	Andrzej	Schönthal			Czmoniec	393 Pr	10479	814	1915.12.01

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
396	Piehl	Karl	Schönthal			Czmoniec	226 Pr	6413	492	1915.05.18
396a	Piehl	Karl	Schönthal			Czmoniec	451 Pr	11277	878	1916.02.10
397	Piehl	Reinhold	Schönthal			Czmoniec	468 Pr	11482	895	1916.03.01
419	Przełora	Jan	Schönthal			Czmoniec	326 Pr	8733	683	1915.09.13
426	Riese	Otto	Schönthal			Czmoniec	502 Pr	11975	933	1916.04.10
426	Riese	Otto	Schönthal			Czmoniec	516 Pr	12231	955	28.04.1916
450	Schmar	Albert Joh. Aug.	Schönthal			Czmoniec	98 Pr	3541	266	10.12.1914
452	Schneider	Heinrich	Schönthal	????.10.10		Czmoniec	939 Pr	20643	1627	17.09.1917
471	Skibiński	Wojciech	Schönthal	1895.04.06	Andrzej	Czmoniec	1094 Pr	22981	1837	21.03.1918
471	Skibiński	Wojciech	Schönthal	1895.04.06	Andrzej	Czmoniec	369 Pr	9808	765	1915.11.02
471	Skibiński	Wojciech	Schönthal	1895.04.06	Andrzej	Czmoniec				
483	Sorge	Waldemar	Schönthal	????.08.09		Czmoniec	942 Pr	20737	1634	20.09.1917
564	Wilkiński	Jan	Schönthal	1899.03.21		Czmoniec	1324 Pr	28411	2266	23.12.1918
574	Wolski I	Ludwik	Schönthal			Czmoniec	530 Pr	12502	978	1916.05.15
590	Zimowski	Józef	Schönthal	1886.02.03	Marcin	Czmoniec	534 Pr	12575	985	1916.05.19
CZMON										
11	Appelt	Otto	Czmon	????.02.13		Czmoń	1209 Pr	25493	2040	1918.08.07
21	Bartkowiak	Stefan	Czmon	1897.08.16	Ignacy	Czmoń	1161 Pr	24219	1946	12.06.1918
35	Błaszyk	Jan	Czmon	1895.06.17	Antoni	Czmoń	316 Pr	8493	663	1915.09.01
35	Błaszyk	Jan	Czmon	1895.06.17	Antoni	Czmoń	461 Pr	11391	888	1916.02.22
37	Błaszyk	Wincenty				Czmoń				
45	Brylewski	Walenty	Schmon	1892.01.26	Antoni	Czmoń	354 Pr	9362	734	1915.10.15
45	Brylewski	Walenty	Czmon	1892.01.26	Antoni	Czmoń	617 Pr	14364	1123	1916.08.26
45	Brylewski	Walenty	Czmon	1892.01.26	Antoni	Czmoń	1055 Pr	22622	1796	04.02.1918
48	Buchwald	Stanisław	Czmon			Czmoń	124 Pr	4231	318	1915.01.13
68	Draeger	Otto	Czmon			Czmoń	316 Pr	8488	663	1915.09.01
106	Ganz	Hermann	Czmon	????.01.14		Czmoń	1176 Pr	24677	1979	29.06.1918
107	Ganz	Oswald	Czmon	1895.12.05		Czmoń	559 Pr	13005	1020	1916.06.20
107	Ganz	Oswald	Czmon	1895.12.05		Czmoń	859 Pr	19094	1502	1917.06.15
108	Gerbling	Gustav	Czmon	1897.10.27		Czmoń	745 Pr	17348	1355	1917.01.29
108	Gerbling	Gustav	Czom	1897.10.27		Czmoń	751 Pr	17445	1362	1917.02.05
116	Górny	Franciszek	Czesmon	1891.10.29	Franciszek	Czmoń	027 Pr	194	28	1914.09.17

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
116	Górny	Franciszek	Czmon	1891.10.29	Franciszek	Czmoń	508 Pr	12076	943	1916.04.17
116	Górny	Franciszek	Czmon	1891.10.29	Franciszek	Czmoń	525 Pr	12380	967	1916.05.09
118	Górny	Stefan (Szczepan)	Czenon	1895.12.05	Franciszek	Czmoń	293 Pr	7999	620	1915.08.05
118	Górny	Stefan (Szczepan)	Czenon [Gnon]	1895.12.05	Franciszek	Czmoń	444 Pr	11190	871	1916.02.02
118	Górny	Stefan (Szczepan)	Czmon	1895.12.05	Franciszek	Czmoń	1134 Pr	23493	1888	10.05.1918
119	Górzynski	Józef	Dopiewiec	1890.02.01		Czmoń	868 Pr	19319		1917.07.26
138	Hertzke	Karl	Czmon	1889.03.12		Czmoń	845 Pr	18722	1473	1917.05.30
147	Jahns	Otto	Czmon	????.01.04		Czmoń	488 Pr	11739	915	1916.03.24
147	Jahns	Otto	Czmon	????.01.04		Czmoń	945 Pr	20804	1639	24.09.1917
187	Karalus	Jakub	Czmon	1898.07.24		Czmoń	562 Pr	13067	1025	1916.06.23
293	Marchwicki	Wacław Jan	Czmon	1896.05.21	Franciszek	Czmoń	667 Pr	15750	1223	1916.10.24
329	Niemier	Franciszek	Czmon	????.09.15		Czmoń	1141 Pr	23659	1903	18.05.1918
373	Pawłowicz	Michał	Czmon			Czmoń	180 Pr	5425	412	1915.03.22
373	Pawłowicz	Michał	Czmon			Czmoń	673 Pr	15949	1238	1916.10.31
372	Pawłowski	Jakub	Czmon			Czmoń	246 Pr	6880	532	1915.06.11
372	Pawłowski	Jakub	Czmon			Czmoń	546 Pr	12767	1000	1916.06.03
372a	Pawłowski	Jakub	Czenon			Czmoń	196 B	7222	557	1915.06.25
408	Płóciennik	Józef	Czmon	1885.03.06	Wojciech	Czmoń	699 Pr	16647	1289	1916.12.01
409	Płóciennik	Michał	Czmon			Czmoń	681 Pr	16136	1252	1916.11.09
424	Ratajski	Stanisław	Czmon	1887.09.25	Wojciech	Czmoń	540 Pr	12676	993	1916.05.26
443	Rybacki	Jan	Zmon			Czmoń	157 Pr	4967	375	1915.02.23
469	Simon	Hermann	Gmon			Czmoń	521 Pr	12312	962	1916.05.04
469	Simon	Hermann	Zmon			Czmoń	531 Pr	12511	979	1916.05.16
469a	Simon	Hermann	Czmon			Czmoń	634 Pr	14829	1157	1916.09.15
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy	Czmon	1894.06.19	Antoni	Czmoń	340 Pr	9083	711	1915.09.29
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy	Cmon	1894.06.19	Antoni	Czmoń	881 Pr	19578	1541	11.07.1917
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy	Cmon	1894.06.19	Antoni	Czmoń	993 Pr	21691	1715	19.11.1917
485	Sosnowski	Paweł	Czmon	????.11.13		Czmoń	1132 Pr	23453	1884	07.05.1918
486	Sosnowski	Władysław	Czmon	????.05.22		Czmoń	1034 Pr	22399	1774	10.01.1918
509	Sznura	Jan	Cmon	1895.02.11	Wawrzyniec	Czmoń	540 Pr	12670	993	1916.05.26
509	Sznura	Jan	Cmon	1895.02.11	Wawrzyniec	Czmoń	790 Pr	17975	1405	1917.03.22

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
529	Taciak	Antoni	Szmon	1888.01.10	Bartłomiej	Czmoń	441 Pr	11149	868	1916.01.29
532	Taciak	Stefan	Czmon	1885.12.12		Czmoń	797 Pr	18057	1413	1917.03.30
532	Taciak	Stefan (Szczepan)	Czmon	1885.12.12	Bartłomiej	Czmoń	273 Pr	7547	584	1915.07.13
531	Taciak II	Franciszek	Czmon			Czmoń	099 Pr	3579	268	1914.12.11
551	Urbański	Jan	Schmon (Cmon)			Czmoń	650 Pr	15276	1189	1916.10.04
552	Urbański	Stefan	Czmon	????.05.09		Czmoń	1069 Pr	22757	1810	20.02.1918
569	Włodarczyk	Tomasz	Czmon			Czmoń	641 Pr	15031	1172	1916.09.23
580	Wurst I	Wilhelm	Czmon			Czmoń	296 Pr	8060	625	1915.08.09
580	Wurst I	Wilhelm	Czmon	????.09.19		Czmoń	1052 Pr	22603	1793	1918.01.31
582	Wyrzykiewicz	Stanisław	Czmon	1891.11.02	Walenty	Czmoń	277 Pr	7659	592	1915.07.17
582a	Wyrzykiewicz	Stanisław	Cymon			Czmoń	064 Pr	2000	155	1914.10.30
CZOŁOWO										
91	Frankowiak	Edward	Colowo	1897.09.20		Czolowo	1160 Pr	24193	1944	11.06.1918
54	Bülow	Hermann	Czolowo			Czolowo	244 Pr	6821	527	1915.06.09
127	Grzeszkowiak	Stanisław	Czolowo	1894.04.25	Wawrzyniec	Czolowo	240 Pr	6716	519	1915.06.04
144	Jahns	Ernst	Czolowa			Czolowo	165 Mar	28728	2293	15.01.1919
145	Jahns	Max	Czolowa			Czolowo	133 Mar	21929	1734	04.12.1917
155	Janicki	Stanisław	Czolowo	1892.11.07	Jan	Czolowo	619 Pr	14428	1127	1916.08.29
155	Janicki	Stanisław	Czolowo	1892.11.07	Jan	Czolowo	824 Pr	18355	1442	1917.05.03
155	Janicki	Stanisław	Czolowo	1892.11.07	Jan	Czolowo	1157 Pr	24124	1938	07.06.1918
169	John	Friedrich	Czolowo			Czolowo	379 Pr	10121	786	1915.11.13
170	John	Hugo	Czolowo			Czolowo	033 Pr	385	42	1914.09.24
170	John	Hugo	Czolowo			Czolowo	049 Pr	1180	98	1914.10.13
289	Mallinski	Franciszek	Czolowo			Czolowo	393 Pr	10483	814	1915.12.01
347	Nowak II	Jan	Czolowo	????.12.23		Czolowo	1041 Pr	22492	1782	18.01.1918
394	Pieczynski	Kazimierz				Czolowo				
431	Roszyk	Jan	Czakowo	????.12.17		Czolowo	250 Pr	6996	540	1915.06.16
431	Roszyk	Jan	Czakowo	????.12.17		Czolowo	1165 Pr	24349	1955	17.06.1918
470	Skalecki	Wacław				Czolowo	Pow. Wlkp.			
541	Tobola	Stefan	Czolowo	1888.07.31	Wojciech	Czolowo	117 Pr	4012	302	1915.01.05
541	Tobola	Stefan	Czolowo	1888.07.31	Wojciech	Czolowo	427 Pr	10983	854	1916.01.12

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
541	Tobola	Stefan	Czolowo	1888.07.31	Wojciech	Czolowo	528 Pr	12451	974	1916.05.12
542	Tobola	Wawrzyniec	Czolowo	1895.08.07	Wojciech	Czolowo	575 Pr	13277	1039	1916.07.08
542	Tobola	Wawrzyniec	Czolowo	1895.08.07	Wojciech	Czolowo	689 Pr	16361	1268	1916.11.18
542	Tobola	Wawrzyniec	Czolowo	1895.08.07	Wojciech	Czolowo	1126 Pr	23329	1873	30.04.1918
543	Tobola	Wincenty	Czolowo	1894.06.30	Wojciech	Czolowo	597 Pr	13762	1080	1916.08.03
543	Tobola	Wincenty	Czolowo	1894.06.30	Wojciech	Czolowo	1032 Pr	22366	1771	08.01.1918
544a	Tobola	Wojciech	Czolowo	1891.03.27	Wojciech	Czolowo	193 Pr	5739	438	1915.04.08
544a	Tobola	Wojciech	Czolowo	1891.03.27	Wojciech	Czolowo	353 Pr	9329	732	1915.10.14
544	Tobola	Wojciech	Czolowo	1891.03.27	Wojciech	Czolowo	049 Pr	1183	98	1914.10.13
554	Waligóra	Stanisław				Czolowo				
DĘBIEC										
32	Błaszkwia	Jan	Dębiec	1876.08.17?		Dębiec	197 Pr	5868	448	1915.04.13
32	Błaszkwia	Jan	Dębiec	1876.08.17?		Dębiec	450 Pr	11267	877	1916.02.09
70	Drzewiecki	Antoni	Wimna	1891.04.28		Dębiec	090 Pr	3157	239	1914.12.01
192	Karalus	Stefan(Szczepan)	Dębice	1889.12.21	Andrzej	Dębiec	686 Pr	16278	1262	1916.11.15
261	Kujawa	Walenty	Dębice	1890.01.24	Kazimierz	Dębiec	451 Pr	11278	878	1916.02.10
255	Kujawa I	Franciszek	Dębiec	1883.10.03	Kazimierz	Dębiec	662 Pr	15607	1213	1916.10.18
256	Kujawa II	Franciszek	Dębice	1884.01.23	Franciszek	Dębiec	392 Pr	10464	812	30.11.1915
440	Rozmianek	Wojciech	Dębiec	????.02.17		Dębiec	1167 Pr	24414	1960	19.06.1918
507	Sznura	Antoni	Dębiec	1887.01.10	Piotr	Dębiec	707 Pr	16781	1302	1916.12.11
508	Sznura	Ignacy	Dębiec	????.06.07		Dębiec	962 Pr	21144	1669	13.10.1917
511	Sznura	Wojciech	Dębiec	1888.04.05	Tomasz	Dębiec	329 Pr	8793	688	1915.09.16
510	Sznura	Jan	Dębice	1893.03.18	Piotr	Dębiec	379 Pr	10119	786	1915.11.13
536	Tłok	Franciszek	Dębiec	1895.01.14	Walenty	Dębiec	708 Pr	16798	1303	1916.12.12
537	Tłok	Walenty	Dębiec	1889.02.11	Andrzej	Dębiec	509 Pr	12097	945	1916.04.18
537	Tłok	Walenty	Dębiec	1889.02.11	Andrzej	Dębiec	296 Pr	8052	625	1915.08.09
538	Tobolski	Leon	Dębiec	1895.03.30	Franciszek	Dębiec	558 Pr	12987	1018	1916.06.19
DWORZYSKO										
197	Kauczka	Jan	Elsenu	????.05.31		Dworzysko	584 Pr	13444	1053	1916.07.19
197	Kauczka	Jan	Elsenu	????.05.31		Dworzysko	1139 Pr	23613	1899	16.05.1918
367	Pawłaczyk	Tomasz	Elsenu			Dworzysko	207 Pr	6058	464	1915.04.24
370	Pawłak	Józef	Elsenu	1895.01.06		Dworzysko	589 Pr	13542	1063	1916.07.25

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
370	Pawłak	Józef	Elsenu	1895.01.06		Dworzysko	814 Pr	18235	1431	1917.04.21
KONARSKIE										
1	Adam	Wilhelm	Konarskie	????.03.18		Konarskie	996 Pr	21735	1719	1917.11.23
3	Adamski	Marcin	Konarski	1878.11.03		Konarskie	710 Pr	16813	1305	1916.12.14
3	Adamski	Marcin	Konarski	1878.11.03		Konarskie	1169 Pr	24457	1964	21.06.1918
19	Bartkowiak	Jan	Konarski	1894.08.18	Jakub	Konarskie	599 Pr	13810	1083	1916.08.05
19	Bartkowiak	Jan	Konarskie	1894.08.18	Jakub	Konarskie	735 Pr	17153	1339	1917.01.16
22	Bartkowiak	Władysław	Konarski	????.03.20		Konarskie	1016 Pr	22107	1750	1917.12.17
25	Bekas	Nikodem				Konarskie				
24	Bekas II	Ludwik	Konarski	1889.08.20	Walenty	Konarskie	573 Pr	13250	1037	1916.07.06
29	Bieszak	Stefan	Konarskie			Konarskie	648 Pr	15224	1186	1916.10.02
31	Błaszkwia	Franciszek	Konarski	1886.11.23	Ignacy	Konarskie	1205 Pr	25404	2032	02.08.1918
31	Błaszkwia	Franciszek	Konarskie	1886.11.23	Ignacy	Konarskie	1413 Pr	29942	2334	1919.02.15
33	Błaszkwia	Józef	Konarskie	1899.02.28	Ignacy	Konarskie	1198 Pr	25227	2019	25.07.1918
34	Błaszkwia	Wincenty	Konarskie	1889.01.11	Michał	Konarskie	447 Pr	11228	874	1916.02.05
34	Błaszkwia	Wincenty	Konarskie	1889.01.11	Michał	Konarskie	1120 Pr	23218	1864	23.04.1918
43	Brogul	Jan	Konarski	1896.12.10	Jan	Konarskie	622 Pr	14524	1133	1916.09.01
43	Brogul	Jan	Konarski	1896.12.10	Jan	Konarskie	665 Pr	15696	1219	1916.10.21
50	Budnich	Ignacy	Konarski			Konarskie	222 Pr	6336	485	1915.05.12
98	Frąckowiak	Tomasz	Konarski	1890.09.18	Antoni	Konarskie	109 Pr	3804	286	1914.12.23
95	Frąckowiak	Józef	Konarskie	1891.02.06	Antoni	Konarskie				
109	Gerwacik	Wojciech	Konarski-Hau-land	1885.04.20		Konarskie	934 Pr	20523	1617	11.09.1917
109	Gerwacik	Wojciech	Konarskie	1885.04.20		Konarskie	1105 Pr	23066	1848	1918.04.06
109	Gerwacik	Wojciech	Konarski-Hau-land	1885.04.20		Konarskie	1375 Pr	29359	2346	26.02.1919
111	Gielniak	Józef	Konarskie	1894.10.18	Stanisław	Konarskie	195 Pr	5809	443	1915.04.10
121	Grabsch	Paul	Konarski			Konarskie	389 Pr	10397	807	1915.11.26
141	Jachnik	Władaw	Konarski	1891.09.07	Wincenty	Konarskie	034 Pr	446	46	1914.09.25
154	Janicki	Michał	Konarskie	????.09.20		Konarskie	1235 Pr	26095	2089	06.09.1918
177	Kalisz	Stanisław	Konarskie	1885.11.08	Wojciech	Konarskie	648 Pr	15232	1186	1916.10.02
178	Kalisz	Wojciech				Konarskie				

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
186	Karalus	Ignacy				Konarskie				
194	Karasz	Stanisław	Konarskie			Konarskie				
196	Katafiasz	Jan	Kormarski	1897.12.19		Konarskie	795 Pr	18032	1411	1917.03.28
196	Katafiasz	Jan	Konarskie	1897.12.19		Konarskie	855 Pr	18996	1494	1917.06.11
205	Kłapecki	Stanisław	Konarski			Konarskie	245 Pr	6843	529	1915.06.10
205	Kłapecki	Stanisław	Konarski			Konarskie	695 Pr	16522	1280	1916.11.27
208	Kluge	Wilhelm	Konarski			Konarskie	031 Pr	302	36	1914.09.22
208	Kluge	Wilhelm	Konarski			Konarskie	080 Pr	2697	205	1914.11.18
222	Kowalewski	Bernard	Konarskie	1893.08.12	Franciszek	Konarskie	445 Pr	11204	872	1916.02.03
222	Kowalewski	Bernard	Konarskie	1893.08.12	Franciszek	Konarskie	525 Pr	12385	967	1916.05.09
223	Kowalewski	Stefan	Konarski	1892.08.24	Franciszek	Konarskie	239 Pr	6695	517	1915.06.03
223	Kowalewski	Stefan	Konarskie	1892.08.24	Franciszek	Konarskie	477 Pr	11582	904	1916.03.11
251	Kuderczak	Franciszek	Kornetzk			Konarskie	054 Pr	1459	118	1914.10.18
251	Kuderczak	Franciszek	Konarskie			Konarskie	104 Pr	3686	277	1914.12.17
252	Kuderczak	Marcin	Konarski	????10.27		Konarskie	1075 Pr	22798	1816	1918.02.27
292	Marchlewski	Stefan	Konarskie			Konarskie	664 Pr	15670	1217	1916.10.20
301	Matuszak	Franciszek	Konarskie	1885.10.09	Andrzej	Konarskie	528 Pr	12449	973	1916.05.12
302	Matuszak	Walenty	Konarski	1890.02.03	Andrzej	Konarskie	132 Pr	4431	335	1915.01.22
305	Matuszewski	Stanisław	Konarskie	1889.11.14	Jan	Konarskie	026 Pr	171	26	1914.09.16
305	Matuszewski	Stanisław	Konarskie	1889.11.14	Jan	Konarskie	057 Pr	1640	130	1914.10.22
316	Mikołajczak	Antoni	Konarskie	1894.10.11	Stanisław	Konarskie	379 Pr	10099	785	1915.11.13
318	Mikołajczak	Jan	Konarskie	1896.06.22	Stanisław	Konarskie	869 Pr	19339	1521	27.06.1917
337	Niewiada	Adam	Bonarski	1893.12.16	Nikodem	Konarskie	135 Pr	4503	341	1915.01.26
337a	Niewiada	Adam	Konarskie	1893.12.16	Nikodem	Konarskie	681 Pr	16141	1252	1916.11.09
337	Niewiada	Adam	Ronarski	1893.12.16	Nikodem	Konarskie	109 Pr	3794	285	1914.12.23
402	Plachta	Franciszek	Konarskie	1889.10.13	Wawrzyniec	Konarskie	614 Pr	14276	1117	1916.08.23
402	Plachta	Franciszek	Konarskie	1889.10.13	Wawrzyniec	Konarskie	1131 Pr	23429	1882	06.05.1918
403	Plachta	Melchior	Konarski	1887.12.29	Wawrzyniec	Konarskie	085 Pr	2917	221	1914.11.25
403	Plachta	Melchior	Konarskie	1887.12.29	Wawrzyniec	Konarskie	1140 Pr	23641	1901	17.05.1918
404	Plachta	Stanisław	Konarski	????09.23		Konarskie	945 Pr	20811	1640	24.09.1917
405	Plachta	Wincenty	Konarski	1892.07.16	Wawrzyniec	Konarskie	600 Pr	13841	1085	1916.08.07
413	Portala	Jan	Konarskie	1890.12.09	Józef	Konarskie	505 Pr	12019	937	1916.04.13

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
413	Portala	Jan	Konarskie	1890.12.09	Józef	Konarskie	563 Pr	13086	1026	1916.06.24
413	Portala	Jan	Konarskie	1890.12.09	Józef	Konarskie	641 Pr	15022	1171	1916.09.23
414	Portala	Józef	Konarskie	1888.02.28		Konarskie	1321 Pr	28352	2262	19.12.1918
418	Prochowski	Jan	Konarski			Konarskie	342 Pr	9113	714	1915.10.01
429	Rosin	Paul	Konarskie	1884.12.18		Konarskie	077 Pr	2592	196	1914.11.14
429	Rosin	Paul	Konarskie	1884.12.18		Konarskie	762 Pr	17600	1375	1917.02.17
441	Rüdian	Michael	Konarski	1884.09.08		Konarskie	871 Pr	19378	1524	1917.06.29
456	Schulz	Berthold	Konarski			Konarskie	141 Pr	4681	353	1915.02.04
464	Stejak	Mieczysław	Konarski	1894.12.05	Nikodem	Konarskie	253 Pr	7081	546	1915.06.19
465	Stejak	Stanisław	Konarski			Konarskie	057 Pr	1640	130	1914.10.22
482	Sobczak	Michał	Konarskie	????09.18		Konarskie	1002 Pr	21869	1729	30.11.1917
522	Szymkowiak	Józef	Konarski	1895.03.13	Marcin	Konarskie	939 Pr	20645	1627	17.09.1917
555	Wändrey	Karl	Konarskie			Konarskie	129 Pr	4367	329	1915.01.19
556	Wawrzyniak	Marcin	Konarskie	1888.11.05	Marcin	Konarskie	265 Pr	7374	569	1915.07.03
556	Wawrzyniak	Marcin	Konarski	1888.11.05	Marcin	Konarskie	296 Pr	8052	625	1915.08.09
556	Wawrzyniak	Marcin	Konarskie	1888.11.05	Marcin	Konarskie	1034 Pr	22401	1774	10.01.1918
556	Wawrzyniak	Marcin	Konarski	1888.11.05	Marcin	Konarskie	1107 Pr	23092	1850	1918.04.08
557	Weinert	Kazimierz	Konarski			Konarskie	124 Pr	4232	318	1915.01.13
557a	Weinert	Kazimierz	Konarski			Konarskie	252 Pr	7058	544	1915.06.18
557b	Weinert	Kazimierz	Konarskie			Konarskie	366 Pr	9694	758	1915.10.29
557b	Weinert	Kazimierz	Konarskie			Konarskie	408 Pr	10751	835	1915.12.18
575	Wolski II	Ludwik	Konarski	1886.07.31	Antoni	Konarskie	235 Pr	6608	509	1915.05.29
575	Wolski II	Ludwik	Konarski	1886.07.31	Antoni	Konarskie	1100 Pr	23026	1843	1918.03.28
MIECZEWO										
2	Adamczyk	Franciszek	Mieczewo	1994.11.19	Marcin	Mieczewo	602 Pr	13895	1089	1916.08.09
13	Balbierz	Andrzej	Mieczewo	1894.11.30	Andrzej	Mieczewo	229 Pr	6490	498	1915.05.21
13	Balbierz	Andrzej	Mieczewo	1894.11.30	Andrzej	Mieczewo	324 Pr	8683	679	1915.09.10
13	Balbierz	Andrzej	Mieczewo	1894.11.30	Andrzej	Mieczewo	394 Pr	10515	817	1915.12.02
14	Balbierz	Tomasz	Mieczewo	1881.12.08	Andrzej	Mieczewo	776 Pr	17783	1391	06.03.1917
14	Balbierz	Tomasz	Mieczewo	1881.12.08	Andrzej	Mieczewo	1176 Pr	24671	1979	29.06.1918
44	Brukwicki	Józef	Mieczewo	1891.03.17	Jan	Mieczewo	048 Pr	1129	94	1914.10.11
44	Brukwicki	Józef	Mieczewo	1891.03.17	Jan	Mieczewo	387 Pr	10333	803	1915.11.24

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
46	Brzeziński	Jan	Mieczewo	1896.01.04	Tomasz	Mieczewo	1413 Pr	29207	2334	15.02.1919
47	Brzeziński	Stanisław	Mieczewo	1882.08.24	Tomasz	Mieczewo	1377 Pr	29389	2348	28.02.1919
58	Chojnacki	Józef Stanisław	Mieczewo	1894.02.24		Mieczewo	194 Pr	5775	441	1915.04.09
67	Dominas	Franciszek	Mieczewo	1889.02.07	Jan	Mieczewo	618 Pr	14409	1126	1916.08.28
71	Drzewiecki	Marcin	Mieczewo	1886.09.22		Mieczewo	057 Pr	1647	130	1914.10.22
71	Drzewiecki	Marcin	Mieczewo	1886.09.22		Mieczewo	661 Pr	15583	1211	1916.10.17
71	Drzewiecki	Marcin	Mieczewo	1886.09.22		Mieczewo	773 Pr	17754	1388	1917.03.03
125	Grządzielowski	Wojciech	Mieczewo	1876.04.11	Walenty	Mieczewo	305 Pr	8255	643	1915.08.19
139	Hypki	Stanisław	Mieczewo	1878.09.12	Jan	Mieczewo	468 Pr	11482	895	1916.03.01
139	Hypki	Stanisław	Mieczewo	1878.09.12	Jan	Mieczewo	596 Pr	13735	1078	1916.08.02
151	Janicki I	Józef	Mieczkowo	1894.03.11		Mieczewo	29912	2387	2387	11.04.1919
168	Jędrzejczak	Kazimierz	Mieczewo	1891.02.18	Michał	Mieczewo	554 Pr	12895	1010	1916.06.14
182	Kaptur	Jan	Mieczewo	1893.05.13		Mieczewo	665 Pr	15693	1219	1916.10.21
182	Kaptur	Jan	Mieczewo	1893.05.13		Mieczewo	921 Pr	20265	1596	27.08.1917
183	Kaptur	Stanisław	Mieczewo	1898.04.27		Mieczewo	1135 Pr	23515	1890	11.05.1918
183	Kaptur	Stanisław	Mieczewo	1898.04.27		Mieczewo	1165 Pr	24339	1954	17.06.1918
202	Kęsy	Marcin	Mierzewo	1893.11.03	Walenty	Mieczewo	655 Pr	15396	1197	1916.10.09
202	Kęsy (Resy)	Marcin	Mieczewo	1893.11.03	Walenty	Mieczewo	623 Pr	14550	1135	1916.09.02
234	Kozioł	Józef	Mierzewo	1883.03.18	Wojciech	Mieczewo	089 Pr	3098	235	1914.11.29
235	Kozłowski	Bernard	Mieczewo	1894.08.19	Franciszek	Mieczewo	596 Pr	13736	1078	1916.08.02
235	Kozłowski	Bernard	Mieczewo	1894.08.19	Franciszek	Mieczewo	680 Pr	16123	1250	1916.11.08
236	Kozłowski II	Franciszek	Mieczewo	1891.12.02	Franciszek	Mieczewo	601 Pr	13874	1087	1916.08.08
237	Kozłowski I	Franciszek	Mieczewo	1894.03.30	Jakub	Mieczewo	451 Pr	11278	878	1916.02.10
236	Kozłowski II	Franciszek	Mieczewo	1891.12.02	Franciszek	Mieczewo	591 Pr	13625	1069	1916.07.28
244	Kropacz	Józef	Mieczewo	1892.03.10	Walenty	Mieczewo	063 Pr	1984	154	1914.10.29
244	Kropacz	Józef	Mieczewo	1892.03.10	Walenty	Mieczewo	189 Pr	5649	430	1915.04.01
244	Kropacz	Józef	Mieczewo	1892.03.10	Walenty	Mieczewo	273 Pr	7558	585	1915.07.13
244	Kropacz	Józef	Mieczewo	1892.03.10	Walenty	Mieczewo	479 Pr	11618	906	1916.03.14
244	Kropacz	Józef	Mieczewo	1892.03.10	Walenty	Mieczewo	522 Pr	12336	964	1916.05.05
245	Kropacz	Wojciech	Mieczewo	1888.04.07	Walenty	Mieczewo	797 Pr	18054	1413	1917.03.30
245	Kropacz	Wojciech	Mieczewo	1888.04.07	Walenty	Mieczewo	688 Pr	16326	1265	1916.11.16
264	Kunik	Piotr	Niesłabin	1882.06.26	Tomasz	Mieczewo				

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
296	Marcinkowski	Andrzej	Mieczewo	1894.11.12	Stanisław	Mieczewo	856 Pr	19021	1496	12.06.1917
297	Marcinkowski	Piotr	Mieczewo			Mieczewo	323 Pr	8649	676	1915.09.09
299	Marcinkowski	Stanisław	Mieczewo	1893.04.27	Stanisław	Mieczewo	638 Pr	14932	1165	1916.09.20
313	Michalowski	Andrzej	Mieczewo	1888.11.28	Michał	Mieczewo	410 Pr	10777	837	1915.12.21
315	Miodoch	Wawrzyniec	Mieczewo	1891.07.20		Mieczewo	245 Pr	6844	529	1915.06.10
315	Miodoch	Wawrzyniec	Mieczewo	1891.07.20		Mieczewo	921 Pr	20267	1596	27.08.1917
320	Mroczkowski	Walenty	Mieczewo	1881.02.11	Wojciech	Mieczewo	343 Pr	9137	716	1915.10.02
320	Mroczkowski	Walenty	Mieczewo	1881.02.11	Wojciech	Mieczewo	537 Pr	12626	989	1916.05.23
320a	Mroczkowski	Walenty	Mieczewo	1881.02.11	Wojciech	Mieczewo	864	19231	1512	21.06.1917
320a	Mroczkowski	Walenty	Mieczewo	1881.02.11	Wojciech	Mieczewo	060 Pr	1803	142	1914.10.25
334	Niemier	Stanisław	Mieczewo	1893.04.19	Jan	Mieczewo	596 Pr	13736	1078	1916.08.02
334	Niemier	Stanisław	Mieczewo	1893.04.19	Jan	Mieczewo	694 Pr	16498	1278	1916.11.25
330	Niemier I	Jan	Mieczewo	1888.08.03	Jan	Mieczewo	891 Pr	19743	1555	23.07.1917
343	Nowak	Antoni	Mieczewo	1898.05.11	Józef	Mieczewo	1031 Pr	22343	1769	07.01.1918
346	Nowak I	Jan	Mieczewo	1882.05.15	Mateusz	Mieczewo	1158 Pr	24156	1940	08.06.1918
358	Ostrowski	Wojciech	Mietschewo	1889.04.19	Stanisław	Mieczewo	356 Pr	9429	738	1915.10.18
365	Paskiewicz	Michał	Budki	1898.09.19	Antoni	Mieczewo				
368	Pawlak	Aleksander (Alexius)	Mieczewo	1892.07.15	Michał	Mieczewo	1032 Pr	22362	1771	08.01.1918
369	Pawlak	Franciszek	Mieczewo	1889.11.22	Michał	Mieczewo	269 Pr	7466	577	1915.07.08
388	Piasecki	Wawrzyniec	Mieczewo	1898.08.07		Mieczewo	1878 Pr	29411	2350	01.03.1919
389	Piątek	Jan	Mieczewo	1883.06.29	Kazimierz	Mieczewo	074 Pr	2479	188	1914.11.11
389	Piątek	Jan	Mieczewo	1883.06.29	Kazimierz	Mieczewo	1326 Pr	28421	2268	24.12.1918
390	Piechowiak	Ignacy	Mieczewo	1893.07.28	Wawrzyniec	Mieczewo	354 Pr	9359	734	1915.10.15
390	Piechowiak	Ignacy	Mieczewo	1893.07.28	Wawrzyniec	Mieczewo	473 Pr	11538	900	1916.03.07
390a	Piechowiak	Ignacy	Mieczewo	1893.07.28	Wawrzyniec	Mieczewo	537 Pr	12625	989	1916.05.23
390a	Piechowiak	Ignacy	Mieczewo	1893.07.28	Wawrzyniec	Mieczewo	1201 Pr	25315	2025	29.07.1918
391	Piechowiak	Józef	Mieczewo	1879.03.04	Wawrzyniec	Mieczewo	936 Pr	20575	1621	13.09.1917
420	Przymus	Jakub	Mieczewo	1895.07.27	Mateusz	Mieczewo	350 Pr	9277	727	1915.10.11
421	Przymus	Stanisław	Mieczewo	1884.11.07	Mateusz	Mieczewo	263 Pr	7326	565	1915.07.01
427	Rogański	Józef	Mieczewo	1886.03.16	Jan	Mieczewo	769 Pr	17689	1383	1917.02.26
427	Rogański	Józef	Mieczewo	1886.03.16	Jan	Mieczewo	128 Pr	4338	327	1915.01.18

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
475	Skubich	Wawrzyniec	Mieczewo	1893.08.10	Michał	Mieczewo	351 Pr	9292	729	1915.10.12
476	Skubich	Wojciech	Mieczewo	1890.04.17	Tomasz	Mieczewo	398 Pr	10579	823	1915.12.07
475a	Skubich	Wawrzyniec	Mieczewo	1893.08.10	Michał	Mieczewo	603 Pr	13926	1091	1916.08.10
476	Skubich	Wojciech	Mieczewo	1890.04.17	Tomasz	Mieczewo	189 Pr	5621	429	1915.04.01
506	Szczepaniak	Wojciech	Mieczewo	1888.03.28	Franciszek	Mieczewo	306 Pr	8262	644	1915.08.20
505	Szczepaniak	Józef	Mieczewo	1884.03.20	Franciszek	Mieczewo	124 Pr	4231	318	1915.01.13
525	Śmigaj I (6)	Marcin	Mierzewo	1884.10.26	Kazimierz	Mieczewo	993 Pr	21691	1715	19.11.1917
526	Śmigaj II (6)	Marcin	Mieczewo	1884.10.21	Wojciech	Mieczewo	094 Pr	3342	252	1914.12.05
533	Waligóra	Marcin	Mieczewo	1884.11.06	Marcin	Mieczewo	167 Pr	5138	389	1915.03.06
533	Waligóra	Marcin	Mieczewo	1884.11.06	Marcin	Mieczewo	639 Pr	14968	1167	1916.09.21
553	Waligóra	Marcin	Mieczewo	1884.11.06	Marcin	Mieczewo	887 Pr	19686	1550	1917.07.18
566	Wiśniewski	Marcin	Mieczewo	1890.10.20	Marcin	Mieczewo	687 Pr	16302	1264	1916.11.16
566	Wiśniewski	Marcin	Mieczewo	1890.10.20	Marcin	Mieczewo	812 Pr	18211	1429	1917.04.19
567	Wlazły	Stefan	Mieczewo	1892.12.02	Michał	Mieczewo	195 Pr	5809	443	1915.04.10
567	Wlazły	Stefan	Mieczewo	1892.12.02	Michał	Mieczewo	476 Pr	11576	903	1916.03.10
567	Wlazły	Stefan	Mieczewo	1892.12.19	Michał	Mieczewo	1157 Pr	24140	1939	07.06.1918
567	Wlazły	Stefan	Mieczewo	1892.12.19	Michał	Mieczewo	1301 Pr	27916	2224	26.11.1918
576	Wójkiewicz I	Jan	Mieczewo	1885.12.12	Marcin	Mieczewo	057 Pr	1639	130	1914.10.22
584	Zandecki	Kazimierz	Waldau	1892.02.26	Marcin	Mieczewo	1127 Pr	23350	1875	01.05.1918
585	Zdryniecki	Stanisław	Miecwo	1890.11.05	Stanisław	Mieczewo	239 Pr	6697	517	1915.06.03
585	Zdryniecki	Stanisław	Mieczewo	1890.11.05	Stanisław	Mieczewo	526 Pr	12403	969	1916.05.10

PRUSINOWO

17	Barański	Wawrzyniec	Prusinowo	1886.07.28	Kazmierz	Prusinowo	057 Pr	1640	130	1914.10.22
17	Barański	Wawrzyniec	Prusinowo	1886.07.28	Kazmierz	Prusinowo	691 Pr	16411	1272	1916.11.21
17	Barański	Wawrzyniec	Prusinowo	1886.07.28	Kazmierz	Prusinowo	845 Pr	18715	1473	1917.05.30
30	Bilski	Franciszek	Prusinowo	1895.10.04	Michał	Prusinowo	240 Pr	6721	519	1915.06.04
30	Bilski	Franciszek	Prusinowo	1895.10.04	Michał	Prusinowo	389 P	10403	808	1915.11.26
41	Bredow	Ignacy	Prusinowo	1896.10.22	Michał	Prusinowo	1152 Pr	23961	1928	01.06.1918
49	Bukczyński	Ignacy	Prusinowo	1893.07.30	Michał	Prusinowo	741 Pr	17268	1348	1917.01.23
49	Bukczyński	Ignacy	Prusinowo	1893.07.30	Michał	Prusinowo	545 Pr	12757	999	1916.06.02
49	Bukczyński	Ignacy	Prusinowo	1893.07.30	Michał	Prusinowo	942 Pr	20721	1633	20.09.1917
137	Hermann	Stanisław	Brusinowo	1891.04.20	Andrzej	Prusinowo	091 Pr	3202	242	1914.12.02

162	Jaskuła	Marcin	Prusinowo	1890.10.23	Ignacy	Prusinowo	383 Pr	10245	795	1915.11.19
172	Kaczmarek	Józef	Prusinowo			Prusinowo	519 Pr	12276	959	1916.05.02
198	Kawecki	Walenty	Prusinowo			Prusinowo	353 Pr	9332	732	1915.10.14
199	Kazyaka	Wincenty	Prusinowo	1899.07.03	Ludwik	Prusinowo				
209	Klak	Józef	Prusinowo	1896.11.11	Józef	Prusinowo	616 Pr	14341	1122	1916.08.25
214	Komos	Stanisław	Ponsinowo			Prusinowo	221 Pr	6304	483	1915.05.11
228	Kozak	Andrzej	Prusinowo	????.06.22		Prusinowo	1129 Pr	23381	1878	03.05.1918
238	Koźłowski	Jan	Prusinowo	1897.08.27	Jan	Prusinowo	698 Pr	16607	1287	1916.11.30
267	Lewicki	Andrzej	Prusinowo	1894.11.17	Andrzej	Prusinowo	239 Pr	6693	517	1915.06.03
267	Lewicki	Andrzej	Prusinowo	1894.11.17	Andrzej	Prusinowo	672 Pr	15911	1235	1916.10.30
268	Lewicki	Józef	Prusinowo	1895.11.15	Andrzej	Prusinowo	799 Pr	18074	1415	1917.04.02
268	Lewicki	Józef	Prusinowo	1894.11.17	Andrzej	Prusinowo	1150 Pr	23914	1924	30.05.1918
269	Lewicki	Walenty	Prusinowo			Prusinowo	250 Pr	6994	540	1915.06.16
283	Majchrzak	Wojciech	Prusinowo			Prusinowo	492 Pr	11793	919	1916.03.29
319	Mirek	Jan	Prusinowo			Prusinowo	682 Pr	16161	1254	1916.11.10
340	Nowacki	Kacper	Prusinowo	1874.12.25		Prusinowo	802 Pr	18104	1418	1917.04.05
351	Olejniczak	Stefan	Prusinowo			Prusinowo	085 Pr	2911	221	1914.11.25
351	Olejniczak	Stefan	Prusinowo			Prusinowo	278 Pr	7683	594	1915.07.19
364	Paniaszyk	Stanisław	Prusinowo	????.10.24		Prusinowo	1133 Pr	23475	1886	08.05.1918
375	Pelczyk	Antoni	Prusinowo	1890.01.23	Antoni	Prusinowo	166 Pr	5122	387	1915.03.05
376	Pelczyk	Józef	Prusinowo	1897.03.03	Antoni	Prusinowo	967 Pr	21219	1675	19.10.1917
410	Płóciennik	Stanisław	Prusinowo	1889.11.11	Walenty	Prusinowo	130 Pr	4389	331	1915.01.20
410	Płóciennik	Stanisław	Prusinowo	1889.11.11	Walenty	Prusinowo	696 Pr	16550	1282	1916.11.28
458	Serba	Franciszek	Brasinowo			Prusinowo	021 Pr	131	21	12.09.1914
458	Serba	Franciszek	Brasinowo			Prusinowo	048 Pr	1157	96	11.10.1914
503	Szaroleta	Jakub	Prusinowo	1889.07.22	Maciej	Prusinowo	083 Pr	2834	215	1914.11.22
503a	Szaroleta	Jakub	Preisnowa	1889.07.22	Maciej	Prusinowo	120 Pr	4107	309	1915.01.08
503a	Szaroleta	Jakub	Prusinowo	1889.07.22	Maciej	Prusinowo	278 Pr	7686	594	1915.07.19
503a	Szaroleta	Jakub	Prusinowo	1889.07.22	Maciej	Prusinowo	978 Pr	21426	1692	01.11.1917
514	Szymanderski	Franciszek	Prusinowo	1896.01.21	Stanisław	Prusinowo	607 Pr	14055	1099	1916.08.15
524	Śmigaj	Jan	Mieczewo	1873-12-17		Prusinowo	753 Pr	17475	1364	1917.02.07
527	Śmigaj	Stanisław	Prusinowo	1891.04.20	Antoni	Prusinowo	615 Pr	14312	1119	1916.08.24

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
545	Tomaszewski	Antoni				Prusinowo				
550	Tórz	Wawrzyniec	Brusinowo	1897.08.05	Józef	Prusinowo	863 Pr	19214	1510	1917.06.20
562	Wiczyński	Szczepan (Stefan)	Koszuty			Prusinowo	382 Pr	10224	793	18.11.1915
568	Włodarczak	Michał	Prosinowo	1888.08.17	Jan	Prusinowo	1156 Pr	24108	1937	06.06.1918
568	Włodarczak	Michał	Prusinowo	1888.08.17	Jan	Prusinowo	312 Pr	8395	655	1915.08.27
589	Zięta	Piotr	Prusinowo			Prusinowo	120 Pr	4097	309	1915.01.08
41a	Bredow	Władysław	Prusinowo	????.05.31		Prusinowo	1193 Pr	25120	2011	19.07.1918
RADZEWICE										
65	Dittmann	Gustav	Hohensee			Radzewice	608 Pr	14112	1103	1916.08.16
73	Düsterhöff	Hermann	Hohensee	????.12.31		Radzewice	250 Pr	6996	540	1915.06.16
73	Düsterhöff	Hermann	Hohensee	????.12.31		Radzewice	1147 Pr	23830	1917	27.05.1918
72	Düsterhöff	Bruno	Hohensee	1887.05.24	Emil	Radzewice	733 Pr	17131	1337	1917.01.13
72	Düsterhöff	Bruno	Hohensee	1887.05.24	Emil	Radzewice	828 Pr	18405	1446	1917.05.08
74	Düsterhöff	Oswald	Hohensee			Radzewice	219 Pr	6280	481	1915.05.08
75	Ebensberger	Theodor	Hohensee	????.10.01		Radzewice	1170 Pr	24492	1966	22.06.1918
78	Elwing	Heinrich	Hohensee			Radzewice	209 Pr	6109	468	1915.04.27
99	Friedrich	Emil	Hohensee			Radzewice	250 Pr	6996	540	1915.06.16
100	Fürst	Robert	Hohensee	1889.06.07		Radzewice	1448 Pr	30323	2424	28.05.1919
101	Fürus	Adolf	Hohensee	1888.11.08		Radzewice	715 Pr	16893	1313	1916.12.20
102	Fürus	Paul	Hohensee			Radzewice	034 Pr	469	47	1914.09.25
165	Jeske	Fritz	Hohensee	1900.04.19		Radzewice	1413 Pr	29959	2334	1919.02.15
166	Jesse	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	082 Pr	2420	184	1914.11.08
166	Jesse	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	163 Pr	5076	383	1915.03.02
166	Jesse	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	494 Pr	11835	922	1916.03.31
253	Kühn	Erich	Hohensee	1894.03.02		Radzewice	890 Pr	19722	1553	21.07.1917
254	Kühn	Karl	Hohensee	????.05.02		Radzewice	124 Pr	4232	318	1915.01.13
254	Kühn	Karl	Hohensee	????.05.02		Radzewice	310 Pr	8350	651	1915.08.25
254	Kühn	Karl	Hohensee	????.05.02		Radzewice	1169 Pr	24469	1964	21.06.1918
254	Linke	Karl	Hohensee	????.05.02		Radzewice	1178 Pr	24740	1983	1918.07.02
272	Linke	Karl	Hohensee	????.10.27		Radzewice	969 Pr	21255	1679	22.10.1917
290	Mantthay	Paul	Hohensee	1898.10.14		Radzewice	1369 Pr	29251	2337	19.02.1919
291	Mantthay	Karl	Hohensee	????.04.30		Radzewice	1002 Pr	21865	1729	30.11.1917

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
300	Martin	Ernst	Hohensee	????.04.08		Radzewice	1028 Pr	22301	1766	1918.01.03
323	Müller	Arthur	Hohensee			Radzewice	084 Pr	2879	218	1914.11.24
338	Nikodem	Paweł	Hohensee			Radzewice	381 Pr	10174	790	1915.11.16
348	Nuske	Heinrich	Hohensee	????.08.18		Radzewice	1259 Pr	26745	2137	04.10.1918
349	Nuske	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	343 Pr	9138	716	1915.10.02
349	Nuske	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	649 Pr	15249	1187	1916.10.03
349	Nuske	Wilhelm	Hohensee			Radzewice	692 Pr	16435	1274	1916.11.23
349	Nuske	Wilhelm	Hohensee	????.11.17		Radzewice	26043	26043	2085	04.09.1918
366	Paskiewicz	Wincenty	Hohensee	????.11.17	Antoni	Radzewice	771 Pr	17717	1385	1917.02.28
384	Peschel	Wilhelm	Hohensee	1897.07.07		Radzewice	896 Pr	19834	1562	28.07.1917
384	Peschel	Wilhelm	Hohensee	1891.12.20		Radzewice	1166 Pr	24378	1957	18.06.1918
387	Pfeiffer	Karl	Hohensee			Radzewice	229 Pr	6490	498	1915.05.21
400	Pioch	Otto	Hohensee			Radzewice	552 Pr	12869	1008	1916.06.10
422	Püschke	Martin	Hohensee,			Radzewice	031 Pr	336	38	1914.09.23
422a	Püschke	Martin	Hohensee			Radzewice	521 Pr	12321	962	1916.05.04
449	Schiller	Paul	Hohensee	1891.04.22		Radzewice	739 Pr	17236	1345	1917.01.20
449	Schiller	Paul	Hohensee	1891.04.22		Radzewice	1156 Pr	24102	1937	06.06.1918
449	Schiller	Paul	Hohensee	1891.04.22		Radzewice	24531	24531	1968	24.06.1918
451	Schmidt	Albert	Hohensee	1881.08.05		Radzewice	375 Pr	9996	778	1915.11.09
451	Schmidt	Albert	Hohensee	1881.08.05		Radzewice	580 Pr	13359	1045	1916.07.14
451	Schmidt	Albert	Hohensee	1881.08.05		Radzewice	716 Pr	16915	1315	1916.12.21
481	Szuska	Ignacy	Hohensee	1889.07.25		Radzewice	1437 Pr	30218	2413	15.05.1919
481	Szuska	Ignacy	Hohensee	1889.07.25		Radzewice	1437 Pr	30218	2413	15.05.1919
487	Sprigade	Heinrich	Hohensee			Radzewice	135 Pr	4503	341	1915.01.26
487a	Sprigade	Heinrich	Hohensee			Radzewice	638 Pr	14936	1165	1916.09.20
488	Sprigade	Michael	Hohensee			Radzewice	151 Pr	4868	366	1915.02.16
512	Szulgit	Wincenty	Hohensee			Radzewice	070 Pr	2328	177	1914.11.06
530	Taciak I	Franciszek	Hohensee	1899.11.13	Kacper	Radzewice	1306 Pr	28027	2233	02.12.1918
530	Taciak I	Franciszek	Hohensee	1899.11.13	Kacper	Radzewice	29941	29941	2389	14.04.1919
533	Tadeuszyk	Józef	Hohensee	????.02.29		Radzewice	1138 Pr	23596	1897	15.05.1918
535	Thimm	Paul	Hohensee	????.03.16		Radzewice	1034 Pr	22400	1774	10.01.1918
535	Thimm	Paul	Hohensee	????.03.16		Radzewice	1070 Pr	22766	1811	21.02.1918

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
563	Wiesner	Paul	Hohensee	????.12.10		Radzewice	1177 Pr	24722	1982	01.07.1918
RADZEWO										
69	Driemel	Anton	Radzewo	1882.12.05		Radzewo	918 Pr	20208	1592	1917.08.23
79	Elwing	Martin	Radzewo			Radzewo	153 Pr	4915	370	1915.02.18
80	Elwing	Max	Radzewo	????.03.28		Radzewo	1156 Pr	24087	1936	06.06.1918
81	Elwing	Otto	Radzewo			Radzewo	587 Pr	13510	1059	1916.07.22
82	Elwing	Waldemar	Radzewo	1897.07.29		Radzewo	787 Pr	17936	1402	1917.03.19
112	Gierwaczyk	Marcin	Radzewo	1890.09.28	Franciszek	Radzewo	309 Pr	8336	650	1915.08.24
112	Gierwaczyk	Marcin	Radzewo	1890.09.28	Franciszek	Radzewo	698 Pr	16620	1288	1916.11.30
112	Gierwaczyk	Marcin	Radzewo	1890.09.28	Franciszek	Radzewo	881 Pr	19570	1541	1917.07.11
122	Grządziela	Franciszek	Radzewo			Radzewo	557 Pr	12963	1016	1916.06.17
123	Grządziela	Władysław	Radzewo	1898.09.21	Wojciech	Radzewo	1031 Pr	22338	1769	07.01.1918
128	Grzeszkowiak	Walenty	Radzewo	????.01.10		Radzewo	1158 Pr	24151	1940	08.06.1918
129	Haberland	Otto	Radzewo	????.10.21		Radzewo	1000 Pr	21813	1725	28.11.1917
158	Jaskuła	Andrzej	Radzewo			Radzewo	450 Pr	11268	877	1916.02.09
161	Jaskuła	Jan	Radzewo	1898.11.05	Andrzej	Radzewo	319 Pr	8566	669	1915.09.04
161a	Jaskuła	Jan	Radzewo	1898.11.05	Andrzej	Radzewo	1500 Pr	30687	2477	01.08.1919
160	Jaskuła I	Antoni	Radzewo	1873.01.05		Radzewo		28972	2313	31.01.1919
167	Jędrzejczak	Franciszek	Radzewo			Radzewo	217 Pr	6237	478	1915.05.06
173	Kaczmarek	Marian				Radzewo				
179	Kamin	Józef	Radzewo	1892.06.08	Wawrzyniec	Radzewo	765 Pr	17634	1379	1917.02.21
180a	Kamin	Wincenty	Radzewo	1890.06.27	Wawrzyniec	Radzewo	749 Pr	17418	1360	1917.02.02
180	Kamin	Władysław	Radzewo	1890.06.27	Wawrzyniec	Radzewo	239 Pr	6695	517	1915.06.03
180	Kamin	Władysław	Radzewo	1890.06.27	Wawrzyniec	Radzewo	477 Pr	11582	904	1916.03.11
212	Kniat	Stanisław	Radzewo	1886.04.12	Józef	Radzewo	410 Pr	10776	837	1915.12.21
212	Kniat	Stanisław	Radzewo	1886.04.12	Józef	Radzewo	750 Pr	17431	1361	1917.02.03
212	Kniat	Stanisław	Radzewo	1886.04.12	Józef	Radzewo	827 Pr	18395	1445	1917.05.07
217	Koralewski	Jan	Radzewo	1894.08.26	Józef	Radzewo	324 Pr	8670	678	1915.09.10
220	Kowalak	Stefan	Radzewo	1888.12.16	Walenty	Radzewo	223 Pr	6343	486	1915.05.14
220	Kowalak	Stefan	Radzewo	1888.12.16	Walenty	Radzewo	248 Pr	6935	536	1915.06.14
221	Kowalczyk	Tomasz	Radzewo			Radzewo	057 Pr	1639	130	1914.10.22
241	Krause	Leon				Radzewo				

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
257	Kujawa	Konstanty	Radzewo	1895.11.22	Michał	Radzewo	665 Pr	15693	1219	1916.10.21
257	Kujawa	Konstanty	Radzewo	1895.11.22	Michał	Radzewo	997 Pr	21759	1720	24.11.1917
257	Kujawa	Konstanty	Radzewo	1895.11.22	Michał	Radzewo	1168 Pr	24440	1962	20.06.1918
288	Malecki	Józef	Radzewo			Radzewo	124 Pr	4231	318	1915.01.13
295	Marciniak	Józef	Radzewo	????.08.04		Radzewo	1031 Pr	22342	1769	07.01.1918
295	Marciniak	Józef	Radzewo	????.08.04		Radzewo	1075 Pr	22798	1816	27.02.1918
304	Matuszewski	Jan	Radzewo	1887.01.25	Tomasz	Radzewo	135 Pr	4501	341	1915.01.26
314	Michałowski	Franciszek	Radzewo	1888.08.30	Ignacy	Radzewo	486 Pr	11712	913	1916.03.22
324	Mytko	Franciszek	Radzewo	1891.09.20	Franciszek	Radzewo	066 Pr	2140	164	1914.11.01
325	Najewski	Stanisław	Radzewo			Radzewo	615 Pr	14303	1119	1916.08.24
325	Najewski	Stanisław	Radzewo			Radzewo	674 Pr	15971	1239	1916.11.01
331	Niemier II	Jan	Radzewo	1891.11.08	Walenty	Radzewo	003 Pr	2	1	1914.08.17
331	Niemier II	Jan	Radzewo	1891.11.08	Walenty	Radzewo	083 Pr	2817	214	1914.11.22
341	Nowak	Andrzej	Radzewo			Radzewo	392 Pr	10464	812	1915.11.30
341	Nowak	Andrzej	Radzewo			Radzewo	518 Pr	12257	958	1916.05.01
380	Perdoch I	Józef	Radzewo	1885.03.07	Józef	Radzewo	195 Pr	5810	443	1915.04.10
398	Pieprz	Jan	Radzewo			Radzewo	194 Pr	5782	442	1915.04.09
398	Pieprz	Jan	Radzewo			Radzewo	463 Pr	11421	890	1916.02.24
398	Pieprz	Jan	Radzewo	????.02.25		Radzewo	1201 Pr	25315	2025	29.07.1918
399	Pilarczyk	Kazimierz	Radzewo	1876.02.28		Radzewo	781 Pr	17855	1396	1917.03.12
415	Posalczyk	Franciszek	Radzewo	1885.11.18	Stanisław	Radzewo	1499 Pr	30679	2476	31.07.1919
417	Posalczyk	Władysław	Radzewo	1898.08.20	Stanisław	Radzewo	1031 Pr	22344	1769	07.01.1918
417	Posalczyk	Władysław	Radzewo	1898.08.20	Stanisław	Radzewo	1500 Pr	30688	2477	01.08.1919
416	Posalczyk I	Jan	Radzewo			Radzewo	628 Pr	14681	1145	1916.09.08
416	Posalczyk I lub II	Jan	Radzewo	????.12.20		Radzewo	963 Pr	21155	1670	15.10.1917
416	Posalczyk I lub II	Jan	Radzewo	????.12.20		Radzewo	1070 Pr	22764	1811	1918.02.21
416	Posalczyk II	Jan	Radzewo			Radzewo	215 Pr	6208	476	1915.05.04
433	Rozmiarek	Ignacy	Radzewo	1886.07.18	Michał	Radzewo	1254 Pr	22616	1795	02.02.1918
436	Rozmiarek	Marcin	Radzewo			Radzewo	124 Pr	4231	318	1915.01.13
436	Rozmiarek	Marcin	Radzewo			Radzewo	292 Pr	7970	618	1915.08.04
436	Rozmiarek	Marcin	Radzewo			Radzewo	537 Pr	12626	989	1916.05.23
435	Rozmiarek	Jan	Radzewo	1888.05.22	Andrzej	Radzewo	427 Pr	10983	854	1916.01.12

Nr.	Nazwisko	Imię	miejsce ur.	data ur.	imię ojca	miejsce zam w 1914	nr listy	strona listy	ausgabe	data listy
435	Rozmiarok	Jan	Radzewo	1888.05.22	Andrzej	Radzewo	112 Pr	3868	291	1914.12.29
434	Rozmiarok	Ignacy	Radzewo	1897.01.29	Wojciech	Radzewo	935 Pr	20552	1619	12.09.1917
434	Rozmiarok	Ignacy	Radzewo	1897.01.29	Wojciech	Radzewo	1023 Pr	22223	1759	1917.12.27
445	Rybak	Ludwik	Radzewo	1879.06.09		Radzewo	332 Pr	8875	694	1915.09.20
445	Rybak	Ludwik	Radzewo	1879.06.09		Radzewo	747 Pr	17389	1358	1917.01.31
444	Rybak	Jan	Radzewo			Radzewo				
463	Stejak	Józef	Radzewo			Radzewo	617 Pr	14372	1124	1916.08.26
479	Smolarkiewicz	Stanisław	Radzewo	1877.10.07		Radzewo	865 Pr	19258	1514	1917.06.22
490	Stefanski	Ignacy	Radzewo			Radzewo	101 Pr	3617	272	1914.12.13
490	Stefanski	Ignacy	Radzewo			Radzewo	323 Pr	8765	686	1915.09.15
491	Stefanski	Józef	Radzewo	1899.02.17		Radzewo	1323 Pr	28389	2265	21.12.1918
500	Strugarek	Antoni	Radzewo	1897.01.05.		Radzewo	1017 Pr	22129	1751	18.12.1917
521	Szymczak	Wojciech	Radzewo	1896.03.25	Józef	Radzewo	614 Pr	14272	1117	1916.08.23
521	Szymczak	Wojciech	Radzewo	1896.03.25	Józef	Radzewo	862 Pr	19195	1509	1917.06.19
546	Tomaszewski	Józef	Radzewo	1888.12.10	Tomasz	Radzewo	194 Pr	5779	442	1915.04.09
546	Tomaszewski	Józef	Radzewo	1888.12.10	Tomasz	Radzewo	205 Pr	6024	460	1915.04.22
547	Tomaszewski	Franciszek	Radzewo			Radzewo				
548	Tomaszewski	Stanisław	Radzewo	1891.04.20	Tomasz	Radzewo				
571	Wojtuś	Piotr	Radzewo	1894.06.27	Michał	Radzewo	397 Pr	10571	822	1915.12.06
571	Wojtuś	Piotr	Radzewo	1894.06.27	Michał	Radzewo	849 Pr	18852	1483	1917.06.04
571a	Wojtuś	Piotr	Radzewo	1894.06.27	Michał	Radzewo	1320 Pr	28338	2260	18.12.1918
573	Wolski	Józef	Radzewo	1888.02.27	Antoni	Radzewo	221 Pr	6308	483	1915.05.11
573	Wolski	Józef	Radzewo	1888.02.27	Antoni	Radzewo	1175 Pr	24665	1978	28.06.1918
578	Wójkiewicz	Józef	Radzewo			Radzewo	182 Pr	5464	415	1915.03.24
577	Wójkiewicz II	Jan	Radzewo			Radzewo	379 Pr	10119	786	1915.11.13
586	Zielinski	Leon	Radzewo	1892.04.09	Michał	Radzewo	699 Pr	16636	1289	1916.12.01
TRZYKOLNE MEYNY										
428	Rosin	Adolf	Dreitadmühle				Trzykolne młyny	338 Pr	9038	1915.09.27
534	Thimm	Martin	Dreitadmühle				Trzykolne młyny	085 Pr	2915	1914.11.25
534a	Thimm	Martin	Dreitadmühle				Trzykolne młyny	305 Pr	8256	1915.08.19
581	Wurst II	Wilhelm	Dreitadmühle				Trzykolne młyny	578 Pr	13330	1916.07.12

TABELA IV. POSZKODOWANI W I WOJNIE. [WEDŁUG FORMACJI WOJSKOWYCH]

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
Powstańcy Wielkopolscy					
470	Skalecki	Wacław	szeregowy	9 Pułk Strzelców Wielkopolskich	NN
Pułki Piechoty					
276	Łopiński	Józef ? (Jan)		FR 035 -35 Pułk Fizylierów	I Batalion 2 Kompania
316	Mikołajczak	Antoni		FR 035 -35 Pułk Fizylierów	II Batalion - 7 Kompania
586	Zielinski	Leon	Füsilier	FR 035 -35 Pułk Fizylierów	III Batalion - 12 Kompania
325	Najewski	Stanisław		FR 038 -38 Pułk Fizylierów	I Batalion - 2 Kompania
307	Mądry	Stanisław		FR 038 -38 Pułk Fizylierów	I Batalion - 4 Kompania
156	Jankowiak	Ignacy	Füsilier	FR 040 -40 Pułk Fizylierów	III Batalion - 9 Kompania
2	Adamczyk	Franciszek	Unteroffizier	GarFR - Pułk Fizylierów Gwardii	I Batalion - 2 Kompania
560	Werwiński	Ludwik		GGrenR 002 - 2 Pułk Grenadierów Gwardii	I Batalion - 4 Kompania
557b	Weinert	Kazimierz		GGrenR 003 - 3 Pułk Grenadierów Gwardii	III Batalion - 11 Kompania
415	Posalczyk	Franciszek		GGrenR 004 - 4 Pułk Grenadierów Gwardii	II Batalion - 5 Kompania
132	Hauptmann	Oswald	Gefreiter	GIR 007 - 7 Pułk Piechoty Gwardii	III Batalion - 11 Kompania
208	Klage	Wilhelm	Füsilier	GReg.z F. 001 - 1 Pieszy Pułk Gwardii	Füsilier Batalion - 11 Kompania
476	Skubich	Wojciech		GReg.z F. 001 - 1 Pieszy Pułk Gwardii	II Batalion - 6 Kompania
591	Znajdecki	Stanisław	Gefreiter	GReg.z F. 005 - 5 Pieszy Pułk Gwardii	II Batalion - 8 Kompania
299	Marcinkowski	Stanisław	Gefreiter	GReg.z F. 002 - 2 Pieszy Pułk Gwardii	II Batalion - 6 Kompania
151	Janiccki I	Józef	Gefreiter	GrenR 002 - 2 Pułk Grenadierów	I Batalion - 3 Kompania
506	Szczepaniak	Wojciech		GrenR 003 - 3 Pułk Grenadierów	Batalion Fizylierów - 11 Kmpania
448	Saß	Heinrich		GrenR 003 - 3 Pułk Grenadierów	I Batalion - 6 Kompania
116	Górny	Franciszek	Füsilier	GrenR 003 - 3 Pułk Grenadierów	III Batalion - 11 Kompania
326	Niedziela	Andrzej		GrenR 003 - 3 Pułk Grenadierów	III Batalion - 11 Kompania
363	Pachurka	Józef		GrenR 004 - 4 Pułk Grenadierów	II Batalion - 11 Kompania
359	Pachewka	Józef	Reservist	GrenR 004 - 4 Pułk Grenadierów	III Batalion - 11 Kompania
498	Strugała I	Stefan	Reservist	GrenR 005 - 5 Pułk Grenadierów	I Batalion - 4 Kompania
493	Stojkowski	Franciszek	Reservist	GrenR 005 - 5 Pułk Grenadierów	II Batalion - 8 Kompania
566	Wiśniewski	Marcin		GrenR 007 - 7 Pułk Grenadierów	Batalion Fizylierów - 10 Kompania
133	Hauptmann	Robert		GrenR 007 - 7 Pułk Grenadierów	I Batalion - 1 Kompania
107	Ganz	Oswald		GrenR 007 - 7 Pułk Grenadierów	I Batalion - 4 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
187	Karalus	Jakub		GrenR 007 - 7 Pułk Grenadierów	III Batalion - 10 Kompania
165	Jeske	Fritz		GrenR 008 - 8 Pułk Grenadierów	I Batalion - 2 Kompania
370	Pawlak	Józef		GrenR 011 - 11 Pułk Grenadierów	II Batalion - 7 Kompania
579	Wujek	Antoni		GrenR 012 - 12 Pułk Grenadierów	I Batalion - 3 Kompania
243	Kropacz	Antoni		GrenR 012 - 12 Pułk Grenadierów	III Batalion - 11 Kompania
234	Kozioł	Józef	Wehrmann	IR 013 - 13 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
257	Kujawa	Konstanty		IR 013 - 13 Pułk Piechoty	II Batalion - 11 Kompania
182	Kaptur	Jan		IR 013 - 13 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
579a	Wujek	Antoni	Muskietier	IR 016 - 16 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
20	Bartkowiak	Józef	Muskietier	IR 016 - 16 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
351	Olejniczak	Stefan	Wehrmann	IR 017 - 17 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
494	Stójkowski	Stanisław	Muskietier	IR 017 - 17 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
203	Kicki	Jan		IR 019 - 19 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
542	Toboła	Wawrzyniec		IR 020 - 20 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
44	Brukwiński	Józef	Muskietier	IR 020 - 20 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
331	Niemier II	Jan	Muskietier	IR 020 - 20 Pułk Piechoty	III Batalion - 2 Kompania
385	Pfeiffer	Hermann	Gefreiter	IR 024 - 24 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
466	Sikorski	Czesław		IR 024 - 24 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
191	Karalus	Stanisław	Gefreiter	IR 024 - 24 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
122	Grządziela	Franciszek		IR 024 - 24 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
544	Toboła	Wojciech	Muskietier	IR 024 - 24 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
302	Matuszak	Walenty		IR 026 - 26 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
86	Fibich	Valentin		IR 030 - 30 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
28	Beuther	Georg	Krgsfr.	IR 041 - 41 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
538	Tobolski	Leon		IR 041 - 41 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
403	Pflichta	Melchior	Reservist	IR 045 - 45 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
511	Sznura	Wojciech		IR 045 - 45 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
529	Taciak	Antoni		IR 045 - 45 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
161a	Jaskuła	Jan		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
337	Niewiada	Adam		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	I Batalion - 10 Kompania
62	Czarczyński	Teodor		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
278	Maćkowiak	Jan	Gefr. D. Lbft	IR 046 - 46 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
417	Posalczyk	Władysław		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
349a	Nuske	Wilhelm		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
530	Taciak I	Franciszek		IR 046 - 46 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
265	Lesiński	Stefan	Muskietier	IR 046 - 46 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
195	Karpiniński	Kazimierz	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
338	Nikodem	Paweł		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
556	Wawrzyniak	Marcin	Unteroffizier	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
113	Głusa	Marceli	Unteroffizier	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
167	Jędrzejczak	Franciszek	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
212	Kniat	Stanisław		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
240	Kraski	Tadeusz		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
221	Kowalczyk	Tomasz	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
314	Michałowski	Franciszek		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
332	Niemier III	Jan	Gefreiter	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
576	Wójkiewicz I	Jan	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
17	Barański	Wawrzyniec		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
305	Matuszewski	Stanisław	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
313	Michałowski	Andrzej		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
369	Pawlak	Franciszek	Gefreiter	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
393	Pieczynski	Jan		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
465	Siejak	Stanisław	Reservist	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
462	Sepiński	Karol	Muskietier	IR 047 - 47 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
537	Tłok	Walenty		IR 047 - 47 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
83	Fabian I	Jan	Muskietier	IR 048 - 48 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
281	Madaj	Wincenty	Muskietier	IR 048 - 48 Pułk Piechoty	I Batalion - 5 Kompania
496	Strugala	Ludwik		IR 048 - 48 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
469	Simon	Hermann		IR 048 - 48 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
475	Skubich	Wawrzyniec		IR 048 - 48 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
557	Weinert	Kazimierz	Wehrmann	IR 051 - 51 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
509	Sznura	Jan		IR 052 - 52 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
289	Malinski	Franciszek		IR 053 - 53 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
59	Czarczyński I	Ignacy	Reservist	IR 057 - 57 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
27	Bensch	Paul		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
45	Brylewski	Walenty		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
88	Flens	Bernard		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
205	Kłapecki	Stanisław	Muskietier	IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
217	Koralewski	Jan		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
238	Kozłowski	Jan		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
43	Brogul	Jan		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
43	Brogul	Jan		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
231	Kozak	Stanisław		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
315	Mieloch	Wawrzyniec	Muskietier	IR 058 - 58 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
5	Antkowiak	Mieczysław		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
135	Hebel	Franciszek		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
254	Kühn	Karl	Ersatz Reservist	IR 058 - 58 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
298	Marcinkowski	Stanisław	Muskietier	IR 058 - 58 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
127	Grześkowiak	Stanisław		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
155	Janicki	Stanisław		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
592	Żak	Józef		IR 058 - 58 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
267	Lewicki	Andrzej	Muskietier	IR 060 - 60 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
549	Tórz	Siefan		IR 060 - 60 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
481	Snuszka	Ignacy		IR 063 - 63 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
168	Łędrzejczak	Kazimierz	Unteroffizier	IR 064 - 64 Pułk Piechoty	II Batalion - 11 Kompania
130	Hajdysek	Czasław	Gefreiter	IR 067 - 67 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
503a	Szaroleta	Jakub		IR 067 - 67 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
383	Perdoch	Władysław		IR 070 - 70 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
53	Bukowski	Tomasz	Reservist	IR 075 - 75 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
456	Schulz	Berthold	Muskietier	IR 085 - 85 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
362	Pachurka	Jan		IR 088 - 88 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
503	Szaroleta	Jakub		IR 098 - 98 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
303	Matuszak	Wojciech	Muskietier	IR 098 - 98 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
324	Myrko	Franciszek	Muskietier	IR 098 - 98 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
308	Menzel	Michał	Wehrmann	IR 098 - 98 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
141	Jachnik	Wacław	Reservist	IR 099 - 99 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
310	Michalak II	Józef		IR 111 - 111 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
283	Majchrzak	Wojciech		IR 116 - 116 Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
201	Kazmierczak	Franciszek		IR 130 - 130 Pułk Piechoty	IV Batalion - 14 Kompania
280	Madaj II	Stanisław		IR 132 - 132 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
573	Wolski	Józef	Gefreiter	IR 132 - 132 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
467	Sikorski	Leon	Reservist	IR 135 - 135 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
293	Marchwicki	Wacław Jan		IR 136 - 136 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
70	Drzewiecki	Antoni	Muskietier	IR 137 - 137 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
527	Śmigaj	Stanisław		IR 137 - 137 Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
471	Skibinski	Wojciech		IR 137 - 137 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
512	Szulgit	Wincenty	Reservist	IR 140 - 140 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
181	Kanopka	Józef	Reservist	IR 142 - 142 Pułk Piechoty	15 Kompania
137	Hermann	Stanisław	Reservist	IR 145 - 145 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
546	Tomaszewski	Józef	Reservist	IR 147 - 147 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
202	Kęsy	Marcin		IR 150 - 150 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
150	Janicki	Antoni	Unteroffizier	IR 150 - 150 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
472	Skrzypczak	Józef		IR 151 - 151 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
286	Makalowski	Feliks	Muskietier	IR 151 - 151 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
149	Janczyk	Jan		IR 154 - 154 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
35	Błaszcyk	Jan		IR 154 - 154 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
356	Osiński	Stanisław		IR 154 - 154 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
519	Szymański	Walerian	Muskietier	IR 154 - 154 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
30	Bilski	Franciszek		IR 154 - 154 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
337a	Niewiada	Adam		IR 155 - 155 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
237	Kozłowski I	Franciszek		IR 155 - 155 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
461	Sepiński	Karol		IR 155 - 155 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
209	Kłak	Józef		IR 158 - 158 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
164	Jenczak	Wojciech		IR 165 - 165 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
190	Karalus	Leon		IR 165 - 165 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
392	Pieczynski	Bolesław		IR 170 - 170 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
301	Matuszak	Franciszek		IR 173 - 173 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
222	Kowalewski	Bernard		IR 189 - 189 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
501	Strugarek	Walenty		IR 189 - 189 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
520	Szymczak	Piotr		IR 189 - 189 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
94	Fraćkowiak	Jan		IR 269 - 269 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
562	Wiczynski	Szczepan (Stefan)		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
153	Janicki	Maksymilian		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
140	Idkowiak	Andrzej		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
266	Lewandowicz	Leon		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
510	Sznura	Jan		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
577	Wojkiewicz II	Jan		IR 329 - 329 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
110	Geßwein	Paul	Gefreiter	IR 330 - 330 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
207	Kleinert	Gottfried	Unteroffizier	IR 330 - 330 Pułk Piechoty	Maschinengewehr Kompanie
125	Grządzielewski	Wojciech		IR 331 - 331 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
161	Jaskuła	Jan		IR 331 - 331 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
453	Scholz	Gustav		IR 331 - 331 Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
169	John	Friedrich		IR 331 - 331 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
93	Fraćkowiak	Franciszek		IR 333 - 333 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
468	Sikorski	Stefan		IR 333 - 333 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
397	Piehl	Reinhold		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	2. komp.
87	Filipiak	Walenty		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
139	Hypki	Stanisław		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
13	Balbierz	Andrzej		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
235	Kozłowski	Bernard		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
334	Niemier	Stanisław		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
580	Wurst I	Wilhelm		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
225	Kowalski	Wacław		IR 335 - 335 Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
588	Zięta	Jan		IR 336 - 336 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
428	Rosin	Adolf		IR 336 - 336 Pułk Piechoty	Maschinengewehr Kompanie
499	Strugata II	Stefan	Reservist	IR 344 - 344 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
112	Gierwaczyk	Marcin	Gefreiter	IR 359 - 359 Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
61	Czarczynski	Marian		IR 364 - 364 Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
248	Kuballa	Antoni		IR 364 - 364 Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
56	Busse	Wilhelm		IR 381 - 381 Pułk Piechoty	IV Batalion - 3 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
76	Egner	Adolf		IR 396 - 396 Pułk Piechoty	III Maschinengewehr Kompanie
115	Gotschling	Cerhard		IR 402 - 402 Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
31	Błaszowski	Franciszek		IR 403 - 403 Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
274	Litkowski	Tomasz		IR 459 - 459 Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
36	Błaszcyk	Stanisław	Jäger	JägB 005 - 5 Pułk Strzelców	I Batalion - 1 Kompania
Rezerwowe Pułki Piechoty					
589	Zięta	Piotr	Jäger	Gar Res Jäg B - Rez. Bat. Strzelców Gwardii	I Batalion - 2 Kompania
411	Płociennik	Wojciech		GarRIR 002 - 2 Rez. Pułk Piechoty Gwardii	I Batalion - 1 Kompania
132	Hauptmann	Oswald	Grenadier	GErR 002 - 2 Zap. Pułk Gwardii	V Batalion - 3 Kompania
422a	Püschke	Martin		JägBR 005 - 5 Rez. Pułk Strzelców (Jäger)	I Batalion - 2 Kompania
504	Szaroleta	Stanisław		JägBR 005 - 5 Rez. Pułk Strzelców (Jäger)	I Batalion - 2 Kompania
210	Klak	Michał	Ersatz Reservist	RIR 003 - 3 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
443	Rybacki	Jan	Wehrmann	RIR 005 - 5 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
47	Brzeziński	Stanisław		RIR 006 - 6 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
320a	Mroczkowski	Walenty	Wehrmann	RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
422	Püschke	Martin	Wehrmann	RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 8 Kompania
19	Bartkowiak	Jan		RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
464	Siejak	Mieczysław	Landsturmer	RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
474	Skrzypczak	Wincenty		RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
523	Szyska	Władysław	Landsturmer	RIR 007 - 7 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
188	Karalus	Jan	Reservist	RIR 008 - 8 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
205	Klapkarrek	Stanisław	Wehrmann	RIR 010 - 10 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
442	Rutowski	Franciszek		RIR 012 - 12 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
405	Plachta	Wincenty		RIR 012 - 12 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
372a	Pawłowski	Jakub	Infanterist	RIR 012 - 12 Rez. Pułk Piechoty	(I. Pionier Abteilung)
367	Pawłaczyk	Tomasz	Reservist	RIR 013 - 13 Rez. Pułk Piechoty	?
51	Bukczynski I	Feliks	Wehrmann	RIR 013 - 13 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
100	Fürst	Robert	Gefreiter	RIR 015 - 15 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
38	Böhm	Emil	Reservist	RIR 015 - 15 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
489	Stasiak	Stanisław	Reservist	RIR 016 - 16 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
335	Niemier	Tadeusz		RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	2 Maschinengewehr Kompanie
290	Manthey	Paul		RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	1 Maschinengewehr Kompanie

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
12	Ast	Karl		RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
170	John	Hugo	Reservist	RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
388	Piasecki	Wawrzyniec		RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
490	Stefański	Ignacy		RIR 019 - 19 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
304	Matuszewski	Jan	Wehrmann	RIR 021 - 21 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
185	Karalus II	Franciszek	Wehrmann	RIR 021 - 21 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
427	Rogacki	Józef	Reservist	RIR 021 - 21 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
544	Tobola	Wojciech	Musketier	RIR 024 - 24 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
269	Lewicki	Walenty	Unteroffizier	RIR 028 - 28 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
131	Hauptmann	Ferdinand		RIR 033 - 33 Rez. Pułk Piechoty	Maschinengewehr Kompanie
172	Kaczmarek	Józef		RIR 035 - 35 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
568	Włodarczyk	Michał		RIR 035 - 35 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
197	Kauczka	Jan		RIR 036 - 36 Rez. Pułk Piechoty	Maschinengewehr Kompanie
561	Werwiński	Maksymilian		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	1 Maschinengewehr Kompanie
590	Zimowski	Józef		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	2 Maschinengewehr Kompanie
517	Szymanski	Henryk	Krancktrans.	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	3 Maschinengewehrkompanie
232	Kozak	Stefan	Reservist	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
233	Kozak	Wacław	Gefreiter	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
48	Buchwald	Stanisław	Reservist	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
103	Gabryelewicz	Józef		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
505	Szczepaniak	Józef	Reservist	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
284	Majchrzycki	Franciszek	Unteroffizier	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
288	Małecki	Józef	Wehrmann	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
319	Mirek	Jan	Gefreiter	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
341	Nowak	Andrzej		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
390a	Piechowiak	Ignacy		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
436	Rozmiarok	Marcin	Wehrmann	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
251	Kuderczak	Franciszek	Reservist	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
526	Śmigaj II	Marcin	Reservist	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
58	Chojnacki	Józef Stanisław	Wehrmann	RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
256	Kujawa II	Franciszek		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
321	Mróz	Stanisław		RIR 037 - 37 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
475a	Skubich	Wawrzyniec		RIR 043 - 43 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
204	Kiecki	Walenty	Wehrmann	RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
570	Wojciechowski	Kazimierz	Sergt.	RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
292	Marchlewski	Stefan	Unteroffizier	RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
521	Szymczak	Wojciech	Wehrmann	RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
390	Piechowiak	Ignacy		RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
349	Nuske	Wilhelm	Gefreiter	RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
184	Karalus I	Franciszek		RIR 046 - 46 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
469a	Simon	Hermann		RIR 048 - 48 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
255	Kujawa I	Franciszek		RIR 051 - 51 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
582	Wyrzykiewicz	Stanisław		RIR 052 - 52 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
413	Portala	Jan		RIR 053 - 53 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
60	Czarczyński II	Ignacy	Gefreiter	RIR 055 - 55 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
121	Grabach	Paul		RIR 056 - 56 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
410	Płociennik	Stanisław		RIR 056 - 56 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
220	Kowalak	Stefan	Ersatz Reservist	RIR 056 - 56 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
514	Szymanderski	Franciszek		RIR 057 - 57 Rez. Pułk Piechoty	Ers. Batalion - 2 Kompania
42	Bresa	Thomas		RIR 061 - 61 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
429	Rosin	Paul	Grenadier	RIR 064 - 64 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
491	Stefański	Józef		RIR 066 - 66 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
236	Kozłowski II	Franciszek		RIR 066 - 66 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
414	Portala	Józef	Kranktr. Sergt	RIR 067 - 67 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
71	Drzewiecki	Marcin	Reservist	RIR 072 - 72 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
559	Werwiński	Jan		RIR 087 - 87 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
438	Rozmiarok	Stanisław	Reservist	RIR 087 - 87 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
402	Pflichta	Franciszek		RIR 091 - 91 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
206	Kleinert	Friedrich	Unteroffizier	RIR 098 - 98 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
230	Kozak	Friedrich	Unteroffizier	RIR 098 - 98 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
192	Karalus	Stefan (Szczepan)	Gefreiter	RIR 130 - 130 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
553	Waligóra	Marcin	Wehrmann	RIR 130 - 130 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
585	Zdrywiecki	Stanisław	Wehrmann	RIR 130 - 130 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
29	Bieszak	Stefan		RIR 130 - 130 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
557a	Weinert	Kazimierz	Wehrmann	RIR 202 - 202 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
114	Gmerek	Michał		RIR 202 - 202 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
460	Sękowski	Vincenz		RIR 203 - 203 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
219	Kosmowski	Władysław		RIR 203 - 203 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
323	Müller	Arthur	Freiw.	RIR 204 - 204 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
54	Bülow	Hermann	Landsturmer	RIR 204 - 204 Rez. Pułk Piechoty	
516	Szymaniak	Wawrzyniec		RIR 205 - 205 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
542	Toboła	Wawrzyniec		RIR 205 - 205 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
543	Toboła	Wincenty		RIR 206 - 206 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
571	Wojtuś	Piotr		RIR 207 - 207 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
49	Buczynski	Ignacy		RIR 207 - 207 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
162	Jaskuła	Marcin		RIR 208 - 208 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
424	Ratajski	Stanisław		RIR 208 - 208 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
6	Antkowiak	Stanisław	Wehrmann	RIR 211 - 211 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
109	Gerwaciak	Wojciech	Gefreiter	RIR 212 - 212 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
152	Janicki II	Józef		RIR 215 - 215 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
148	Jakubowski	Lucjan		RIR 217 - 217 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
569	Włodarczyk	Tomasz		RIR 217 - 217 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
420	Przymus	Jakub		RIR 217 - 217 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
51a	Buczynski II	Feliks	Muskietier	RIR 217 - 217 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
63	Czerniejewski	Jan		RIR 219 - 219 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
572	Wolski	Jan		RIR 219 - 219 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
446	Rybarczyk	Walenty	Ersatz Reservist	RIR 220 - 220 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
216	Konopka	Jan	Muskietier	RIR 222 - 222 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
118	Górny	Stefan (Szczepan)		RIR 222 - 222 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
90	Fołygiak	Franciszek	Muskietier	RIR 222 - 222 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
92	Frajckowiak	Edward		RIR 222 - 222 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
416a	Posalczyk II	Jan	Muskietier	RIR 222 - 222 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 9 Kompania
502	Szałek (Szałek)	Richard	O.Arzt Dr.	RIR 223 - 223 Rez. Pułk Piechoty	5 kompania
396	Piehl	Karl	Muskietier	RIR 223 - 223 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
193	Karalus	Walenty		RIR 225 - 225 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
578	Wójkiewicz	Józef	Wehrmann	RIR 226 - 226 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
381	Perdoch II	Józef	Wehrmann	RIR 226 - 226 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 7 Kompania
398	Pieprz	Jan	Wehrmann	RIR 226 - 226 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
247	Król	Franciszek	Gefreiter	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
375	Pelczyk	Antoni	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
435	Rozmiarok I	Jan		RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
513	Szwarczewski	Bruno	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 1 Kompania
34	Błaszkwiaak	Wincenty		RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
354	Organiciak	Franciszek	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
541	Toboła	Sieban	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
171	Juskowiak	Franciszek	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
306	Mądry	Michał	Ersatz Reservist	RIR 227 - 227 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 8 Kompania
67	Dominas	Franciszek		RIR 232 - 232 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
309	Michalak I	Józef	Unteroffizier	RIR 249 - 249 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
328	Niemier	Edmund		RIR 255 - 255 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 2 Kompania
339	Nowacki	Jan		RIR 256 - 256 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
40	Braunsforth	Robert		RIR 258 - 258 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
111	Gielniak	Józef	Muskietier	RIR 264 - 264 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 4 Kompania
567	Wlazły	Stefan	Muskietier	RIR 264 - 264 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
229	Kozak	Antoni		RIR 267 - 267 Rez. Pułk Piechoty	1 Maschinengewehr Kompanie
451	Schmidt	Albert		RIR 267 - 267 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 5 Kompania
224	Kowalski	Andrzej		RIR 267 - 267 Rez. Pułk Piechoty	II Batalion - 6 Kompania
425	Regin	Erich	Unteroffizier	RIR 268 - 268 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 10 Kompania
24	Bekas II	Ludwik		RIR 268 - 268 Rez. Pułk Piechoty	Maschinengewehr Kompanie
430	Rozsak	Ignacy		RIR 269 - 269 Rez. Pułk Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
495	Stójkowski	Walenty		RIR 269 - 269 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 11 Kompania
312	Michalek	Józef		RIR 269 - 269 Rez. Pułk Piechoty	III Batalion - 12 Kompania
571a	Wojtuś	Piotr		RIR 271 - 271 Rez. Pułk Piechoty	3 Maschinengewehr Kompanie
Pułki Landwery					
418	Prochowski	Jan		LIR 006 - 6 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 4 Kompania
227	Kowalski I	Władysław		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 1 Kompania
409	Płociennik	Michał	Gefreiter	LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
487a	Sprigade	Heinrich		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 6 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
534a	Thimm	Martin	Wehrmann	LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	IV Batalion - 2 Kompania
56	Busse	Wilhelm		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	IV Batalion - 3 Kompania
96	Frąckowiak	Mikołaj		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	IV Batalion - 3 Kompania
97	Frąckowiak	Tadeusz		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	IV Batalion - 3 Kompania
484	Sosnowski	Gerwazy Protazy		LIR 019 - 19 Pułk Piechoty Landwery	IV Batalion - 3 Kompania
353	Opitz	Kurt	Feldw. Lt.	LIR 022 - 22 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 1 Kompania
389	Piątek	Jan	Wehrmann	LIR 022 - 22 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 11 Kompania
518	Szymański	Józef		LIR 022 - 22 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 12 Kompania
372	Pawłowski	Jakub	Wehrmann	LIR 030 - 30 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 9 Kompania
134	Hebel	Andrzej		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
320	Mroczkowski	Walenty		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
320	Mroczkowski	Walenty		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
534	Thimm	Martin	Wehrmann	LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
352	Olejnik	Ignacy		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 6 Kompania
532	Taciak	Stefan		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 7 Kompania
68	Draeger	Otto		LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 10 Kompania
73	Düsterhöff	Hermann	Wehrmann	LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 12 Kompania
99	Friedrich	Emil	Wehrmann	LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 12 Kompania
431	Roszyk	Jan	Wehrmann	LIR 037 - 37 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 12 Kompania
372	Pawłowski	Jakub		LIR 039 - 39 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 9 Kompania
217	Koralewski	Jan		LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
515	Szymański	Michał		LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
445	Rybak	Ludwik		LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 3 Kompania
555	Wandrey	Karl	Gefreiter	LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 3 Kompania
558a	Werwinski	Alexander		LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 3 Kompania
379	Perdoch	Jan	Wehrmann	LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 8 Kompania
401	Pipeta	Walenty		LIR 046 - 46 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 8 Kompania
355	Osinski	Jan		LIR 047 - 47 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 5 Kompania
226	Kowalski	Władysław		LIR 047 - 47 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 6 Kompania
487	Sprigade	Heinrich	Wehrmann	LIR 047 - 47 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 7 Kompania
551	Urbański	Jan		LIR 048 - 48 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 11 Kompania
297	Marcinkowski	Piotr		LIR 053 - 53 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 10 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
421	Ostrowski	Wojciech		LIR 057 - 57 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
421	Przymus	Stanisław		LIR 057 - 57 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 6 Kompania
229a	Kozak	Antoni		LIR 074 - 74 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 2 Kompania
180	Kamin	Władysław	Landsturmer	LIR 074 - 74 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 10 Kompania
333	Niemier	Seweryn		LIR 074 - 74 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 10 Kompania
223	Kowalewski	Stefan	Landsturmer	LIR 074 - 74 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 11 Kompania
317	Mikolajczak	Franciszek		LIR 074 - 74 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 11 Kompania
558	Werwinski	Alexander		LIR 077 - 77 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 7 Kompania
198	Kawecki	Walenty		LIR 078 - 78 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 4 Kompania
26	Benżdkow	Friedr. Franz	Vzfeldfibel	LIR 084 - 84 Pułk Piechoty Landwery	III Bat-Fest. Maschinengewehr Zug 9
126	Grzegorzewski	Ignacy	Trainfhr.	LIR 133 - 133 Pułk Piechoty Landwery	II Batalion - 8 Kompania
416	Posalczyk I	Jan		LIR 349 - 349 Pułk Piechoty Landwery	III Batalion - 12 Kompania
463	Siejak	Józef		LIR 350 - 350 Pułk Piechoty Landwery	I Batalion - 1 Kompania
Artyleria, Pionierzy, Landszturm i inne jednostki pomocnicze					
382	Perdoch	Stanisław		FarR 009 - 9 Pułk Artylerii Polowej	5 Bateria
564	Wiliński	Jan		FarR 073 - 73 Pułk Artylerii Polowej	2 bateria
259	Kujawa I	Stanisław		Feld-Rekrutendepot der 8 Infanterie- Division	
39	Brannsforth	Adolf		Lehr Infanterie Regiment - Pułk Szkoleniowy	III Batalion - 10 Kompania
46	Brzeziński	Jan		Maschinengewehr Schanzschütze Abteilung Nr 64	3 Kompania
160	Jaskuła I	Antoni		Nachrichten Ersatz Abteilung Nr 1	
419	Przepióra	Jan		PB 001 - 1 Batalion Saperów	2 Feld Kompania / 2 Bryg. Piechoty
79	Elwing	Martin	Gefreiter	PB 002 - 2 Batalion Saperów	3 Feld Kompania / 4 Bryg. Piechoty
65	Dittmann	Gustav	Vzfeldfibel	PB 004 - 4 Batalion Saperów	1 Feld Kompania
581	Wurst II	Wilhelm		PB 010 - 10 Batalion Saperów	II Bateria - 4 Feld Komp. / 2 Rez. Dyw. Gw.
102	Fürus	Paul	Pionier	PB 015 - 15 Batalion Saperów	2 Feld Kompania / 39 Bryg. Piechoty
249	Kublick	Johann	Pionier	PB 017 - 17 Batalion Saperów	1 Feld Kompania
450	Schmar	Albert Joh. Aug.	Pionier	PB 028 - 28 Batalion Saperów	2 Feld Kompania
81	Elwing	Otto		PK 103 - 103 Kompania Saperów	
85	Fabian	Hermann	Unteroffizier	PK 107 - 107 Kompania Saperów	
574	Wolski I	Ludwik	Unteroffizier	PK 286 - 286 Kompania Saperów	
439	Rozmiarnek	Stanisław		PKomp.R 082 - 82 Rez. Kompania Saperów	
158	Jaskuła	Andrzej		PKomp.R 090 - 90 Rez. Kompania Saperów	?

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
245	Kropacz	Wojciech	Gefreiter	PKompR 001 - 1 Rez. Komp. Saperów	Armia Księstwa Wirtembergii
142	Jagielski	Stanisław		PKompR 085 - 85 Rez. Komp. Saperów	
244	Kropacz	Józef	Reservist	PR 019 - 19 Pułk Saperów	II Bateria - 4 Feld Kompania
50	Budzych	Ignacy	Treinsoldat	PR 019 - 19 Pułk Saperów (prawdopodobnie)	2 Feld Kompania
575	Wolski II	Ludwik	Pionier	PR 025 - 25 Pułk Saperów	1 Kompania Rezerwowa
74	Düsterhöft	Oswald	Pionier	PR 029 - 29 Pułk Saperów	1 Feld Kompania
78	Elwing	Heinrich	Gefr. D. Lbft	PR 029 - 29 Pułk Saperów	4 Feld Kompania
84	Fabian II	Jan		PR 029 - 29 Pułk Saperów	2 Feld Kompania
166	Jesse	Wilhelm	Pionier	PR 029 - 29 Pułk Saperów	II Bateria - 3 Feld Kompania
262	Kujawa	Władysław	Pionier	PR 029 - 29 Pułk Saperów	II Bateria - 1 Feld Kompania
271	Lindner	Richard		PR 029 - 29 Pułk Saperów	2 Feld Kompania
400	Pioch	Otto	Unteroffizier	PR 029 - 29 Pułk Saperów	5 Feld Kompania
426	Riese	Otto		PR 029 - 29 Pułk Saperów	4 Feld Kompania
488	Sprigade	Michael	Pionier	PR 029 - 29 Pułk Saperów	4 Feld Kompania
455	Schulz	Adolf		RFarR 010 - 10 Rez. Pułk Artylerii Polowej	4 Bateria
98	Fraçkowiak	Tomasz	Kanonier	RFarR Ersatz Bat 043 - 43 Rez. Pułk Art. Polowej O. Zap.	2 Bateria
177	Kalisz	Stanisław		Armierungs Bat 109 - 109 Batalion Wsparcia	15 Kompania
408	Płociennik	Józef		Armierungs Bat 31 - 31 Batalion Wsparcia	II Batalion - 5 Kompania
13	Balbierz	Andrzej	Landst. Res.	Besatzung IR 1 Posen der Brigade Doussin - Brygada Okupacyjna Doussin	II Batalion - 8 Kompania
322	Müller	Adolf	Gefreiter	Besatzung IR 1 Posen der Brigade Doussin - Brygada Okupacyjna Doussin	II Batalion - 7 Kompania
380	Perdoch I	Józef	Unteroffizier	Besatzung IR 1 Posen der Brigade Doussin - Brygada Okupacyjna Doussin	II Batalion - 5 Kompania
387	Pfeiffer	Karl	Landst. Res.	Besatzung IR 1 Posen der Brigade Doussin - Brygada Okupacyjna Doussin	II Batalion - 7 Kompania
396a	Piehl	Karl		Besatzung IR 1 Posen der Brigade Doussin - Brygada Okupacyjna Doussin	I Batalion (skł ErsBatGR 6 + FR 37)
236	Kozłowski II	Franciszek		Besatzung IR 2 Posen - Brygada Okupacyjna Poznań 2	I Batalion - 3 Kompania
261	Kujawa	Walenty		Besatzung IR 2 Posen - Brygada Okupacyjna Poznań 2	I Batalion 2 Komp (skł IR 155)
77	Egner	Johann	Reservist	Besatzung IR 3 der Brigade Rudiger - Brygada Okupacyjna Rudiger	III Batalion - 1 Kompania
175	Kaczor	Piotr	Wehrmann	Besatzung IR 3 der Brigade Rudiger - Brygada Okupacyjna Rudiger	III Batalion - 1 Kompania

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
377	Perdoch	Antoni	Wehrmann	*Ers. IR Leimbach-Zerener - Zapasowy Pułk Piechoty **Leimbach-Zerener***	I Bat Zap 46 Pułku Landwery - 3 Kompania
582a	Wyrzykiewicz	Stanisław	Reservist	ErsB 009 - 9 Zapasowa Brygada Piechoty	I Batalion - 3 Kompania
214	Komos	Stanisław	Wehrmann	LErs. R 1 - 1 Zapasowy Pułk Landwery - 27 Batalion Zap. Bryg. Landwery	III Batalion - 11 Kompania
32	Błaszkwia	Jan	Landsturmer	LIB 01 Schrimm (V13) - 1 Batalion Landsturmu Śrem	I Batalion - 2 Kompania
277	Łuczak	Marcin	Landsturmer	LIB 01 Schrimm (V13) - 1 Batalion Landsturmu Śrem	I Batalion - 2 Kompania
282	Majchrzak	Stanisław	Landsturmer	LIB 01 Schrimm (V13) - 1 Batalion Landsturmu Śrem	I Batalion - 2 Kompania
373	Pawłowicz	Michał	Landsturmer	LIB 01 Schroda (V17) - 1 Batalion Landsturmu Środa	I Batalion - 2 Kompania
531	Taciak II	Franciszek	Landsturmer	LIB 03 Posen - 3 Batalion Landsturmu Poznań	I Batalion - 1 Kompania
144	Jahns	Ernst	Gefreiter d. S.I.	Marynarka Wojenna	
145	Jahns	Max	Gefreiter d. S.I.	Kaiserliche Marine - Marynarka Wojenna	
583	Zandecki	Józef	Ob.Mtr.Art.d.S. II	Kaiserliche Marine - Marynarka Wojenna	
458	Serba	Franciszek	Gefreiter	Kawaleria	
147	Jahns	Otto	Sergt	UR 001 - 1 Pułk Ułanów	4 Eskadra
55	Busse	Karl	ulan	JägerPz 001 - 1 Królewski Pułk Strzelców Konnych	4 Eskadra
473	Skrzypczak	Stanisław		KR 010 - 10 Pułk Kawalerii	5 Eskadra
				KR 034 - 34 Pułk Kawalerii	2 Eskadra
znane stopnie / brak danych o jednostce wojskowej i przydziale					
378	Perdoch	Franciszek	Kranktr.	brak danych	brak danych
3	Adamski	Marcin	Unteroffizier	brak danych	brak danych
4	Andrzejczak	Wojciech	Gefreiter	brak danych	brak danych
41	Bredow	Ignaz	Gefreiter	brak danych	brak danych
52	Bukowski	Michał	Unteroffizier	brak danych	brak danych
72	Düsterhöft	Bruno	Unteroffizier	brak danych	brak danych
128	Grzeszkowiak	Walenty	Sergt	brak danych	brak danych
129	Haberland	Otto	Gefreiter	brak danych	brak danych
138	Hertzke	Karl, Kranktr.	Unteroffizier	brak danych	brak danych
174	Kaczor	Franciszek	Unteroffizier	brak danych	brak danych
250	Kublick	Reinhold	Unteroffizier	brak danych	brak danych
360	Pacholski	Antoni	Gefreiter	brak danych	brak danych
374	Pech	Karl	Gefreiter	brak danych	brak danych

Nr.	Nazwisko	Imię	st. wojskowy	jednostka woj.	przydział
384	Peschel	Wilhelm	Unteroffizier	brak danych	brak danych
399	Pilarczyk	Kazimierz	Unteroffizier	brak danych	brak danych
449	Schiller	Paul	Gefreiter	brak danych	brak danych
452	Schneider	Heinrich	Vzfeldfelbel	brak danych	brak danych
477	Słoma	Andrzej	Gefreiter	brak danych	brak danych
483	Sorge	Waldemar	Unteroffizier	brak danych	brak danych
485	Sosnowski	Paweł	Gefreiter	brak danych	brak danych
540	Toboła	Stanisław	Gefreiter	brak danych	brak danych
540	Toboła	Stanisław	Sergt	brak danych	brak danych
563	Wiesner	Paul	Vzfeldfelbel	brak danych	brak danych
587	Zięta	Franciszek	Unteroffizier	brak danych	brak danych

SUPLEMENT

Informacje, które ustalono już po zakończeniu prac edytorskich.

- [20a] Gefreiter **Barkowiak Jan** z Czmońca, ur. ????.07.07 w Schönthal; zaginął. Lista strat 1282 Pr z 1918-10-31
- [41b] Unteroffizier **Bredow Ignacy** z Prusnowa, ur. ????.07.19 w Prusinowo; został lekko ranny. Lista strat 1210 Pr z 1918-08-08
- [45a] **Brylewski Józef** z Czmonia, ur. ????.06.15 w Czmon; został lekko ranny. Lista strat 1207 Pr z 1918-08-05
- [45b] Gefreiter **Brylewski Jan** z Czmonia, ur. ????.01.02 w Czmon; został lekko ranny. Lista strat 1241 Pr z 1918-09-25
- [49] **Bukczyński Ignacy** z Prusinowa, ur. 1893.07.30 w Brusinowo s. Michała; został lekko ranny. Lista strat 1195 Pr z 1918-07-22
- [67a] **Dominas Walenty** z Mieczewa, ur. 1896.01.28 w Mieczewo; poległ, pominięty na tablicy pamiątkowej w Bninie. Lista strat 1238 Pr z 1918-09-10
- [69a] **Drobinski Stefan** z Błażejewa, ur. ????.12.16 w Błażejewo; został lekko ranny, ale pozostał w oddziale. Lista strat 1202 Pr z 1918-07-30
- [91] **Frankowiak Edward** z Czołowa, ur. 1897.09.26 w Czołowo; wcześniej zaginiony, w niewoli. Lista strat 1203 Pr z 1918-07-31
- [99] Wehrmann **Friedrich Emil** z Radzewic, ur. ????.03.09 w Hohensee; wrócił z niewoli, służył w 37 Pułk Piechoty Landwery III Bat. 12 Komp. Lista 1222 Pr z 1918-08-22
- [113a] **Główny Adam** z Konarskiego, ur. ????.12.24 w Konarskie; zaginął Lista strat 1219 Pr z 1918-08-19
- [135] **Hebel Franciszek** z Bnina, ur. 1896.08.02 w Bnin, s. Macieja; wrócił z niewoli, służył w 58 Pułk Piechoty II Bat. 6 Komp. Lista strat 1225 Pr z 1918-08-26
- [139a] **Hypki Jan** z Czmonia, ur. ????.05.05 w Czmon; zaginął. Lista strat 1216 Pr z 1918-08-15
- [142] **Jagielski Stanisław** z Błażejewa, ur. 1894.11.01 w Błażejewo; wcześniej ciężko ranny, zmarł, służył w 85 Rez. Komp. Saperów, pominięty na tablicy pamiątkowej w Bninie. Lista strat 1218 Pr z 1918-08-17
- [167] **Jędrzejczak Franciszek** z Radzewa, ur. ????.08.18 w Kadzewo; lekko ranny. Lista strat 1231 Pr z 1918-09-02
- [182] **Kaptur Jan** z Mieczewa, ur. 1893.05.13 w Mieczewo; zaginął. Lista strat 1217 Pr z 1918-08-16
- [187a] Gefreiter **Karalus Jakub** z Czmonia, ur. ????.07.17 w Czmon; ranny. Lista strat 1217 Pr z 1918-08-16

- [190] **Karalus Leon** z Błażejewa, ur. 1896.02.27 w Błażejewo, s. Walentego; poległ, pominięty na tablicy pamiątkowej w Bninie, służył w 165 Pułk Piechoty III Bat. 11 Komp. Lista strat 1207 Pr z 1918-08-05
- [194a] Sanit.Utffz. **Karaś Władysław** z Konarskiego, ur. ?????.09.15 w Konarskie; poszkodowany lekko w wypadku.Lista strat 1227 Pr z 1918-08-28
- [213] **Kominek Wincenty** z Bnina, ur. ?????.07.14 w Bnin; wcześniej zaginiony, w niewoli. Lista strat 1248 Pr z 1918-09-21
- [243] **Kropacz Antoni** z Błażejewa, ur. 1891.01.03 w Błażejewo; w niewoli,służył w 99 Pułk Piechoty III Bat. 12 Komp. Lista strat 1350 Pr z 1919-01-28
- [287a] Unteroffizier **Pfeiffer Karl** z Radzewic, ur. 1894.02.14 w Hohensee; zaginął, służył w 335 Pułk Piechoty I Bat. 3 Komp. Lista strat 1362 Pr z 1919-02-11
- [444] **Rybak Jan** z Radzewa, ur. ?????.08.30 w Radzewo; 1918.08.22 poległ, uwzględniony na tablicy pamiątkowej w Bninie. Lista 1255 Pr z 1918-09-30
- [454] **Schubert Romann** z Bnina, ur. ?????.08.04 w Bnin; zaginął. Lista strat 1244 Pr z 1918-09-17
- [471] Gefreiter **Skibiński Wojciech** z Czmonca, ur. 1895.04.06 w Schönthal, s. Andrzeja; 1917.02.19 poległ, służył w 137 Pułk Piechoty III Bat. 12 Komp. uwzględniony na tablicy pamiątkowej w Bninie. Lista strat 1225 Pr z 1918-08-26
- [559a] **Werwinski Józef** z Bnina, ur. ?????.01.24 w Bnin; lekko ranny. Lista strat 1219 Pr z 1918-08-19
- [565a] Gefreiter **Winkler ?** ur. ?????.07.28 w Bnin; zaginął. Lista strat 1229 Pr z 1918-08-30
- [573a] Reservist **Wolski Józef** z Radzewa, ur. w Ratzewo; ranny pod Conde 23.09.1914. lub Beaucamps 25.11.1914, służył w 57 Pułk Piechoty II Bat. 5 Komp. Lista strat 111 Pr z 1914-12-28